

LES CONFRARIES DE PESCADORS
La dimensió social de la pesca a Catalunya

Joan Lluís Alegret
Berta Nadal

Direcció General de Pesca Marítima
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
Generalitat de Catalunya

Setembre 1987

INDEX

PRESENTACIO	5
I. APUNTS PER LA HISTORIA DE LES ORGANITZACIONS DE PESCADORS A CATALUNYA	7
II. LES CONFRARIES COM CORPORACIONS DE DRET PUBLIC	23
III. EL SECTOR PESQUER CATALA AVUI	
1. Els col·lectius involucrats	30
2. Els medis de producció emprats	36
3. Les relacions de producció	
La propietat dels medis	44
El parentiu i la formació de les tripulacions ..	46
La distribució dels productes	49
IV. DESCRIPCIO DE LES CONFRARIES DE PESCADORS CATALANES	
1. Llançà	59
2. Port de la Selva	66
3. Cadaqués	75
4. Roses	79
5. L'Escala	86
6. L'Estartit	93
7. Palamós	97
8. Sant Feliu.	106
9. Tossa	112
10. Lloret	117
11. Blanes	122
12. Pineda	131
13. Calella	134
14. Sant Pol	138

15. Arenys	142
16. Mataró	150
17. Mongat	157
18. Badalona	163
19. Barcelona	171
20. Sitges	180
21. Vilanova	185
22. Calafell	195
23. Torredembarra	202
24. Tarragona	208
25. Cambrils	217
26. L'Ametlla	225
27. L'Ampolla	233
28. Deltebre	240
29. Sant Carles	250
30. Les Cases	261

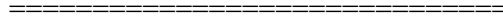
V. EL PAPER DE LES CONFRARIES EN EL SECTOR PESQUER CATALA

1. Les confraries com organitzacions d'unitats productives	270
2. Les relacions de les confraries amb les administracions Central i Autonòmica ...	275
3. Valoració dels serveis oferts per les confraries .	278

VI. LES OPINIONS DEL SECTOR

1. El sector en general	287
2. Recursos, reglamentació i reestructuració del sector	291
3. Les confraries	298
4. Els sindicats i altres associacions	304
5. El sistema "a la part"	306
6. La comercialització	308

7.	Les relacions amb les administracions	311
8.	La Generalitat	314
9.	El Mercat Comú i les OPs	318

PRESENTACIO

L'estudi que presentem a continuació va ser encarregat pel Departament de Pesca Marítima de la Generalitat de Catalunya. En ell es vol posar de manifest la dimensió social que la pesca marítima té en el nostre país en aquests moments, prioritzant els aspectes humans i socials front als aspectes econòmics, que tant sovint han semblat ser els únics protagonistes.

Dos objectius principals ens varem proposar en aquest estudi. El primer conèixer quí són i què pensen del seu propi treball i organització les persones que avui desenvolupen l'activitat pesquera al nostre litoral. El segon, conèixer la seva organització més important: les confraries de pescadors, i analitzar el perquè de la seva importància i paper predominant en el sector.

Aquest estudi es realitzà durant el segon i tercer trimestre de l'any 87, i es dedicaren els quatre primers mesos al treball de camp necessari per visitar les trenta confraries de pescadors del litoral, realitzar les nombroses entrevistes i recollir la informació quantitativa.

L'estudi el presentem desglosat en sis capítols. En el primer, documentem amb uns quants apunts la llarga tradició de les organitzacions de pescadors a Catalunya. Aquests apunts d'aproximació històrica no pretenen ser la història del moviment associatiu de la pesca a Catalunya sino tan sols ajudar a comprendre millor el perquè les confraries, en l'actualitat, són el que són. Com es podrà comprovar, aquests apunts presenten molts buits que es deuen a la manca d'una investigació aprofundida del tema, doncs aquesta no era l'objectiu principal del nostre estudi. Malgrat això, varem creure necessari fer l'intent, asumint totes les deficiències que sens dubte té.

En el segon capítol, i abans de descriure les confraries catalanes, hem caracteritzat aquestes segons l'estatut jurídic que avui tenen i les vinculacions que aquest determina amb l'Administració.

En el tercer, recullim les característiques principals de la població pesquera i de l'activitat productiva que desenvolupa en tres apartats: en el primer, les persones que intervenen, en el segon els medis que utilitzen i en el tercer les relacions que estableixen entre ells per dur a terme l'activitat productiva.

En el quart capítol fem una descripció detallada de cadascuna de les trenta confraries marítimes catalanes, centranos principalment en els aspectes organitzatius i de serveis. Lògicament aquest és l'apartat més extens i el que va requerir més temps, però era l'única manera de reflectir la gran diversitat que existeix al llarg de tot el nostre litoral. Volem assenyalar que en aquesta descripció de les confraries marítimes catalanes no varem incloure la Confraria de Pescadors de Sant Pere de les Llacunes del Delta de l'Ebre, per ser una confraria

de pescadors d'aigües interiors el que la diferencia tant en la seva organització com en la seves funcions de la resta de confraries marítimes.

En el cinquè capítol, l'anàlisi de les confraries com organitzacions, la descripció de les relacions d'aquestes amb les administracions i la valoració dels serveis que ofereixen, ens permeten començar a entreveure el vertader paper i la importància que aquestes organitzacions tenen avui en el sector pesquer català.

Per últim, en el sisè capítol recullim les opinions dels membres del sector sobre la seva pròpia activitat, la seva organització i el seu futur. Sens dubte, és el capítol més important doncs en ell queda reflectit el pensar del sector. Hem transcrit aquestes opinions literalment doncs creiem que només així podem presentar una forma de pensar amb tota la seva riquesa i complexitat.

Volem agrair a tots els Secretaris i personal administratiu de les Confraries el temps que ens van dedicar i les facilitats que ens varen donar per recollir la informació. També volem agrair a tots els patrons majors, vice-patrons i pescadors la paciència i l'interès que varen posar en l'intent de fer-nos conèixer el sentir del sector pesquer.

Novembre, 1987.

I. APUNTS PER LA HISTORIA DE LES ORGANITZACIONS DE PESCADORS A CATALUNYA

Molts noms s'associen a les organitzacions o associacions de pescadors. Però potser el més freqüent és el de Confraria, donat que va ser la denominació més generalitzada als països catalans durant molts segles, el que fou implantat de nou durant el règim franquista i el que avui encara conserven.

Però el primer que hem d'aclarir és que han sigut molt diferents les associacions que, al llarg de la història, trobem sota aquest mateix nom.

Les primeres confraries de les que es tenen coneixament, daten del segle XI, i eren associacions de fidels que sota l'advocació d'un mateix patró tenien fins caritatius i religiosos. Ja en el segle XII, aquestes associacions començaren a arrebregar també sota l'advocació d'un patró les persones d'un mateix ofici amb finalitats benèfiques i assistencials vers els seus membres. Amb el desenvolupament de la indústria menestral i la necessitat de defensar els interessos del ofici, aquestes confraries professionals prengueren cada vegada més les funcions d'una corporació professional. Mentre que a la Corona d'Aragó aquestes corporacions professionals s'anomenaren gremis d'ençà que es veieren lligades als poders públics i els seus privilegis regulats i aprovats per lleis, al Principat seguiren mantinguen en general el nom de confraria fins el segle XVIII, en el qual la política reformista de Carles III obligà la denominació de gremi per totes les corporacions professionals.

El privilegi més important que arribaren a tenir aquestes corporacions professionals va ser la competència per decidir qui entraba a forma part de la corporació, o el que és el mateix qui tenia el dret a desenvolupar aquell ofici. A part aquest privilegi, i segons les corrents polítiques de l'època, les confraries desenvoluparen un nombre més o menys gran de funcions amb exclusivitat que els hi revertia beneficis alhora que les dotaba de cert poder en el municipi. Les confraries professionals del mar arrebregaren, ja fos juntament o per separat a mariners, pescadors i mestres d'aixa. Generalment els pescadors es col·locaren sota l'advocació de l'apòstol Sant Pere i els mariners sota l'advocació de Sant Telm.

Pel que fa a l'activitat pesquera, les primeres organitzacions de pescadors que es coneixen sota el nom de confraries són les de Sant Pere de Tortosa a l'any 1116, la de Lequeitio en 1325, la de Bermeo en 1353, San Pedro de Fuenterrabia en 1361. De la majoria de les confraries de pescadors catalanes no es té coneixament de la seva constitució fins al segle XVI: Arenys 1585, Mataró 1594, Masnou 1697, Blanes 1705.

Però si bé la Confraria de Sant Pere de Tortosa és la més antiga de Catalunya, això no vol dir que no existiren d'altres associacions que, sense anomenar-se confraries, tinguessin unes funcions semblants. Aquest és el cas de la organització de l'activitat pesquera de la població de Cadaqués, de la que es tenen notícies de molt abans que les mencionades confraries. Donades les peculiaritats de l'activitat extractiva pesquera, el control de l'accés als recursos ha necessitat sempre d'algun tipus d'organització. Durant la alta edat mitja, aquest control

estigué en mans dels senyors feudals o dels monestirs, però amb el desenvolupament dels nuclis urbans aquest esdevingué generalment competència del municipi malgrat que durant molt temps els vassallatges i els drets de servitut vers l'antic senyor o monestir romangueren molt temps.

En la donació dels terrenys compresos en el Cap de Creus, feta pel Comte Gaufred d'Ampúries al Monestir de Sant Pere de Roda l'any 974 ⁽¹⁾, ja es fa referència a les pesqueries i als pescadors: "cum pasquis et piscatoriis, simul cum ipso mare cum suos portos et suas piscatorias".

Del Llibre d'Ordinacions de la pesquera de la Vila de Cadaqués ⁽²⁾, així com del conjunt de privilegis que varen ser otorgats a la seva Universitat ⁽³⁾ podem extraure alguns elements que ens ajudin a conèixer com s'organitzaven els pescadors d'aquesta Vila. En aquest llibre d'ordinacions es recapitulaven els usos i costums que de temps immemoriales es mantenien entre les Enceses. Aquest llibre a la vegada era una recopilació d'un altre llibre més antic ja desapareguat a l'època (1542). Es en base a aquesta referència a un llibre més antic que podem deduir l'existència d'unes organitzacions de pescadors a la vila de Cadaqués al llarg de tota la edat mitja i de les que a continuació farem una breu descripció.

La Universitat de la Vila de Cadaqués estava formada majoritàriament per pescadors que treballaven en comunitat gaudint d'una organització veritablement democràtica. Les qüestions de pesca solien ser tractades en el Consell General de la Vila. Aquest Consell possiblement havia rebut tots els drets que els antics Comptes d'Ampúries havien cedit al Monestir de Sant Pere de Roda. Una possible prova d'aquesta transmissió dels drets podem trobar-la en la referència que el Consell de la Vila feia abans de qualsevol concordia als gloriosos apòstols Sant Pere i Sant Andreu, que eren els mateixos apòstols als quals en un principi varen estar advocats els monjos del monastir benedictí. Sens dubte, els drets dels pescadors es subrogaven al dret de la Universitat, però el fet que tant en el sorteig de les cales com en les resolucions es fes participar a tots els membres de la Universitat, ens fa considerar la possibilitat que l'exercici de la pesca fos tingut com un dret comunal.

Tal i com funcionava el règim d'aprofitament dels recursos pesquers i les relacions de producció que s'establien entre els membres de la Universitat, es pot afirmar que l'individu com a productor independent era inexistent mentre que era l'Encesa qui assumia totes les obligacions i drets. L'Encesa, Companyia ó

¹⁾ Aquesta donació figura a la Marca Hispánica.

²⁾ Aquest Llibre d'Ordinacions de la Pesquera data de 1542 i es trobava en l'arxiu parroquial de Cadaqués. Fou consultat per Frederic Rahola en 1903 i és d'ell que extraiem totes aquestes referències. Veure: Federico Rahola y Tremols, **Algunas Noticias acerca de las Antiguas Comunidades de Pescadores en el Cabo de Creus**, Memorias de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona, Tomo VIII, 1904. pp. 455-487.

³⁾ Les antigues Universitats eren un conjunt de poblacions o barris d'una mateixa població que s'unien per interessos comuns, sota una mateixa representació jurídica.

Foch, eren els noms emprats indistintament per anomenar les unitats de producció que explotaven les pesqueres de la zona.

L'Encesa era l'agrupació de pescadors que constituïa la unitat bàsica de producció. L'accés als recursos, en aquest cas l'explotació dels recursos pesquers de les cales i els bancs de corall, es regulava per sorteig i eren les Enceses les que adquirien el torn per accedir-hi. No sabem si això mateix era el que succeïa amb l'explotació dels bancs de corall. L'Encesa era representada pel Patró de Bolitx que era el cridat a intervenir en els Consells de la Vila quan es tractaven temes de pesca.

Una vegada constituïdes les Enceses o Companyies, aquestes no podien desfer-se. Possiblement aquest fet tenia relació amb la necessitat de conservar plegades les tripulacions al llarg de tot el cicle productiu per tal de no donar lloc a possibles conflictes que podien aparèixer en el cas de que una Encesa fos abandonada per algun dels seus membres al tocar-lis en sort un cala dolenta. També podria ser degut al caràcter col·lectiu de la propietat d'alguns dels Bolitxs. Aquesta propietat col·lectiva dels mitjans de producció en un principi devia estar generalitzada, doncs algunes regulacions que es fan en el llibre d'Ordinacions fan referència a l'obligació d'ajut que tenien els bolitxs de propietat comú vers aquells altres "bolitxs que no aura ab els altres" (Rahola, op. cit. pg.468).

A canvi de totes aquestes avantatges i privilegis que l'Encesa com a col·lectiu tenia reconeguts, l'individu que a elles pertenyia tenia assegurat un ajut en el cas de no poder-se valdre per sí mateix; així també la Universitat revia una subvenció de part de l'Encesa per fer front a les despeses de caràcter col·lectiu que es poguessin presentar a la Vila. L'individu que formant part d'una Encesa caigués malalt, i quedés impedit pel treball, continuava rebent la seva part "com per abans en sanitat" (Rahola, op. cit. pg. 470). També el membre de l'Encesa rebia la part si moria dins la fosca ⁽⁴⁾, o si era prè en captivitat.

Per poder realitzar aquesta tasca de redempció de captius l'Encesa tenia establert el "tresor de catius" que es constituïa amb una part de la pesquera destinada per a tal fi. Un altre privilegi que gaudien els membres de l'Encesa era el dret d'asil que els amparava quan arribaven a una cala fugint de la justícia, rebent la part com si fossin en llibertat. A canvi d'aquesta immunitat el membre de l'Encesa es veia obligat a la defensa de la Vila i a romandre dins l'Encesa, doncs en el cas d'abandó no era admitit mai més en la pesquera.

Quan es donaven grans calamitats, les Enceses anaven en ajut de la Vila fent una part per cala a benefici del comú. També es cedia una part quan els enemics apresaven algun llaut o algun art, llavors les demès Enceses li cedien una part perquè pogués sobreviure.

⁴⁾ S'anomenava la fosca a aquell període del procés extractiu en que la tènue llum de la lluna no impedia l'exercici de la pesca, doncs els peixos no tenien la possibilitat de veure la xarxa.

En aquesta comunitat, l'existència individual i social tenia per base el mar, per això la possessió de les cales era tan important o més com la possessió de la terra. Durant tota la Edat Mitja la comunitat de pescadors de Cadaqués dominà per complert el litoral, des de Tavallera en el extrem nord del Cap de Creus fins la badia de Monjoi que ja forma part del Golf de Roses.

Però a mesura que la veïna població de Roses va anar creixent, es van encetar entre els pescadors de ambdues poblacions les disputes per les cales adjacents. Un exemple d'aquesta competència per uns mateixos recursos el tenim en el pleit que varen sostenir les viles de Cadaqués i Roses l'any 1672, sobre la Capella de San Sebastià i Santa Quitèria a més de les pesqueres de Joncols i la Pelosa ⁽⁵⁾.

En aquest pleit es presentaren antics documents per justificar els límits d'ambdues poblacions. Si més no, els de Roses aportaren la primitiva donació feta al Monestir de Santa Maria de Roses per Gaufred Compte d'Ampúries l'any 976, en la que es parla ja del port de Joncols (Rahola, 1905:462).

Els pescadors de Cadaqués també sosteniren pleits contra l'avenç dels pescadors de La Selva. Es tractava de les cales de Tavallera que inicialment sempre havien sigut possessió de la Vila de Cadaqués. Aquests degueren d'imposar fortes sancions als llauts que havent-los tocat en sort l'aprofitament d'aquestes cales no hi anaven a pescar per diversos motius. La intenció d'aquestes sancions no era altra que assegurar la presència de les Enceses de Cadaqués doncs els pescadors de la Selva, alegant abandonó per part dels d'aquelles aprofitaven l'explotació de les cales.

Molt significatiu es el privilegi que l'Infant Enric d'Aragó otorgà a la Vila de Roses en el que s'ordena als pescadors de La Selva, Llança i a tots els habitants del Munt de Sant Pere de Rodes acceptar als pescadors de Roses en la pesca de Tavallera a canvi del dret d'anar a pescar en el golf de Roses, doncs sent tots germans "que els mars sian comuns á tots com es de rahó i justícia" ⁽⁶⁾.

Ens hem detingut en fer una descripció de com era l'activitat productiva i associativa dels pescadors de la Vila de Cadaqués al llarg de la Edat Mitja i començaments de la Edat Moderna, per tal de mostrar que en certes poblacions les anomenades Confraries i Gremis no van ser ni les primeres ni les úniques associacions que regulaven l'activitat productiva pesquera i desenvolupaven funcions assistencials vers els seus membres. Va ser posteriorment que recollin aquesta tradició associativa anaren sorgint les Confraries i els Gremis com models

⁵⁾ **Articulatas fetas per les Universitats de Cadaqués y de la Vila de Rosas del plet que se intentá en la real Audiencia sobre de la Capella de Sant Sebastiá y Santa Quiteria y de las pesqueras de Joncols y la Pelosa any 1672 copiadas per mi Antoni Mallol y Pell el mes de septiembre de 1672.** (Archiu parroquial de Cadaqués). Citat per Rahola, op. cit. pg. 479.

⁶⁾ Aquesta afirmació feta en català l'any 1484 ens demostra que ja en aquella època es considerava el mar com de lliure accés pel que respecta als recursos pesquers. (Rahola, op. cit. pg. 464)

imposats pels òrgans de poder de l'època, ja fos la Corona o l'Església. També aquesta descripció posa de manifest el conjunt de problemes que ja llavors plantejava l'activitat extractiva pesquera pel fet d'actuar sobre un medi de domini públic com és el mar i la complexitat del moviment associatiu que generava.

A la resta del Principat les coses no anaven per camins molt diferents. La major part de les poblacions costaneres estaven sotmeses a algun tipus de vassallatge o servitut ⁽⁷⁾. Les servituts obligaven als pescadors amb els senyors feudals i també amb certs monastirs al pagament d'un dret sobre la pesquera que realitzessin o bè pel dret d'utilització de l'espai marí.

Aquest era el cas per exemple de totes les poblacions pesqueres dels Viscomptats de Cabrera i Bas: Blanes, Malgrat, Pineda, Calella, Sant Pol, Canet i Arenys que encara en el Seclé XVIII tenien l'obligació de pagar els drets de "ribage del pescador de los mares adyacentes" al Duc de Medina-Celi. Un altre exemple de servitut és el cas de la ciutat de Barcelona, doncs l'Abat del monestir de Montserrat i l'Abadesa del monestir de Sant Pere de Puellas, juntament amb el Gremi de Sastres de Barcelona tenien el dret de percebre un tribut per tot el peix fresc que havent sigut pescat fora dels termes marítims de la població entrava a la ciutat ⁽⁸⁾). Quelcom semblant succeïa amb la població de Tossa en la que els pescadors es veïen obligats a pagar el vuit per cent de tota pesquera feta en mars veïnes a l'Abat del Monestir de Ripoll. En canvi, altres poblacions com Vilanova i Sant Carles de la Ràpita estaven directament lligades a la la figura del rei. A Sant Carles el rei detentava la propietat formal del mar però era el gremi de pescadors el que gaudia del del dret d'explotació dels recursos.

Malgrat aquestes servituts que representaven una forta càrrega pels pescadors i que romangueren fins bén entrada l'edat moderna, ja des de el segle XV, data en que es coneix l'existència dels primers gremis o confraries professionals de mar, les organitzacions que arrellegaven a tots els treballadors de la mar disfrutaven de certs privilegis referents al control i decisió de les incorporacions de treballadors dins l'activitat pesquera, o el que és el mateix del control de l'accés als recursos. Però al llarg de l'Edat Moderna molt diferents han estat l'abast d'aquests privilegis, depenent del més o menys caràcter absolutista de cadascun dels monarques i del pensament polític de l'època.

Després de que Carles I ordenés la dissolució de diferents gremis i confraries, respectant només aquells que realitzaven una important tasca social, Felip V i Carles III tornen a concedir-

⁷⁾ Les relacions de vasallatge normalment feïen referència a servituts de caràcter agrari, on el control dels senyors feudals era molt més efectiu. En la pesca, el reduït de la producció i la seva combinació amb l'agricultura, feïa que certs drets sobre una pesquera de subsistència foren reconeguts a les poblacions costaneres, reservant-se els senyors les concessions per l'establiment d'almadraves o l'explotació dels recursos més valuosos com el corall.

⁸⁾ Aquesta referència l'hem extret de Francis Colldefors Lladó, **Historial de los Gremios de Mar de Barcelona, 1750-1865**, Barcelona, Gráficas Marina, 1951, pg. 72..

lis certs privilegis però acompanyats al mateix temps d'un control i injerència per part de l'Estat molt més reixit.

Es amb Carles III, el monarca més influenciat per el pensament dels ilustrats francesos, que aquesta injerència i intervenció directe de l'Estat en qüestions que fins llavors havien estat competència exclusiva dels gremis es fa determinant al decretar, l'any 1751, les cèlebres Ordenanzas de Matrícula. Aquestes ordenances, còpia de les establertes a França l'any 1668 per Colbert. En la ordenança s'establia com obligatori per a tots els membres del Gremi la inscripció en la Matrícula i la obligació d'anar a campanya de l'Armada sempre que els toqués en el sorteig. A partir de llavors seria aquest servei a l'Armada el que donaria el dret de realitzar les activitats marineres i de pesca, dret que fins llavors havia estat una atribució del gremi.

Aquest era el primer atemptat directe que els gremis patien contra l'esprit gremial de l'organització i els privilegis que fins ara havien gaudit. D'ençà llavors la seva vida corporativa quedaria mediatitzada per la figura de l'Intendent del Departament Marítim i pel Ministre de Marina de la Província, qui devia presidir totes les sessions del consell del gremi i aprobar o no en darrer terme els accords presos en aquest, a més de controlar la comptabilitat del gremi mitjançant la possessió d'una de les claus de la caixa.

A partir de llavors, la injerència i control de l'Estat s'aniria incrementant paulatinament. Diversos reglaments i lleis determinaran les línies generals del funcionament i govern dels gremis, en un intent d'uniformar-los a tots i controlar cada vegada més a aquestes organitzacions fins la seva definitiva dissolució.

El primer reglament que va establir aquestes línies de funcionament va ser l'anomenat Reglament Muñoz ⁽⁹⁾ elaborat l'any 1786. Aquest reglament configura l'embrió del que a partir de llavors i fins els nostres dies haurien de ser els Gremis i les Confraries. L'article XLVI del Reglament diu:

"El Gremio de Pescadores tendra en todo el mismo gobierno que los mareantes i se pondra en donde no lo estuviere vajo la proteccion de algún santo, que generalmente ha visto ser donde tienen ya la elección hecha el Apostol San Pedro. Eligira con la misma libertad y formulas sus dos directores, en igual numero de doce compondran sus Juntas Generales y Particulares lo mismo , y para que las presida el Ministro se procurará no sea en un mismo dia o unas mismas oras".

⁹⁾ El nom li ve de Luis Muñoz de Guzmán, Inspector de Matrículas. Les referències que presentem a continuació estan extretes de la ponència **Evolución Histórica de los Gremios del Mar**, presentada per Maria Carmen Claver Cortés de la Universitat d'Alacant en les I Jornadas sobre Sociología y Economía de las Comunidades Pesqueras, celebrades a Santiago de Compostela l'abril de 1987.

Pel que fa als fons del gremi i al control de la comptabilitat del mateix l'esmentat Reglament establia en els articles XLVII i XLVIII:

"Tendra su fondo que podra ascender a la misma cantidad de 60 mil reales y no exceder, y las reglas de depósito custodia de caja de tres llaves y entrega de estas al Ministro, Primer Director y Tesorero se guardaran inviolablemente".

També quedaba regulat el sistema de finançament que haurien d'utilitzar els gremis i que ha arribat fins els nostres dies amb la forma d'un tant per cent sobre les captures desembarcades.

"Se impondra para la subsistencia de este caudal la pension de 12 maravedies en cada peso fuerte de los que se saquen de ganancia en la venta del pescado, de cuja recaudación cuidará el Director, a quien toque estar de plaia, pues alternaran entre si los dos por dias o por semanas a asistir a ella siempre uno, a fin de que reine en todo el buen orden, la paz y buenas costumbres..."

L'origen del caràcter consultiu i regulador que avui en dia tenen les Confraries podem trovar-lo en el següent punt d'aquest Reglament, on s'estableix clarament l'existència des de llavors de unes normatives per cada art emprat tal i com es relaciona en l'article L.

"Sus pescas las haran sin perjudicarse los unos a los otros y podran usar de todas las artes que no perturben o desgracien las crias, sugetandose por el beneficio que de ello les sobrevendra, a las reglas que acerca de su arte se les dan, permitiendoles que si sobre algunas de ellas tuvieren que representar lo hagan y seran entendidos como es de justicia".

Un altre dels temes tractats fa referència a la pesquera de Xàvega, que tans conflictes provocava entre la gent d'enterra i els gremis. La participació de gent no marinera en les tasques d'aquest art atemptaba contra l'exclusiu dret d'accés als profits de la mar que, des de la implantació de la Matrícula, quedaven restringits a aquells que complissin amb l'obligació d'anar a campanya.

"Como la Javega presta un gran campo a la infracción de la ordenanza en la admision de terrestres, que con el pretexto de no haver suficientes matriculados, entran en el disfrute de las utilidades de éstos, tirando desde tierra y embarcandose subrepticamente con lo cual evadidos de la concurrencia a campañas, gozan del beneficio del mar en perjuicio, asi de los matriculados, como del Rey Para evitar estos inconvenientes , cumplir con lo que manda el Rey en sus Ordenanzas y conseguir los obgetos que su real animo se ha propuesto conseguir en el establecimiento de la

matricula, tendra presente el ministro lo que se dira a continuaci3n:

En las Plaias no ser3 licito a los pescadores matriculados Javegueros admitir a la tira a persona alguna que no tenga una papeleta del ministro que de testimonio de que trabajan con su licencia y 3ste por si, o por subalternos, cuidara de que asi se aplique".

Aquest intent dels pol3tics il.lustrats de reformar els gremis de pescadors en un principi va fracassar degut sobre tot als forts interessos i privil.legis que els gremis volien conservar. Si mes no, la transformaci3 social que es produ3 entre 1808 i 1824 va repercutir molt en els Gremis de Mar que varen passar a dependre directament dels Ajuntaments sense cap intervenci3 directa d'Estat. Va ser en aquest moment que podem considerar que va comen3ar la desaparici3 o desfeta definitiva de l'organitzaci3 gremial.

L'intent m3s seri3s per fer desapar3ixer els gremis vingu3 de les Corts de Cadis, que per decret de 3 de juny de 1813 van fer desapar3ixer legalment els Gremis, seguint la corrent hist3rica que en aquest sentit havia encetat l'Assamblea Constituent Francesa una d3cada abans. Aquest decret malgrat no aconsegu3 fer desapar3ixer els gremis de pescadors, si va donar un fort impuls l'associacionisme laic, que en forma de momtepios i societats de caire cooperatiu varen anar formant l'embri3 del que a primers del segle XX serien els P3sits de Pescadors.

Despr3s de l'ocupaci3 francesa i una vegada retornats al r3gim mon3rquic absolutista, el rei, per tal d'evitar els possibles abusos que es produien en els gremis de mar, va orden3 la reforma dels seus estatuts. Aix3, el 2 de juliol de 1824 el Director General de l'Armada ordena als caps dels tres Departaments de Marina -El Ferrol, Cadis i Cartagena- que li remetin els estatuts de tots el gremis existents a l'Estat per tal de procedir a la seva reestructuraci3. El 15 de setembre es publica una Reial Ordre en la que s'ordena l'organitzaci3 de Gremis de Mar all3 on no n'hi hagin, aix3 com la deguda reorganitzaci3 dels ja existents. Al mateix temps s'ordena als Caps dels Departaments Mar3tims l'elaboraci3 de diversos informes a fi i efecte de determinar quins devien ser els punts b3sics dels nous estatuts dels Gremis. El motiu que va impulsar aquestes reformes no era altre que acabar amb les extralimitacions dels gremis en quant a les funcions que realitzaven, doncs

"lejos de proporcionar ventaja o utilidad para el servicio publico, entorpecen la accion de las autoridades y son causa perenne de abusos, de intrigas, de rivalidades y de los frecuentes desordenes..." ⁽¹⁰⁾.

¹⁰⁾ Archivo Hist3rico de Marina, **Matr3cula General, 16 de junio de 1864 al 1 de agosto de 1864**. Citat per Claver, op. cit, pg. 2.

Fruit d'aquests informes elaborats pels Caps dels Departaments Marítims, varen quedar establertes per Reial Ordre de 7 de desembre de 1827 les línies generals en base a les que els gremis haurien de refer els seus estatuts. L'esprit de la reforma queda resumit en el punt primer -observacions- on es diu:

"Los gremios deven mirarse como un negocio del interes privado de aquellos individuos que hayan de componerlos y por tanto su objeto parece que debe limitarse a proporcionarles las ventajas que de tales establecimientos pueden prometerse. Siendo esto asi se seguira que la primera circunstancia para el establecimiento de estos cuerpos habra de ser la libre y espontanea voluntad de todos y cada uno de sus componentes". ⁽¹¹⁾

El conjunt de directrius s'agruparen en nou punts que recollíen els diferents aspectes a tenir en compte a l'hora d'establir la comptabilitat i administració del gremi, els diferents càrrecs i la periodicitat de les eleccions, la participació en aquestes, l'obligació d'elaborar estadístiques de captures i salaons, el control de les despeses de les funcions assistencials del gremi, i la impossibilitat dels gremis d'establir pleits amb altres corporacions en defensa dels seus interesos.

Sembla ser que amb l'establiment de les anteiors reformes i els nous estatuts tampoc s'aconseguir eliminar els abusos que les varen motivar. I per primera vegada es començà a parlar de la supressió definitiva dels gremis.

A partir d'aquest moment els gremis tingueren els dies comptats. El desembre de 1863 es sollicità informació sobre els gremis constituïts i els serveis públics que oferien. El mes de juny del 1864 es declarava lliure l'exercici de càrrega i descàrrega, dret que havien disfrutat en exclusivitat els gremis de mariners i pescadors i que revertia forts beneficis. A la fi, l'11 de juliol de 1864 es publicava un Reial Decret en el que es suprimien definitivament els Gremis de Mar, començant per aquells que no disposaven dels pertrets per l'auxili dels vaixells, per anar suprimint els que disposaven d'aquests a mesura que la junta de comerç certifiqués l'existència en la localitat d'aquest servei públic. En l'article vuitè del Decret es deia:

"Los matriculados quedan, como todos los españoles, en plena libertad para continuar asociados particularmente o para asociarse de nuevo con el fin que tuvieran conveniente sujetandose a lo que determinan las leyes".

El Gremi havia estat fins llavors l'organisme representatiu dels interessos dels associats. En ell fixaven la defensa dels seus drets, sent en extrem celosos de les sevas prerrogatives la més important d'aquestes la competència en l'admissió dels nous

¹¹⁾ Archivo Histórico de Marina, **Reforma de Gremios, 1824-1827**. Citat per Claver, op. cit., pg.3.

membres del gremi i per tant l'ampliació del nombre de beneficiats de l'exercici de la pesca.

Al costat del gremi, com a part integrant del mateix, s'organitzava la Confraria secció que, sota l'àntic nom de les organitzacions assistencials del sector, ofería els serveis assistencials i religiosos a tots els membres del gremi que vulguessin. Les Confraries eren regides pels mateixos Consells Gremials, organitzaven les festivitats religioses i atenien als agremiats en les sevas malalties i necessitats, procurant socors a les vídues i fills dels associats així com creant dots per estímul de les joves que contreien matrimoni o entraven en religió.

Però al darrera d'aquesta lluita per desproveir als gremis dels seus privilegis, dins el sector pesquer un paper important va la introducció de les noves arts d'arrossegament.

Si bé la pesca d'arrossegament era ja coneguda i desenvolupada en les costes catalanes desde el segle XVI, no va ser fins a mitjans del XVIII que va començar a tenir una importància considerable, donada la introducció d'un nou sistema. Fins aquella època dos eren els sistemes de pesca d'arrossegament que s'utilitzaven al nostre litoral. Cronològicament, el primer fou el Gànguil, que consistia en una embarcació de vela llatina amb dues proas que portaven arrossegant pel fons un gran sac de malla al qual se li mantenia la boca oberta mitjançant una travessa de fusta. El segon sistema d'arrossegament emprat a l'època fou la Tartana, embarcació menor que el Gàngil també amb vela llatina però que l'acció d'arrossegant la feia de costat lligant-se el sac a proa i popa respectivament. Tant el Gànguil com la Tartana eren embarcacions de certes dimensions que requirien de fortes inversions només a l'abast d'alguns armadors.

Aquesta situació va canviar al començar a utilitzar-se les parelles de Bous com a sistema de pesca a finals del S-XVIII ⁽¹²⁾. El Bou, al utilitzar unes embarcacions mes petites -els llaguts-podien ser adquirits per pescadors més modestos, fet que provocà la proliferació dels mateixos amb els normals problemes de rebuix per part dels gremis de pescadors. Aquests argumentaven que aquest tipus de pesquera provocaria l'extinció immediata dels recursos, a la vegada que perjudicava als arts menors i el nivell d'ocupació del sector. Pel contrari, els defensors d'aquest art innovador argumentaven que els Bous augmentaven la rendibilitat de les captures i d'aquesta manera s'ajudava a fer descendir la importació de peix salat. Aquests innovadors, pescadors individuals que veien en aquest nou art una manera de incrementar la producció i les ganàncies, fins a cert punt eren recolçats pels ministres il.lustrats que veien en aquest increment de les captures la solució al greu problema alimentari sorgit a rel del creixement demogràfic del segle XVIII, alhora que també desitjaven la supressió definitiva de les corporacions gremials.

¹²⁾ La primera notícia de l'aparició de parelles de Bou al litoral català la tenim amb D. Manuel de Zaldive, Comisario Real de Guerra y Marina y Ministro Inspector de la Matrícula de las Provincias del Departamento de Marina de Cartagena, que l'any 1773 va elaborar el **Reglamento de Navegación, pesca, carga y descarga , y gobierno político y económico de los matriculados de este partido de Villanueva de Cubelles**. En l'article LII d'aquest reglament es diu: "En tanto que consulto la Soberana voluntad para establecer Parejas de Bou, que corriendo del Cavo de la Ferrosa media hora de Sitges hasta Torredembarra, surtan de pescado esta Villa y las contiguas...".

Aquest enfrontaments entre forces innovadores i conservadores s'han repetit diverses vegades al llarg de la història. En la segona dècada del segle XX, aquest enfrontament es repetiria dins el sector pesquer. Aquesta vegada es degué a la incorporació dels motors en les embarcacions de pesca. Els arguments van ser els mateixos que els donats cent cinquanta anys enrera amb l'incorporació del Bou. I també en aquest afer les associacions de pescadors varen veure's involucrades. En el sí de moltes d'aquestes aparegueren les divisions de criteris. Aquest és el cas de Vilanova on arribaren a dividir-se en dos bàndols, els "gaus" defensors dels motors i els "cigrongs" defensors de la vela. ⁽¹³⁾

Tal i com es pot extraure dels fets anteriorment assenyalats, a partir de l'introducció del Bou les relacions de producció dins del sector de la pesca varen anar patint un canvi lent però irreversible. Lògicament aquests canvis també van afectar a les pròpies organitzacions que varen veure dividits als seus membres per diferents criteris, els dels armadors dels bous, moguts per una lògica capitalista i els de la resta de pescadors, ja fossin palangrers, xarxaires o fins i tot sardinalers que continuaven molt aferrats a les antigues concepcions.

Amb la desfeta dels gremis varen començar a constituir-se diferents associacions que intentaven donar resposta al gran ventall de interessos que estaven en joc. Dues eren les diferències bàsiques entre aquestes noves associacions i els antics gremis. Per una banda, perdien totalment el caràcter religiós que encara mantingueren els gremis. Per una altre, perdut el caràcter corporativista, aquestes associacions començaren a representar els diferents grups que amb distints interessos es trobaven dins el sector. D'aquesta manera neixeren els pòsits de pescadors, les associacions d'armadors, les societats obreres, els montepios, les societats industrials, i tot l'ampli ventall de possibilitats associatives.

Abans de començar la Guerra Civil, el nivell assolit per l'associacionisme en el sector pesquer era prou important. Una prova d'això la tenim en el número i diferent caràcter de les associacions de pescadors del litoral mediterrà que participaren en la I Assamblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà, celebrada a la ciutat de Tarragona l'any 1935. La finalitat de l'Assamblea era prendre els acords pertinents en relació a l'establiment d'una veda per les arts d'arrossegament a tot el Mediterrà i la prohibició de l'us de la dinamita en la pesca. A la Assamblea hi assistiren 173 delegats de setenta cinc associacions de pescadors que representaven a 16.362 afiliats.

El document de treball, presentat per les associacions de Tarragona, es centrava en els següents punts:

- Proposta d'una veda absoluta per tot l'arrossegament del Mediterrà des de el primer de maig al 31 de juliol.

¹³⁾ Veure X. Garcia, **La Vida Marinera a Vilanova i la Geltrú**, Barcelona, ed. Selecta, 1980, pg. 69.

- La prohibició per a les embarcacions del nord de l'Estat de pescar en les aigües del litoral Mediterrà i de fletar peix pels ports d'aquest pogent-ho fer només per via terrestre.
- Al tornar a quedar armada la pesquera d'arrosegament després de la veda quedarà sotmesa al següent horari: mes d'agost, 11 hores de treball; setembre, 12 hores; octubre, 13 hores; la resta de mesos sense límit d'horari.
- Les Juntes Locals de Pesca de cada Districte fixaran els horaris de sortida i entrada de les embarcacions.
- Les embarcacions d'arrosegament tindran de pescar en cada regió fora de la línia de sondeixos que senyalin les Juntes Locals de Pesca, amb l'objecte de respectar una zona que faci de viver i protegeixi les arts menors de possibles perjudicis. Com a línia de sondeixos per la regió de Tramuntana, es va proposar aquella que ja havia estat acceptada en anteriors assemblees:
 De Cases d'Alcanar a Farola de Golas - 10 braces.
 De Farola de Golas a L'Ampolla - 10 braces.
 De L'Ampolla a Tarragona - 20 braces.
 De Tarragona al Llobregat - 20 braces.
 Del Llobregat al Cap de Tossa - 20 braces.
 Del Cap de Tossa a Riudaura - 50 braces.
 De Riudaura a Cap de Begur - 50 braces.
 De Cap de Begur a les Illes Medes - 1 milla en fora.
 De Les Medes a Mongó - 30 braces.
 De Mongó a la Falconera - no es pot pasar d'enterra.
- En cada Districte es reestabliran les Juntas Locals de Pesca, presidides pel Sotsdelegat i compostat per representants de les diverses pesqueres en proporció a la importància de les mateixes.
- A més de la missió consultiva de les Juntes Locals, aquestes podran proposar a l'autoritat de Marina el nomenament de guardes jurats marítims deponents administrativament de les Juntes Locals i governamentalment de l'autoritat de Marina.

Pel fet de celebrar-se l'Assamblea a Tarragona els representants de les associacions de pescadors catalanes eren majoritaris i més d'una associació de la majoria de poblacions pesqueres del nostra litoral hi participà. Aquesta diversitat d'associacions i les diferents denominacions de les mateixes ja ens diu molt de l'evolució i nivell assolit pel moviment organitzatiu del sector. En aquest conjunt d'associacions catalanes només trobem dues Confraries, sent els Pòsits els majoritaris i la resta altres tipus d'associacions com Societats, Mutualitats, Gremis, Lligas, Germandats, Sindicats, Montepios, Mutues de Soccors i Federacions, el que ens prova l'eficàcia del Reial Decret de juliol de 1864 que fer desaparèixer els gremis i el seu monopoli associacinista dins del sector pesquer.

Les associacions catalanes que hi participaren, ja fos amb la seva assistència o mitjançant l'adherència als acords presos foren les següents:

Associació	/	Localitat	/	Total Membres Representats

Pòsit Pescador	/	Ametlla de Mar	/	200
Confraria de Pescadors	/	Ametlla de Mar	/	425
Pòsit de Pescadors	/	Calafell	/	100

Germandat de S. Pere / Calafell / 180
 Pòsit de Pescadors / Cambrils / 325
 Pòsit Pescador / S. Carles de la Ràpita / 256
 Societat de Patrons Armadors / S. Carles de la Ràpita / 204
 Mutuallitat de Pescadors / S. Carles de la Ràpita / -
 Pòsit Cooperatiu de Pescadors / Tarragona / 245
 Pòsit Marítim de Pescadors / Tarragona / 302
 Confraria d'Armadors i Mariners / Tarragona / 157
 Societat Marítima i Protectora / Tarragona / -
 Lliga Marítima / Tarragona / -
 Societat d'Oficis del Mar / Tarragona / -
 Societat Obrera de Pescadors / Tarragona / -
 Pòsit de Pescadors / Tortosa / -
 Societat de Pescadors de S. Pere / Tortosa / 411
 Mutua de Soccors / Torredembarra / -
 Societat Patronal de Pescadors / Torredembarra / 68
 Societat Obrera de Pescadors / Torredembarra / -
 Societat de Pescadors La Fraternitat / Pineda / 85
 Pòsit de Pescadors / Badalona / 260
 Pòsit de Pescadors / Barcelona / 300
 Associació d'Armadors i Propietaris
 d'embarcacions de Pesca / Barcelona / 700
 Montepio Obrer de Pescadors de Catalunya / Barcelona / 40
 Pòsit de Pescadors / Mataró / 150
 Pòsit de Pescadors / Vilanova / 172
 Societat de Pescadors Calellense / Calella / 120
 Associació Mutua d'Armadors de Pesca / Vilanova / 100
 Associació d'Oficis del Mar / Vilanova / 120
 Pòsit de Pescadors / Sitges / 71
 Federació d'Armadors de Catalunya / Barcelona / -
 Societat Obrera Mutua La Trenyina / Lloret / 155
 Germandat de Pescadors de S. Pere / Tossa / 210
 Pòsit Pescador / Port de la Selva / 475
 Societat Mutua d'Armadors de Pesca / Palamós / 353
 Montepio Obrer de Pescadors / Palamós / -
 Pòsit Pescador / Roses / 508
 Societat de Pescadors d'arrossegament a motor / Roses / 115
 Societat El Pescador / Blanes / 62
 Montepio de Obrers Pescadors de Catalunya / Roses / 150
 Pòsit Pescador La Defensa / S. Feliu / 260
 Federació de Pòsits de Catalunya / Barcelona / -
 Pòsit Pescador / L'Estartit / 100
 Pòsit Pescador / Montgat / -
 Pòsit Pescador / S. Pol de Mar / -
 Pòsit Pescador / Malgrat / -
 Pòsit Pescador / Port de Llançà / -
 Pòsit Pescador / L'Escala / -
 Stat. de Pescadors de Canya / Tarragona / -
 Pòsit Pescador / Cadaqués / -

Durant la Guerra Civil les associacions dels sector varen deixar de funcionar al seu ritme normal. El conflicte bèlic provocar moltes pèrdues en el sector, moltes embarcacions varen ser atacades mentre feinejaven, altres foren incautades. Però la desfeta més important de la flota es va produir al finalitzar la Guerra i servir aquesta flota com a medi de transport cap a l'exili de molts refugiats, quedan-se a França moltes de les embarcacions.

Però no només les embarcacions van sortir sino també alguns armadors i patrons que s'afincaren al sud de França. Al començar la Segona Guerra Mundial molts d'ells emigraren cap a Argèlia per retornar a la Catalunya Nord en esclatar la revolució argelina. Encara avui, els seus fills i nets constitueixen el gruix de la flota de litoral del país veí.

En l'actualitat s'està produint un fenomen que no per anecdòtic deixa de tenir cert interès. En el nostre litoral no hi havia hagut fins ara cap interès econòmic en armar embarcacions per la pesquera de la tonyina. En aquests moments, són tres les embarcacions catalanes armades i que ja desenvolupen aquest tipus de pesquera, i una quarta que està fent els darrers arreglaments per poder sortir a pescar. Es precisament en aquesta darrera embarcació que s'ha recurregut a la contractació d'un patró de pesca fill d'aquells exiliats catalans, que junt amb un grup de mariners d'origen nord africà. Donada la manca de tradició de sortir a pescar per llargues temporades i nula experiència en aquest tipus de pesquera, aquest ha estat el recurs dels armadors d'aquesta embarcació a l'hora de formar la tripulació.

Amb la implantació de la règim franquista, les organitzacions i associacions de pescadors també patiren els efectes del nou ordre social i polític. El ràpid esdeveniment de les transformacions a les que varen ser sotmeses, reflecteix la importància que tenia el sector de la pesca pel règim en uns moments de racionament i escassetat d'aliments.

La primera mesura que la dictadura va prendre en relació a les organitzacions del sector va ser unificar-les sota els nous patrons polítics i integrar-les en el Sindicato Nacional de la Pesca. L'ordre de 31 de març de 1943 desenvolupava en el seu articulat aquest procés de transformació que a continuació resumim en els seus punts més rellevants:

"Art. 1º Los Pósitos, Cofradías, Gremios de Pescadores e Instituciones varias, así como sus asociaciones varias **quedan encuadrados** en la organización sindical, a través del Sindicato Vertical de la Pesca, aunque subordinados al Instituto Social de la Marina.

Art. 2º Con la genérica calificación de Cofradías de, y conservando o recobrando en cada localidad su tradicional denominación, cuando sea efectiva su integración en la Comunidad Nacional Sindicalista, les corresponderá de **modo exclusivo**, dentro de su jurisdicción, la representación y disciplina de todos los productores del mar, así ordenados en milicia, de conformidad con las leyes de unidad y organización sindical.

Art. 3º Dichas Entidades acomodarán su régimen a la nueva estructura sindical **inspirando sus estatutos** u ordenanzas en las normas que, previa conformidad del Instituto Social de la Marina, se dicten por la delegación Nacional de Sindicatos.

Art. 4° Con la aprobación de sus Estatutos por la Delegación Nacional de Sindicatos y la inscripción de las cofradías en el Registro Central de Entidades Sindicales, adquirirán la personalidad propia a su condición jurídica de **Corporación de Derecho Público**.

Art. 7° De de esta manera ... las cofradías sometidas a la línea política del Movimiento, bajo el mando del Sindicato Vertical de la Pesca ... darán continuidad de la tradición marinera y pescadora, ligados ya al nuevo orden de la Revolución Nacional Sindicalista.

Aquest articulat es prou eloqüent per fer-nos veure com va quedar estructurada l'organització del sector pesquer. El Director de Pesca Marítima de l'època ⁽¹⁴⁾, argumentaba així la nova denominació de les organitzacions del sector:

".. a las Cofradías de pescadores les inspiraba el ideal sublime de la religión; por ello tenían casi todas ellas como Patrón a San Pedro, Santiago, a los Apóstoles ... entre la gente de mar tardaron más tiempo en hacer mella las ideas perniciosas -entre ellas la comunista-, porque la mar no es de nadie..., y eso hizo que se conservara más tiempo entre nuestros pescadores las ideas sanas que nunca debieron perder y que a algunos de nuevo hay que inculcarles. No encontramos mejor medio para combatir todo esto que reorganizar las antiguas y tradicionales cofradías de pescadores, esparcidas por todo el litoral... de lo que hoy se entiende por Sindicatos Verticales se parece mucho a las asociaciones que tenían los pescadores, puesto que de ellas formaban parte los patronos, los técnicos y los obreros".

Amb aquestes transformacions, la llibertat d'associació que havia acabat amb els gremis pocs anys abans i que havia donat una gran diversitat d'organitzacions en el sí del sector pesquer es va veure abolida i tornà a implantar-se el caràcter corporativista dels antics gremis. Les noves Confraries recullirien en els nous estatus tot aquell ventall de finalitats i funcions que s'havien vist deslligades. A més tornaven a arrebregar en una mateixa organització a totes els persones implicades en l'activitat pesquera sense distinció de classe o estament. Aquest era el caràcter que mitjançant l'estatut de corporació de dret públic, interessava més al règim per integrar les organitzacions a l'estructura sindical.

Com veurem en el capítol següent, amb l'arribada del nou ordre democràtic i la llibertat sindical, les confraries o organitzacions del sector són altre cop adequades al moment polític i social.

¹⁴⁾ Aquesta argumentació la feu en les dues conferències que pronuncià, D. Pascual Diez de Rivera y Casares, Marqués de Volterra, Capitán de la Armada y Director General de Pesca Marítima, els mesos de gener i maig de 1939, sota el títol de La Riqueza pesquera en España y Las Cofradías de Pescadores.

II. LES CONFRARIES COM CORPORACIONS DE DRET PUBLIC

El nom de corporació ve del S-XIX, i s'anomenava com a tal a l'organització que reunia als membres d'un mateix ofici i en la qual cadascun d'aquests membres trobava el seu lloc en la jerarquia professional.

Actualment, una corporació de dret públic és una persona jurídica constituïda per l'agrupació de diverses persones amb una finalitat comú, normalment d'utilitat pública. El caràcter de corporació de dret públic dóna a aquest tipus d'agrupació un tractament legal especial pel qual només pot nèixer i desaparèixer per llei o per disposició administrativa, determina com obligatòria la seva constitució, la dota de capacitat jurídica pròpia, a la vegada que la fa dependre directament dels òrgans de l'Administració. Donada la necessitat d'incloure a totes aquelles persones que es troben arreplegades al voltant d'una mateixa finalitat, sense fer distincions de classe o estament, l'estructura associativa d'aquestes agrupacions és de tipus vertical. Per tant, en el cas de la pesca compondran aquest tipus d'agrupació el conjunt de persones que participen en el procés productiu, ja siguin treballadors, petits productors o empresaris.

Aquesta estructura vertical s'oposa a l'estructura horitzontal del sindicat. Es per això que amb l'establiment de l'ordre democràtic i la promulgació de la llibertat sindical en la llei del 1977, el decret 31/1978 que facultava al govern per la creació i reconeixement d'entitats de dret públic en el sector de la pesca va especificar d'un bon principi que les competències de dites corporacions no podrien limitar la llibertat sindical acabada d'estrenar. De fet el sector pesquer és l'únic sector productiu en el que encara roman aquest tipus d'agrupació amb estructura vertical que desaparegué en la resta de sectors en els que s'han desenvolupat els sindicats i patronals. Aquest és el punt de crítica més fort per part dels detractors de les confraries, doncs veuen en el manteniment del caràcter de corporacions de dret públic i l'estructura vertical de les confraries el causant de la monopolització per part de les d'aquestes del moviment associatiu del sector. Monopolització que fa difícil, sino impossible, la implantació dels sindicats.

El fet que s'optés per donar continuïtat a la tradició de corporació de dret públic a l'hora de reconstituir les confraries de pescadors, reflecteix al nostre entendre el tractament específic que sempre ha rebut el sector pesquer al llarg de la història.

Tal i com ja hem vist en el capítol anterior, el caràcter de corporacions de dret públic de les confraries vé de lluny, doncs ja quan eren gremis tenien aquest caràcter encara que ajustat al dret de l'època. La dictadura amb el decret públic de l'any 43 tornà a donar a les organitzacions del sector aquest caràcter per poder així enquadrar-les dins el Movimiento Sindical, i actualment encara el conserven malgrat que les funcions representatives dels diferents estaments que componen el sector els hi hagin estat retallades donada la vigent llibertat sindical.

Un primer factor que, al nostre entendre, ha recomanat aquesta figura jurídica és l'especificitat més important del sector pesquer: l'actuació del mateix en un bé públic com és el mar, la propietat del qual (al menys en aigües jurisdiccionals) és detentada per l'Estat i per tant és funció d'aquest la regulació i ordenació del mateix.

Lògicament, aquesta regulació i ordenació esdevindrà molt més fàcil amb l'existència d'unes organitzacions en el sector que depenguin directament de l'Administració. A més el caràcter de corporació de dret públic permet a l'Administració assignar uns funcionaris depenents d'ella, que vetllaran per la legalitat dels acords dels òrgans de govern d'aquestes organitzacions i pel bon funcionament del sector en conjunt.

Un segon factor, és el fort caràcter gremial que encara resta en el sector. Possiblement, la seva manca d'importància econòmica front els altres sectors productius ha provocat una menor intrusió de les diferents forces polítiques i moviments sindicals, desenvolupats d'ençà el ordre democràtic. Això ha mantingut al sector tancat en sí mateix i li ha permès continuar afavorint la concepció gremial tradicional. Per tant, la lliberalització del associacionisme, acompanyat d'aquesta manca de penetració d'altres formes d'organització més estamentària, hagués portat segurament a un buit organitzatiu en els primers anys que hagués dificultat la constitució d'un interlocutor prou representatiu de tot el sector en front l'Administració.

Un tercer factor, ha estat l'interès de les pròpies organitzacions del sector en conservar certs privilegis que li venien donats pel fet de ser corporacions de dret públic: exempcions fiscals, l'acolliment a diverses formes d'ajuts i finançament estatal i la conservació del seu patrimoni entre d'altres.

Sigui degut a aquests factors o a d'altres, el fet és que en el decret de l'11 de març del 78, l'Estat revalidava el caràcter de corporació de dret públic de les confraries i establia les línies generals d'actuació de les mateixes, alhora que determinava l'elaboració d'uns nous estatuts adequats a aquestes línies.

Per definició en aquest decret les confraries són corporacions de dret públic que actuen com a òrgans de consulta i col·laboració amb l'Administració en aquells temes d'interès general que facin referència tant al procés extractiu com a la comercialització. Al mateix temps que dins el seu àmbit territorial exclusiu poden exercir funcions pròpies o delegades per l'Administració que siguin d'interès general pel sector. Per dur a terme aquestes tasques queden establerts en el decret la forma i constitució dels òrgans de govern així com la deguda paritat de socials i econòmics en la seva composició. Les confraries queden adscrites al Ministeri de Transports i Comunicacions. En una disposició adicional es fa referència a la pervivència dels privilegis d'exempcions i beneficis fiscals que ja comptaven les confraries.

Tal i com establia aquest decret, totes les confraries de pescadors hagueren d'elaborar uns nous estatuts en conformitat amb les normes que establia el decret. Els estatuts de les 30 confraries de pescadors catalanes presenten molt poques diferències i quan es donen són petites matitzacions introduïdes per recullir les peculiaritats de la localitat o bé són fruit sencillament del toc personal de l'assessor jurídic que els va redactar.

Si bé el conjunt de finalitats que s'estableixen en els estatuts presenten petites diferències entre unes confraries i altres, totes coincideixen en establir les finalitats "a efectes d'aconseguir l'objectiu fonamental d'incrementar i desenvolupar les activitats que dimanen de l'exercici de la pesca en quant suposin l'augment del seu rendiment així com el benestar moral i material dels seus associats". Exceptuant les diferències, les finalitats més recurrents en els estatuts són les següents:

- Representar, defensar i promocionar els interessos socials i econòmics dels seus associats,
- facilitar la lliure i justa convivència dels seus membres,
- procurar una justa i racional estimació del treball i de producció dels seus associats,
- utilitzar les fonts de crèdit a fi de facilitar als seus associats l'adquisició d'embarcacions i dels estris necessaris,
- promocionar la construcció d'habitatges, edificis i instal·lacions de caràcter social o assistencial,
- utilitzar el moviment cooperatiu com instrument per l'assoliment dels objectius d'ordenació i protecció del sector,
- promoure l'ordenació de les àrees de la seva jurisdicció en els diferents sectors de la producció, transformació i comercialització, així com la instal·lació i explotació dels serveis necessaris, reglamentant les operacions de venda de la pesquera,
- vetllar pel compliment de les regles i mesures adoptades,
- fomentar el desenvolupament de l'aqüicultura i el marisqueig,
- intensificar l'acció assistencial en profit de l'associat necessitat, millorant les prestacions de jubilació i invalidesa,
- procurar aixecar la base cultural i professional de les famílies pescadores,
- i crear fonts de crèdit pròpies en benefici dels associats.

Com podem observar el conjunt de finalitats establert en els estatuts de les confraries els hi determina un camp molt ampli d'actuació que va des de l'àmbit social i assistencial, passant per l'àmbit educatiu i cultural, fins l'àmbit econòmic i aquell que fa referència a l'ordenació i control del procés productiu. Seguidament a l'enumeració de les finalitats, els estatuts recullen les diferents funcions de les confraries. I en aquest conjunt de funcions tornem a trobar aquesta dispersió i amplitud dels àmbits d'actuació. Hem recullit ací algunes d'aquestes funcions per tal de il.lustrar el que venim de dir.

- Participació en la gestió i govern de les institucions i entitats gestores de la Seguretat Social,
- col.laboració en l'assoliment de la plena ocupació en el sector,
- col.laboració en l'estudi i solució dels problemes de producció, transformació i comerç,
- promoció i difusió d'ensenyaments pesquers, comercials i industrials, per tal d'incrementar la productivitat,
- promoure la creació de cooperatives, fundacions, organismes de recerca, formació moral, cultural i professional, previsió i auxili, comercialització i suministre de pertrets,
- impulsar la concessió de crèdits als treballadors a l'objecte de facilitar el seu accés a la propietat dels medis de producció,
- reglamentar les operacions de venda de la pesca i la seva comercialització establint percentatges per prestacions de serveis als compradors,
- la participació com a òrgan assessor i consultiu,
- l'emissió d'informes, dictamens i peritatges,
- la recopilació, elaboració i publicació de dades estadístiques,
- la col.laboració en el perfeccionament de les normes de seguretat i Higiène en el treball,
- i la representació dels interessos pesquers en tot tipus d'activitats relacionades amb el sector.

Si hem presentat aquesta llista de finalitats i funcions de les confraries, és perquè creiem que reflecteixen molt palpablement el caràcter corporativista o gremial que encara prevaleix en la concepció que d'ell mateix i de la seva organització té el propi sector.

Si per una banda, el decret del 78 garantia d'alguna manera aquest caràcter gremial del sector al revalidar l'estatut jurídic de corporació de dret públic de les confraries, per una altra la pervivència d'aquest caràcter en el propi sector queda de manifest en l'ampli camp d'actuació que les finalitats i funcions de les confraries tenen establert en els seus estatuts. De fet, avui, aquest ampli conjunt de finalitats i funcions no deixen de ser un marc d'intencions i un reflexe del passat. Tal i com podem veure més endavant en el capítol cinquè, moltes d'aquestes finalitats ja no tenen una expressió real i altres, sobre tot aquelles que es refereixen a l'estricta àmbit econòmic, s'han vist potenciades i plenament desenvolupades. Les funcions que fins fa poc desenvolupaven les confraries en els àmbits assistencial i social han estat assumides per diversos organismes de l'Estat, i les confraries actualment el que desenvolupen són unes funcions de col.laboració, sobre tot en quant a gestió es refereix, amb aquest organismes de l'Estat.

El fet que amb el canvi a un sistema democràtic no s'hagi fet desaparèixer el caràcter de corporació de dret public que tenen les confraries, per a uns no ha tingut la menor transcendència ja que veuen aquesta fórmula jurídica com la millor per donar continuïtat a la tradició "gremial" del sector. En canvi per a altres, aquest fet es veu con una prova de que en el sector encara no han canviat gens les coses i es continua amb les mateixes formes d'organització que existian en el període dictatorial, encara que s'hagin transformat els estatuts ja en període democràtic. Els sindicats són els mes detractors d'aquesta situació argumentant que malgrat la llei estableixi la garantia de no intromissió en assumptes sindicals per part de les confraries, aquestes impossibiliten la tasca sindical, mitjançant el seu monopoli real de la representació del sector.

Darrerament, un nou qüestionament del caràcter de corporació de dret públic de les confraries s'ha presentat amb l'entrada de Espanya al Mercat Comú, al establir la Comunitat que les úniques organitzacions del sector que poden accedir als ajuts del fons comunitari hauran de ser organitzacions privades de productors, cosa incompatible a primera vista amb el caràcter de corporació de dret públic de les confraries. Si més no, sembla ser que el problema és més polític que jurídic. El Govern Central, en el seu procés integrador a la Comunitat Europea, argumenta incompatibilitats jurídiques per la transformació de les confraries en Organitzacions de Productors, quan en realitat la la Comunitat no sembla tancada a possibles modificacions, i tampoc les pròpies confraries estan tancades a possibles canvis que les adequessin a les normatives comunitàries. Aquest és un altre capítol no tancat per el futur de les confraries.

III. EL SECTOR PESQUER CATALA AVUI

III.1. Els col·lectius Involucrats

En aquest apartat farem una presentació global de les persones que participen en les tasques extractives del sector pesquer català.

Les dades que oferim a continuació, corresponen a la informació recollida directament en les trenta Confraries de Catalunya i fan referència a totes les persones que en el mes d'abril de 1987 estaven cotitzant a la Seguretat Social com a pescadors. En base a aquestes relacions, es van completar les dades generals que ací presentem d'origen, edat i tipus de pesquera a la que cada pescador es dedica mitjançant els arxius de cadascuna de les confraries. ⁽¹⁵⁾

Quan parlem del conjunt de persones que participen en el procés extractiu ens referim al conjunt de productors, ja siguin mariners, tècnics, patrons o armadors, que es dediquen directament a les activitats de pesca, i no incloem a aquelles altres persones que si bé també participen indirectament en el procés productiu no podem considerar-los com a productors directes. Aquest és el cas dels jubilats, dels compradors i el personal administratiu de les confraries. En el cas dels armadors, només tenim en compte a aquells que es troven donats d'alta a la Seguretat Social i que per tant apareixen com a patrons, tècnics o mariners. Els armadors jubilats, o aquells que no intervenen directament com a força de treball tampoc estan contemplats en les dades generals. Les remendadores i remendadors, així com els jubilats, compradors i personal administratiu, els referim en la presentació que hem fet de cada confraria.

El total de persones que intervenien l'any 1987 en el procés extractiu al llarg del litoral català era de 5819. La distribució d'aquests productors és relativament homogènia entre les comarques marítimes, a excepció de la concentració que es produeix en els grans ports de Barcelona i Tarragona. Si considerem la població per regions marítimes tenim:

Girona	1553 productors	26.7 % del total Català
Barcelona	2101 "	36.1 % " " "
Tarragona	2165 "	37.2 % " " "
Catalunya	5819 "	100%

En quant a la distribució segons confraries, sí que es dóna una gran diferenciació atenent sobre tot a l'existència o no de port i al tipus de pesqueres que s'hi desenvolupen. Segons el tamany de les poblacions pesqueres podríem classificar les confraries en tres grups. Les grans, que correspondrien als tres ports més importants com són Barcelona, Tarragona i Sant Carles; després vindria un segon grup, més numerós, en el que entrarien tots els ports eminentment pesquers, i un tercer grup que inclouria a

¹⁵⁾ Una vegada més aprofitem per agrair als secretaris i administratius de totes les confraries catalanes, les facilitats que ens varen donar per l'obtenció de aquesta informació.

aquelles poblacions sense port i en les que la població pesquera no arriba al centenar.

LLANCA	70
PSELVA	99
CADAQUES	35
ROSE	340
ESCALA	76
ESTARTIT	34
PALAMOS	467
S.FELIU	142
TOSSA	40
LLORET	19
BLANES	231
PINEDA	9
CALELLA	23
S. POL	17
ARENYS	433
MATARO	47
MONGAT	70
BADALONA	173
BARNA	844
SITGES	38
VILANOVA	447
CALAFELL	24
TORREDEM	15
TARRAGONA	635
CAMBRILS	226
AMETLLA	439
AMPOLLA	69
DELTEBRE	98
S.CARLES	596
LES CASES	63

Total Pescadors a Catalunya segons Base.
Dades Confraries, Elaboració pròpia. Abril, 1987.

En quant a les peculiaritats d'aquesta població, podem assenyalar com a trets més significatius els següents:

Es una població majoritàriament masculina, doncs nomès trobem tres dones donades d'alta com a mariners, a part el número de remendadores que, malgrat la seva indiscutible importància en el procés productiu pesquer, no les tenim en compte doncs la seva participació no té lloc en el estricte procés extractiu en mar.

Es tracta d'una població relativament jove, amb una mitja d'edat de 40 anys, el que ens permet refutar l'afirmació que correntment es fa en relació a que la població pesquera catalana està molt envellida. Per tal de fer més visible la distribució per edats, les hem agrupat per intervals i les presentem en el següent quadre pel total de Catalunya.

que s'hagin donat dos moviments migratoris històrica i geogràficament molt localitzats, que corresponen als produïts des de L'Ametlla a Palamós -els anomenats "caleros"- i des de Sant Carles a Arenys.

Tal i com podem observar en el quadre, en el sector també es va deixar sentir l'impacte del moviment migratori que va afectar a tot Catalunya en les tres darreres dècades. Segons les dades recollides, el 32.3% dels productors són immigrants. Entre ells és significatiu la importància del col·lectiu andalús, doncs representa el 23.3% del total de la població pesquera. Aquest col·lectiu d'immigrants presenta una desigual distribució tant geogràfica com per tipus de pesqueres que fan palés el caràcter selectiu de la seva incorporació, i que veurem més endavant.

Pel que fa referència a la distribució de la població pesquera catalana segons flotes podem dir que la majoria d'aquesta - el 71.6 % - es troba enrolada en la flota que comunment es coneix com flota industrial -arrossegament i cercle- mentre que en la flota dita artesanal es troba tan sols el 28.4 %. Si més no, donat que considerem de poca utilitat analítica aquesta divisió entre flotes artesanal i industrial, i amb la finalitat de poder aprofundir més en el coneixement del sector, hem utilitzat una divisió per tipus de pesqueres que s'apropa més a la realitat al concretatitzar-la.

ARROSSEG	1947	
ARROS.PETIT	269	
TONYINA	23	
CERCLE	1926	
ART CLAR	28	
PALANGRE	92	
TRESMALL	1281	
SONSAIRE	19	
MARISCADORS	102	
MARISC. A PEU	103	
CORALLER	29	
	Casos Computats	5819
	Sense Dades	0

Distribució de la població segons tipus de pesqueres.

Dades confraries, Elaboració pròpia. Abril, 1987.

Com podem observar, es dona un cert equilibri entre les pesqueres d'arrossegament i de cercle, que representen el 33.5 i el 33.1 % respectivament del total de la flota, mentre que la pesquera de tresmall ocupa al 22.0 % de la població. Aquestes són les tres pesqueres més tradicionals i amb un arrelament més fort dins el nostre litoral.

La resta de pesqueres tenen una importància relativa. En uns cassos, com el de la pesca de la tonyina és la seva recent implantació i el reduït nombre d'unitats productives que s'hi dediquen -en aquests moments s'està acabant d'armar la quarta tonyinera catalana en el port de Blanes- el que explica aquesta

poca importància respecte el total. En d'altres, com els corallers i mariscadors a peu és deguda al seu recent control per part de l'administració -fins fa dos anys no tenien la obligació de cotitzar a la Seguretat Social ni de pertanyer a cap confraria-i obviament a l'existència de molts altres que encara són reticents a ser controlats com a tals. L'art clar i la pesca del sonso, encara que molt tradicionals, són dues pesqueres molt controvertides des de temps llunyans, i actualment es troben limitades en el seu creixement amb la finalitat de la seva extinció definitiva.

La distinció entre arrossegament i arrossegament petit (menys de 20 TRB) respon a tota una problemàtica que aquest últim grup té plantejat en relació a la reivindicació de la seva activitat donades les característiques que el separen de la resta. Per nosaltres, aquestes característiques són prou significatives perquè els considerem un grup a part, amb més proximitat a la flota artesanal que no amb el grup en el que ara es trova inclòs: la flota industrial.

Abans de finalitzar aquest apartat de presentació general de la població pesquera, hem cregut interessant veure la desigual distribució que per tipus de pesqueres presenta la població del sector segons el seu origen i segons la seva edat. Informació que queda reflectida en els dos quadres següents.

POBLACIÓ PESQUERA SEGONS ACTIVITAT I LLOC D'ORIGEN

Total %	Propia Base	Girona	Barcelona	Tarragona	Lleuant	Andalusia	Resta Estat	Estranger	Ceuta i Melilla	Marroc	Total %
Arrosseg.	1237 22.3	50 0.9	80 1.4	143 2.6	68 1.2	242 4.4	47 0.8	5 0.1	8 0.1	5 0.1	1885 34.0
Arrosseg. Petit	168 3.0	12 0.2	16 0.3	18 0.3	8 0.1	25 0.5	6 0.1	1 0.0	2 0.0		256 4.6
Tonyina	9 0.2		2 0.0	1 0.0		7 0.1		2 0.0		2 0.0	23 0.4
Cercle	474 8.6	42 0.8	81 1.5	57 1.0	50 0.9	865 15.6	62 1.1	13 0.2	88 1.6	37 0.7	1769 31.9
Art Clar	6 0.1		6 0.1	1 0.0	1 0.0	13 0.2	1 0.0				28 0.5
Palagrers	54 1.0	6 0.1	5 0.1	9 0.2	2 0.0	4 0.1	3 0.1	1 0.0			84 1.5
Tresmallers	780 14.1	49 0.9	175 3.2	72 1.3	24 0.4	111 2.0	22 0.4	5 0.1	6 0.1	4 0.1	1248 22.5
Sonsaires	9 0.2		7 0.1	1 0.0	1 0.0				1 0.0		19 0.3
Mariscadors	48 0.9		19 0.3	4 0.1	4 0.1	16 0.3	6 0.1	1 0.0			98 1.8
Marisc. A peu	53 1.0	4 0.1	21 0.4	11 0.2		8 0.1	4 0.1	1 0.0	1 0.0		103 1.9
Corallers	1 0.0	4 0.1	17 0.3			3 0.1	2 0.0	2 0.0			29 0.5
Total %	2839 51.2	167 3.0	429 7.7	317 5.7	158 2.9	1294 23.3	153 2.8	31 0.6	106 1.9	48 0.9	5542 100.0

Sense dades = 277
Total població = 5819

Tal i com apuntavem abans, en aquest quadre podem observar com el conjunt d'inmigrants es troba primordialment enrolat en la pesquera de cercle. A part el col·lectiu d'andalusos, que ressalta pel seu número, podem veure com dins cada grup de foranis, ja siguin provinents de la resta de l'Estat, de l'estranger, de Ceuta i Melilla o del Marroc, la majoria

d'aquests es troben enrolats en aquesta pesquera. Es tal la importància dels immigrants en el cercle que arriben a representar el 63% del total de la població que s'hi dedica, restan a un reduït 37% el compost amb nadius de Catalunya.

Aquest percentatge esdevé més significatiu si el comparem amb els percentatges de nadius i immigrants que componen les altres pesqueres. Si en l'arrossegament, la pesquera que per número de treballadors es equiparable en importància amb el cercle, el tant per cent de catalans arriba al 80%, en el tresmall o "ofici petit" aquest arriba al 86%.

Creiem que només es pot donar explicació a aquesta forta diferenciació en base a les característiques pròpies de les pesqueres i al sistema de vida que determinen. Si per una banda l'arrossegament i el tresmall, deixant de banda les fortes diferències del procés productiu que desenvolupa cadascuna d'elles, suposen una certa estabilitat en el guany i la permanència en la pròpia base durant tots els mesos de l'any, el cercle es caracteritza per unes fortes fluctuacions en els guanys i per un obligat desplaçament tot al llarg del litoral en seguiment de les espècies migratòries. Aquesta inseguretats en els guanys, malgrat que de vegades suposin quantitats astronòmiques en un sol dia, i el desplaçament fora de casa obligat són dos factors que no van amb el tarannà del català. I això també podria donar explicació a la tímida i molt endarrerida implantació de les tonyineres a Catalunya, doncs aquesta pesquera també obliga a la permanència de varios dies fora de la pròpia base.

En el següent quadre podem observar les diferents edats que presenten els treballadors segons els tipus de pesqueres. D'aquestes dades, ressalten tres fets.

El primer, és que són les pesqueres més tradicionals de l'arrossegament, el cercle i el tresmall les que incorporen treballadors de totes les edats. Segon, que en la pesquera de la tonyina i el palangre de fons trobem només 20 treballadors de més de 50 anys. Això pot tindre la seva explicació en el fet que aquestes pesqueres, degut al canvi que suposen en els hàbits de treball, requereixen de treballadors amb un esperit més renovador i disposats a les noves exigències que imposen aquestes pesqueres. Tercer, que les dues pesqueres d'art clar i sonso, tradicionals i problemàtiques tal com hem vist abans, no reflecteixen cap incorporació de gent jove, fet que pot ser significatiu en tan que són pesqueres a extingir donat el seu caràcter altament depredador.

DISTRIBUCIO DE LA POBLACIO PESQUERA SEGONS
TIPUS DE PESQUERA I EDAT EN INTERVALS

	:16 a 19	:20 a 34	:35 a 49	:50 a 59	:60 a 65	Total
	:	:	:	:	:	%
ARROSSEG	: 58	: 750	: 566	: 414	: 115	: 1903
	: 1.0	: 13.5	: 10.2	: 7.4	: 2.1	: 34.2
ARROSSEG PETIT	: 12	: 100	: 70	: 58	: 13	: 253
	: .2	: 1.8	: 1.3	: 1.0	: .2	: 4.6
TONYINA	: 1	: 13	: 7	: 2	:	: 23
	: .0	: .2	: .1	: .0	:	: .4
CERCOL	: 38	: 642	: 591	: 394	: 93	: 1758
	: .7	: 11.5	: 10.6	: 7.1	: 1.7	: 31.6
ART CLAR	:	: 8	: 14	: 5	: 1	: 28
	:	: .1	: .3	: .1	: .0	: .5
PALANGRE	: 7	: 38	: 26	: 18	:	: 89
	: .1	: .7	: .5	: .3	:	: 1.6
TRESMALL	: 40	: 320	: 377	: 410	: 108	: 1255
	: .7	: 5.8	: 6.8	: 7.4	: 1.9	: 22.6
SONSAIRE	:	: 5	: 6	: 7	: 1	: 19
	:	: .1	: .1	: .1	: .0	: .3
MARISCADORS	: 8	: 35	: 31	: 23	: 3	: 100
	: .1	: .6	: .6	: .4	: .1	: 1.8
MARISC. A PEU	: 1	: 25	: 48	: 27	: 2	: 103
	: .0	: .4	: .9	: .5	: .0	: 1.9
CORALLER	:	: 9	: 16	: 4	:	: 29
	:	: .2	: .3	: .1	:	: .5
Total	165	1945	1752	1362	336	5560
%	3.0	35.0	31.5	24.5	6.0	100.0

Sense dades = 259
Total població = 5819

III.2. ELS MEDIS DE PRODUCCIO EMPRATS

Tal i com succeix amb la mineria, la pesca és una activitat extractiva que es caracteritza per ser la natura la que facilita l'objecte sobre el que es treballa: el mar. Per poder dur a terme el procés productiu/extractiu, el pescador ha d'interposar entre ell i la natura -el mar- els medis necessaris que facin possible aquest procés.

Es molt clar que en la pesca aquests medis són les embarcacions, les arts de pesca, i la tecnologia que es pugui incorporar en les embarcacions. Seran doncs, els diferents tipus de medis emprats així com la propietat dels mateixos, l'element que determinarà les característiques del procés productiu/extractiu que es realitzi. En funció de la disponibilitat d'aquests medis es desenvoluparà un tipus de pesquera o altre, i conseqüentment es realitzarà un tipus o un altre de distribució dels productes.

En aquest apartat caracteritzarem els tipus de medis emprats en el procés productiu que es desenvolupa en el sector pesquer català centran-nos en les embarcacions, doncs una caracterització pormenoritzada dels diversos arts de pesca emprats i de la tecnologia avui incorporada sobrepassa la finalitat d'aquesta presentació general.

Les embarcacions de pesca emprades en l'actualitat al llarg del litoral català són molt diverses, doncs són el resultat d'un llarg procés d'adequació als diferents medis i ecosistemes que conformen el mar català. Però més que aquesta diversitat, recollida ja en d'altres treballs, el que ens interessa ací és mostrar quantes embarcacions s'utilitzen avui per desenvolupar l'activitat pesquera al nostre litoral, el tamany de les mateixes i el tipus de pesquera a la que es dediquen. En l'apartat següent caracteritzarem el tipus de propietat de les embarcacions, la relació entre l'armador i el patró, el paper de la família en la formació de les tripulacions, aspectes socials que tan negligits es troben en les anàlisis que es fan del sector.

La disponibilitat d'uns diferents medis determina el desenvolupament d'un tipus o altre de pesquera, així com un procés de treball específic. A grans trets podríem classificar els medis emprats en el litoral català en dos grans grups.

Per una banda trobem aquelles embarcacions, generalment petites en quan a TRB, en les que el procés de treball desenvolupat es caracteritza per la combinació de diversos tipus de pesquera i en les que la força de treball, el pescador, té un paper predominant en el procés productiu; en elles normalment l'armador forma part de la tripulació. Aquestes embarcacions són les anomenades generalment "artesanals" o també es coneixen per ser aquelles que es dediquen a l'"ofici petit". Dins aquest primer grup es troben totes les embarcacions de tresmall, grans o petites, que es dediquen tan als diversos tipus de xarxa, al palangre, la nansa, a la pesca del marisc, del pop, etc... Dins aquest grup, també inclouem les embarcacions d'arrossegament petit, amb un tonatge inferior a les 20 TRB, doncs malgrat limitar-se a un sol tipus de pesquera, comparteixen amb les anteriors certes característiques com que l'armador és alhora tripulant, manca de tecnologia incorporada, requeriment de coneixements importants per desenvolupar l'activitat, força de treball reduïda, etc... que les aproximen a aquestes.

Per una altre banda trobem aquelles embarcacions dedicades a un sol tipus concret i únic de pesquera, amb un TRB i potència considerables i en les quals, si exceptuem el patró o el tècnic, el pescador passa a ser "mariner", donat que no requereix d'un conjunt considerable de coneixements. Dins aquest grup queden incloses les embarcacions d'arrossegament, les dedicades al cercle, les tonyineres i les embarcacions dedicades al palangre de fons. Es en aquestes embarcacions on el paper de la mecanització del procés de treball i la incorporació de tecnologia suposen una forta inversió de capital i redueix al mínim el paper de la força de treball. Es en aquests segon grup d'embarcacions on es donen les poques inversions de capital de fora del sector pesquer donant-se la necessitat de trobar fora del grup familiar les inversions necessaries de capital.

Si bé el nombre de tripulants en les embarcacions més petites està quasi determinat pel seu tamany, en aquelles que sobrepassen les 20 TRB és el tipus de pesquera desenvolupat el que determinarà el nombre de components de la tripulació. Es per això que en el següent quadre presentem la relació entre el tipus de pesquera desenvolupat i el tamany de les tripulacions.

	Nombre de tripulants					
	1	2-3	4-6	7-10	11-14	mes 14
Pesquera	1	2-3	4-6	7-10	11-14	mes 14
Arroseg	-	23	150	96	5	-
Arroseg Petit	1	120	15	3	-	-
Tonyina	-	-	-	1	1	-
Cercòl	-	5	19	39	55	41
Art Clar	-	-	1	4	2	-
Palangre	6	36	8	-	-	-
Tresmall	334	344	12	-	-	-
Sonso	2	17	-	-	-	-
Mariscadors	21	58	7	-	-	-
Total	364	603	212	143	63	41

Relació de les embarcacions segons nombre de tripulants.
Dades confraries, elaboració pròpia. Abril, 1987.

Com podem observar, és en les pesqueres petites: tresmall, palangre, sonso i mariscadors on es concentren les embarcacions que surten a mar amb un sol tripulant i aquelles que ho fan amb 2 o 3 tripulants. L'arrossegament petit presenta una tripulació tipus de 2 a 6 membres. Pel que fa a l'arrossegament de més de 20 TRB, la tripulació tipus és la formada entre 4 i 10 tripulants i només en 5 embarcacions dedicades a aquesta pesquera trobem una tripulació major. Les pesqueres de cercle i art clar són les que presenten unes tripulacions més nombroses; de les 166 embarcacions de cercle i art clar, la gran majoria, 122, estan compostes per tripulacions de més de 10 membres.

Per últim i només com dades complementàries, presentem les vendes realitzades, en les llotges de la pròpia base, per les embarcacions de la flota catalana l'any 1986. Si les qualifiquem de complementàries es degut al seu caràcter incomplet, doncs no disposem de les dades relatives a les vendes realitzades per les embarcacions de cercle fora la llotja de la seva base, i donat

els forçats desplaçaments que aquestes embarcacions realitzen tot al llarg del litoral català seguint les espècies migratòries les seves vendes es realitzen molt sovint en altres llotges. No obstant, creiem que feta la observació i sabent que la resta d'embarcacions tenen com a norma vendre sempre en les seves pròpies bases, afagim aquestes dades per tindre una idea de la dimensió econòmica de la activitat desenvolupada per les embarcacions catalanes.

Vendes en mil.lions	
menys de 1	166
de 1 a 3	241
de 3 a 6	199
de 6 a 10	141
de 10 a 15	105
de 15 a 25	154
més de 25	129
Casos Computats	1135
Sense Dades	389

Nombre d'embarcacions segons vendes en mil.lions.
 Total Catalunya, any 1986.
 Dades Confraries, elaboració pròpia.

Abans de finalitzar aquest apartat, en el que hem intentat caracteritzar les embarcacions que formen la flota pesquera del litoral català, hem recullit en el següent quadre la distribució d'aquestes embarcacions al llarg dels diferents ports i platges del litoral. De les 1.524 embarcacions, el 30.6% tenen la seva base en confraries gironines, el 36.1% en confraries barcelonines i el 34.3% en confraries tarragonines. Si bé aquesta distribució per províncies marítimes presenta una sorprenén uniformitat, dins aquestes la distribució segons poblacions és molt diferent.

Sobre aquestes dades cal destacar la diferència important que s'observa en el nombre d'embarcacions i les diferents pesqueres desenvolupades entre unes poblacions i unes altres.

Aquesta diferent distribució vé determinada per un conjunt de factors molt divers. Per una banda, la pròpia geografia del litoral amb una desigual dimenssió de la plataforma continental i corrents marines i unes molt diverses condicions climàtiques (en la que els vents són un factor molt important a l'hora de desenvolupar l'activitat pesquera) afavoreixen una major o menor riquesa pesquera i una distinta fauna marina. Per una altre banda, la diferent tradició de l'actuació sobre el mar per part de les poblacions costaneres, l'existència o no de port i la presència o no d'inverssió de capital forà que prioritza unes pesqueres sobre d'altres, ajuden també a determinar el creixament de l'activitat pesquera en conjunt i el desenvolupament de diferents tipus de pesqueres.

Per una altra banda, l'existència o no de port determina completament la possibilitat o no de creixament de la flota i el desenvolupament d'un més o menys divers tipus de pesqueres. A excepció del port pesquer de Sant Carles de la Ràpita, que per la seva privilegiada situació respecte del Delta de l'Ebre, presenta la major concentració d'embarcacions de tot el litoral, que arriben a representar l'11% del total de la flota catalana, la resta de ports eminentment pesquers estan més equilibrats en quan al nombre d'embarcacions i als diferents tipus de pesqueres desenvolupades. El nombre d'embarcacions dels ports de Roses, Palamós, Blanes, Arenys, Barcelona, Vilanova, Tarragona, Cambrils i l'Ametlla, es troba molt equilibrat al voltant d'un 5 i 7% sobre el total de Catalunya. Per contra, podem observar com la resta de poblacions, en general les que no disposen de port, presenten una concentració d'embarcacions molt menor i només s'hi troben desenvolupats tres tipus de pesqueres: l'arrossegament petit, el tresmall i el marisqueix, tots ells caracteritzats per no requerir d'embarcacions majors a les 20 TRB.

III.3. LES RELACIONS DE PRODUCCIO.

En aquest apartat analitzarem quina és l'estructura de la propietat dels medis de producció, per arribar a veure si existeix una important participació dels propis productors en la propietat d'aquests medis. També veurem si a l'hora de reclutar les tripulacions, les relacions de parentiu jugan algun paper, el que ens donaria peu a confirmar la idea molt corrent que es té de la pesca de litoral com una pesquera de caràcter familiar. Per últim veurem quin es el sistema emprat per fer la distribució dels productes capturats el que ens donarà peu a parlar del sistema "a la part".

La Propietat dels Medis

Per poder caracteritzar la propietat dels medis de producció en el sector pesquer català, hem recollit de totes les embarcacions, que tenien base a les confraries catalanes l'abril del 87, el tipus d'armador, la relació d'aquest amb el sector i els vincles d'unió que poguessin existir entre ell i el patró de la seva embarcació.

A l'hora de diferenciar els diferents tipus d'armador, hem establert com a primera distinció aquella que és considerada primordial pels membres del propi sector: la pertinença o no al sector. La pertinença al sector, pot venir donada per la pròpia participació en el procés productiu pesquer o per tradició familiar pesquera. Però aquell armador que desenvolupant altres activitats productives l'únic lligam que manté amb la pesca és la inversió realitzada en una embarcació és considerat de fora del sector, i anomenat armador d'en terra. Aquesta contraposició armador del sector/armador d'en terra és la diferenciació més important pels membres del propi sector i és en base a ella que un armador serà considerat membre del grup o sencillament foraster. Dins d'aquesta primera diferenciació hem agrupat els armadors segons fossin individus, societats o altres tipus de propietat colectiva. Hem de dir que el que hem anomenat societats del sector, potser un terme no massa reixit, recull la fórmula bastant extesa dins el mateix de compartir la propietat de l'embarcació entre varis membres de la familia. Es així que la majoria d'associacions del sector estàn formades per pares i fills, germans, sogres i gendres, cunyats, etc... Potser hagués calgut distingir entre societats de caire familiar i societats no familiars, però en un primer moment no va semblar important arribar a profundir fins a aquest punt. La impossibilitat d'aprofundir molt també ens va portat a considerar societats d'en terra aquelles en les que cap dels membres pertanyia al sector, en el cas que un o més membres tinguessin relació amb el sector la varem considerar societat del sector.

	Nombre embarcacios	% total
ARMADOR DE SECTOR	1255	82.4
SOCIETAT DEL SECTOR	241	15.8
COOPERATIVA	2	0.1
CONFRARIA	5	0.3
ARMADOR D'EN TERRA	9	0.6
SOCIETAT D'EN TERRA	4	0.3
Casos Computats	1316	Sense dades
		8

Nombre d'embarcacions segon tipus d'armador.
Dades Confraries, elaboració pròpia. Abril, 1987.

El tret més significatiu que podem extraure de les dades de l'anterior quadre és que la gran majoria d'embarcacions, el 98% del total, pertanyen a armadors del propi sector, sent tan sols 13 les embarcacions propietat d'algun armador d'en terra. També cal assenyalar que si exceptuem les societats del sector, pel caràcter familiar que la majoria tenen, tan sols 7 embarcacions són de propietat colectiva. Aquestes són les dues embarcacions d'arrossegament propietat de la Cooperativa Reyes Católicos d'Arenys de Mar, i les quatre d'arrossegament i una de cercle propietat de la Confraria de Vilanova.

Respecte al reduït nombre d'armadors d'en terra, hem de destacar que aquesta participació de capital de fora del sector es concentra en el cercle. De les 13 embarcacions propietat d'armadors d'en terra, 9 són de cercle, 2 d'arrossegament, una de tresmall i una de marisqueix.

A partir d'aquestes dades podem afirmar que la participació del capital de fora del sector no ha estat gens important en l'apartat productiu/extractiu. En canvi, la forta penetració de capital forà s'ha produït en l'apartat de la comercialització on les taxes de benefici són més altes i, potser el més important, molt menys aleatòries. Aquest és un tema que considerem molt important d'analitzar però que excedeix l'objectiu d'aquest estudi.

Si analitzem ara la relació entre la condició d'armador i la participació directa en el procés extractiu com a patró de la pròpia embarcació, ens trobem amb la que bé podria ser la característica més destacada de la pesca a Catalunya.

Relació	Nombre Embarcacions	%
Patró = Armador	1211	82.3
Patró = Fill- Armador	85	5.8
Patró = Familiar-Armador	68	4.6
Sense Vincle	108	7.3
Casos Computats	1472	Sense Dades 52

Nombre d'embarcacions del litoral català segons relació entre patró i armador.

Dades confraries i treball de camp. Elaboració pròpia. Abril, 1987.

Com podem observar, en el 82.3 % de les embarcacions de que disposem de dades, l'armador és a la vegada el propi patró de l'embarcació. Si a aquesta gran majoria d'embarcacions afegim aquelles en les que el patró és el fill o un familiar de l'armador, en la majoria dels casos això és degut a la condició de jubilat d'aquest, ens trobem amb que la proporció d'embarcacions patronejades per l'armador arriba a ser del 93% sobre el total.

De les 108 embarcacions en que el patró no té cap vincle de parentiu amb l'armador, 39 són d'arrossegament, 31 de cercle, 28 de tresmall, 4 d'arrossegament petit, 3 de marisqueix, 2 d'art clar i 1 tonyinera. Per tant la manca de vincle familiar entre patró i armador no presenta una concentració segons el tipus de pesquera.

Com a conclusió d'aquest apartat referent a la propietat dels medis podem dir que el tret més característic del sector pesquer català és el de la participació directa de l'armador en les tasques extractives. Aquest fet configura un tipus de explotació amb certes peculiaritats que en gran manera condicionarán el tipus de relacions que s'estableixin entre el sector i l'administració per una banda, i per altra al interior de les unitats productives, entre els mariners i els armadors-patrons.

El Parentiu i la Formació de les Tripulacions

Per determinar quina importància té el parentiu a l'hora de reclutar els membres de les tripulacions, ens varem centrar en dos tipus de dades per cada embarcació. Prenent com a referència -ego- al patró de l'embarcació, varem recollir per una banda el nombre de tripulants que estaven units a ell per algún tipus de vincle familiar, i per una altre varem ressaltar d'entre aquests

Nombre Familiars

Va Sol	00000000000000000000000000000000	373		
Cap	00000000000000000000000000000000	474		
1	000000000000000000000000	305		
2	00000000	98		
3	00	19		
4	0	10		
5		3		
7		1		
8		1		
Casos Computats	1284	Sense Dades	240	

Nombre d'embarcacions segons nombre de tripulants units amb vincles de parentiu amb el patró. Total Catalunya.
Dades Confraries i Treball de Camp. Elaboració Propia.
Abril, 1987.

Si observem ara, el nombre de tripulants que es troben units per algún grau de parentiu amb el patró ens trobem amb que en un 30% de les embarcacions el nombre de familiars és de 2 o més tripulants. Però aquests vincles familiars no són els únics que es donen entre la tripulació de les embarcacions, doncs ací no hem tingut en compte els lligams que es poguessim donar entre la tripulació sense pendre com a referència el patró. Aquests són sens dubte també molt importants sobre tot entre la tripulació d'arrossegament i de cercle.

Si bé el important paper dels vincles de parentiu a l'hora de formar les tripulacions ha quedat fortament reflectit, aquest paper arriba a adquirir tota la seva relevància i significació en el sector pesquer català, donat que en aquest la majoria dels armadors són els propis patrons de les embarcacions. Es així com el parentiu no només s'utilitza per formar les tripulacions, sino pel més important: donar continuïtat a la unitat productiva, a l'empresa familiar. Per això trobem que els lligams de parentiu més recurrents són els de més proximitat sanguínea.

Aquest fet característic del sector pesquer català, en quan a l'importància que té el parentiu al interior de les unitats productives, és un dels elements que ajuden al manteniment d'un tipus també característic de distribució dels productes entre els membres de la tripulació.

La Distribució dels Productes: El Sistema "a la Part"

Una de les característiques més determinants de la producció pesquera rau en el seu caràcter aleatori i incert. Aleatorietat que incideix no només en la producció sino també en la comercialització.

La aleatorietat en les captures vé determinada per diferents factors. La movilitat dels recursos pesquers determinen una variació en les quantitats i el tipus d'espècie capturades que, acompanyades de la influència climàtica tant en el propi medi com en el procés de treball, fan difícil, sino impossible, una planificació de la producció.

Però aquesta incertesa que caracteritza la producció pesquera no és la única incertesa que està present en aquesta activitat. La dependència que el pescador té vers al comprador, el porta a soportar un segon nivell de risc al no poder determinar per endavant quin serà el valor que obtindrà per les seves captures.

Es aquesta incertesa, present tant en la producció com en la comercialització, la que caracteritza l'activitat pesquera i la que es traduirà en un sistema de distribució dels productes, o el que és el mateix una forma de remunerar la força de treball, diferent i específic. Donada aquesta incertesa, el sistema de distribució haurà de disminuir en part els efectes que aquesta aleatorietat en les captures tenen en els beneficis de la producció, i sobre tot disminuir-los en la part que concerneix a l'armador: el capital.

El sistema de distribució dels productes emprat a Catalunya, no massa diferenciat del emprat a altres indrets de l'Estat pel que fà a la pesca de litoral, és anomenat sistema de retribució "a la part" ⁽¹⁷⁾. Aquest sistema consisteix en fer arribar a cadascun dels membres de l'embarcació una part de la producció calculada en funció de la seva posició dins la unitat productiva. La manera de calcular aquesta part vindrà determinada per diversos factors: el tipus de pesquera desenvolupat, els coneixaments i qualificació de cadascun dels membres i les diferents tradicions de cadascuna de les localitats.

Unes línies generals però, ⁽¹⁸⁾ regulades per l'Estat, es segueixen a l'hora de fer aquesta distribució "a la part". Del total rebut en la comercialització de les captures s'extrauen les que s'anomenen "despeses comuns", que no són altre cosa que les

¹⁷ La retribució a la part té una llarga tradició històrica dins del món de la pesca. La seva regulació jurídica ja la trobem establerta en el segle XVIII, en els reglaments de pesca que els ministres il·lustrats de Carles III van el.laborar i sempre fent referència a la tradició anterior.

¹⁸) Amb la descripció que fem a continuació sobre el sistema a la part a Catalunya, només pretenem ressaltar els principis bàsics que el conformen, sense entrar en les peculiaritats de cada lloc, que no per això deixen de tenir una riquesa explicativa.

despeses de funcionament de l'embarcació ⁽¹⁹⁾ i aquelles degudes a la subsistència de la tripulació. ⁽²⁰⁾ Després d'haber extret aquestes despeses, la quantitat resultant és anomenada Monte Mayor. Del Monte Mayor es fan dos parts, una per l'embarcació (capital) i l'altre per la tripulació (força de treball). La proporció d'aquestes dues parts és diferent segons el tipus de pesquera i els medis emprats. En el sector pesquer català oscil·la sempre entre un 40-50% per l'embarcació i un 50-60% per la tripulació. La part corresponent a la tripulació és anomenada Monte Menor. Serà el Monte Menor el que es dividirà en les parts a distribuir entre els membres de la tripulació; en general es fan parts iguals pels mariners i entre un quart i part sencera més, a més de la del mariner, pels patrons i tècnics.

En base a aquesta norma general, trobem al llarg del litoral català múltiples variacions que reflecteixen les peculiaritats de cada tipus de pesquera, les diferents tradicions vigents a les localitats i inclús les preferències dels propis armadors.

Hem recollit algunes d'aquestes variacions per tal de reflectir aquesta diversitat.

Pel que fa referència a les despeses comunes, el combustible consumit pot ser o no inclòs. Mentre en la gran majoria d'embarcacions aquest és sempre inclòs, en certes embarcacions de cercle corre a càrrec de l'armador. Una altra despesa que varia segons unes unitats o altres és el manteniment dels aparells. En certes embarcacions, les despeses de paper de la sonda, així com les reparacions o el manteniment d'aquest aparell o del radar, són considerades despeses comunes, mentre que en d'altres també van a càrrec de l'armador. Aquestes diferències entre unes unitats productives i unes altres, a l'hora de considerar o no les despeses de funcionament com a despeses comunes, venen determinades més que res per les preferències de l'armador.

Pel que fa referència a la divisió en dues parts del Monte Mayor, aquesta és potser la divisió que menys variacions presenta al llarg del litoral donat que bé principalment determinada pel tipus de pesquera. En el següent quadre recullim la norma general de divisió del Monte Mayor, en el sector pesquer català.

¹⁹⁾ Aquestes despeses són el carburant, els olis, el gel, així com altres despeses de manteniment dels aparells tecnològics, com la sonda o el radar. En termes econòmics, corresponen als costos de reproducció del capital constant.

²⁰⁾ Aquestes despeses per les subsistències no son altre cosa que el menjar diari que es fa a bord. Econòmicament correspon als costos de reproducció de una part del capital variable o, el que és el mateix, als costos de reproducció parcial de la força de treball.

Monte Mayor
Quantitat resultant tretes
les despeses comunes

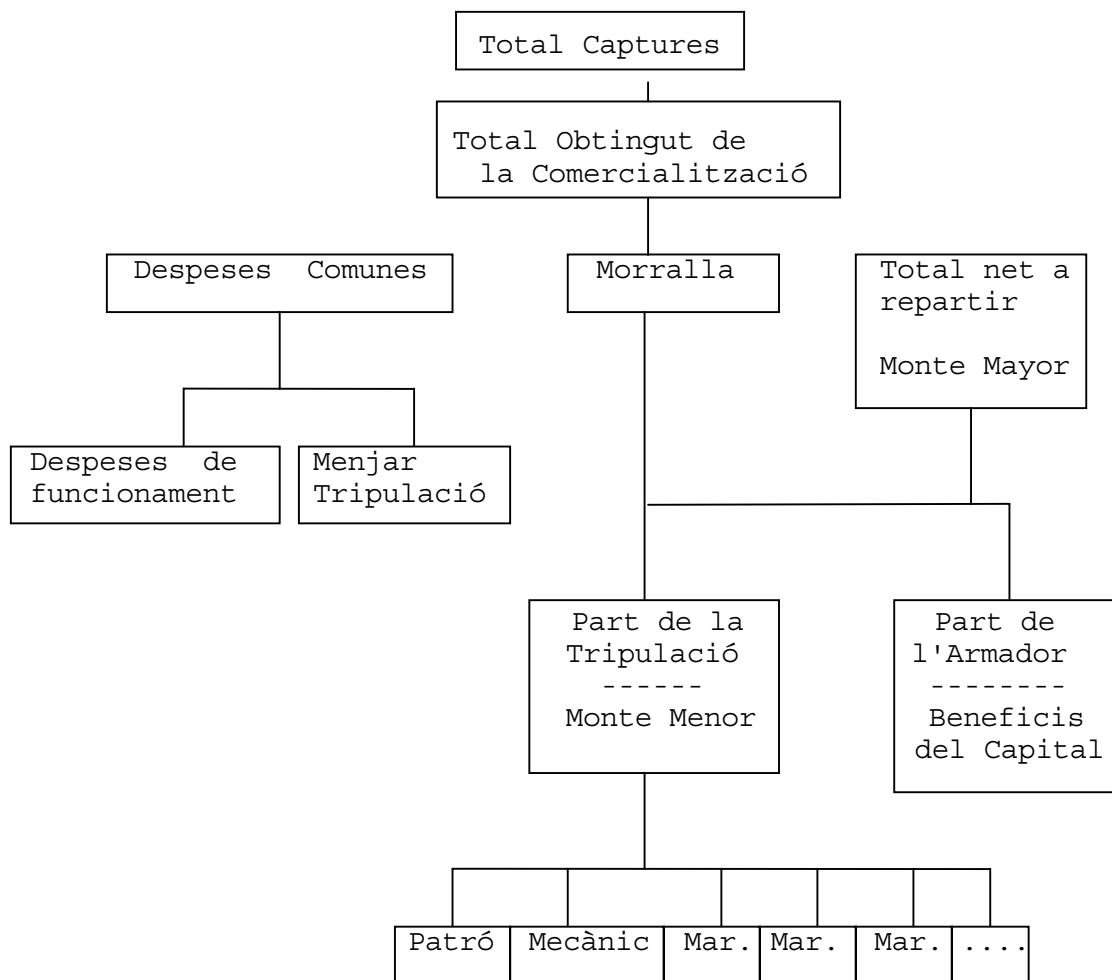
	Armador	Tripulació
Arrosegament	50 %	50 %
Cercle	40 %	60 %
Tresmall	50 %	50 %
Palangre de Fons	40 %	60 %

Tendències generals en el repartiment del Monte Mayor.

Dades treball de camp, Catalunya, 1987.

En canvi, la distribució entre la tripulació del anomenat Monte Menor, o el que és el mateix la determinació de la part corresponent a cada membre de la tripulació, presenta grans variacions en cadascún dels tipus de pesquera. Si bé els mariners sempre reben una part segons el principi igualitari de 'a cada home una part', les parts dels tècnics i patrons variaren molt segons el tipus de pesquera i inclús entre les embarcacions d'una mateixa pesquera. El patró de l'embarcació normalment reb entre mitja i una part més; el mecànic pot rebre entre una quarta part o mitja part més; i en les trenyines, el boter pot rebre també entre mitja o una part més. El cuiner segons l'embarcació pot rebre una quarta part més o tan sols la part sencera de mariner. Aquesta millora que es fa a certs membres, està en relació a la posició que ocupan dins el procés productiu. Aquesta jerarquització es pot deure tan als coneixements i titulació del tripulant com a la experiència i el saber demostrat pel mateix o bé al tipus específic de treball que fan.

Aquestes parts de més que es donen a certs membres de la tripulació poden sortir de llocs diferents, també segons el tipus de pesquera, d'armador, o la tradició del lloc. En l'arrosegament està bastant generalitzat que aquestes parts surtin del Monte Menor, de tal forma que a l'hora de repartir es faran, a més del número de parts segons el número de tripulants, la part que correspòn com a mariner, una o dues parts de més per fer la millora als tècnics. En canvi, en les embarcacions de cercle és bastant corrent que aquestes parts de millora pel patró i mecànic surtin de la part de l'armador, i tan sols la part de millora del boter surti del Monte Menor.

A més de les parts extretes del Monte Menor, existeix una segona forma de retribució de la força de treball. Tradicionalment del total de les captures, abans de que aquestes fossin posades a subhasta per a la seva venda, es separava una part de la mateixa que era repartida per un igual entre els diferents membres de la tripulació pel seu autoconsum. Era el grapat de peix que cada dia el pescador s'enduia a casa pel ranxo. En general es tractava del peix de menys valor comercial o d'aquell fet malbé per les arts que tot i sent apreciat no hagués arribat a una cotització normal. Però al incrementar-se el preu del peix, el grapat de peix pel ranxo es preferí subhastar i obtenir a canvi els diners del mateix. Es degut a això que aquest repartiment igualitari d'una part de les captures és avui en diners i no en espècies.

Aquesta quantitat que es treu del total de captures abans de fer les parts i és rapartida igualitàriament entre tots els tripulants, reb diferents noms segons les localitats: morralla, pelut, reballa, morrulla. Actualment, la funció principal d'aquest repartiment és la de facilitar als pescadors els diners de butxaca per les seves despeses diàries, tal com ells el defineixen "els diners pel vici", o el que és el mateix "els diners que les senyores no veuen".

D'ençà que la morralla es subhasta, i ja no és el grapat de peix per l'autoconsum, els criteris que s'utilitzen a l'hora de determinar quina quantitat i tipus d'espècies la componen varien

molt d'un indret a l'altre. En certs llocs són unes espècies determinades, sigui la que sigui la quantitat capturada aquell dia, les que seran considerades morralla. En d'altres, prescindint del tipus d'espècie capturada la morralla serà un tant per cent fix de les captures diàries. Per regla general, entre els tresmallers la morralla estarà composta per aquells peixos que han estat fets malbé en les arts. Com podem suposar, el valor de la morralla serà molt diferent segons s'utilitzi un o altre criteri. Quan és el tipus d'espècie el qui determina la morralla pot donar-se el cas que un dia es fagi una captura molt gran d'aquella espècie, el que suposarà que la part de captures a repartir igualitàriament entre la tripulació sigui molt important. Es per això que les embarcacions de cercle utilitzen el tant per cent fix a l'hora de determinar la morralla i que cada vegada s'estigui implantant més aquest criteri en la pesca de l'arrossegament en moltes confraries catalanes.⁽²¹⁾ Aquests percentatges oscil·len entre un 9 i un 13%.

Dos aspectes més que diferencien la morralla de la resta de captures és la freqüència de cobro i el pagament dels drets de llotja. Encara que en general a tot el litoral la morralla és cobrada diàriament pel pescador, en algunes confraries ja s'ha implantat el cobro setmanal de la mateixa. Per altra banda, encara resten certes confraries en les que la morralla no paga els drets de llotja.

Una vegada descrit a grans trets el sistema de distribució emprat, i donada la seva generalització, creiem convenient fer una valoració del mateix que ens ajudi a millor comprendre les peculiaritats del sector, a més de poder perfilar cap a on és previsible la seva evolució.

El sistema de retribució a la part, no és més que una forma de salari que intenta adequar-se al caràcter aleatori que té la producció pesquera. Les parts es calculen mitjançant una apreciació estadística dels rendiments mitjos de la pesca tendint sempre a trobar un cert equilibri entre els interessos contraposats dels mariners i dels armadors. Aquest és el sentit i la explicació a les grans diferències que ens trovem al llarg de tot el litoral. El motiu principal d'aquestes diferències l'hem de trobar en la racionalitat capitalista que porta a tot armador a procurar obtenir un benefici mig en funció del capital que ha invertit.

La retribució a la part funciona com una assegurança que pren l'armador per tal de reduir la incertesa de la producció i de la comercialització. Per dur-ho a terme l'armador aplica l'original sistema de indexar la remuneració de la força de treball al nivell de producció-comercialització assolit.⁽²²⁾ D'aquesta forma, l'armador troba una compensació al no

²¹⁾ En ports com el de Tarragona s'ha arribat a un acord de fixar una quantitat per cada dia, tant per el cercle com per l'arrossegament "per que no passi com en d'altres ports on hi a dies que la morralla és més que el vol".

²²⁾ Diem que és original perquè no és ni un salari en espècies, ni un salari a preu fet, ni un salari a temps.

comprometre's a pagar per endavant una quantitat determinada per cada unitat de producte obtingut. El que realment fa és cedir una part del valor comercial del producte una vegada que aquest s'ha venut. Es així com al indexar els salaris a la quantitat obtinguda per la venda de les captures, l'armador queda assegurat tant sobre l'aleatorietat de les captures com sobre la incertesa del mercat a costa de hipotecar la massa salarial de la tripulació.

Aquesta no és l'única funció que té el salari a la part. Per el que fa referència al treballador, el sistema a la part tendeix a amagar aquesta realitat salarial induint la il·lusió d'una participació en els beneficis. Però quan el mariner reb la seva part, no està rebent altre cosa que el pagament pel treball realitzat, doncs ell no ha aportat res més que la seva força de treball al procés productiu. Encara que molt sovint s'afirmi la seva participació en les despeses de capital, l'únic que fa el mariner és adquirir el compromís de pagar part de les despeses del capital circulant ⁽²³⁾ amb els seus futurs ingressos, el que està molt lluny de ser una vertadera aportació de capital.

Una altre font de confusió es presenta quan es dóna una bona pesquera. En aquest cas, al mariner li sembla que està gaudint d'una part dels beneficis, doncs per un treball semblant al d'altres dies reb una quantitat de diners molt superior. Això tampoc és cert doncs el mariner no sap mai fins a on arriba la quantitat pagada pel seu treball ni on comencen els beneficis de l'armador. El que sí fan aquestes quantitats més grans que el mariner reb quan hi han bones pesqueres es compensar els dies dolents i ajudar-lo a aconseguir un sou mig que el permeti continuar tirar endavant.

Malgrat aquestes consideracions, el fet real és que el mariner es creu participar dels beneficis de la pesquera i aquesta suposada participació el porta a tenir, en la majoria dels cassos, una idea molt peculiar de quin es el seu paper dins la unitat productiva. Aquesta ideologia de participació, el porta a no considerar-se com un assalariat i per tant a no fer seves les reivindicacions que altres assalariats fan en relació a la jornada de treball, les vacances, el manteniment del poder adquisitiu, etc.

Segons tot el que hem comentat, només ens queda donar resposta a la qüestió implícita del perquè continua present i amb tanta acceptació aquest sistema de retribució. Creiem que la resposta es troba en les mateixes explicacions que hem donat abans. El sistema a la part és el sistema menys dolent de tots els sistemes de remuneració que es poden emprar en un procés productiu tan peculiar com és la pesca de litoral, en la que l'aleatorietat de les captures i la incertesa del mercat són determinants. Però amb això no volem dir que no s'hagi de tendir a crear les condicions objectives mínimes per tal de normalitzar

²³⁾ El capital circulant en el cas concret de les embarcacions pesqueres no és altre cosa que el capital necessari pel funcionament diari de les embarcacions (gasoil, olis ...).

les retribucions dels pescadors i fer-les equiparables a la resta de treballadors.

IV. DESCRIPCIO DE LES CONFRARIES DE PESCADORS CATALANES

A l'hora de descriure cadascuna de les confraries de pescadors catalanes han estat tractats uns mateixos temes i ha estat emprat un mateix criteri de presentació, per tal de poder tenir una visió de les confraries alhora que general, comparativa.

En el primer full de cadascuna de les confraries es recullen les dades més rellevants i quantitatives dels aspectes tractats, per facilitar conèixer amb un cop d'ull les característiques i dimensió de la confraria en qüestió.

A continuació, diversos punts recullen la descripció pormenoritzada de cadascun dels aspectes abordats. En el punt 1, es recullen les dades generals que fan referència als membres que componen la confraria i l'activitat pesquera que desenvolupen. En el punt 2, la descripció dels òrgans de govern i el personal de la confraria permet conèixer el seu funcionament i gestió com organització. En el punt 3, es descriu el patrimoni i les diferents fonts de finançament de la confraria. I en el punt 4, queden recollits els diferents àmbits d'actuació de la confraria en base als serveis que ofereix als seus membres: comercialització, materials, burocràtics, assistencials i financers.

Per últim volem aclarir que, en un primer moment, aquest capítol de descripció de les confraries catalanes no pretenia incloure un apartat històric que recollís l'evolució associativa del sector pesquer de cadascuna de les poblacions. Aquest no era la principal finalitat d'aquest estudi i suposava una llarga investigació que excedia en molt el temps de que disposavem. No obstant això, el coneixement que teníem de certs documents històrics referents a algunes poblacions del litoral ens va empenya a presentar les dades històriques que recullien, encara que aquestes fessin referència a moments i llocs molt concrets i no permetessin donar una visió general i comparativa. Es per això que l'apartat que hem anomenat "dades històriques" apareix tan sols en la descripció d'aquelles confraries de les que disposavem de certa informació, a més que d'entre aquestes les referències històriques són molt desiguals i els buits que presenten importants.

L'ordre que hem seguit per la presentació de les confraries no és altre que la situació geogràfica en el litoral català, de nord a sud. Per ajudar a tenir una visió de conjunt de la distribució territorial de totes les confraries hem elaborat el següent quadre.

Província Marítima/ Comandància	Districte Marítim / Adjudantia	Demarcació Pesquera	Límits Geogràfics	Base	Confraria
Barcelona	Port de la Selva	I	Cap de Cervera	BA-7	Llançà
			Cap de Creus		
	Roses	II	Cap de Creus	BA-6	Cadaqués Roses
	Palamós	III	Illes Medes	BA-5	L'Escala
			Illes Medes Riudaura		L'Estartit Palamós
	Sant Feliu	IV	Riudaura	BA-4	Sant Feliu Tossa Lloret Blanes
			Riu Tordera		
	Mataró	V	Riu Tordera	BA-3	Pineda Calella Sant Pol Arenys Mataró
			Punta Sant Genís		
	Barcelona	VI	Punta Sant Genís	BA-2	Montgat Badalona Barcelona
Torre Barona					
Vilanova	VII	Torre Barona	BA-1	Sitges Vilanova Calafell	
		Punta Palomera			
Tarragona	Tarragona	VIII	Punta Palomera	TA-3	Torredembarra Tarragona Cambrils
			Cap del Terme		
	Tortosa L'Ampolla	IX	Cap del Terme	TA-2	L'Ametlla
	Gola Sud Ebre		Deltebre		
Sant Carles	X	Gola Sud Ebre Riu Sènia	TA-1	Sant Carles Les Cases	

Distribució de les Confraries de Pescadors segons
l'Organització Administrativa del Litoral Català.
Elaboració Pròpia. 1987.

Confraria de Pescadors del Port de Llançà

Membres: 70 actius
 4 corallers
 72 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Arrossegament (9)
 Palangre (5)
 Tresmall (9)

Port/Varadero: Port en construcció

Llotja/Venda Platja: Llotja

Fàbrica de gel: sí

Refrigeradors: una cambra de conservació

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: Confraria

Personal: 4 administratius temps complet

Informatització: Ordinador des de 1979.

Finançament Confraria: 2% pescador sobre producte llotja
 2% comprador sobre producte llotja.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment, la Confraria de Pescadors del Port de Llançà compta amb un total de 70 membres actius i 72 jubilats i vídues. D'entre els 70 membres actius, 41 es troben enrolats en embarcacions d'arrossegament, 9 en embarcacions de palangre, 16 en embarcacions de tresmall i 4 són corallers.

Tots els membres de la Confraria es dediquen exclusivament a l'activitat pesquera i cap d'ells desenvolupa altres tipus d'activitat, a excepció dels corallers.

Aquests 4 corallers pertanyen a la Confraria des de fa pocs anys. Només ha sigut d'ençà els traspassos de competències de pesca en aigües interiors a la Generalitat que aquesta està intentant regular aquests tipus de pesquera i obliga per a desenvolupar-los cotitzar a la Seguretat Social mitjançant el Règim Especial del Mar a més de pertanyer a una confraria. Si bé alguns d'ells poden utilitzar embarcació esportiva per traslladar-se als indrets adients per a sumergir-se, de moment la legislació vigent no considera necessari pel desenvolupament d'aquesta pesquera disposar d'una embarcació i per tant en el cas d'utilitzar-la no són embarcacions pesqueres sino esportives.

La gran majoria dels membres de la Confraria viuen en el Port de Llançà, el barri marítim del municipi interior de Llançà. No ha sigut fins els darrers anys, en que alguns treballadors de la construcció s'han incorporat a l'activitat pesquera, que alguns dels tripulants de les embarcacions viuen al nucli de l'interior.

L'edat mitja dels membres de la Confraria és de 40 anys, al igual que l'edat mitja del conjunt de la població pesquera catalana. Cal assenyalar que aquesta edat mitja és molt diferent si tenim en compte el tipus de pesquera desenvolupada, doncs mentre els membres dedicats a les pesqueres d'arrossegament i palangre tenen una edat mitja de 37 anys, aquells que es dediquen a l'ofici petit o tresmall tenen una edat mitja de 49 anys.

D'entre els 70 membres de la Confraria, 47, el 67%, han nascut al propi Llançà. Dels 23 membres restants, 11 provenen d'altres indrets de la província de Girona, 1 de la província de Barcelona i 11 d'altres indrets de l'Estat.

Flota i Pesqueres

D'ençà la desaparició de les embarcacions de llum, la flota pesquera de Llançà havia quedat estabilitzada centrada en el desenvolupament dels altres dos tipus de pesquera tradicional: l'arrossegament i el tresmall. Però d'ençà uns 3 anys un nou tipus de pesquera va començar a ser experimentat: el palangre de fons. Donat els bons resultats, aquest tipus de pesquera ha crescut, inclús en detriment de l'arrossegament, doncs són dues les embarcacions d'arrossegament que en els darrers anys han estat venudes i els seus armadors han passat a desenvolupar el palangre de fons.

La principal raó de l'èxit d'aquest nou tipus de pesquera roman en la gran riquesa en certes espècies de fons molt cotitzades que tenen els fons del Golf de Lleó, àmbit marítim explotat juntament amb els pescadors francesos pels pescadors del nord de Catalunya.

Actualment, la flota pesquera del Port de Llançà està composta per un total de 23 embarcacions. D'aquestes, 9 desenvolupen l'arrossegament superior a les 20 TRB, 5 el palangre de fons i 9 el tradicional tresmall.

De les 9 embarcacions d'arrossegament, totes majors al 35 TRB, 5 excedeixen les 50 TRB. De les 5 de palangre de fons, totes menys una sobrepassen les 5 TRB, lògicament degut a la llunyania dels fons explotats que junt amb el mal temps d'aquestes zones forcen a posseir una embarcació gran alhora que potent. En canvi, les embarcacions que desenvolupen el tradicional tresmall, donat al seu treball en fons propers a la costa, són majoritàriament menors a les 5 TRM.

A excepció d'una embarcació d'arrossegament que pertany a un armador de fora del sector i en la que el patró no té cap vincle de parentiu amb ell, en les 22 embarcacions restants és el propi armador el que patroneja la seva embarcació. D'entre aquestes 22 embarcacions, ens trobem que, a més de ser la mateixa persona l'armador i el patró, en 20 d'elles al menys un dels tripulants està unit per vincles familiars amb l'armador-patró. El vincle familiar més freqüent és l'establert entre pare i fill, seguit d'aquell establert entre oncle i nebot.

Si bé a totes les confraries els horaris de treball de cada tipus de pesquera és la principal forma que empren a l'hora de regular l'esforç pesquer de la seva flota i adequar-lo tant a les possibilitats de l'àmbit marítim explotat com a les demandes del mercat, la Confraria del Port de Llançà donada la seva condició de confraria fronterera ha hagut d'emprar altres formes de regulació del seu esforç pesquer.

Mitjançant l'acord bilateral francès-espanyol signat l'any 67 i ratificat i publicat l'any 70, els pescadors francesos i espanyols poden exercir l'activitat pesquera en les aigües espanyoles i franceses, respectivament, entre les 6 i les 12 milles, en base al reconeixement d'aquest exercici desenvolupat tradicionalment per les dues parts. Si bé aquest acord bilateral estableix l'exercici compartit de la pesca, no regula el mateix deixant aquesta regulació en mans de cadascun dels Estats. Es així com els límits de potència de les embarcacions d'arrossegament són diferents en cadascun dels Estats, sent a França de 430 CV i a l'Estat Espanyol de 500 CV. El desig d'una bona convivència i entesa entre els pescadors de Port de Llançà i els de Port Vendres, ha portat als primers a prendre un acord l'any 80 pel qual la Confraria de Llançà no permetria que cap de les seves embarcacions d'arrossegament superessin els 430 CV i per tant tampoc seria admesa cap embarcació amb una potència superior a la mateixa que sent d'altres indrets del litoral demanés el canvi de base a Port de Llançà.

A part aquesta regulació d'una potència màxima, l'horari de treball establert per a les embarcacions d'arrossegament d'aquesta Confraria és de 12 hores diàries dilluns, dijous i divendres i de 16h. els dimarts i dimecres. Mentre que en els tres primers dies la sortida de port està establerta a les 6h. del matí i la tornada a les 6h. de la tarda, els dimarts i dimecres les embarcacions poden sortir a partir de les 2h de la matinada. Aquesta ampliació d'horari és per permetre a les embarcacions d'arrossegament el desplaçament fins les zones més allunyades de pesca per arribar a els quals s'arriba a emprar de 4 a 5 hores. Malgrat això, les embarcacions de la Confraria acostumen a sortir cap a les 4 o 4.30h. Les infraccions d'aquest horari tenen establertes, mitjançant un acord de Junta General prè l'any 82, diferents sancions que s'incrementen amb la reincidència.

Al mateix temps, un acord de senyalització del límit dels fons prohibits va ser prè juntament amb la Confraria de Port de la Selva. Les infraccions d'aquests límits també tenen establertes unes sancions.

Els tresmallers i palangrers no tenen horari fix d'entrada i sortida de port però sí que han de respectar les 48 hores de festa setmanals. Degut al mal temps característic de tota aquesta zona del nord de la província de Girona, sobre tot per la incidència de la tramuntana, aquesta Confraria junt amb d'altres aconseguiren el permís de sortida pels dissabtes. Aquest permís concedit per la Generalitat, ha permès als pescadors d'aquestes zones més afectades pel mal temps compensar la gran quantitat de dies que veuen impossibilitada la seva sortida de port.

Port

Paradoxalment el port, del Port de Llançà es troba actualment en fase de construcció. No ha sigut fins que la Generalitat ha obtingut els traspassos en competències de ports del litoral, que Llançà va veure com la seva petició de port era aprovada. Sens dubte, el caràcter fronterer d'aquesta vila en quant a activitat pesquera, doncs les viles més al nord no tenen flota pesquera, ha estat una de les raons que han portat a la Generalitat a reforçar aquesta limitació i construir el port.

Encara ara, i tal i com ho venia fent tradicionalment, la flota pesquera de Port de Llançà atraca a Port de la Selva.

En el projecte del port, de moment hi estan compreses les edificacions de la llotja i els oficines de la Confraria. Però ja està en estudi també la construcció d'altres instal·lacions molt necessàries per la flota de la Confraria com són una cambra frigorífica per guardar el peix i l'esquer dels palangrers, una cambra congeladora, les casetes per guardar els estris de pesca, etc...

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

El Patró Major de la Confraria, armador-patró d'una embarcació de palangre, ha estat reelegit en les quatre darreres eleccions i per tant detenta el càrrec des de fa més de 13 anys.

El Capítol, està compost per 10 membres i guarda la deguda paritat entre agrupacions i la deguda proporció amb el nombre de treballadors de cada tipus de pesquera. Estatutàriament, una reunió mensual és la establerta pel Capítol, encara que aquest es reuneix sempre que faci falta. Al ser una Confraria petita, les seccions per tipus de pesquera no són utilitzades com a òrgans de govern complementaris del Capítol, sino que és mitjançant aquest que els diferents problemes plantejats pels membres són discutits, resolts i aprovats els acords pertinents.

La Junta General, està composta per 60 membres. Aquest organ es reuneix dues vegades l'any de forma ordinària. Generalment, una reunió al mes de gener és la que serveix per aprovar el pressupost de l'any. Una altra reunió, al voltant del mes d'abril o maig és la que serveix per aprovar l'anterior exercici econòmic, la preparació de les festes de la Verge del Carme, patrona de la Confraria, i altres qüestions com l'augment de salaris dels treballadors de la Confraria. A part aquestes dues reunions ordinàries, en els darrers quatre anys la Junta General s'ha reunit en diverses ocasions de forma extraordinària per tal de decidir sobre la compra de diverses instal·lacions al voltant de la llotja, l'ampliació de l'ordinador, i les regulacions de les diferents pesqueres. L'assistència a les reunions de la Junta General s'ha vist incrementada en els darrers anys, encara que quasi mai arriba al 50% dels membres.

Personal

Un total de 8 persones, 5 a temps complet i 3 a temps parcial, treballen actualment a la Confraria del Port de Llançà.

De les 5 persones a temps complet, 4 administratius estan en les oficines, inclòs el Secretari, i 1 en l'àrea de serveis és l'encarregat de la fàbrica de gel i de les caixes.

Les 3 persones a temps parcial treballen a la llotja, dos com a subhastadors i 1 com a pesador.

El Secretari va ser nomenat l'any 74, i és alhora el Director Local de l'ISM.

De tot aquest personal només el Secretari és funcionari homologat, i per tant les despeses dels sous i SS de la resta de treballadors van a càrrec del pressupost de la Confraria.

Mecanització

L'any 1979 la Confraria comprà el primer ordinador, un Phillips. Donada la implantació de l'IVA i la conseqüent necessitat d'ampliació de potència l'any 84 es decidí substituir aquest ordinador per un Ericson amb dues pantalles.

Avui, tant el procés de vendes com la seguretat social, així com les estadístiques es troben informatitzades.

3. Economia

Patrimoni

L'únic edifici propietat de la Confraria fou cedit a l'ISM per tal de que aquest pogués construir la Casa del Mar. En aquesta cessió quedà acordat la utilització d'una de les plantes de l'edifici per les oficines de la Confraria fins que aquesta no trobés un altre lloc o fós construït el port. A més de les oficines de la Confraria, situades en el segon pis, l'ambulatori de la SS ocupa la primera planta de l'edifici, i en la planta baixa es troben els locals socials i recreatius a més d'un bar.

Un cop cedit l'únic immoble propietat de la Confraria el seu patrimoni actualment només està compost per les instal·lacions de la fàbrica i la cambra de gel, les bàscules de la llotja i les caixes per a la subhasta. Totes aquestes instal·lacions es troben en edificis privats o de l'Ajuntament.

Finançament

L'única font de finançament de la Confraria, donat que no té patrimoni immoble, són els drets de llotja que paguen tant el pescador com el comprador.

Al pescador, ja sigui de la pròpia Confraria o d'altres, se li cobra el 2% sobre el valor de les seves vendes en llotja. Al comprador, a més de ser-li retingut el 2% en concepte de tarifa G4 per a Ports, la Confraria li cobra un altre 2% com a drets de llotja.

4. Serveis

Comercialització

Encara que tradicionalment la Confraria havia disposat de llotja pròpia, durant els anys 60 i 70 donat l'estancament de l'activitat pesquera la Confraria va deixant de banda la organització de la venda i el seu control i són els mateixos pescadors els que es subhastaven el peix al carrer. No és fins l'elecció del nou Patró Major, l'any 75, i el desig per part d'uns quants membres de la Confraria de tornar a reorganitzar-la i donar-li més força que s'aprova per Junta General renovar la concessió de llotja i controlar altre cop les vendes. La Confraria demanà el permís a l'Ajuntament per construir un cobert prop de la platja i celebrar la subhasta en ell. També són contractats per la Confraria dos subhastadors i un pesador, i es compren dues bàscules noves. Al mateix temps fou comprada la fàbrica de gel i s'aconseguí una planta baixa propera al cobert de la llotja per magatzemar el peix i l'esquer.

Actualment, la llotja de la Confraria celebra la subhasta diàriament de dilluns a divendres. Es pot considerar que tot el peix capturat pels seus membres passa per llotja, doncs si algun d'ells vend fora d'ella és la mateixa Confraria la que li crida l'atenció.

La subhasta comença a les 5.30h. de la tarda. L'ordre de venda a la mateixa és l'estricta ordre d'arribada a port. Donat que els tresmallers i palangrers acostumen a ser a port a primera hora de la tarda, són ells els que generalment vénen els primers, de 5.30h a 6.30h. Un cop ha finalitzat la venda d'aquests comencen a vendre les embarcacions d'arrossegament.

El cens actual de compradors a la llotja és d'un centenar, encara que són entre 30 i 50 els que arriben regularment a la subhasta. D'aquests dos venen diàriament de Barcelona per després vendre al Mercat Central. La cotització del peix és bona, doncs l'any 86 s'aconseguí un preu mig de 590 pts/kilo. Aquest preu mig, dels més alts d'entre totes els llotges catalanes és degut principalment a la important cotització en el mercat de les espècies de palangre com el lluç, el rêmol, el besug de la piga, etc...

Lògicament, d'ençà que la Confraria tornà a fer-se càrrec de la organització i el control de les vendes, el pescador ha tornat a gaudir del veritable servei de comercialització, doncs és ara la Confraria la que gestiona la facturació, l'IVA, etc... a més de garantir al pescador el cobro setmanal de les seves vendes malgrat que el pagament per part del comprador no s'hagi donat.

Materials

Els serveis materials que actualment ofereix la Confraria són aquells més estretament lligats al procés de vendes.

Per una banda l'adquisició d'una fàbrica de gel, permet a la Confraria suministra aquest diàriament a totes els embarcacions i compradors. Per una altre, la cambra frigorífica possibilita als pescadors, sobre tot als tresmallers i palangrers que no tenen horari fix d'arribada a port, de conservar millor el peix fins el moment de la celebració de la subhasta.

El petit magatzem de caixes de la Confraria també assegura el necessari stock de caixes que permet el moviment i intercanvi de les mateixes entre pescadors i compradors, alhora que el seu control i neteja. Per la neteja, la Confraria disposa d'una màquina de rentar i així el pescador sempre pot reposar les caixes venudes diàriament a la subhasta per un mateix nombre de caixes netes per les captures de l'endemà.

Per últim, la Confraria disposa de ràdio per comunicar-se amb les embarcacions. Aquest servei és de gran importància per aquesta flota doncs la llunyania de les zones d'explotació, tot al llarg del Golf de Lleó, i la seva característica principal: la presència de mal temps i tramuntana, són dos factors que incrementen el perill i el risc del treball en mar.

Altres serveis materials que la Confraria desitjaria oferir als seus membres com una cambra congeladora per l'esquer dels palangrers, unes casetes per guardar els estris de pesca, a més d'uns bons serveis higiènics i d'altres, són els que estan previstos aconseguir un cop el port s'acabi de construir i totes les instalacions de la Confraria siguin traslladades al mateix. Llavors serà el moment, per reivindicar de Ports la construcció de tots aquests serveis necessaris que encara manquen per facilitar l'activitat productiva de la flota.

Burocràtics

Els serveis burocràtics de la Confraria es centren en la gestió necessària al voltant de la comercialització, la Seguretat Social dels treballadors i la tramitació de tot tipus de gestió en front els diferents organismes de l'Administració.

La gestió de la comercialització comprén la facturació pel comprador, la liquidació de l'IVA, els certificats de vendes per Hisenda, etc... Aquesta gestió ha esdevingut cada cop més complexa i és un dels principals serveis que avui ofereix la Confraria.

La gestió de tot el relacionat amb la Seguretat Social: baixes, altes, accidents, pensions, etc... també és realitzada per la mateixa Confraria, alhora que aquesta és la responsable front l'ISM de la recaptació i posterior ingrés de les quotes de tots els seus membres. Per a la recaptació de les mateixes, la Confraria descompta de les vendes realitzades en la darrera setmana de cada mes el total de les quotes de cadascuna de les embarcacions. En el cas que el valor d'aquestes fos superior a les vendes realitzades aquella setmana, la diferència serà descomptada de les vendes de la setmana vinent.

A més d'aquests dos serveis la Confraria tramita per tots els armadors els certificats necessaris front la Generalitat pel que fa a canvis de motor, noves construccions, remodelacions de casc, etc... Al mateix temps, manté informades a totes les embarcacions tant de les lleis i normes reguladores de la seva activitat com dels crèdits i ajuts que otorguen les dues Administracions al sector pesquer. En el cas de que algun armador demani el crèdit o ajut la Confraria s'encarrega de tramitar-li.

Socials

La Confraria no ofereix actualment cap tipus de servei social, al menys tal i com han estat definits en aquest treball, a excepció de la celebració de la diada de la Verge del Carme, la seva patrona, en la que un vermut és ofert a tots els jubilats de la Confraria.

Financers

Podem considerar servei financer el suministre de gel diàri per part de la Confraria a totes les seves embarcacions, doncs el cobro del mateix aquesta no el fa efectiu fins el cap de la setmana, mitjançant el seu descompta de les vendes efectuades en la llotja.

Si bé préstecs personals la Confraria no en fà, aquesta avala a tots els seus armadors que demanin un crèdit oficial, al Banc de Crèdit Industrial. Actualment, 3 crèdits per canvi de motor són els tramitats i avalats per la Confraria.

Confraria de Pescadors de Port de la Selva

Membres: 99 actius
18 remendadores

Flota i Pesqueres: Arrossegament (6)
Cercle (2)
Palangre (10)
Tresmall (10)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 374 m2. Propietat Confraria.

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: Dues cambres.

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: sí

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 6 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1985.

Finançament Confraria: 2% pescador membre sobre producte llotja,
4% pescador forà sobre producte llotja,
1.5% comprador producte llotja,
1% retorn vendes altres llotges
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

L'actual Confraria de Pescadors de Port de la Selva es constituí el gener de l'any 1920, amb el nom de Societat Pòsit de Pescadors de Port de la Selva. Abans del Pòsit ja existia el Gremi de Mariners i treballadors de la mar, el patrimoni del qual: una casa edifici front del mar passà al Pòsit de Pescadors.

L'activitat pesquera de la vila es centrava en la pesca de peix blau com l'anxova, la sardina, el varat, la tonyina, el bonítol, etc... Aquesta pesca al ser de temporada, principalment d'estiu i tardor, era complementada amb dues activitats productives pageses: el cultiu de la vinya i l'olivá. La combinació d'aquestes tres activitats productives era la característica principal de l'economia familiar.

El Pòsit de Pescadors constituït l'any 20, tingué un fort esprit cooperatiu, i a més d'organitzar i gestionar la indústria de salaó del peix i la seva comercialització, organitzà amb caràcter cooperatiu el trull per moldre la oliva i una bodega per magatzemar el vi. Per tal de dur a terme aquestes tres activitats el Pòsti comprà l'any 1927 per 45.000 pts. el terreny anomenat actualment l'illa, mitjançant un crèdit de la Caixa Central de Crèdit Marítim i donant com a garantia el total d'embarcacions dels membres del Pòsit. En ell edificaren vàries cases per donar cabuda a la indústria salaonera, el trull per l'oliva i el magatzem de vi. Les dones dels pescadors eren les que es dedicaven a salar el peix i embalar-lo en els cascós corresponents. El Pòsit s'ocupava de la seva comercialització.

Aquestes tres activitats tingueren un gran desenvolupament des de els anys 30 fins els anys 50. L'any 35, el Pòsit de Pescadors comptava amb 475 membres i 150 embarcacions. L'any 47 es salaren en el Pòsit uns tres mil barrils d'anxova, i eren més de 80 dones els que treballaben en aquesta indústria.

Els anys 50 es caracteritzaren per una forta devallada, primer de la pesca, donat un fort baixon en la producció i seguidament de l'oliva i el vi. L'any 56 la gelada matà la majoria d'oliveres i vinyes. A la devallada de les tres activitats productives tradicionals, s'hi afegí la impossibilitat de desenvolupar l'activitat de la construcció (activitat que començava a esdevenir un recurs important per moltes altres poblacions del litoral on el turisme començava) doncs l'específica situació de la vila i el seu port provocà que quasi tot el terme municipal fos declarat zona militar després de la Guerra Civil. Fou el conjunt d'aquests factors i la seva combinació en una dècada concreta que provocaren l'emigració constant de la població cap a altres indrets. El Pòsit va veure marxar paulatinament a quasi tots els seus membres arribant als anys 60 a ser tan sols 36 afiliats. Alhora el trull per l'oliva, la indústria salaonera i el magatzem de vi foren abandonats. El Pòsit només conservà com a testimoni de la seva força i activitat el seu patrimoni immoble.

No és fins els anys 80 que la Confraria de Pescadors, nom que rebé a partir del règim franquista l'antic Pòsit de Pescadors, es planteja la promoció de l'activitat pesquera i el creixament de la seva flota, doncs aquesta tan sols es composava en aquells moments per embarcacions petites dedicades al tresmall i palangre.

La intenció de promocionar la pesca per part de la Confraria no era cap fita irrealitzable si tenim en compte la riquesa pesquera de la plataforma continental del Golf de Lleó, indret on la plataforma continental del Mediterrà arriba a tenir una amplada de 50 milles des de el Cap de Creus fins les illes Idres -amplada no superada en tot el litoral de l'Estat a excepció de la que es troba davant de Castelló de la Plana- i una gran profusió de recs. Després de moltes gestions per tal d'oferir facilitats a les embarcacions que demanessin base a la

Confraria, l'any 81 arribava la primera embarcació d'arrossegament de més de 50 TRB.

Aquesta primera embarcació pertanyia a la Confraria de Port de Llançà però la seva remodelació i ampliació de motor a més de 450 CV topà amb l'acord establert en aquesta Confraria de limitar la potència de les seves embarcacions a 450 CV (acord que responia a la voluntat de no establir una competència desleial amb els pescadors francesos). Fou per aquesta raó que aquesta embarcació d'arrossegament demanà la base a Port de la Selva i fou acceptada.

L'any 82, arribaven dues embarcacions més de la província de Tarragona, i l'any 84 dues més de la Confraria de Roses.

Fou així, que la apartir de l'any 81 la Confraria de Port de la Selva veié formada la seva flota d'arrossegament, composta actualment per sis embarcacions d'arrossegament de més de 50 TRB. Avui, tots els armadors i tripulants d'aquestes embarcacions viuen al mateix Port de la Selva i s'han integrat plenament a aquest.

Al mateix temps que les embarcacions d'arrossegament arribaven a la Confraria, alguns armadors de tresmall d'aquesta començaren a construir noves embarcacions més grans per desenvolupar la nova pesquera del palangre de fons.

L'impuls al creixament de la flota pesquera de la Confraria lògicament ha estat acompanyat del desenvolupament de la pròpia Confraria. D'ençà l'any 81 aquesta començà a remodelar les seves instal·lacions i edificacions, per tal de donar cabuda als serveis necessaris pel treball de la nova flota. A part l'increment del personal de la Confraria, la remodelació de les oficines i la mecanització de la gestió, foren remodelades les cambres frigorífiques i s'aconseguí l'any 83 la concessió de la llotja.

Membres

Actualment la Confraria compta amb 99 membres actius. D'aquests, 39 es dediquen a la pesca d'arrossegament, 9 a la de cercle, 30 a la del palangre de fons i 21 al tradicional tresmall.

Potser la característica més important de la població pesquera d'aquesta vila sigui la seva joventut, doncs aquesta reflecteix el caràcter innovador i arriscat de les noves pesqueres desenvolupades, així com la rendibilitat de les mateixes.

L'edat mitja dels membres, de 35 anys i mig, és la més baixa de tot el litoral català. Només quatre confraries més presenten una edat mitja dels seus membres per sota els 39 anys. Aquesta edat mitja és molt diferent si tenim en compte el tipus de pesquera desenvolupada pels membres de la Confraria. Mentre en l'arrossegament i el palangre de fons l'edat mitja dels membres és de 32 anys, en la del tresmall és de 40 anys i en la del cercle de 47 anys. Lògicament, són aquestes dues pesqueres més tradicionals en la Confraria les que presenten uns treballadors més grans. En canvi, és en les pesqueres més recents de l'arrossegament i el palangre de fons que trobem els quatre joves d'entre 16 i 19 anys de la Confraria, alhora que 40 dels 47 membres d'entre 20 i 34 anys; fet molt comprensible si tenim en compte que són aquestes pesqueres les que exploten els fons i recs del Golf de Lleó més allunyats de la Confraria, en els que el mal temps és constant i el treball esdevé més constós i perillós.

Pel que fa a l'origen d'aquests membres, 61 d'ells, el 65%, són nascuts a la pròpia base mentre que el 35% restant provenen d'altres indrets. D'entre els nascuts al mateix Port de la Selva trobem a tots aquells membres que es dediquen a les pesqueres del tresmall i cercle - en total 30-, a més de 12 membres que es dediquen al palangre i 19 a l'arrossegament. D'entre els membres provinents de fora de la vila, 13 són nascuts a la província de Tarragona, 5 a la província de Girona, 3 a la de Barcelona, i tan sols 11 membres provenen de fora el Principat, majoritàriament d'Andalusia.

Flota i Pesqueres

Actualment, un total de 28 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria. D'aquestes, 6 es dediquen a l'arrossegament, 2 al cercle, 9 al palangre de fons i 11 al tradicional tresmall.

Pel que fa al tamany d'aquestes embarcacions, ens trobem que mentre en les pesqueres d'arrossegament i palangre de fons aquest és gran comparat amb el tamany mig del litoral català, en les pesqueres de cercle i tresmall aquest és petit.

De les 6 embarcacions d'arrossegament, 5 excedeixen les 50 TRB i 1 les 100 TRB. De les 9 embarcacions de palangre de fons, totes elles majors a les 5 TRB, dues tenen 19 TRB, una 18 TRB i una 16 TRB. En canvi, les dues embarcacions de cercle no sobrepassen les 10 TRB i de les 11 embarcacions de tresmall tan sols 1 sobrepassa les 5 TRB.

Lògicament, les tripulacions d'aquestes embarcacions està en relació amb el seu tamany. Per tant, d'entre les embarcacions d'arrossegament 2 tenen una tripulació superior a les 7 persones, i d'entre les del palangre de fons 4 tenen més de quatre tripulants. En canvi, les embarcacions de cercle presenten una tripulació menor a les 6 persones, i d'entre les de tresmall 3 surten a mar amb un sol tripulant, 5 ho fan amb 2 o 3 tripulants i tan sols una -la més gran- ho fa amb 4 tripulants.

Pel que fa a la propietat d'aquestes embarcacions, a excepció de les dues de cercle propietat de dues societats en la que hi han membres de fora el sector, la resta d'embarcacions són propietat d'armadors del sector que a més patronejen ells mateixos l'embarcació, o en el cas de dos jubilats ho fa el seu fill.

Si bé la propietat de les embarcacions per part de membres del propi sector i la figura de patró-armador en la mateixa persona és una de les característiques principals del sector pesquer català, que també es presenta en la flota pesquera d'aquesta Confraria, és curiós assenyalar que no passa així amb el també característic parentiu existent entre aquest patró-armador i alguns dels membres de la tripulació, doncs aquest és inexistent en 13 de les 25 embarcacions d'aquesta Confraria que porten mariners a bord.

La situació d'inmillorables caladeros en l'àmbit d'actuació de la flota d'aquesta Confraria i les conseqüents arribades d'embarcacions d'altres indrets a pescar en els mateixos a portat a la Confraria a establir diverses normes reguladores de l'activitat pesquera desenvolupada des de la seva base.

Per una banda, l'acord verbal establert amb els francesos de no competir en les seves zones exlcussives amb embarcacions més potents que les seves, ha portat a aquesta Confraria a limitar l'activitat pesquera de les seves embarcacions d'arrossegament fora de les 12 milles, osigui en aigües internacionals. Es d'aquesta manera que les embarcacions d'arrossegament, més grosses de 450 CV, no pesquen com podrien fer-ho, segons el tractat bilateral francès-espanyol ratificat l'any 70, en les aigües compreses entre les 6 i les 12 milles.

Per una altre, l'arribada massiva d'embarcacions de cercle procedents de tot el litoral espanyol mediterrà a l'estiu, quan l'anxova es concentra en aquestes aigües més fredes, ha obligat a la Confraria a elaborar una normativa referent al comportament i les normes d'utilització del port i serveis oferts, per tal d'assegurar que la convivència de tanta quantitat d'embarcacions i mariners en les instal·lacions reduïdes del port no es vegi trencada.

Per últim, també l'arribada d'embarcacions de palangre d'altres confraries catalanes en les èpoques de bon temps en el Golf de Lleó: els mesos d'estiu provocava certes oposicions per part del palangrers de la Confraria. Segons aquests, malgrat que el mar és de tots, era injust que els pescadors d'altres indrets en els que el treball en els mesos d'hivern no es veu impossibilitat degut al mal temps, vinguessin a gaudir dels caladeros rics i reposats del Golf de Lleó els mesos d'estiu en les mateixes condicions que els pescadors de la zona, que veuen molt limitat el treball durant tot l'hivern i pels quals l'estiu és l'època en que les abundants i cotitzades captures contrarresten la manca d'aquestes a l'hivern. Un acord de la Confraria, amb el vist-i-plau de

la Generalitat, estableix que a partir d'ara el palangrer d'altres confraries que vulgui pescar en el Golf de Lleó haurà de demanar una base temporal de sis mesos, compresos entre el primer de gener al 30 de juny o del primer de juliol al 31 de decembre. D'aquesta manera els palangrers forans compartiran junt amb els d'aquesta zona uns mesos de bon temps i uns mesos de mal temps. Segons la Confraria, d'ençà l'establiment d'aquesta norma cap palangrer de fora ha demanat la base temporal en la Confraria.

Es per aquesta mateixa raó d'impossibilitat de sortir la majoria de dies a l'hivern, sobre tot per a les embarcacions de menys de 20 TRB, que la Confraria de Port de la Selva s'adherí a la petició presentada per les confraries de l'Escala i Llacà front la Generalitat per poder sortir els dissabtes a pescar.

Un cop autoritzada la petició, els pescadors petits d'aquesta Confraria, juntament amb els de tota la zona nord de la província de Girona, tenen el permís per sortir els dissabtes durant els mesos de tardor i hivern.

Els horaris que regeixen en aquesta Confraria són els següents: l'arrossegament, així mateix com a Llacà, té la sortida establerta a les 6h. del matí a excepció de dos dies a la setmana que pot sortir a partir de les 2h. de la matinada, i l'entrada està establerta per a tots els dies a les 6h. de la tarda. El cercle, surt durant tot l'any a les 11h. de la nit. I el tresmall i palangre no tenen horari fix de sortida i entrada a port durant els dies de la setmana, però la sortida a calar el diumenge està fixada a les 9h. del matí.

Per últim, aquesta Confraria és la única que encara conserva la regulació de la pesca del bonítol en el seu àmbit territorial mitjançant el vell i tradicional sistema del sorteig de cales. Cada mes de maig, abans de començar la temporada del bonítol, es sorteigen segons els pescadors de tresmall i palangre interessats les cales de la Confraria. D'entre aquestes: cala Puig Gros petit, Puig Gros, Cativa, Figuerola, Talabra, Calaprona, i d'altres, són sortejades cada any un nombre igual al nombre d'interessats en pescar; sigui el nombre que sigui, les millors cales són les que sempre entren a sorteig.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

El Patró Major de la Confraria, patró-armador d'una embarcació de tresmall, ha estat reelegit en les quatre darreres eleccions i per tant ostenta el càrrec des de fa més de 15 anys.

El Capítol, format per 6 membres, guarda la deguda paritat entre socials i econòmics i la deguda proporció amb el nombre de membres que es dediquen a cada tipus de pesquera. D'aquests sis membres, 2 pertanyen a la secció d'arrossegament, 2 més a la secció de cercle i palangre de fons, i 2 a la secció de tresmall.

Si bé el Capítol és en totes les confraries l'organ decisor i per excelència, en aquesta Confraria aquest no es fa servir i les funcions del mateix es troben desenvolupades per la Junta General.

La Junta General està formada per 18 membres. 9 d'ells són els representants més votats de l'agrupació de socials, entre els que queda inclòs el seu vice-president, i els 9 altres són els representants més votats de l'agrupació d'econòmics, entre els que també queda inclòs el seu vice-president. A més d'aquesta paritat obligada estatutàriament, d'entre els 9 membres de cada agrupació 3 pertanyen a la secció d'arrossegament, 3 a la secció de palangre de fons i cercle i 3 més a la secció de tresmall.

Com ja hem dit abans, és la Junta General l'organ col·legiat de la Confraria amb les màximes prerrogatives decisòries. Per tant, totes les discussions, acords i normatives establertes són aprovades per ella. La Junta General s'ha reunit a un promig d'un cop cada dos mesos en els darrers quatre anys. L'assistència a la mateixa, encara que no és la desitjada pel Patró Major, oscil·la entre els 10 i 14 membres.

L'Assamblea General de la Platja, l'organ compost per la totalitat de membres de la Confraria, es reuneix un cop l'any per tal d'aprovar l'exercici econòmic anterior i el pressupost del vinent.

La possibilitat establerta en els estatuts de reunir-se per separat les tres diferents seccions: arrossegament, cercle i palangre, i tresmall, no és utilitzada en aquesta Confraria. Només els tresmallers es reuneixen sols un cop l'any per celebrar el sorteig de les cales on van a pescar el bonítol.

Personal

Sis treballadors, tres a les oficines i tres a l'àrea de serveis, componen el personal actual de la Confraria de Port de la Selva.

D'els tres administratius que treballen a les oficines, inclòs el Secretari, dos estan a temps complet i un a temps parcial. El Secretari fa a la vegada de subhastador per la tarda.

El Secretari d'aquesta Confraria és el degà de Catalunya, doncs treballa com a tal des de l'any 51 en que va ser nomenat.

D'els tres treballadors de serveis, dos a temps complet són els encarregats del suministre de gel, les cambres frigorífiques i les caixes, i un a temps parcial fa també de subhastador.

D'aquests 6 treballadors, només el Secretari és funcionari homologat, i per tant les despeses de sous i SS de la resta de treballadors va a càrrec del pressupost de la Confraria.

Mecanització

L'any 1985 la Confraria comprà un ordinador Phillips -mateixa marca que compraren les confraries de Palamós, L'Escala, Roses i Sant Feliu- amb dues pantalles i dues impresores.

Actualment, amb l'ordinador tenen mecanitzada tota la gestió de les vendes: facturació, IVA, certificats, etc..., a més de les estadístiques de la producció. El programa per a la gestió de la Seguretat Social s'està acabant de perfilar i s'espera implantar-lo a començaments de l'any 88.

3. Economia

Patrimoni

Sens dubte, el patrimoni immoble de la Confraria de Port de la Selva és el més important i valuós de tots els patrimonis immobles de les confraries catalanes. L'any 83 l'entitat bancària a la que va ser sol·licitat el crèdit per posar en marxa la llotja, el valorar en més de 100 milions de pessetes.

Aquest consisteix en tota la manzana de cases i edificacions, que situades front el port, formen una petita península que entra dins el mar anomenada generalment "l'illa".

En un dels edificis d'aquesta illa, estan situades la llotja, les oficines de la Confraria, el magatzem de caixes, les dues cambres frigorífiques. La resta d'edificis, actualment tots llogats a negocis privats, s'hi troben vàries botigues, un petit hotel, i varis restaurants.

A part aquest conjunt d'edificacions, la Confraria és propietària d'un altre edifici situat també en front del port. Aquest donaba cabuda a l'antiga cooperativa de consum lligada a la Confraria. Avui, la planta baixa és una cooperativa que no té res a veure amb la Confraria i la planta alta és utilitzada per aquesta com a aules per fer els cursos de competència marinera. Per últim, l'any 77 la Confraria cedí un altre

edifici de la seva propietat a l'ISM per tal de que aquest hi ubiqués la Casa del Mar. Aquest edifici, que encara té la inscripció de Pòsit de Pescadors, també està situat en front del port i té dues plantes.

Finançament

Malgrat que una part important del patrimoni immoble de la Confraria es troba llogat, aquestes rendes no suposen per a ella una font important d'ingresos doncs cap d'elles està actualitzada.

Per tant, la principal font de finançament de la Confraria són els drets de llotja que tant el pescador com el comprador paguen a la Confraria.

Al pescador membre de la Confraria se li retén com a drets de llotja un 2% del valor de les seves vendes. Al pescador forà aquest tant per cent per la Confraria és d'un 4%, a més de retenir-li també l'1% de retorn a la seva confraria base. Aquest 2% de més cobrat al pescador de fora la Confraria és considerat necessària doncs aquest gaudeix al vendra en aquesta Confraria d'uns serveis per l'assoliment dels quals no hi va col.laborar. Si bé aquest tant per cent és l'estipulat pels pescadors forans, aquells que provenen de la Confraria de Cadaqués que no té llotja, són tractats com a membres de la Confraria i tan sols s'els hi cobra el 2%.

Al comprador, a més de retindre-li el 2% de la tarifa G4 de Ports, la Confraria li cobra com a drets de llotja un 1.5%.

4. Serveis

Comercialització

No és fins l'any 83 que la Confraria de Port de la Selva després d'haver aconseguit la concessió de la llotja per part de Ports, tornà a celebrar la subhasta i oferir als seus membres la comercialització en la pròpia base com el principal servei. Fins llavors, la Confraria havia estat organitzant la venda de les captures dels seus membres en forma cooperativa fins el Mercat Central de Barcelona.

D'ençà que s'obrí la llotja, es pot afirmar que el 99% de les captures realitzades a Port de la Selva passen per la llotja. Els pescadors han vist clar que es mitjançant la mateixa que aconsegueixen les millors cotitzacions del peix, donada la competència que hi ha entre els compradors. Pocs són els que encara ara, i sobretot a l'estiu venen alguna peça capturada directament a restaurants o hotels. Si es dona el cas, és la mateixa Confraria la que li crida l'atenció.

La subhasta es celebra per la tarda de dilluns a divendres. Disposa de megafonia i es subhasta a un sol rotllo. Comença a les 5.30h. amb el peix dels tresmallers i palangrers, donat que són aquests els que aconstumen a ser a port a primera hora de la tarda. Un cop acabada la venda d'aquests, normalment a les 6.30h. comencen a vendre les embarcacions d'arrossegament. Per tal d'establir l'ordre de venda d'aquestes embarcacions, un sorteig mensual dona a cadascuna de les embarcacions un número segons el qual i de manera rotativa vendran al llarg d'aquell mes. Cada dia l'embarcació que ha de vendra la primera ha d'haver descarregat el peix i tenir-lo llest per a pesar-lo dins la llotja a les 6h. de la tarda. Per altra banda, per tal d'assegurar la continuïtat de la venda, totes les embarcacions han d'haver descarregat el peix al moll abans de les 6.45h. i així esperar que el carret de la Confraria els hi traslladi fins la llotja per a ser pesat.

Tal i com hem dit abans, el subhastador és el propi Secretari de la Confraria. Un altre noi contractat també per a subhastar en el cas de que el Secretari no pugui és l'encarregat d'apuntar i un dels encarregats del gel és el que fa de pesador.

Uns 16 compradors són els que arriben habitualment a la subhasta. D'aquests 3 són intermediàris del Mercat Central de Barcelona i els altres són compradors més petits que provenen de diversos indrets de la província: Girona, Figueres, Palamós, Blanes i Lloret principalment.

En aquesta Confraria, com a la majoria de les de la província de Girona, la part de les captures que es reparteix en parts iguals entre els diversos membres de la tripulació reb el nom de "reballa". Dues són les espècies que sempre són reballa, prescindint de la quantitat capturada aquell dia, : el gat i les espadenyas.

Materials

En primer lloc és important el conjunt de serveis materials que ofereix la Confraria a tots els seus membres al voltant de facilitar el procés de venda de les captures. Les noves instal·lacions de la llotja: dues bàscules automàtiques, el carret per traslladar el peix des de el moll fins la llotja, la màquina de rentar les caixes etc... faciliten la dinàmica de la subhasta.

En segon lloc, les dues cambres frigorífiques, remodelades recentment, possibiliten suministrar el gel necessari per a la conservació i presentació del peix en la subhasta, i faciliten la conservació de les captures i l'esquer dels palangrers. A més de possibilitar guardar l'esquer pels palangrers mitjançant la cambra frigorífica destinada principalment a aquest fi, amb una capacitat de magatzemar uns 2.000 kg., la Confraria s'encarrega de comprar aquest esquer -sardina congelada- i suministrar-lo diàriament, inclús els diumenges al matí, a cadascun dels palangrers. Aquesta sardina congelada és comprada per la Confraria a la planta congeladora de l'Escala i és de primera qualitat, doncs és congelada sencera, molt viva i amb escata.

La Confraria també disposa d'un magatzem de caixes, que permeten reposar al pescador el nombre de caixes subhastades diàriament per un nombre igual de caixes netes. Per això, la Confraria compta des de l'any 85 amb una màquina de rentar caixes. Per aquest servei es cobra tant al pescador com al comprador 2 pts. per caixa.

Per últim, la Confraria disposa d'un espai situat dins la mateixa illa com a assecador de xarxes.

El suministre de gas-oil el porta directament CAMPSA.

Burocràtics

El principal servei burocràtic que ofereix la Confraria és la gestió de les vendes: facturació, liquidacions d'IVA, certificats de vendes, etc... alhora que garantitza el cobro setmanal de les vendes realitzades per cadascuna de les embarcacions encara que el comprador no hagi fet efectiu el pagament. Cal assenyalar que per les embarcacions d'arrossegament la Confraria elabora una doble facturació de les vendes: la de la reballa i la del vol. D'aquesta manera facilita a l'armador-patró el càlcul del repartiment dels guanys entre els membres de la tripulació, alhora que garantitza a aquests el coneixament del valor que cada setmana han tingut aquestes dues parts de la captura. De tota manera, tant el vol com la reballa paguen els drets de llotja i l'IVA, així com són cobrats setmanalment per les embarcacions.

L'altre servei burocràtic important és la gestió i tramitació de tot el relacionat amb la Seguretat Social dels seus membres: altes, baixes, pensions, etc... També, i tal com estableix el conveni amb l'ISM, la Confraria és la responsable de recaptar i ingressar puntualment les quotes de seguretat social de tots els seus membres a l'ISM.

Per últim, la informació i tramitació de totes les gestions necessàries en front l'Administració, com els permisos de canvis de motor, remodelació de casc o millores tècniques i noves construccions, són garantitzades per la Confraria. Al mateix temps aquesta manté informats a tots els seus membres de les línies de crèdits i ajuts que les dues administracions otorguen al sector pesquer.

Socials

Si bé en aquests darrers anys, i d'ençà el creixament de la seva flota pesquera, la Confraria havia encaminat tots els esforços a garantir els serveis materials necessaris a l'hora de facilitar

l'activitat productiva dels seus membres, un servei social: la construcció de vivendes, era el més urgent a realitzar.

Donat que és en els darrers 6 anys que es dóna el creixament de la flota pesquera de la Confraria, mitjançant la vinguda d'embarcacions d'altres indrets del Principat, els tripulants de les mateixes es troben a l'hora de buscar vivenda amb una gran especulació del sol de Port de la Selva. Això fa impossible per aquests treballadors poder aconseguir vivenda dins el nucli marítim i els obliga a viure allunyats del mateix, ja sigui en el poble de Llançà o La Selva. Es per aquesta raó que la Confraria, després d'haver recullit 30 demandes de vivendes, elabora un projecte per a la seva construcció. Malgrat aquestes bones intencions i els passos fets, de moment ha estat impossible per la Confraria obtenir uns terrenys a bon preu dins el terme municipal.

A part aquest servei social intentat però no reït, la Confraria ha organitzat en els darrers anys varis cursos de patrons i mecànics per tal de possibilitar als seus membres l'adequació dels títols al treball desenvolupat. Aquests cursos han estat realitzats amb l'ajut financer de l'ISM.

Per últim, els jubilats de la Confraria reben un sobre de 1.000 pts. per Nadal, alhora que el tradicional lot és repartit a tots els membres de la Confraria: actius, jubilats i treballadors.

Financers

A part el caràcter financer del suministre de gel i esquer, doncs el seu consum no és cobrat per la Confraria a cadascuna de les embarcacions fins a final de la setmana mitjançant el descompte de les vendes efectuades, la Confraria avala als seus armadors que demanin un crèdit al Banc Industrial de Crèdit (la Banca Oficial). En els darrers quatre anys han estat avalats per la Confraria uns 12 crèdits, la majoria dels quals eren per la remodelació i millores tècniques de les embarcacions.

Confraria de Pescadors de Cadaqués

Membres: 35 actius

Flota i Pesqueres: tresmall (35)

Port/Varadero: Varadero

Llotja/Venda Platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: -

Assecadors de Xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: Secretari.

Informatització: -

Finançament confraria: cuotes fixes membres.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Verge del Carme

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Si bé en el primer capítol de l'estudi, l'apartat històric general de les organitzacions de pescadors al nostre litoral, havíem vist la importància que l'activitat pesquera havia tingut per la vila de Cadaqués al llarg dels segles XVII i XVIII, aquesta es mantingué amb certa importància fins el començament del segle XX, per després devallar ràpidament i no tornar a ser en cap altre moment una activitat econòmica important per a la vila.

Es amb la Guerra Civil, que la pesca juntament amb les activitats econòmiques de complement: el cultiu de la vinya i l'olivar, es veieren abandonades i els habitants de Cadaqués emigraren o es dedicaren a altres activitats al voltant del sector serveis.

Fins el començament de la Guerra encara hi havien a Cadaqués vàries enceses, a més dels tresmallers petits i aquells pescadors que sense arribar a disposar de tresmall pescaven els serrans i les espècies de roca amb el volantí i la sultra. Les petites indústries de salaó de Cadaqués funcionaren fins el començament de la Guerra. Durant aquesta el peix capturat per les enceses era portat a l'Escala i Roses per a ser salat i embalat en les seves indústries. Les cales del terme de Cadaqués eren sortejades cada any entre les diverses enceses. Aquesta pesca de peix blau, principalment l'anxova i la sardina, era una pesca de temporada realitzada durant els mesos d'abril, maig i juny. La resta de l'any els pescadors de les enceses es dedicaven a les activitats agrícoles pròpies de la zona: el cultiu de la vinya i l'olivar.

El Pòsit de Pescadors arreplegava a tots els pescadors de la vila i organitzava la venda de les captures. Tenia una petita casa en propietat.

Durant la Guerra, la majoria d'embarcacions serviren de combustible per fer funcionar els forns de pà. Acabada la guerra, s'armaren dues trenyines però aquestes no arribaren a funcionar més de tres anys. Pocs tresmallers tornaren a desenvolupar l'activitat pesquera, i aquesta sempre tingué el caràcter d'activitat complementària a d'altres realitzades. El començament del turisme donà als habitants de Cadaqués la possibilitat de dedicar-se a les activitats econòmiques del sector serveis, molt més rendibles i segures que la pesca i l'agricultura.

L'actual Confraria, sucesora del Pòsit de Pescadors, es constituí com a tal quan la pesca ja no era important a la vila i mai ha arribat a tenir més de 50 afiliats.

Membres

Actualment, la Confraria de Cadaqués compta amb 35 afiliats. Per cap d'ells la pesca és la principal activitat econòmica desenvolupada sino que per a tots és una activitat de complement, realitzada molt temporalment quan no de forma esporàdica. Inclús alguns d'aquests membres, tot hi fent temps que ja no surten en mar, segueixen afiliats a la Confraria de Pescadors, contribueixen a la mateixa amb la quota i segueixen cotitzant a la Seguretat Social, amb la finalitat de no veure desaparèixer una de les poques institucions que testimonien el passat de la vila.

L'edat mitja dels membres de la Confraria és de 50 anys i mig, la més alta de totes les confraries del litoral. D'entre els 35 membres, tan sols 3 tenen menys de 35 anys, 13 entre 35 i 49 anys i 19 tenen més de 50 anys.

La majoria d'aquests membres, 22, són nascuts al propi Cadaqués, sent 2 els provinents d'altres indrets de la província de Girona, 1 de Barcelona, i la resta d'Andalusia.

Flota i Pesqueres

La flota pesquera de Cadaqués està composta per 21 embarcacions, totes elles dedicades al tresmall o l'anomenat ofici petit.

Si bé el nombre d'embarcacions pesqueres que encara resten a Cadaqués pot sorprendre, aquestes són totes molt petites. De les 21, només una excedeix les 5 TRB, sent totes les demés inferiors a aquest tonatge, a més de ser 11 les que no sobrepassen les 2 TRB. Totes aquestes embarcacions són patronejades pel propi armador. 14 d'aquests quan surten en mar ho fan sols, sense cap mariner, i només són 7 els patrons-armadors que temporalment s'ajuden d'un o dos mariners. Aquests són en la majoria dels casos un familiar, ja sigui el fill o el germà.

Totes les embarcacions varen a una de les petites platjes de Cadaqués.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern i personal

El Patró Major, un dels pescadors que més surt en mar, ha estat reelegit en les tres darreres eleccions i per tant detenta el càrrec des de fa més de 9 anys.

Si bé el Capítol queda constituït en totes les eleccions tal i com estableixen els estatuts de la Confraria, cada vegada que és necessari convocar alguna reunió el Patró Major convoca a tots els membres de la Confraria. Donat el reduït nombre d'aquests, es prefereix que les discussions sobre algun problema i els possibles acords a prendre siguin refrendats per tots els membres.

El Secretari, que fou nomenat com a tal l'any 1950, actualment és jubilat però encara segueix portant la gestió de la Confraria. Aquesta ha estat la única sortida a l'hora de plantejar-se la gestió i administració de l'organització, doncs els ingressos de la mateixa no arribarien a poder fer-se càrrec d'un sou i la Seguretat Social corresponent d'un administratiu. El Secretari es dedica a temps parcial a la Confraria.

3. Economia

Patrimoni i finançament

La Confraria de Cadaqués no disposa de cap tipus de patrimoni, ni immoble ni d'instal·lacions. Les seves oficines es troben en una habitació llogada en un edifici propietat de l'Ajuntament i dedicat principalment a donar cabuda a serveis de caire social.

Tampoc disposa de llotja ni de permís de venda de platja.

Per tant la única font de finançament són les quotes mensuals que paguen cadascun dels membres de la Confraria. Actualment, la quota està establerta en 500 pessetes. Amb aquests ingressos la Confraria fa front a les despeses de llum i material d'oficines.

4. Serveis

Lògicament donat el caràcter complementari de l'activitat pesquera, la poca importància de la mateixa i el caràcter quasi testimonial de la Confraria, aquesta no ofereix cap servei material als seus membres. La comercialització, o la organització de les vendes de les captures dels seus membres, d'ençà la Guerra i la desaparició de tot altre tipus de

pesca fora la del tresmall, ja no ha estat portada a terme ni controlada per la Confraria. Tots els pescadors es venen el seu peix directament o quan les captures són importants i els hi és rendible el porten a la llotja de Port de la Selva o Roses.

Pel que fa als altres tipus de serveis: els de gestió o burocràtics, els socials i els financers, només els de gestió són oferts actualment per la Confraria.

Aquesta s'encarrega de tramitar i gestionar tot el relacionat amb la Seguretat Social dels seus membres: altes, baixes, pensions, etc... Alhora també s'encarrega de recaptar les quotes i de ingressar-les puntualment a l'ISM.

El fet de restar encara organitzats en Confraria permet als pescadors de Cadaqués rebre tota la informació -lleis, normes, crèdits, ajuts, acords, etc...- relacionada amb el sector pesquer, provingui aquesta de les administracions com de les Federacions de confraries.

Per últim, la Confraria encara celebra la seva patrona, la Verge del Carme, amb una professó, missa i sardanes.

Confraria de Pescadors de Roses

Membres: 340 actius

Flota i Pesqueres: Arrossegament (35)
Arrosseg. petit (2)
Cercle (3)
Art Clar (1)
Palangre (2)
Tresmall (46)
Marisqueix (4)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 782 m2. Totalment mecanitzada.

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: Dues cambres frigorífiques.

Casetes estris pesca: 16, propietat Ports.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: Cooperativa Confraria

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 12 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1982.

Finançament Confraria: 2% pescador membre sobre producte llotja,
4% pescador forà sobre producte llotja,
1.92% comprador sobre producte llotja.

Serveis Socials: Mútua d'accidents Asepeyo.

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment la Confraria de Roses compta amb 340 membres actius. La majoria d'aquests, 226, es troben enrolats en embarcacions d'arrossegament superior a les 20 TRB, mentre que són els 114 membres restants els que es dediquen als altres sis diferents tipus de pesqueres com el cercle, l'art clar, el palangre, el tresmall, i el marisqueix.

L'edat mitja dels membres de la Confraria és de 44 anys, quatre anys per sobre de la mitja de la població pesquera catalana. Com passa a altres confraries, l'edat mitja dels membres varia bastant segons sigui el tipus de pesquera a la que es dediquen. Mentre els membres de l'art clar i el palangre tenen una edat mitja de 37 anys, en l'arrossegament aquesta és de 41, en el marisqueix de 48 i en el tradicional tresmall de 50 anys. Cal assenyalar que dels 9 joves entre els 16 i 19 anys que s'han incorporat a l'activitat pesquera en els darrers tres anys, 8 ho han fet en embarcacions d'arrossegament i 1 en el tresmall.

En quant a l'origen dels membres de la Confraria, cal assenyalar que la gran majoria, el 83%, és nascut al propi Roses, sent només 13 membres els provinents d'altres indrets de Catalunya i 41 els de fora del Principat, majoritàriament de Llevant. Aquesta proporció d'autòctons és de les més elevades d'entre les confraries catalanes i reflecteix la gran tradició pesquera de la vila. Només dues confraries tarragonines d'entre les que tenen més de 300 membres, l'Ametlla i Sant Carles, excedeixen aquest elevat tant per cent d'autòctons.

Flota i Pesqueres

D'ençà la Guerra Civil, Roses fou de les viles pesqueres del litoral català en les que el desenvolupament de les embarcacions d'arrossegament i la incorporació de motors cada cop més potent fou més ràpid i concentrà la major part del capital del sector pesquer de la vila. Si fins llavors, els sardinals foren molt nombrosos aquests foren paulatinament substituïts per les noves teranyines i embarcacions d'arrossegament que arribaren als 1.200 CV. D'aquesta manera l'activitat pesquera del peix blau, temporal i centrada en els mesos d'estiu, deixava pas a una activitat que permetia ser desenvolupada durant tot l'any i que donà molt bona rendibilitat en el seu començament. Com ja hem dit en l'apartat anterior, aquest procés es portà a terme entre la mateixa gent de Roses.

Actualment, la flota pesquera de la Confraria està composta per un total de 93 embarcacions. D'aquestes 35 es dediquen a l'arrossegament superior a les 20 TRB, 2 a l'arrossegament petit, 3 al cercle, 1 a l'art clar, 2 al palangre, 46 al tradicional tresmall i 4 al marisqueix. Com podem observar l'arrossegament ha esdevingut la pesquera més important desenvolupada per aquesta flota. El tamany d'aquestes embarcacions és gran comparat amb el tamany tipus de les embarcacions d'arrossegament del litoral català. De les 35 embarcacions d'arrossegament, 20 superen les 50 TRB i 6 les 100 TRB. La resta de pesqueres són molt menys importants i el seu tamany és petit. Mentre de les 3 embarcacions de cercle, 2 no arriben a les 20 TRB, l'embarcació d'art clar té menys de 5 TRB, la majoria de les embarcacions de tresmall tampoc superen aquestes 5 TRB, i tan sols les 2 embarcacions dedicades al palangre de fons sobrepassen les 5 TRB.

Si bé totes les embarcacions pertanyen a membres del sector, fet característic del sector pesquer català, cal assenyalar que en aquesta Confraria ens trobem amb varis armadors que són propietaris de vàries embarcacions. D'entre els armadors de les embarcacions d'arrossegament, 5 són propietaris de més d'una embarcació i 2 d'ells tenen més de cinc

embarcacions. Es per això que fora de les altres pesqueres en les que el patró de la majoria d'embarcacions és el propi armador, és en les embarcacions d'arrossegament en les que trobem que en 25 d'elles l'armador no és el patró, sent aquest un familiar d'ell en 11 embarcacions i en 14 el patró no està unit a l'armador per cap vincle de parentiu.

Els horaris que regeixen en aquesta Confraria són els següents: l'arrossegament té la sortida de port a les 7h. del matí i l'entrada al mateix a les 6h. de la tarda, si bé com a d'altres confraries de la província de Girona dos dies a la setmana poden sortir a les 2h. de la matinada per anar als caladeros del Golf de Lleó; les embarcacions de cercle surten a les 10h. de la nit durant tot l'any i tornen a port al llarg del matí següent; l'embarcació d'art clar treballa de dia i per últim tant el tresmall com el palangre no tenen horari fix d'entrada i sortida, però sí han de respectar les 48 hores de festa setmanals que van des de el divendres al vespre fins el dilluns al matí.

Encara que les embarcacions dedicades exclusivament i tot al llarg de l'any al marisqueix són 4, diversos tresmallers en les millors èpoques de l'any també porten gàbies per dedicar-se al marisc. La badia de Roses és molt rica en certes espècies com la rossellona, l'almeja i la xirla, espècies que arriben a tenir un tamany molt més gros que en el Delta de l'Ebre.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

El Patró Major de la Confraria, armador-patró d'una embarcació d'arrossegament, ha estat reelegit en les dues darreres eleccions i per tant detenta el càrrec des de fa més de 9 anys.

El Capítol està compost per 16 membres. D'aquests, 8 pertanyen a l'agrupació de socials, entre els que queda inclòs el vice-president social, i 8 pertanyen a l'agrupació d'econòmics, entre els que queda inclòs el vice-president dels econòmics. A més d'aquesta paritat en la seva composició, el nombre de membres representants de cadascuna de les pesqueres està en proporció amb el nombre de membres que s'hi dediquen. El Capítol és l'organ de discussió i decissori per excelència. Encara que estatutàriament té establerta una reunió mensual, en els darrers quatre anys aquestes han estat més freqüents, donat que la transformació i mecanització del sistema de la subhasta i l'ampliació d'altres serveis dins la zona portuària ha requerit d'una important dinàmica de presa d'acords.

La Junta General composada per 70 membres és l'organ de representació més ampli de la Confraria i té establerta una reunió anual, al voltant dels mesos d'abril i maig, en la que són aprovats l'exercici anterior i el pressupost del vinent. En els darrers quatre anys, una reunió extraordinària es celebrà amb motiu d'informar als membres de la Confraria del projecte del port deportiu a Roses i la presa de posició en front d'aquest per part de la Confraria.

Personal

Actualment un total de 12 persones fixes treballen a la Confraria de Roses, a més del personal eventual que es contracta en els mesos d'estiu quan l'aglomeració de trenyines forasteres al port i l'arribada dels estiejants requereixen més vigilància i personal per donar els serveis materials.

De les 12 persones fixes, 8 treballen a les oficines inclòs el Secretari. D'aquestes 8, 4 realitzen per la tarda les diferents tasques

de la subhasta: subhastador, apuntador, i el noi encarregat de la cinta transportadora.

Els altres 4 treballadors es troben en els àrees de serveis. Dos d'ells són els encarregats del departament de caixes i dos més els del suministre del gel.

D'aquests 12 treballadors, 4 són funcionaris homologats entre ells el Secretari. Aquest treballa a la Confraria des de l'any 61 i va ser nomenat Secretari l'any 65. Fins fa dos anys també era el Delegat de l'ISM a Roses.

Mecanització

La Confraria de Roses és la única confraria catalana que a més de tenir informatitzada part de la gestió i administració de la Confraria té informatitzat el propi procés de la subhasta.

El primer ordinador, un Phillips va ser comprat per la Confraria l'any 1982. Amb ell es començà a mecanitzar la gestió de les vendes: facturació pel comprador, liquidacions setmanals per les embarcacions, certificats mensuals per Hisenda, etc...

L'any 1983, la Confraria començà les gestions per informatitzar el propi procés de la subhasta. Vàris viatges a França els permeteren de veure el funcionament d'aquesta mecanització i triar el procés i maquinària més adient per les necessitats de la llotja de Roses. L'any 84 es presentà el pressupost al FROM i aquest finançà a fons perdut el 20% del mateix. L'altre 80% fou finançat per la mateixa Confraria. A començaments de l'any 85 s'estrenava el subhastador electrònic empalmat directament amb l'ordinador de la Confraria. Després d'un període de adaptació del procés a les necessitats més concretes i la resolució dels problemes que sorgiren, aquesta informatització de la subhasta assolir el seu complet i perfecte funcionament a mitjans de l'any 86.

Fins avui, la Confraria de Roses és la única que té informatitzat el procés de la subhasta en la seva llotja.

3. Economia

Patrimoni

L'àntic edifici de la Confraria, on estaven situades les seves oficines fins el trasllat d'aquestes a zona portuària l'any 81, és l'únic patrimoni immoble de la Confraria de Roses. Aquest edifici està situat al centre del nucli urbà de Roses i tenia vàries plantes.

Actualment, l'edifici es troba en reconstrucció per tal de fer-hi un centre social i cultural. En el projecte actual hi queda inclòs un petit museu, una biblioteca i un local pels vells. Tots aquests ocuparan les dues plantes de l'edifici i la planta baixa, composta per dos locals comercials, està destinada a ser llogada i ajudar així al manteniment del propi local social-cultural de la Confraria.

A part aquest patrimoni immoble, la Confraria és propietària de les diverses instal·lacions que té dins zona portuària: les cambres frigorífiques i, el més valuós sens dubte, les instal·lacions electròniques i informàtiques de la subhasta.

Finançament

Donat que actualment el patrimoni immoble de la Confraria no reporta cap tipus de renda, la única font de finançament de la mateixa són els drets de llotja que paguen tant el pescador com el comprador.

Al pescador membre de la Confraria, aquesta li cobra el 2% de les vendes setmanals del vol i l'1% de les vendes setmanals de reballa. Aquest més reduït tant per cent que en concepte de dret de llotja paga la reballa (aquella part de la captura que és repartida per un igual

entre els diferents membres d'una tripulació) és degut a que aquesta tradicionalment no pagava drets de llotja i que a l'hora d'implementar aquests drets s'acordà que fossin menors als del vol.

Al pescador foraster la Confraria li cobra el 4% de les seves vendes a més de l'1% de retorn a la seva confraria base. Cal assenyalar que els pescadors de Cadaqués i tots aquells de dins el districte marítim de Roses que no tenen llotja pròpia s'els hi cobra el mateix 2% dels pescadors membres.

Al comprador, a part de retenir-li el 2% de la tarifa G4 per a Ports -la recaptació d'aquesta tarifa és responsabilitat de la Confraria-, la Confraria li cobra el 1.92% del valor de les seves adquisicions.

4. Serveis

Comercialització

Sens dubte, el principal servei que ofereix la Confraria de Roses als seus membres és la possibilitat de la comercialització de les seves captures mitjançant la llotja i la garantia del cobro setmanal d'aquestes vendes.

El important i valuós volum de captures de la flota pesquera de la Confraria, sobre tot donat les nombroses i grosses embarcacions d'arrossegament, han fet que la llotja de Roses hagi esdevingut una de les més concorregudes i importants del litoral català. Si exceptuem els dos ports de Barcelona i Tarragona, Roses es troba entre les tres confraries catalanes, juntament amb la d'Arenys i Sant Carles, que en els darrers anys han excedit les 4.000 tones de captures i els 1.000 milions d'import de les mateixes. La predominància de l'arrossegament i el tresmall front els arts de cercle, i per tant del peix blanc front el blau, fa que el preu mig assolit en aquesta llotja sigui dels més elevats del litoral. L'any 86 el preu mig de les vendes realitzades en la llotja fou de 344 ptes el kilo.

Com ja hem dit abans aquesta és la única llotja del litoral català que té completament informatitzat el procés de la subhasta des de l'any 85. No faltaren en els començaments de la seva implantació les oposicions, més o menys fortes, per part tant dels pescadors com dels compradors, però avui l'adequació a les necessitats més específiques i la rapidesa del procés han acabat per fer d'aquells els seus més grans defensors. Si abans de la mecanització tres subhastadors es tornaven la feina, avui només un és necessari tot al llarg de la subhasta.

El funcionament és senzill. La sala on es celebra la subhasta té una estructura d'anfiteatre en la que els compradors disposen d'un seient propi des de el que poden veure perfectament el peix que es subhasta en aquell moment i el monitor electrònic que marca l'espècie, el pes i el preu de sortida. Cadascun d'aquests seients disposa d'un butò conecat directament amb el monitor electrònic que és el que permet mitjançant la sencilla presió del mateix pujar en el moment que el preu marcat en el monitor és el del interés pel comprador. Les caixes de peix per a ser subhastades són pesades a l'entrada de la sala amb una pesa automàtica i conectada amb l'ordinador, per seguidament ser dipositades en la cinta transportadora fins el moment precís de la seva subhasta. Un cop pesada la caixa, el subhastador entra a l'ordinador l'embarcació que l'ha capturat, l'espècie i kilos de peix i el preu de sortida. Aquestes dades es van acumulant en el ordinador fins el moment precís en que la caixa en qüestió és subhastada i apareixen les seves dades en el monitor electrònic. En aquest moment la caixa per mitja de la cinta transportadora ha arribat al centre de la sala. Un cop subhastada, la caixa continua per la cinta fins la sortida de la sala on l'apuntador entra a l'ordinador el comprador que se la quedat i el preu aconseguït.

Altres serveis annexes s'han anat incorporant en els darrer any. Per exemple, els compradors més importants i freqüents a la llotja de Roses disposen d'uns telèfons personals que els permet estar en contacte amb el Mercat Central de Barcelona o altres indrets per estar constantment

informats dels preus del peix aquell dia o de les entrades de peix provinent de fora el principat. Al costat esquerra del monitor electrònic es troben els avisadors dels telèfons d'aquests compradors.

Lògicament, d'ençà la mecanització del procés de la subhasta els turistes i el públic en general han vist tancat l'accés a la mateixa.

Amb aquest procés electrònic el temps emprat per la subhasta s'ha vist fortament reduït. Si la subhasta comença a les 4h. de la tarda, actualment cap a les 6 o les 6.30h. de la tarda ja han substat totes les captures del dia. Aquesta rapidesa possibilita al comprador distribuir les seves adquisicions en el mateix dia o en el cas de tenir botiga de venda directa, posar a la venda el peix aquella mateixa tarda.

L'ordre de venda a la subhasta és l'estricta ordre d'arribada a port.

En aquesta Confraria la reballa vé determinada pel tipus de peix i tamany del mateix.

Materials

Diversos són els serveis materials que ofereix la Confraria als seus membres: el sumistre del gel, el magatzem de pertrets, la cambra frigorífica de conservació de les captures, les casetes per guardar els estris de pesca, a més dels serveis oferts directament als compradors: telèfon, gel, i despatxos de venda dins la zona portuària.

Pel sumistre de gel fins fa pocs anys la Confraria disposava de la seva pròpia fàbrica i silo. Però les constants i creixents despeses pel seu manteniment varen determinar el tancament de la mateixa. D'ençà llavors la Confraria es sumistre, com moltes altres de la província de Girona, d'una fabricant de gel de Santa Coloma i el magatzema en una cambra frigorífica que té dins la zona portuària. D'aquesta manera s'han acabat les despeses de la fàbrica i actualment el sumistre és més fàcil de garantir doncs el sumministrador de la Confraria té un bon servei i mai ha fallat. La màquina trituradora de la Confraria permet a aquesta suministrar diàriament el gel necessari tant a les embarcacions com als compradors.

El magatzem de pertrets, encara que està administrat de forma independent sota l'estructura de cooperativa, és portat directament per la Confraria. Aquest permet suministrar als armadors de la flota de Roses els pertrets i estris navals més correntment emprats.

Una cambra frigorífica està destinada especialment a la conservació de les captures provinents de les embarcacions de tresmall i palangre. Aquestes solen arribar a port bastant abans que comenci la subhasta i quan ho fan a primera hora del matí és en la cambra on conserven les captures fins la celebració de la subhasta a la tarda. Tots els membres d'embarcacions petites de la Confraria tenen clau de la cambra per accedir en qualsevol moment a la mateixa. Per aquest servei no paguen res.

Actualment són 16 les casetes existents al port per guardar els estris de pesca de les embarcacions. Des de fa temps la Confraria té cursada la petició de més casetes a Ports, doncs aquestes són molt insuficients per les necessitats de la flota. 12 d'aquestes casetes estan ocupades per armadors d'embarcacions d'arrossegament, 2 per trenyines i 2 més per embarcacions de tresmall. Aquestes darreres estan compartides cadascuna d'elles per 4 embarcacions.

En el moment en que fou mecanitzada la subhasta i tancada la sala, la Confraria aconseguí que Ports permetés construí unes botigues fora la llotja per tal de que els compradors de Roses que abans venien en el mateix cobert de la subhasta poguessin seguir venen però ja fora d'ella. El cost de la construcció de les botigues anà a càrrec dels mateixos compradors interessats i actualment aquests paguen un cànon d'ocupació a Ports, el qual és recaptat per la Confraria.

El sumistre de gas-oil el porta directament CAMPSA mitjançant un poste situat al moll.

Burocràtics

Dos són els principals serveis burocràtics que ofereix la Confraria: la gestió de tot el relacionat amb la venda i el pagament setmanal de la mateixa a cadascuna de les embarcacions i la gestió de tot el relacionat amb la Seguretat Social.

D'ençà la implantació de l'IVA i el creixent control fiscal, la gestió del procés de comercialització de les captures ha esdevingut més complexa. La Confraria és l'encarregada d'elaborar tota aquesta gestió: per una banda el criteri que determina la reballa i el diferent tant per cent de drets de llotja que aquesta paga fa que la facturació diària de cadascuna de les embarcacions pels diferents compradors sigui doble i totes dues portin l'IVA incorporat. Per una altra la Confraria elabora els certificats de vendes per Hisenda, les liquidacions setmanals per les embarcacions, etc...

La gestió de tot el relacionat amb la seguretat social també va a càrrec de la Confraria, així com també aquesta és la responsable front l'ISM de la recaptació i posterior ingrés de totes les quotes dels seus membres. Per dur a terme aquesta recaptació les embarcacions petites de la Confraria paguen cada mes les seves quotes, mentre que les quotes de les embarcacions d'arrossegament són recaptades mitjançant el descompte del 10% del valor de les seves vendes setmanals.

Per últim, la Confraria a més de tenir informades a totes les embarcacions dels ajuts i crèdits que les dues administracions destinen al sector pesquer, aquesta ajuda a tramitar els papers necessaris als armadors que així ho requereixin.

Socials

A part els diferents cursos de competència marinera que ha organitzat la Confraria gràcies a les ajudes financeres de l'ISM, aquesta actualment té plantejat com a primer servei social la reconstrucció de l'antic edifici de la Confraria i la seva destinació exclussiva a local social i cultural.

A part el tradicional lot de Nadal que reben tots els membres de la Confraria: actius, jubilats i vidues, aquesta dona una paga extra per Nadal a tots els jubilats, a més d'un vestit d'aigüa a tots els actius.

Però potser el servei social més reixit pels membres d'aquesta Confraria hagi estat que la Confraria va aconseguir fa uns anys, que la l'IMS acceptés canviar la mútua d'accidents de la seguretat social per una altre de privada. La Confraria així aconseguia per tots els seus membres que dins la quota de la Seguretat Social entrés la mútua per accidents Asepeyo.

Financers

A part el caràcter financer del suministre de gel i pertrets, doncs el consum dels mateixos no són descomptats fins el cap de setmana, sobre el valor de les vendes, la Confraria té establert un sistema de prestecs pels seus armadors.

Confraria de Pescadors de l'Escala

Membres: 76 actius
3 corallers
37 remendadores
197 jubilats i vídues.

Flota i Pesqueres: cercle (11)
tresmall (37)
marisqueix (1)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: Dues cambres frigorífiques

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: Poste Confraria

Personal: 3 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1986

Finançament Confraria: 4% pescador sobre producte llotja,
1.42% comprador sobre producte llotja,
i rendes instal·lacions.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

L'activitat pesquera de la vila de l'Escala fou molt important des de el començament d'aquest segle fins el seu davallament en els anys 60.

Centrada primordialment en la pesca de peix blau, la flota pesquera arribà a comptar amb més de 50 embarcacions de llum, les que combinaven tant l'art de la trenyina com el sardinal ja fossin les captures més rendibles amb llum o sensa. Aquesta activitat pesquera temporera era combinada amb les tasques agrícoles o quan menys amb l'hort familiar. Cada embarcació donava feina a uns 5 o 6 homes. A més d'aquesta important flota de llum, l'altre tipus de pesquera tradicionalment desenvolupada pels pescadors de l'Escala era el tresmall. En canvi, mai va ser desenvolupat l'arrossegament, un tipus d'art que els mateixos pescadors refusaren sempre i que la manca de port fins l'any 58 tampoc ajudà a la seva introducció.

Les importants captures de peix blau d'aquesta flota eren salades en les mateixes indústries salaoneres de l'Escala, les que arribaren a ser més de buit.

La Confraria de l'Escala arriba en els millors anys de l'activitat pesquera de la vila, cap als anys 50, a tenir més de 400 afiliats. Es a partir d'aquesta dècada que els sardinals comencen a desaparèixer i en la dècada següent, els anys 60, la irrupció del turisme i el consegüent treball en terra atrau als pescadors cap a altres activitats i també les trenyines comencen a ser abandonades.

Actualment, la Confraria de l'Escala no arriba al centenar de membres actius i la seva flota de llum s'ha vist reduïda a tan sols 11 embarcacions.

Membres

Avui 76 membres actius componen la Confraria de l'Escala, a més dels 192 jubilats i vídues. Dels 76 membres actius, 40 es dediquen al cercle, 27 al tresmall, 2 al marisqueix i 3 són corallers.

Per la gran majoria d'aquests membres l'activitat pesquera és la primera i única activitat econòmica desenvolupada, sent només uns 10 els que complementen aquesta activitat amb altres relacionades amb el sector serveis o turístic.

L'edat mitja dels membres actius de la Confraria és de 43 anys. En els darrers tres anys quatre joves d'entre els 16 i 19 anys s'han incorporat a la Confraria, 1 d'ells en una embarcació de cercle i els altres 3 en embarcacions de tresmall.

Dels 76 membres, 58, el 75%, han nascut a l'Escala. Dels 18 membres restants, 10 provenen d'altres indrets de Catalunya i tan sols 8 són nascuts fora del Principat majoritàriament a Andalusia.

Flota i Pesqueres

Actualment un total de 49 embarcacions formen la flota pesquera de la Confraria de l'Escala. D'aquestes 11 es dediquen al cercle, 37 al tresmall i 1 al marisqueix.

De les 11 embarcacions de cercle, 10 tenen entre 5 i 20 TRB i tan sols 1 sobrepassa les 20 TRB. Lògicament, les 10 primeres tenen una tripulació de màxim 6 homes i tan sols la tripulació de l'embarcació de més de 20 TRB excedeix aquest nombre d'homes. Cada cop més aquests tipus de pesquera esdevé menys rendible, doncs el preu de la sardina fa molts anys que es manté i són forces les vegades que les embarcacions es veuen en la necessitat de tirar les captures en mar doncs la sardina no

assoleix un preu rendible en la subhasta. Si aquestes embarcacions es continuen dedicant al cercle és per les captures d'altres espècies de peix blau com el barat, visos, surell i l'anxova. Donada la gran aleatorietat d'aquesta pesquera, vàris són els armadors-patrons d'aquestes embarcacions que tenen a la vegada embarcacions petites de tresmall per tal de poder dedicar-se a aquest altre tipus de pesquera en les èpoques més dolentes de la trenyina.

Les 37 embarcacions de tresmall combinen totes el tradicional tresmall i el palangre petit. El tamany de les embarcacions és petit, doncs la gran majoria no arriba als 5 TRB i només dos excedeixen les 5 TRB. D'aquestes 37 embarcacions, 23 surten a mar amb un sol tripulant i 14 ho fan amb 2 o 3 tripulants.

L'embarcació de marisqueix, també petita i amb dos tripulants, es dedica primordialment a la pesca de l'almeja.

A part aquestes pesqueres realitzades des de una embarcació, 3 membres de la Confraria es dediquen a la pesca del corall. Aquesta és una activitat que fins fa poc no era controlada per l'administració, i per desenvolupar-la no calia tampoc pertanya a una confraria. Lògicament encara queden molts corallers que pesquen en la zona de la Confraria de manera furtiva.

De les 49 embarcacions de la flota pesquera de la Confraria, 48 pertanyen a membres del sector i només una embarcació de cercle pertany a un armador d'en terra. A excepció d'aquest, la gran majoria d'armadors patronejien ells mateixos les embarcacions.

L'horari que regeix en aquesta Confraria per a les embarcacions de cercle és el següent: durant els mesos d'hivern les embarcacions surten de port a les 10h. de la nit i durant els mesos d'estiu a les 9h. La tornada a port és tot al llarg del matí següent.

Pel que fà a l'horari dels tresmallers, aquests com a tot arreu no tenen horari fix d'entrada i sortida a port sino que tan sols han de respectar les 48 hores de festa setmanals que marca la llei. Per tant, les arts han de restar en terra des de el divendres al vespre, fins el diumenge al matí (a les 9h.) en que poden sortir a calar els arts per ser recollits el dilluns al matí. Si bé aquesta és la llei general per a tot el litoral les específiques característiques climàtiques, amb una gran incidència de la tramuntana i el mal temps, en tota aquesta zona nord de Catalunya, determinen que es perdin molts dies de treball en una mateixa setmana. L'any 86, al començar l'hivern els pescadors de l'Escala demanaren a la Generalitat el permís per poder calar els divendres i llevar els arts dissabtes durant els mesos d'hivern de més mal temps i així compensar la gran quantitat de dies que es veuen obligats a romandre amarrats a port. A aquesta petició de l'Escala s'hi afegiren les confraries de l'Estartit, Llançà i Port de la Selva. Fruit d'aquesta petició, des de el mes de febrer fins el mes de maig els pescadors del tresmall i totes les demás arts emprades en l'ofici petit d'aquesta part de Catalunya poden sortir els dissabtes.

Port

Fins l'any 1958, en que fou finalitzada la construcció del port de l'Escala, els pescadors d'aquesta vila varaven les embarcacions en la platja propera al nucli urbà tradicional.

Malgrat que el port suposava grans aventatges i facilitava les operacions de sortida i entrada en mar, no va ser poca la resistència que els propis pescadors mostraren per traslladar-se al mateix. Sobre tot, la situació allunyada d'aquest, doncs un kilòmetre i mig el separa del nucli urbà tradicional, feia que els pescadors continuessin preferint varar a la platja i estar així a un pas de casa.

No va ser fins al cap de dos o tres anys, i sobre tot amb el trasllat de la llotja i les instal·lacions de serveis de la Confraria al nou port, que les embarcacions de cercle i tresmall es traslladaren definitivament al port.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

L'actual Patró Major de la Confraria, mariner d'una embarcació de cercle, fou elegit Vice-patró primer en els eleccions del 83 i substituï al Patró Major elegit en aquestes; ha estat reelegit en les darreres eleccions.

El Capítol està format per 10 membres i guarda la deguda paritat entre socials i econòmics i la deguda proporció amb el nombre de membres que es dediquen a cada tipus de pesquera. Si bé aquest organ de govern és el decissori per excel·lència, les reunions no tenen prefixada una periodicitat sino que es convoquen sempre en funció de les necessitats conjunturals. En els darrers quatre anys les reunions de capítol celebrades no han arribat a una mitja d'una reunió mensual, però en canvi la Junta General s'ha reunit moltes més vegades que les obligades en els estatuts.

La Junta General està composta estatutàriament per 24 membres, però donat el nombre reduït del total de membres de la Confraria aquesta ha preferit sempre traslladar les funcions d'aquest organ intermig a l'Assamblea General de la Platja composta per tots els membres de la Confraria. D'aquesta manera, cada vegada que es planteja la necessitat de decidir sobre alguna qüestió d'interès general són convocats a Assamblea el total de membres de la Confraria i tots ells tenen dret a paraula i vot. En els darrers quatre anys, a més de l'habitual reunió de l'any en la que són aprovats l'exercici anterior i el pressupost del vinent, unes 8 vegades més s'ha reunit l'Assamblea. L'assistència a aquesta sempre és molt nombrosa i acostuma a excedir el 90%. També l'assistència al Capítol és molt important, doncs rarament manca algun dels membres a les reunions.

Personal

Un total de 3 persones treballen a la Confraria.

A les oficines, el Secretari a temps complet i un administratiu encarregat de l'ordinador a mig temps, són els que porten l'administració i gestió de tota la Confraria. Alhora el Secretari fa de subhastador, tant a la subhasta de peix blau al matí com en la subhasta de la tarda pels tresmallers.

Dins l'àrea de serveis, un treballador a temps complet és l'encarregat de les cambres frigorífiques i el sumistre del gel.

El Secretari treballa a la Confraria des de l'any 1943 i va ser nomenat secretari l'any 1971. És l'únic funcionari homologat.

Mecanització

Es amb la implantació de l'IVA que la Confraria veu molt incrementada la seva tasca de gestió i decideix comprar un ordinador. Aquest, un Phillips com a moltes altres confraries gironines, començà a funcionar el gener del 86 però els programes no quedaren completament adequats a les necessitats específiques de la Confraria fins el mes de juliol.

D'ençà llavors, tota la gestió de la comercialització: liquidacions setmanals vendes pel pescador, facturació amb IVA pel comprador, liquidacions IVA pel pescador, certificats de vendes per Hisenda, etc..., a més de les estadístiques de producció per les administracions, és realitzada mitjançant l'ordinador.

3. Economia

Patrimoni

Actualment la Confraria no compta amb patrimoni immoble. L'antic edifici de la mateixa en molt mal estat i la manca de recursos financers per part de la Confraria per poder reconstruir-lo determinà que aquest fos cedit fa uns anys a l'ISM, per tal de que aquest construís la Casa del Mar. A canvi de la cessió la Confraria disposa d'una planta sencera de l'edifici en la que es troben una aula, la sala d'actes i la biblioteca i part d'una altre planta on es troben les oficines. En zona portuària la Confraria és propietària de diverses instal·lacions com són les dues cambres frigorífiques i un bar que el té actualment llogat.

Finançament

La principal font de finançament de la Confraria són els drets de llotja que paguen tant el pescador com el comprador.

Des de fa 7 anys, en que foren ampliades les cambres frigorífiques i donada la necessitat de finançament extra, la Confraria va incrementar en dos punts el tant per cent que paga el pescador com a drets de llotja. Des de llavors el pescador paga un 4%, ja sigui membres de la Confraria o foraster. En aquest últim se li afegeix l'1% de retorn a la seva confraria base.

Al comprador la Confraria a més de retenir-li el 2% de la tarifa G4 per a Ports (recaptació responsabilitat de la Confraria), li cobra per a sí el 1.42% sobre el valor de les seves adquisicions.

A part els drets de llotja, el lloguer de les instal·lacions del bar que té la Confraria en l'antiga fàbrica de gel en la zona portuària, encara que no molt elevat, ajuda al finançament de la Confraria.

4. Serveis

Comercialització

Sens dubte, el principal servei que ofereix la Confraria als seus membres és el de la comercialització i lligat a aquesta el cobro setmanal de les vendes efectuades, encara que el pagament per part del comprador no hagi estat fet.

En la llotja de l'Escala es celebren dues subhastes: la del matí pel peix blau i la de la tarda pel peix blanc de les embarcacions de tresmall i els mariscadors.

La subhasta del matí es celebra de dilluns a divendres i no té horari fix per començar, sino que l'hora està en funció de l'entrada de la primera embarcació de cercle. Es en aquesta subhasta del peix blau (amb el sistema a la baixa com les altres) on es donen els casos en que el propi pescador atura la subhasta quan el preu ja ha baixat massa i és preferible llençar les captures en mar i no saturar encara més el mercat. El subhastador és el mateix Secretari de la Confraria. Tots els compradors de peix blau són de l'Escala. Aquests sempre es queden amb tot el peix i bèn el compren a comissió o bé el porten a les dues congeladores que hi han a la vila.

La subhasta del peix blanc es celebra a la tarda, també de dilluns a divendres menys els mesos d'hivern, en que el permís especial per poder surtir a pescar les embarcacions de tresmall, en que també es celebra els dissabtes al matí. De dilluns a divendres, la subhasta comença a els 3h. de la tarda. El torn de vendes en aquesta subhasta queda establert mitjançant la rotació del número que té cada embarcació. Si dilluns es començà a subhastar per l'embarcació número 17, el dimarts es començarà per l'embarcació número 18. Si a les 3h. de la tarda l'embarcació en qüestió no és a port aquesta perd el torn de vendra la primera. Els

pescador forasters, ja vinguin per mar o amb cotxe per terra sempre venen els últims darrera l'última embarcació de la Confraria. El subhastador també en aquesta subhasta és el mateix Secretari de la Confraria.

Els membres d'aquesta Confraria anomenen "pelut" a la part de les captures de les embarcacions de cercle que es reparteix igualitàriament entre tots els tripulants. El "pelut" des de fa uns anys va quedar establert en una quantitat fixa de 500 pts. diàries per tripulant. Encara que paga també els drets de llotja, es cobra diàriament i després la Confraria el descompta de les vendes setmanals.

El dia de cobro de les vendes setmanals és el dissabte al matí. Curiosament en la majoria de les embarcacions de tresmall i algunes de cercle són les dones dels armadors-patrons les que arriben a cobrar a les mateixes oficines de la Confraria. Al ser el dissabte el dia de cobro en aquest entren les vendes de tota la setmana incloses les del divendres.

Materials

Dos són els principals serveis materials que ofereix actualment la Confraria: el suministre de gel i la cambra frigorífica per guardar el peix.

El suministre del gel era realitzat per la Confraria fins fa pocs anys mitjançant la seva pròpia fàbrica de gel, però les constants i creixents despeses que ocasionava la mateixa varen determinar l'abandó d'aquesta i la construcció d'una cambra de conservació. D'ençà llavors, la Confraria compra el gel a un fabricant de Santa Coloma, suministrador de la majoria de confraries gironines, el magatzema en la cambra de conservació que té en zona portuària i mitjançant la màquina trituradora el suministra diàriament als seus pescadors i compradors.

La cambra frigorífica per guardar el peix està destinada exclusivament a aquest ús i tant la fan servir les embarcacions de cercle com les de tresmall quan les captures han estat realitzades algunes hores abans de la celebració de la subhasta. La cambra roman sempre oberta per facilitar l'accés a tot aquell que la necessiti. Per aquest servei els pescadors no paguen res a la Confraria.

Per últim, la Confraria rebé del Club Nàutic una grua que permet treure embarcacions fins a 10 TRB. Aquest servei és utilitzat per els pescadors cada vegada que han de fer reparar les embarcacions o han de ser revisades per la Comandància de Marina. El mateix encarregat del gel és el que s'encarrega de fer funcionar la grua quan alguna membre la necessita i no se li cobra res a aquest.

Burocràtics

Dos són els principals serveis burocràtics que ofereix la Confraria a tots els seus membres: la gestió de la comercialització de les seves captures i la gestió de tot el relacionat amb la seguretat social.

La gestió de la comercialització inclou la facturació pel comprador amb l'IVA corresponent, les liquidacions de les vendes setmanals, els certificats de vendes per Hisenda i tot altre certificat que hagi de menester el membre de la Confraria en relació a les seves vendes.

La Confraria també és l'encarregada de tramitar front l'ISM tots els papers relacionats amb la seguretat social: altes, baixes, accidents, pensions, etc... Alhora, i com totes les demés confraries catalanes, és la responsable de la recaptació i ingrés puntual a l'ISM de les quotes de seguretat social dels seus membres. Per la recaptació d'aquestes quotes la Confraria descompta de les vendes setmanals de cadascuna de les embarcacions el 18%. Si amb aquest tant per cent l'embarcació no arriba a cubrir les despeses de totes els quotes dels tripulants és la Confraria la que posa la diferència, recuperant-la en altres setmanes amb captures més bones.

A part aquests dos serveis de gestió molt importants, la Confraria manté informats a tots els seus membres de tot tipus de crèdits i ajuts que otorguen les administracions pel sector pesquer. A part de la informació, la Confraria tramita els mateixos. En els darrers anys, han estat molt nombrosos els crèdits demanats per remodelació d'embarcació o canvis de motors. Actualment hi han 9 crèdits tramitats per la Confraria, un d'ells per construcció de nova embarcació.

Socials

Actualment la Confraria no porta a terme cap servei de caire exclusivament social, tret dels cursos de competència marinera que organitzats per ella són finançats per l'ISM. El primer curs l'organitzar la Confraria l'any 55 i servir per que tots els membres d'aquell moment arribessin a assolir les titulacions pertinents. En els darrers cinc anys, i amb la necessitat dels membres més joves s'han organitzat quatre cursos més: dos de motoristes i dos de patrons. Aquest any 88 finalitzarà l'últim curs i si tots els matriculats el passen, tots els membres de la Confraria estaran en possessió del títol pertinent al treball que realitzen. Excepte un dels professors, la resta vé de Roses.

Financers

El principal servei financer que ofereix la Confraria, sobre tot als membres de les embarcacions de cercle, és el del finançament de les quotes de la seguretat social. Donada l'estacionalitat i el caràcter migratori de les espècies de peix blau, les embarcacions de cercle tenen dues èpoques molt diferenciades al llarg de l'any: l'estiu o època bona en que les espècies de més valor com l'anxova són capturades i els mesos d'hivern en que les captures esdevenen molt menys voluminoses i el mal temps també impedeix un treball constant. Es en aquests mesos d'hivern en els que difícilment les embarcacions arriben a poder pagar les quotes de la seguretat social i és la Confraria la que avança aquests diners, fins els mesos d'estiu en que mitjançant el tant per cent tret de les vendes de les més voluminoses captures els arriba a recuperar.

Un altre servei de caire financer és el suministre del gel doncs el cost del consum diàri no és cobrat per la Confraria fins al cap de la setmana.

Malgrat que el pressupost de la Confraria no permet establir un servei de préstecs personals, aquesta avala a tots els armadors que demanin crèdits inferiors al milió de pessetes.

Confraria de Pescadors de l'Estartit

Membres: 34 actius

Flota i Pesqueres: tresmall (28)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: Secretaria

Informatització: -

Finançament Confraria: quotes membres actius,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment la Confraria de Pescadors de l'Estartit compta amb 34 membres actius. Tots ells es dediquen al tresmall o l'anomenat ofici petit, menys els 4 pescadors de riu que es dediquen a la pesca de l'angula.

Per a la majoria d'aquests la pesca ha esdevingut una activitat econòmica complementària a d'altres desenvolupades dins el sector serveis com petites botigues, residències, lloguer de bots, etc... El gran desenvolupament turístic de la vila en els anys 60 i 70, donà la oportunitat a la població de dedicar-se a les activitats turístiques que, encara que temporals, reporten forts beneficis i són menys incòmodes i arriscades que la tradicional activitat pesquera. De fet, avui només els pescadors grans pels que la pesca havia estat la seva activitat principal són els que encara surten a pescar, doncs la possibilitat d'altres activitats econòmiques en terra fa que els joves no vegin en la pesca una possibilitat de futur.

L'edat mitja dels membres és de 47 anys. Cap jove d'entre els 16 i 19 anys s'ha incorporat a l'activitat pesquera en els darrers anys i d'entre els 34 membres de la Confraria només 4, un 10%, té entre 20 i 34 anys, sent tots els demés més grans.

Es curiós assenyalar que tots els membres de la Confraria són nascuts al propi Estartit, menys els 4 pescadors de riu que són nascuts al nucli de l'interior Torroella de Montgrí.

Flota i Pesqueres

Un total de 28 embarcacions, totes dedicades al tresmall, formen l'actual flota pesquera de la Confraria de l'Estartit. Si bé els pescadors de riu empren petits bots per traslladar-se i col·locar els arts al riu, aquests petits bots no estan registrats en llista tercera i per tant no constant com a bots pesquers.

Totes aquestes embarcacions són petites, doncs cap sobrepassa les 5 TRB. Els armadors són els propis patrons de les embarcacions, i 18 d'ells surten a pescar sols, sent només 8 els que ho fan acompanyats d'un mariner que en la majoria dels casos no és cap familiar.

Els arts emprats per a tots ells són el tradicional tresmall i el palangre petit d'en terra, doncs cap d'ells es dedica al palangre de fons.

El principal problema d'aquesta petita flota és el mal temps que durant els mesos d'hivern presenta la seva zona d'actuació. La gran incidència de la tramuntana impossibilita la sortida de port molts dies. A aquesta limitació de la feina s'hi ha d'afegir que la tradicional zona d'explotació durant aquests mesos d'hivern donat que quedaba a redós dels vents, tot el voltant de les Illes Medes, ha estat declarada Parc Nacional i prohibida tota activitat pesquera. Aquesta doble limitació per desenvolupar el treball pesquer durant els mesos d'hivern, mesos en els que les activitats turístiques desenvolupades pels membres de la Confraria no necessiten de gaire dedicació i permeten sortir a pescar, va determinar que la Confraria de l'Estartit s'afegís a la petició que va fer la Confraria de l'Escala davant la Generalitat per poder sortir els dissabtes a pescar i així contrarrestar els dies perduts pel mal temps.

Per tant i en funció d'aquest permís aconseguit pels mesos d'hivern els tresmallers d'aquesta Confraria poden sortir a pescar els dissabtes. D'aquesta manera en comptes de l'obligat descans dels arts durant 48 hores setmanals que marca la llei general del mediterrà pels arts petits, ací durant els mesos d'hivern queden restringides a 24 hores.

A part el tradicional tresmall, ja hem dit que 4 membres de la Confraria es dediquen a la pesca de l'angula en la desembocadura del riu.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern i Personal

A part el Patró Major, malgrat que tal i com els estatuts estableixen la Confraria té constituït per eleccions el Capítol i la Junta General, un sol organ de govern és el emprat per aquesta: l'Assamblea General de la Platja. Aquesta és la formada pel total de membres actius de la Confraria i quan és convocada una reunió són tots els membres els avisats i tots ells tenen veu i vot.

Però donat les diverses activitats que quasi tots els membres desenvolupen, el reduït nombre dels mateixos i uns semblants interesos ja que tots es dediquen al tresmall, són molt poques les reunions convocades de manera formal i la seva celebració a les oficines de la Confraria. Generalment tots els problemes són discutits i inclús els acords són presos en el moll quan la majoria dels membres han arribat a port.

Com a tot personal, la Confraria compta amb la Secretaria. Aquesta fa uns 3 anys que treballa a la Confraria i és la que s'encarrega de portar l'administració i gestió de la mateixa. No és funcionaria homologada i té una dedicació de dues jornades a la setmana.

3. Economia

Patrimoni

Actualment la Confraria compta amb dos edificis de la seva propietat. Ambdós estan situats al nucli urbà de l'Estartit.

En un d'ells, de planta i dos pisos, és on la Confraria té les seves oficines i la seva sala de reunions. La planta baixa està actualment llogada a una botiga.

L'altre edifici, de planta i pis es troba totalment llogat, encara que els lloguers no estan actualitzats.

Finançament

A part les rendes del patrimoni immoble, que no són massa importants doncs cap dels lloguers es troba actualitzat, la única font de finançament de la Confraria és la col.laboració econòmica dels seus membres.

Donat que la Confraria de l'Estartit no compta amb concessió de llotja i tampoc amb permís de venda de platja, no controla les vendes dels seus membres i per tant la col.laboració d'aquests és una quota mensual. Actualment aquesta quota està establerta en 1.000 pessetes mensuals.

4. Serveis

Materials

La Confraria de l'Estartit podem dir que no ofereix actualment cap servei material als seus membres.

D'ençà la desaparició de les darreres trenyines, als anys 60, la llotja deixà de funcionar. En un primer moment, la Confraria es va encarregar d'organitzar la venda de les captures de tots els seus membres, mitjançant el seu transport amb camió, en la llotja de Palamós. Però en els darrers anys els membres de la Confraria preferiren vendre pel seu compte. Avui, la majoria dels membres venen als propis minoristes de l'Estartit. Són pocs els que prefereixen fer-ho en la llotja de L'Escala i tan sols un té per costum anar a vendre a la llotja de Palamós.

Les necessitats més immediates a nivell material són les casetes per guardar estris de pesca i una cambra frigorífica. Donat que el reduït pressupost de la Confraria amb prou feines cobreix les despeses de la Secretaria i el manteniment de les oficines, la Confraria està en tractes amb l'Ajuntament per tal d'aconseguir que aquest es faci càrrec de les despeses de construcció de les casetes i la cambra.

Burocràtics

El principal servei burocràtic que ofereix la Confraria a tots els seus membres és la tramitació i gestió de tot el relacionat amb la Seguretat Social. La Secretaria de la Confraria s'encarrega de fer aquestes tramitacions i per a tal fi es desplaça un cop per setmana a l'ISM de l'Escala. D'aquesta manera estalvia a tots els membres de la Confraria els obligats viatges a l'ISM.

A part la tramitació de tots els papers: altes, baixes, pensions, etc... la Confraria és la responsable de la recaptació de les quotes de la Seguretat Social de tots els seus membres i l'ingrés puntual a l'ISM. Donat que no hi ha llotja, els membres de la Confraria paguen les quotes de seguretat social cada final de mes en les oficines de la Confraria.

Ademés la Confraria manté informat a tots els membres de totes les disposicions i lleis relatives al sector pesquer i també dels crèdits o ajuts que les administracions puguin otorgar.

Socials i Financers

Lògicament el reduït pressupost de la Confraria no permet a aquesta la realització de cap política social ni desenvolupar cap servei de caràcter financer.

Confraria de Pescadors de Palamós

Membres: 467 actius

Flota i Pesqueres: Arrossegament (35)
Arrosseg. Petit (13)
Tonyina (2)
Cercle (10)
Palangre (4)
Tresmall (29)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 1103 m2.

Fàbrica de gel: sí

Refrigeradors: Dues cambres.

Casetes estris pesca: 46, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: sí.

Venda de pertrets: sí, en règim de cooperativa.

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 13 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1971.

Finançament Confraria: 2% pescador membre sobre producte llotja,
3% pescador forà sobre producte llotja,
2% comprador sobre producte llotja.

Serveis socials: -

Patró i Festes: Sant Pere i la Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment la Confraria de Palamós compta amb 467 membres actius, el que fa que sigui la quarta més nombrosa de tot el litoral català.

D'entre aquests 467 membres, quasi la meitat, 213 es troben enrolats en embarcacions d'arrossegament superiors a les 20 TRB. L'altre tipus de pesquera que arreplega un important nombre de membres és el cercle, doncs són 122 els enrolats en aquestes embarcacions. Dels 132 membres restants, 106 es dediquen als altres tipus de pesqueres amb embarcació com l'arrossegament petit, la tonyina, el palangre de fons i el tresmall, i 26 es dediquen al marisqueix a peu i al corall.

Si el nombre de membres fa que aquesta Confraria sigui una de les més importants del litoral català, aquesta importància es veu incrementada si tenim en compta l'edat mitja dels membres, doncs és la segona confraria catalana amb una població pesquera més jove.

L'edat mitja dels membres de la Confraria és de 38 anys, dos anys per sota de la mitja catalana. Si bé aquesta edat mitja es presenta bastant igual pels membres segons els tipus de pesquera, és el la pesquera de la tonyina en que aquesta és molt diferent i encara més baixa: de 32 anys. En els darrers tres anys 15 han estat els joves entre 16 i 19 anys que s'han incorporat a l'activitat pesquera; la majoria d'ells en embarcacions d'arrossegament o cercle. Cal assenyalar que quasi la meitat dels membres, 205, tenen menys de 35 anys, i tan sols trobem 11 membres entre els 60 i 65 anys.

Una característica d'aquesta població pesquera és el seu caràcter majoritàriament forà. De fet, l'activitat econòmica principal tot al llarg de les primeres dècades d'aquest segle a la vila de Palamós havia estat la indústria surera, que arreplegava a la gran majoria de la població activa. La pesca es mantingué com una activitat menor i el tipus de pesquera desenvolupat era el tresmall i algun sardinal. No és fins els anys 50 que l'arrossegament és introduït a Palamós pels pescadors provinents de l'Ametlla de Mar. Aquests, els anomenats "caleros", desenvoluparan l'activitat pesquera de Palamós i esdevindran el col·lectiu pesquer principal. Avui, encara que el 37% dels membres de la Confraria són nascuts al propi Palamós, la majoria d'ells són els fills dels pescadors de l'Ametlla i encara s'els denomina "caleros". A part aquesta forta immigració de l'Ametlla de Mar, 58 membres, un 12% provenen d'altres indrets de la província de Girona, i 32 membres de Barcelona, el que fa que siguin més de la meitat dels membres, el 65% els nascuts al Principat. A més de la forta immigració interna catalana també ha estat important la incorporació del col·lectiu d'andalusos. Aquests, 103, arriben a representar més del 22% del total dels membres i són el principal grup dins els membres dedicats al cercle. Els restants membres provenen de diferents indrets de l'Estat i alguns de Marroc, Ceuta i Melilla.

Dels 26 membres que es dediquen a activitats pesqueres que no necessiten obligatòriament d'embarcació, és curiós assenyalar que dels 22 corallers 13 són nascuts a Barcelona, mentre que els 4 que es dediquen al marisqueix, principalment a la pesca del musclo, són tots nascuts al propi Palamós.

Flota i Pesqueres

Un total de 97 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de Palamós. Si bé una gran diversitat de pesqueres és desenvolupada per aquesta flota les pesqueres predominants o més

importants són l'arrossegament, el cercle i el tresmall, mentre que les pesqueres més recents com la de la tonyina i el palangre de fons encara són desenvolupades per un petit nombre d'embarcacions. En tot el litoral català només són 4 les embarcacions armades per la pesca de la tonyina: la primera fou la de l'Ametlla de Mar, la segona una de les de Palamós i la tercera i quarta una altre de Palamós i una a Blanes. D'aquestes quatre embarcacions al maig del 86 tan sols 2 ja treballaven, mentre que les altres dues encara estaven acabant d'armar-se. De les 97 embarcacions de la flota, 35 es dediquen a l'arrossegament superior a les 20 TRB, 13 a l'arrossegament petit, 10 al cercle, 29 al tresmall, 4 al palangre de fons i 2 a la pesca de la tonyina.

Si bé aquestes pesqueres són les desenvolupades principalment al llarg de l'any per la flota, altres pesqueres temporals com la pesca del popet per les embarcacions d'arrossegament petit, la pesca de la llogosta per alguns tresmallers i la pesca de la gamba per l'arrossegament, incrementa molt la diversitat de pesqueres que aquesta flota desenvolupa.

De les 35 d'arrossegament 16 no arriben a les 50 TRB, 18 tenen entre 50 i 100 TRB i una d'elles excedeix les 100 TRB. L'embarcació per a la pesca de la tonyina també excedeix les 50 TRB. Les embarcacions de cercle són força grosses, doncs 6 sobrepassen les 20 TRB i 1 les 35 TRB. De les embarcacions petites dedicades al tresmall i palangre de fons tan sols una sobrepassa les 5 TRB.

Com ja és característic del sector pesquer català totes les embarcacions de la flota excepte les dues tonyineres pertanyen a membres del sector, ja sigui individualment -71 embarcacions- o en societat familiar -21 embarcacions-. En el cas de les dues tonyineres, la forta inversió de capital necessària per armar una embarcació d'aquest tipus fa necessària la penetració de capital de fora del sector. Les dues embarcacions han estat armades mitjançant dues societats amb nombrosos accionistes part dels quals són gent de fora del sector, molts d'ells majoristes o compradors locals. Al mateix temps les tripulacions d'aquestes embarcacions són provinents de fora, en general del Marroc i Ceuta, doncs aquest tipus de pesquera és desconegut a Catalunya.

En un 84 % de les embarcacions és el propi armador el que patroneja l'embarcació. En un 7% és un familiar del mateix, i tan sols en un 8% el patró i l'armador tan sols mantenen un vincle contractual. A l'hora de formar la tripulació és important el vincle de parentiu. Si exceptuem les 26 embarcacions de tresmall que surten en mar amb un sol tripulant, ens trobem que en el 70 % de les embarcacions al menys un dels tripulants està unit per vincles familiars al patró-armador, sent el vincle pare-fill el més freqüent, i és tan sols en un 30 % de les mateixes en que el patró-armador no està unit per vincles de parentiu amb cap dels tripulants.

Els horaris que regeixen en aquesta Confraria són els següents. L'arrossegament té establerta la sortida de port a les 6h. del matí i l'entrada al mateix a les 6h. de la tarda. Tal i com queda establert en el reglament intern de la Confraria tot un conjunt de sancions estan encaminades a fer complir aquest acord. Les embarcacions que entren uns minuts més tard a port a més de la multa econòmica pertinent, veuen retardada la sortida de port a l'endemà. El cercle té la sortida de port a les 10h. de la nit i l'entrada durant el matí següent. El tresmall i palangre encara que no tenen un horari fix d'entrada i sortida de port han de respectar les 48 hores de descans setmanals, i per tant els arts i ormeigs han d'estar en terra el divendres al vespre i no tornaran a ser calats en mar fins el diumenge a la tarda. La tonyina no té horari d'entrada i sortida de port.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern

El Patró Major elegit en les eleccions del 83 és armador d'una embarcació d'arrossegament i també accionista d'una de les embarcacions per la tonyina.

El Capítol està format per 34 membres i guarda la deguda paritat entre socials i econòmics i la deguda proporció amb el nombre de membres dedicats a cada tipus de pesquera. Es l'organ decissori per excelència i té establert estatutàriament una reunió mensual. Aquesta periodicitat si en els dos primers anys després de les eleccions sempre es veu incrementada, en els darrers anys es relaxa molt i normalment no s'arriba a complir.

La Junta General, l'organ colegiat amb una representació més àmplia, està formada per 80 membres. D'aquests, 46 pertanyen a la secció d'arrossegament, 20 a la de cercle i 14 a la de tresmall i altres arts. En les pròximes eleccions aquesta proporció serà variada, doncs s'establirà una nova secció que arregui als mariscadors, corallers i tonyinaires. La Junta General encara que els estatuts estableixen una sola reunió a l'any, aquesta Confraria acordà reunir-se un mínim de dos cops, sent generalment encara més freqüent. L'assistència a les reunions és poc important, ja que poques vegades arriben a ser la meitat dels membres.

Donada la nombrosa flota pesquera i la diversitat de pesqueres, les Seccions, o reunió dels membres de la Junta General que es dediquen a una mateixa pesquera, són organs de reunió i discussió amb una forta dinàmica dins la Confraria i ajuden a l'activitat de govern del Capítol. Es mitjançant les Seccions que normalment són discutits els problemes referents a un sol tipus de pesquera i presos els acords per donar sortida als mateixos. També són corrents les reunions de dues Seccions que tinguin un problema comú. Totes aquestes reunions són convocades per la Confraria a petició d'algun membre de la Secció i a les mateixes hi assisteix sempre el Patró Major. Els acords presos en les Seccions són comunicats pels representants al Capítol i aquest dóna el vist-i-plau i els refrenda, constant en acta.

Personal

Un total de 15 treballadors componen el personal actual de la Confraria. D'aquests 11 treballen a temps complet i 4 a temps parcial.

A les oficines, 6 administratius a temps complet, inclòs el Secretari s'encarreguen de dur a terme les diferents tasques de gestió i administració: contabilitat, seguretat social, pagos, ordinador, etc...

A l'àrea de serveis treballen a temps complet 1 vigilant, 1 encarregat de llotja, 1 encarregat dels envasos de les trenyines i 2 encarregats del magatzem de pertrets.

A més en la llotja i a temps parcial treballen 2 subhastadors i 2 apuntadors.

De tot aquest personal 5 treballadors són funcionaris homologats. El Secretari treballa a la Confraria des de l'any 50 i va ser nomenat secretari l'any 82, quan l'anterior secretari fou nomenat Director General de Pesca Marítima.

Mecanització

La Confraria de Palamós fou la primera en tot l'Estat en instal·lar un ordinador per a la informatització de la gestió administrativa. L'any 1971 compraren el primer ordinador que els permeté d'informatitzar la gestió de les vendes i fer la facturació pel comprador i la liquidació setmanal al pescador. D'ençà llavors, tres ordinadors més cada vegada més potents han permès ampliar la gestió informatitzada.

Actualment, un ordinador Phillips de gran potencia i amb dues pantalles gestiona tot el relacionat amb la subhasta: facturació, IVA, liquidacions, etc... a més de la comptabilitat de la Confraria i les estadístiques.

A part aquest ordinador, un altre més petit permet portar la gestió i administració del magatzem de pertrets, la seguretat social i el procés de dades.

Recenment s'estan implementant els programes que permetin recollir les dades de tots els afiliats, els seus moviments i també els dades de totes les embarcacions que pertanyen a la Confraria.

3. Economia

Patrimoni

Actualment la Confraria no compta amb patrimoni immoble, doncs els dos terrenys de la seva propietat foren cedits a l'ISM. El primer d'ells als anys 50 per tal de que aquest Institut fés vivendes pels pescadors i el segon per tal de que construís la Casa del Mar. En la cessió d'aquest últim terreny queda establert que la meitat de l'edifici l'utilitzaria la Confraria per a les seves necessitats. Es en ell on està situada la Biblioteca i la Sala d'Actes, que a més de ser escenari de conferències i sessions de cinema és alhora Sala de Juntes.

Dins la zona portuària, és on es troben actualment a més de les oficines i la llotja totes les instal·lacions dels diferents serveis que ofereix la Confraria. Encara que els edificis són propietat de la Direcció General de Ports i per tant per a la seva ocupació la Confraria paga un cànon anual, és la Confraria la propietària de totes les instal·lacions i maquinària com la fàbrica de gel, les cambres frigorífiques i les instal·lacions de la llotja (megafonia, tarimes giratòries per a la subhasta, peses automàtiques, etc...). Es el conjunt d'aquestes diferents instal·lacions el que composita l'actual patrimoni moble de la Confraria.

Finançament

Donat que la Confraria no compta amb patrimoni immoble que li produeixi rendes la única font de finançament són els drets de llotja que tant pescador com comprador paguen a la Confraria, a més de les quotes fixes anuals que paguen els mariscadors i corallers.

Al pescador membre de la Confraria se li cobra el 2 % sobre les seves vendes en la llotja. Ací cal assenyalar que aquells pescadors tresmallers i palangrers que temporalment es dediquen a la pesca de la llagosta, donat que aquesta està excepta de passar per llotja, s'els hi cobra anualment el 2% sobre la quantitat establerta de 1 milió de pessetes, que és el que es considera que segur que fan amb la llagosta fora de la llotja.

Al pescador de fora la Confraria se li cobra el 3%, a més de l'1% de retorn a la seva confraria base. Els trenyinaires tenen un tant per cent més elevat, doncs s'els hi cobra un 5% per la Confraria, donat que la forta aglomeració d'aquests en l'època d'estiu ocasiona molts perjudicis a la Confraria i encareix molt els serveis que aquesta ofereix.

Al comprador se li cobra per la Confraria el 2% sobre el producte de les seves adquisicions en llotja a més del 2% de la tarifa G4 per Ports, la recaptació de la qual és responsabilitat de la Confraria.

Com ja hem dit abans els mariscadors i corallers tenen establerta una quota fixa de 40.000 pessetes anuals donat que ells no venen les seves captures per llotja.

4. Serveis

Comercialització

La comercialització de les captures mitjançant la llotja i el cobro de les vendes setmanalment és sens dubte el millor servei que ofereix la Confraria a tots els seus membres.

Donada la nombrosa flota pesquera de Palamós, la seva llotja és d'entre les llotges gironines la segona en importància, després de Roses. La seva producció excedí l'any 86 les 3 mil tones i el valor d'aquestes fou superior als mil milions de pessetes.

A la llotja de la Confraria de Palamós es celebren dues subhastes: la del matí pel peix blau de les embarcacions de llum i la de la tarda pel peix de les embarcacions d'arrossegament i tresmall. Per a la celebració de cadascuna d'aquestes subhastes la Confraria disposa de dos coberts diferents.

La subhasta del matí, encara que no té un horari fix per a començar doncs ho fa quan ha arribat a port la primera trenyina, sol comença al voltant de les 6 o 7h i no acaba fins que ha venut la darrera trenyina.

La subhasta de la tarda comença cada dia a les 5h. de la tarda. En primer lloc, i generalment de 5 a 5.30h, venen les embarcacions de tresmall i palangre, per començar seguidament les embarcacions d'arrossegament. Per tal d'assegurar la continuïtat en la subhasta el Reglament de Règim Intern estableix un sistema pel qual cada dia dues embarcacions d'arrossegament, una superior a les 20 TRB i una inferior a les mateixes, estan de torn i han d'entrar a port a les 5h. de la tarda. Si les embarcacions de torn no entren a port a aquesta hora, encara que sigui justificadament, estaran de torn al dia següent. A part aquestes dues embarcacions de torn que sempre són les que venen les primeres dins les embarcacions d'arrossegament, l'ordre de venda per a la resta s'estableix segons l'estricta ordre d'entrada a port. Per el control d'aquesta entrada la Confraria té un encarregat de vigilar a partir de les 4h de la tarda totes les entrades a port i introduir els noms de les embarcacions segons vagin entrant en el tauló pertinent. En el Reglament també queda establert que tot tresmall o palangrer que no estigui a la llotja en el moment de la seva venda, de 5 a 5.30h. vendrà sempre després de la darrera embarcació d'arrossegament. Als pescadors forasters si arriben per mar tenen els mateixos drets per a vendre que els pescadors membres de la Confraria, en canvi aquells que arriben a vendre per terra el Reglament estableix que vendran sempre els últims darrera de les embarcacions d'arrossegament.

Es en la subhasta de la tarda que es canta a dos rotllos simultànies per tal d'agilitzar el procés de vendes i no acabar gaire més tard de les 7 o les 8h. del vespre. Donat que molts compradors són del mateix baix empordà la rapidesa de la subhasta permet a aquests portar el peix a la botiga aquella mateixa tarda i això fa que les cotitzacions siguin més elevades.

Fa tres anys s'intentà la mecanització de la subhasta mitjançant uns monitors electrònics connectats a l'ordinador de la Confraria. Al ser el primer intent a Catalunya, doncs Roses introduir aquest sistema al cap d'un any, dona forces problemes i els mateixos pescadors i compradors ràpidament es desencantaren del nou sistema. A això s'hi afegí la manca d'una llotja adequada i per tant poc temps després es deixar per més endavant la utilització d'aquest nou sistema. Avui, la Confraria manté totes les instal·lacions que comprà en aquell moment en espera de la remodelació de la llotja i la possibilitat de tornar-lo a posar en marxa.

Dins el mateix cobert de la llotja on es celebra la subhasta de la tarda els compradors més asidus a la mateixa tenen unes petites casetes alhora que mitjançant unes taules vénen al detall mentre la subhasta es va celebrar.

En aquesta Confraria la part de les captures de les embarcacions d'arrossegament i trenyines que es reparteix per un igual entre tots els tripulants s'anomena "reballa". La reballa s'estableix segons el tipus de peix i el tamany del mateix, com per exemple: els lluçets, la

maireta, la gambeta, etc... Actualment la reballa ja paga els drets de llotja per un igual com el vol, encara que en aquesta Confraria es segueix cobrant diàriament a diferència del vol que es cobra setmanalment.

Com ja hem dit abans, si bé en general tot el peix capturat per la flota de Palamós es pot considerar que passa per llotja hi han tres excepcions: els musclos i altres espècies de marisc que puguin agafar els mariscadors a peu, el corall i la llagosta. Els pescadors d'aquestes espècies, per tant, no colaboren amb el tant per cent de les vendes a la Confraria sino que ho fan segons unes quotes fixes prefixades per la mateixa.

Materials

Diversos són els serveis materials que ofereix la Confraria per tal de facilitar el procés productiu i comercialitzador de la seva flota pesquera.

En primer lloc, el suministre del gel necessari tant al pescador com al comprador per la conservació i presentació del peix en la subhasta es garantitzat per la Confraria. Fins fa poc, aquesta es suministrava del fabricant de gel de Santa Coloma així com la majoria de les confraries gironines. Però d'ençà aquest any, la nova fàbrica de gel d'escata de la Confraria podrà fer-ho per ella mateixa. Alhora dues cambres frigorífiques garantitzaran en les èpoques de més demanda -sobretot quan a l'estiu les trenyines forasteres arriben al port- el magatzem de més de 100 Tn. Tant al pescador com al comprador se li cobra un tant per kilo de gel suministat, amb la finalitat de que aquests servei s'autofinanci. Normalment el preu del gel s'estableix per un acord entre totes les confraries de la província de Girona.

Una altre cambra frigorífica més petita és la destinada a possibilitar guardar les captures a tots aquells membres de la flota que ho necessitin. Generalment és utilitzada pels tresmallers i palangrers que arriben més tard de la subhasta o en les èpoques en que es dediquen a la pesca de la tonyina i el bonítol. Per aquest servei els pescadors no pagan res.

El magatzem de caixes de la Confraria permet reposar les caixes subhastades diàriament al pescador i al comprador, doncs aquests només en tenen un petit stock. Cada dia al finalitzar la subhasta l'encarregat del magatzem un cop comprovat mitjançant el full de la subhasta el nombre de caixes venudes els hi reposa el mateix número. Per aquest servei s'els hi cobra un tant per caixa.

En segon lloc, el magatzem de pertrets de la Confraria, administrat amb caràcter de cooperativa, permet suministrar a tots els membres de la mateixa els materials i estris de pesca més emprats. El preu dels pertrets és el de cost pels membres de la Confraria, però s'establert un preu comercial per tot el públic en general que estigui interessat en realitzar compres en el magatzem. Això suposa uns guanys per la cooperativa que l'ajuda a cubrir les despeses de funcionament.

En tercer lloc, les quasi 40 casetes per guardar els estris de pesca també són un dels serveis materials que ofereix la Confraria, ja que encara que han estat construïdes per Obres de Ports ha estat aquella la que les ha reivindicat. La concessió de les casetes es va fer mitjançant un sorteig en base a totes les peticions presentades. Actualment, la Confraria ha cursat la petició de més casetes doncs aquestes 40 ja no són suficients per les necessitats de la nombrosa flota. El lloguer d'aquestes casetes el paguen els pescadors directament a Ports.

També en zona portuària i en dos espais diferenciats la Confraria compta amb uns tancats reservats per assecar les xarxes.

La Confraria també compta amb un toro per remanar cables i portes que està constantment al servei de l'embarcació que el necessiti. Es el mateix encarregat del magatzem el que el condueix. Així mateix la Confraria compta amb una grua per varar embarcacions menors a els 5 TRB.

Per últim, la ràdio de la Confraria està en contacte permanent amb les embarcacions i d'aquesta manera facilita les tasques de salvament o ajuda que es puguin requerir.

Burocràtics

Tres són els principals serveis burocràtics que ofereix la Confraria a tots els seus membres, encara que per ells ún és el que esdevé sens dubte el més important: la liquidació i cobro setmanal de totes les vendes realitzades.

Alhora que la Confraria es fa càrrec de pagar setmanalment a cada pescador l'import del total de les seves vendes en la llotja, ella és l'encarregada de gestionar tot el relacionat amb aquestes vendes: la facturació pel comprador, la recaptació de l'IVA i la liquidació del mateix al pescador per tal de que aquest l'ingresi a Hisenda, els diferents certificats de vendes necessaris per Hisenda, etc... Tota aquesta complexa gestió, sobre tot d'ençà la implantació de l'IVA, seria molt costosa per cadascuna de les embarcacions si fossin aquestes les responsables de fer-se-la. D'ençà l'any 87 la Confraria actua com a comisionista per compta pròpia pel que fa relació a l'IVA, per tant és ella la que al comprar tot el peix al pescador i vendre'l al comprador és ella la que recapta l'IVA i l'ingresa directament a Hisenda.

L'altre principal servei burocràtic és la gestió de tot el relacionat amb la Seguretat Social. La Confraria és l'encarregada de tramitar front l'ISM a cadascun dels seus membres les baixes, altes, pensions, certificats d'accidents, etc... Alhora, i com totes les confraries catalanes, és responsable de la recaptació i ingrés puntual a l'ISM de totes els quotes de Seguretat Social dels seus membres encara que aquests, per diverses raons, no puguin fer efectiu aquest pagament. Per a la recaptació d'aquestes quotes la Confraria té establert un sistema de retenció de tant per cent força complexe. Aquest tant per cent no és fix per a totes les embarcacions, tampoc tot al llarg de l'any, sino que està en funció de les més o menys importants captures que cadascuna de les embarcacions realitzen en les diferents èpoques de l'any.

Per últim, la Confraria mitjançant el Capítol i la Junta General manté informats a tots els seus membres de les diferents lleis, disposicions, línies de crèdits o ajuts que les dues administracions estableixin en relació al sector pesquer. Si bé aquesta informació està garantitzada per la Confraria, la complexitat que darrerament caracteritza les tramitacions de crèdits i ajuts oficials impossibilita que la Confraria pugui garantir a cadascun dels seus membres aquesta tramitació, doncs en molts dels casos les noves modalitats són poc conegudes, incertes i és fa difícil l'assessorament al pescador. De tota manera, en els darrers anys han estat forces els crèdits tramitats per la Confraria i actualment són dos els que encara no han estat resolts.

Socials

La política social actual portada a terme per la Confraria es centra primordialment en l'organització de tot tipus d'activitats recreatives i de lleure, doncs d'ençà la incorporació del pescador al Règim de la Seguretat Social, mitjançant el règim especial del Mar, l'assistència mèdica -dos metges, un practicant i dues infermeres- que oferia la Confraria ja ha estat anulada.

A part la celebració dels dos patrons de la Confraria, Sant Pere i la Verge del Carme, amb festes populars al recinte de la llotja amb ball, sopar, i orquestra, la Confraria organitza cada als voltants de Nadal varies sessions de cinèma infantil en la seva Sala d'Actes. Pels jubilats són organitzades i finançades tres excursions l'any. Una d'elles, lògicament, sempre és el tradicional viatge a l'Ametlla de Mar.

Per últim, si fins ara el cursos de reciclatge professional del mar pels membres més grans de la Confraria i els cursos normals de patronia i mecànica eren organitzats per la Confraria i quasi totalment finançats per l'ISM, actualment d'ençà els traspessos la Confraria està disposada a finançar-los completament per tal d'assegurar aquesta formació professional indispensable pels treballadors de la flota

pesquera. Actualment són uns 150 els membres que estan matriculats als diferents cursos que aquest anys ha organitzat la Confraria.

Financers

Un dels primers serveis financers de la Confraria és el que fa referència al finançament de les quotes de la Seguretat Social a totes aquelles embarcacions que ho necessitin. En general, són les embarcacions de cercle les que donada la seva major estacionalitat en les captures i les freqüents temporades dolentes empren aquest servei financer. En segon lloc, també el consum de gel diàri per part de les embarcacions també és finançat per la Confraria doncs aquesta no es cobra aquest consum fins el cap de la setmana, i quan les captures no han estat importants el cobro es retarda fins un millor moment per a l'embarcació.

A part el finançament de la seguretat social i del gel, la Confraria té establerta la possibilitat de préstecs personals a tots aquells membres que ho sollicitin. Aquests petits préstecs personals es concedeixen amb l'autorització del Patró Major o del Secretari. Per altre banda, els préstecs més importants que generalment poden demanar els armadors per comprar estris o materials de pesca han de ser aprovats pel Capítol. Tots aquests préstecs la Confraria s'els cobra de mica en mica mitjançant un tant per cent sobre les vendes setmanals, tant per cent que s'acorda amb el propi armador de l'embarcació.

Confraria de Pescadors de Sant Feliu

Membres: 142 actius
7 remendadores
95 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Arrosseg. Petit (1)
Cercle (13)
Tresmall (22)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 467 m2.

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: Una cambra frigorífica.

Casetes estris pesca: 16, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 3 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1986.

Finançament confraria: 3% pescador membre sobre producte llotja,
4% pescador forà sobre producte llotja,
i 1.92% comprador sobre producte llotja.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment la Confraria de Pescadors de Sant Feliu compta amb 142 membres actius. D'aquests la gran majoria, 110, es dediquen a la pesca de cercle, 29 al tresmall i 3 a l'arrossegament petit. L'edat mitja dels membres és de 43 anys i mig, 3 anys per sobre de la mitja de la població pesquera catalana. En els darrers tres anys han estat 3 els joves entre 16 i 19 anys que s'han incorporat a l'activitat pesquera, 2 en embarcacions de cercle i 1 a la única embarcació d'arrossegament petit amb base a la Confraria. Dels 36 membres menors als 35 anys curiosament 31 es troben enrolats en embarcacions de cercle, sent quasi tots els membres del tresmall majors a 35 anys. Aquesta diferència d'edat segons els tipus de pesquera és una constant en quasi totes les flotes del litoral català, sent sempre el tradicional tresmall el tipus de pesquera que arreplega als membres de més edat.

Pel que fa a l'origen dels membres de la Confraria és important assenyalar que contràriament al que passa en la gran majoria de confraries catalanes, en aquesta la incorporació de la immigració a l'activitat pesquera ha estat massiva fins al punt d'arribar a conformar més de la meitat de la seva població pesquera.

Dels 142 membres, 100, el 70% són nascuts no tan sols fora de Sant Feliu sino fora del Principat. D'entre aquests membres el col·lectiu més important és el provinent d'Andalusia, doncs són 87 els nascuts a diferents indrets d'aquesta Comunitat.

Dels 42 membres nascuts al Principat, el 30% restant, 20 han nascut al propi Sant Feliu, 21 a diferents indrets de la província de Girona i 1 prové de la província de Barcelona.

Aquest elevat nombre d'andalusos es concentra en les embarcacions de cercle, que ja hem vist en el capítol de presentació general és una característica de la flota pesquera catalana.

Flota i Pesqueres

Un total de 36 embarcacions componen l'actual flota pesquera de la Confraria. D'aquestes 13 són embarcacions de cercle, 22 embarcacions de tresmall i tan sols 1 es dedica a l'arrossegament petit. Aquesta darrera embarcació, encara que manté obligada per la llei la seva base oficial a Sant Feliu doncs avui no es permeten els canvis de base per aquest tipus d'embarcacions, roman des de fa molts anys a Palamós.

De les 13 embarcacions de cercle, 3 són petites i no arriben a les 20 TRB, 6 tenen entre 20 i 35 TRB i 4 són grosses doncs tenen entre 35 i 50 TRB. Les tripulacions d'aquestes darreres embarcacions i de la majoria de les mitjanes oscil·la entre els 7 i els 14 tripulants. Generalment en la temporada bona de la pesca de l'anxova, l'esforç necessari per a la pesquera és més gros i són molt freqüents les incorporacions temporals de més tripulants.

Les embarcacions de tresmall, a excepció de 3 que tenen entre 5 i 20 TRB, la resta són petites i no arriben a les 5 TRB. La gran majoria d'elles, 17 surten a pescar amb un sol tripulant i només són 5 en les que l'armador-patró surt acompanyat per un mariner.

Totes les embarcacions de la Confraria pertanyen a membres del sector i a més en totes elles és el propi armador el que va de patró. En aquelles embarcacions de tresmall que el patró-armador surt acompanyat d'un mariner aquest és en tots els casos el fill o un nebot, i d'entre les 13 embarcacions de cercle en 7 d'elles al menys un tripulant està unit a l'armador-patró per algun tipus de lligam familiar.

La pesca de peix blau es caracteritza per la seva temporalitat i per tant unes grans fluctuacions en quant a les captures tot al llarg de

l'any. Malgrat que les embarcacions d'aquesta Confraria uns 3 mesos l'any quasi no treballen encara cap d'elles ha aturat la seva activitat i s'han acollit a l'atur, com han fet en d'altres confraries del litoral català.

Totes les embarcacions de tresmall de la Confraria empren el tradicional tresmall i alguna d'elles segons la temporada algún palangre petit, però cap d'elles empre el palangre de fons. Durant el mesos d'octubre, novembre i decembre, la temporada del bonítol unes 3 o 4 armen els gran palangres per a la seva pesquera.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

L'actual Patró Major de la Confraria és mariner en una de les embarcacions de cercle. Encara que en les eleccions surtir elegit Vice-Patró Primer, al cap de poc temps el substituïa donada la dimissió del Patró Major elegit.

El Capítol està format per 10 membres. D'aquests 5 són els representants de l'agrupació de socials i 5 més de l'agrupació d'econòmics o armadors. D'aquests 10 membres, i per guardar la deguda proporció amb el nombre de membres que es dediquen a cada tipus de pesquera, 6 pertanyen a la secció de cercle, 3 a la secció de tresmall i 1 a la secció d'arrossegament.

El Capítol és l'organ de govern emprat per aquesta Confraria. Donat que les pesqueres principalment desenvolupades només són dos: el cercle i el tresmall, i entre aquestes no hi han interessos gaire contraposats, les reunions per Seccions no són necessàries i tots els problemes i acords a prendre es fan mitjançant la reunió del Capítol. Aquest té establert estatutàriament una reunió mensual, però en els darrers anys no s'ha arribat a complir aquesta periodicitat reunit-se generalment un cop cada dos mesos. L'assistència dels membres a les reunions depèn molt dels problemes a tractar i generalment han estat 7 els membres que hi han assistit.

En aquesta Confraria no s'utilitza l'altre organ col·legiat anomenat Junta General, sino que quan és necessari és convocada l'Assamblea General de la Platja, osigui tots els membres de la Confraria sense excepció. De totes maneres aquestes reunions són molt poc freqüents, doncs inclús l'aprovació de l'exercici econòmic de l'any anterior i el pressupost del vinent es fa dins el Capítol i és exposat durant dos mesos en el tauló d'anuncis de la Confraria, per tal de que qualsevol dels membres que ho cregui oportú pugui fer les reclamacions o suggerències pertinents.

Personal

Un total de 3 persones a temps complet componen l'actual personal de la Confraria.

El Secretari és de fet l'únic administratiu a temps complet que treballa a les oficines i porta la gestió i administració de la Confraria. En aquestes tasques administratives és ajudat pel subhastador en les hores fora de la subhasta.

Tots dos són funcionaris homologats. El Secretari treballa a la Confraria des de l'any 66 i va ser nomenat secretari l'any 85. En l'àrea de serveis 1 treballador a temps complet és l'encarregat del subministre de gel i del gas-oil.

Mecanització

Des de la implantació de l'IVA, l'any 1986, la Confraria per tal de no incrementar el seu personal doncs el pressupost de la mateixa no ho

permetia, es decidí a comprar un ordinador. El FROM otorgà a la Confraria una subvenció del 40% a fons perdut i la Confraria posa el resta del cost.

Aquest és un Phillips com a la majoria de confraries gironines i el programes són també els mateixos o molt semblants.

De moment, mitjançant l'ordinador han informatitzat la gestió de les vendes i les estadístiques de producció.

3. Economia

Patrimoni

La Confraria de Sant Feliu no compta amb patrimoni immoble. Tot el seu patrimoni el componen exclusivament les instal·lacions i maquinària dins la zona portuària com la cambra frigorífica i les instal·lacions de la llotja.

Finançament

La única font de finançament de la Confraria són els drets de llotja que tant el pescador com el comprador paguen.

Al pescador membre de la Confraria se li cobra el 3% sobre el producte de les seves vendes.

Al pescador de fora se li cobra el 4% per la Confraria i l'1% de retorn a la seva confraria base.

Al comprador la Confraria li cobra el 1.92% del valor de les seves adquisicions, a més de recaptar-li el 2% de la tarifa G4 per a Ports, recaptació de la qual és responsabilitat de la Confraria.

Aquesta única font de finançament presenta no pocs problemes a la Confraria donat que les captures importants són les del cercle. Aquestes al caracteritzar-se per unes grans fluctuacions durant l'any, determinen que moltes vegades hi hagin mesos amb quasi unes entrades nul·les per la Confraria. Alhora el risc d'impagats o retards en el cobrament de les valuoses adquisicions dels compradors de peix blau incrementa la inseguretats financera de la Confraria.

4. Serveis

Comercialització

La possibilitat de comercialitzar les captures en la pròpia base, mitjançant la subhasta, és sens dubte el principal servei que ofereix la Confraria. Una de les raons per la manca d'embarcacions d'arrossegament en aquesta Confraria tot i tenint port, ha estat la manca d'un mercat important de peix blanc a Sant Feliu.

Si bé la subhasta de peix blau és tradicional en la llotja d'aquesta Confraria, la de peix blanc no s'ha celebrat fins els darrers anys i s'obrí per donar una millor sortida a les captures dels tresmallers de la Confraria.

La subhasta del matí és la més important d'aquesta llotja, i comença cada dia al voltant de les 6h. quan la primera embarcació de cercle ha arribat a port. Si bé d'entre els compradors hi han importants intermediaris que porten el peix al Mercat Central, la majoria són del pròpi Sant Feliu. Part de l'anxova capturada en la temporada d'estiu és salada a Sant Feliu en les dos indústries salaoneres que encara queden.

La subhasta de la tarda, de molta menys activitat, encara que més constant, es celebra de dilluns a divendres i comença a les 3.30h. Aquesta hora per començar, molt més d'hora que a la resta de llotges de la província, va ser establerta per tal de facilitar que els compradors

arribessin a la subhasta de la Confraria i anar seguidament a les subhastes més importants de les llotges veïnes.

La part de la captura de les embarcacions de cercle que es reparteix per un igual entre tots els membres de la tripulació reb a Sant Feliu el nom de "reballa". Actualment la reballa està establerta com un tant de diners fix al dia i per tripulant. Segons les embarcacions, aquest tant fix pot oscil·lar entre les 500 i les 2.000 pessetes. Aquesta quantitat acordada a l'interior de l'embarcació és comunicada cada temporada a la Confraria, i aquesta paga diàriament aquest tant al patró. Al cap de la setmana el total de la reballa és descomptat de les vendes de cada embarcació.

El dia de cobro establert per la Confraria és el divendres poc després d'acabada cadascuna de les subhastes. Per tant, les embarcacions de cercle cobren al divendres al matí i les de tresmall el divendres a la tarda.

Materials

Dos són els principals serveis materials que ofereix la Confraria a tots els seus membres: el suministre de gel i el suministre de gas-oil.

Pel suministre de gel la Confraria compta amb una cambra frigorífica amb una capacitat de magatzematge de 1.600 barres. Les barres de gel són suministrades a la Confraria per un fabricant de Santa Coloma, el mateix que suministra a quasi totes les confraries gironines. Mitjançant una màquina trituradora la Confraria garanteix el suministre de gel diàri necessari tant pel pescador com pel comprador.

Aquesta mateixa cambra frigorífica es utilitzada per guardar les captures d'aquelles embarcacions que arribant hores abans de la subhasta necessiten conservar el peix. Actualment, la Confraria té el projecte de construir una cambra més gran i els costos de construcció dins la zona portuària aniran al seu càrrec.

Pel suministre de gas-oil la Confraria compta amb un poste situat a 100 metres de la zona portuària, però que després de moltes gestions va ser donat el permís per poder suministrar el gas-oil amb subvenció.

Les 16 casetes per guardar els estris de pesca són propietat de Ports i els mateixos pescadors que les ocupen paguen directament el lloguer a Ports. La majoria d'aquestes casetes estan ocupades per les embarcacions de cercle i aquelles ocupades per les de tresmall normalment estan compartides entre 2 o més embarcacions.

Burocràtics

Els dos serveis burocràtics més importants que ofereix la Confraria als seus membres són la gestió de la comercialització i la gestió de tot el relacionat amb la seguretat social.

La gestió de la comercialització comprén: la liquidació setmanal de les vendes a les embarcacions, la facturació als compradors inclòs l'IVA, la retenció d'aquest i la liquidació al pescador, els certificats de vendes per Hisenda, etc...

La gestió de la seguretat social comprén les altes, baixes, accidents, pensions, etc... A més, i de la mateixa manera que totes les confraries catalanes, la Confraria és la responsable front l'ISM de recaptar i ingressar puntualment les quotes de seguretat social de tots els seus membres. Per a la recaptació de les quotes la Confraria té establert el sistema de la retenció d'un tant per cent de les vendes setmanals. Si amb aquest tant per cent retingut l'embarcació no arriba a cubrir les despeses totals de les quotes de tots els seus tripulants és la Confraria la que posa els diners i així els treballadors mai veuen restringits o aturats els serveis sanitaris. En aquesta Confraria aquests casos són molt freqüents donat la importància de les embarcacions de cercle.

Socials i financers

El reduït i insegur pressupost de la Confraria no ha permès a aquesta realitzar en els darrers anys una política del que hem anomenat serveis socials.

Si bé per aquesta mateixa raó la Confraria no té establerta una política de préstecs, el principal servei financer lògicament és el finançament en els casos necessaris de les quotes de la seguretat social. També té caràcter financer el suministre de gel i de gas-oil, doncs la Confraria s'el cobra també mitjançant un tant per cent sobre les vendes i això sempre que aquestes hagin estat importants.

Confraria de Pescadors de Tossa

Membres: 40 actius
50 jubilats

Flota: Palangre (1)
Tresmall (16)
Sonso (2)

Port/Varadero: Varadero

Llotja/Venda Platja: Venda Platja

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda de pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: Secretari.

Informatització: -

Finançament Confraria: 2% pescadors sobre producte venda platja,
i 1% retorn vendes llotges veines.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

El document més antic que ens parla de l'activitat pesquera a la població de Tossa és el Reglament de Pesca i Navegació de la Província de Mataró, elaborat l'any 1763 per l'inspector de Carles III, Manel de Zaldive.

Ja en aquell temps estava format el Gremi de Mar que arreplegava conjuntament les tres activitats marineres de la població: el transport, la pesca i la maestrança. Potser la dada més interessant que queda reflectida en aquest document, a part la regulació del funcionament i l'assistència a malalts i vídues del Gremi, és el pagament que es feia a l'Abad de Ripoll del 8% de tota la pesca realitzada en aquesta platja. Aquest pagament, Zaldive el considera molt perjudicial per els membres del Gremi i posa a consideració del rei la pertinença del manteniment d'aquests drets de l'Abad.

Donada la manca d'estudis històrics sobre la pesca a Tossa i en general a tot Catalunya, no sabem per quant temps es varen mantenir aquests drets del Monestir de Ripoll i també de l'evolució de la pròpia activitat pesquera de la vila.

L'altre document històric del que disposem, amb un sal temporal de més de 150 anys, és l'acta de la I Assemblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà. Aquesta es celebrà a Tarragona l'any 1935. A ella hi assistí un delegat de l'Hermandat de Pescadors de Sant Pere de Tossa, en representació de 108 embarcacions i 210 pescadors.

Després de la Guerra, i fins els anys 50, va ser el període més important de l'activitat pesquera de Tossa. Les trenyines dedicades a la pesca del peix blau, molt abundant en aquestes aigües, varen anar creixent fins arribar a ser més de 25.

Si l'extracció del peix blau era important, no ho era menys la manipulació d'aquest. La majoria d'hotels que avui copen la primera línia de mar a Tossa eren petites indústries salaoneres, que no tan sols salaven el peix de les trenyines de Tossa sino que atreïent aquelles de Sant Feliu i Lloret.

Però aquesta important activitat econòmica va començar a davallar a finals dels anys 50, per la mateixa raó que a moltes altres poblacions de la nostra costa. La manca de port a Tossa feia impossible assimilar el ràpid desenvolupament que dins el sector pesquer s'estava donant tant en tonatge com en potència. Els ports veïns de Sant Feliu i Blanes permetien el creixement i concentració de les flotes alhora que les millors comunicacions donaven als compradors una major rapidesa i comoditat. Ja a començaments dels anys 60 tan sols 14 trenyines restaven a Tossa; i a finals de la dècada ja no n'hi havia cap.

Si per una banda la manca de port va ser una de les causes més importants d'aquesta davallada, no ho va ser menys el desenvolupament del turisme que començar a Tossa en aquests mateixos anys i es convertí ràpidament en l'activitat econòmica principal de la població. Activitat que va ser capaç d'arreplegar no tan sols la mà d'obra de la pesca i indústries salaoneres sino també la de fora la població.

Actualment Tossa és una de les poblacions turístiques més importants de la Costa Brava en la que l'activitat pesquera ha quedat relegada quasi a un testimoni i atractiu turístic.

Membres

La Confraria de Tossa compta actualment amb 40 membres actius i 50 jubilats. D'aquests 40 membres es pot dir que per tan sols 25 d'ells la pesca esdevé la primera activitat econòmica, que no la única, que porten

a terme. La resta de membres la mantenen com una activitat de complement a altres que realitzen generalment al voltant del sector serveis.

Des de els anys 60 i sobre tot en els darrers anys pocs han estat els joves que s'han incorporat a la pesca. Només trobem 4 membres entre 20 i 34 anys i 11 entre 35 i 49 anys. Els restants 25 membres, un 60%, té més de 50 anys i d'entre ells 10 tenen entre 60 i 65 anys. Es així que l'edat mitja dels membres d'aquesta Confraria és de 50 anys, la segona més alta de tot el litoral.

La majoria de membres de la Confraria, 36, són nascuts a la pròpia base i tan sols 4 han vingut de fora, 2 d'ells de Andalusia i els altres 2 de Barcelona.

Flota i Pesqueres

D'ençà la desaparició de les darreres trenyines, tan sols queden a Tossa embarcacions de l'anomenat "ofici petit" i dos sonsaires. Les 19 embarcacions censades a la confraria són menors de 5 TRB. Una es dedica exclusivament al palangre, 16 primordialment al tresmall i dos a la pesca del sonso.

De totes aquestes embarcacions l'armador és el mateix patró i la majoria de les tripulacions estan formades per 2 o 3 homes, excepte 8 aarmadors-patrons que es dediquen al tresmall i surten sols a pescar.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Els tres òrgans de govern de la Confraria són: el Patró Major, el Capítol o Junta i l'Assamblea de la Platja.

El Patró Major, reelegit per tercera vegada, ostenta el càrrec des de fa 12 anys. A més, i des de les dues darreres eleccions municipals, és el Batlle del poble.

El Capítol o Junta està formaat per 10 membres, 5 representants de la part econòmica i entre ells queda inclòs el Vice-president econòmic, i 5 representants de la part social entre els que queda inclòs així mateix el Vice-president de la part social. Si bé el Capítol, tal i com queda establert en el reglament de confraries, és l'òrgan decissòri i executiu per excelència, de fet a la Confraria de Tossa és l'Assamblea General de la Platja, per tant el conjunt de membres de la confraria sense cap exclusió, l'òrgan que detenta aquestes funcions.

L'Assamblea de la Platja té establerta una reunió mensual. Aquesta es celebra el primer dijous de mes, dia que l'ajudant de Marina ve a Tossa per despatxar les diferents qüestions relacionades amb la pesca, aprofitant d'aquesta manera la trobada de la majoria dels membres en les oficines de la Confraria.

Personal

El Secretari, nomenat l'any 1960, és tot el personal de la confraria.

3. Economia

Patrimoni

Dos locals al nucli urbà de la vila composen l'actual patrimoni immoble de la Confraria de Tossa. Un d'ells situat en front del mar d'uns 30 m2. s'utilitza com a oficines i sala de reunions de la Confraria; l'altre està actualment cedit al calafater.

El local de les actuals oficines és de recent adquisició, ja que abans estaven situades en un altre local propietat de la confraria però més allunyat del mar.

Del local cedit al calafater la Confraria no en treu rès, però tampoc li suposa cap despesa, doncs és el calafater qui es fa càrrec de pagar la contribució i totes les factures de llum i aigua.

A la platja, la Confraria té la concessió del varadero en el que està situat el cabestrany per varar les embarcacions a la platja.

Finançament

La principal font de finançament de la Confraria de Tossa són les quotes mensuals que paguen als seus membres. Actualment la quota està fixada en 500 pts.

A més, malgrat que la Confraria no disposa d'una concessió de llotja, sí té un permís de venda de platja. Encara que ella no intervé ni controla directament aquesta venda, els pescadors donen a la Confraria el 2% de les mateixes. Aquests ingressos, que s'en podrien anomenar "drets de venda" són importants per la financiació de la Confraria i complementen les quotes mensuals.

La darrera font de finançament és el retorn de l'1% de les vendes que efectuen els membres de la Confraria en llotges veïnes. Bastants membres de la Confraria de Tossa tenen per costum anar a vendre a les llotges de Sant Feliu i Blanes.

4. Serveis

Comercialització

Tal com hem dit abans si bé la Confraria de Tossa no té concessió de llotja, el permís de venda de platja possibilita als pescadors comercialitzar els seus productes en la mateixa població i tot punt arriben de mar.

Aquesta venda es realitza cada dia davant d'una peixateria situada a la cantonada d'un dels carrers que donen al passeig. Els pescadors tenen el permís de l'Ajuntament per tancar el carrer a la circulació mentre dura la subhasta. Per a tal fi aquell els hi a proporcionat unes senyals portàtils que posen i treuen cada dia. Són els mateixos pescadors els que es subasten el peix i apunten les vendes. Després el Secretari de la Confraria els hi fa les factures pels compradors, en les que queda carregat l'IVA.

Un total de 6 compradors, tots peixaters de Tossa, acostumen a arribar a la venda del peix.

Donat el caràcter turístic de la vila de Tossa, hi ha certes espècies de peix, de gran qualitat i tamany, que el pescador prefereix de vendre directament a hotels i restaurants. Quan es dona aquesta venda directa, de difícil control, el pescador segueix tenint la responsabilitat de començar-ho a la Confraria i pagar el 2% a la mateixa. Aquest acord, refrendat per tots els membres de la Confraria, té la finalitat d'eliminar al màxim les possibles desigualtats en la col.laboració econòmica de cada membra vers la Confraria.

Materials

L'únic servei material que ofereix la Confraria a tots els seus membres, i per el qual aquests no han de pagar res, és el cabestrany per varar les embarcacions a la platja. La majoria d'elles, 14, tenen un lloc fix en el varadero i disposen d'una politja que comunica el cable de l'embarcació amb el cable del cabestrany.

El suministre de gel, tant important a altres confraries, no es fa necessari en aquesta donat que la venda al mateix matí fa innecessària la conservació del peix.

Donat que en aquestes petites embarcacions el consum de gas-oil no és massa elevat, no els hi és rendible anar a adquirir-lo a preu subvencionat als postes dels ports veïns. Per tant tots els pescadors de Tossa es suministren el gas-oil a preu normal a la benzinera de la vila.

Burocràtics

En quant a la comercialització del peix, la Confraria fa al pescador les factures pels peixaters. Però la liquidació de l'IVA i l'ingrés a Hisenda s'en encarrega el pescador ja sigui per ell mateix o mitjançant un gestor.

A més la Confraria s'encarrega de gestionar tot el referent a la Seguretat Social: baixes, altes, pensions, etc..., alhora que és la responsable de l'ingrés a l'ISM de les quotes de SS de tots els seus membres, encara que aquests no siguin puntuals en el seu pagament a la Confraria.

Socials

A part els cursos de competència marinera i mecànic de segona que es van fer a la Confraria l'any passat, cap altre servei social ofereix la Confraria de Tossa als seus membres.

Financers

La Confraria no té establert cap servei de préstec ni d'aval. Això potser és donat a que l'activitat pesquera no pes per a cap membre l'única activitat econòmica realitzada. I per tant, la combinació de diverses activitats permet afrontar les necessitats momentànies de les despeses en materials de pesca. De fet, la Confraria no recorda cap cas de demanda de préstec.

Confraria de Pescadors de Lloret

Membres: 19 actius
 2 remendadores
 82 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Tresmall (11)

Port/Varadero: Varadero i acord port esportiu de Canyelles.

Llotja/Venda Platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 5, propietat Ajuntament.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: Secretaria.

Informatització: -

Finançament Confraria: 1% retorn vendes llotja Blanes,
 i quota mensual dels membres.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere i Santa Cristina.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Lloret de Mar, així mateix com la seva veïna vila de Tossa, ha vist créixer i decaure la seva activitat pesquera des de el segle XVI fins ara vàries vegades per romandre avui quasi un testimoni.

El patrimoni important que ja en el 1763, tal com queda recollit en el Reglament de Pesca i Navegació elaborat per l'inspector Manel de Zaldive, el important patrimoni que ja en el 1763 tenia el Gremi de Pescadors i Mariners consistent amb una casa de dues plantes amb caldera pel tint de les xarxes, terreny propi amb l'ermita de Sant Pere del Bosc, i la mesura del carbó que revertia ingressos molt forts al Gremi, fa palesa que l'activitat pesquera no era activitat recent ni poc considerable.

Però sembla ser que aquesta activitat va davallar molt a finals del segle XVIII i es mantení així fins a començaments del XX, doncs en el moment de la desamortització de Mendizabal la manca d'un gremi ben organitzat i una matrícula unida fa que aquest perdi l'ermita. No va ser així en el cas de l'ermita de Santa Cristina, propietat de la Obreria que va sapiguer-la defensar.

La manca d'un gremi ben organitzat i amb uns estatuts vigents en la primera dècada d'aquest segle, impossibilità escriturà la donació, que va fer un particular als pescadors de la població, d'un terreny per a refugi de les embarcacions a l'hivern situat a sobre de l'actual varadero. Més tard, quan en els anys 60 es va intentar demostrar la donació això no va ser possible i el terreny va passar a propietat del Municipi.

No és fins el 1922 que es tornen a tenir notícies de la constitució d'una associació de pescadors. Es en aquest anys que es forma la "Sociedad Mútua la Trenyina", l'única associació de pescadors de Lloret que participà en la I Assamblea de les Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà celebrada l'any 35 a Tarragona. Dos delegats envià la Societat en representació de 27 embarcacions de llum i els 155 membres de la societat.

La pesca del peix blau, molt abundant en les aigües properes a la vila, tenia un caràcter temporer donat que la estacionalitat d'aquestes espècies tan sols permetia de dedicar-si a l'estiu. Els pescadors de trenyina de Lloret complementaven l'activitat pesquera amb el treball de la terra a l'hivern. No obstant ser una pesquera temporera tingué dos moments de màxima importància, el darrer dels quals va ser entre els anys 50 i 60. Els cinc o sis salaons que hi havien a Lloret no podien assimilar tot el peix pescat i aquest es duia a les indústries salaoneres de Tossa.

A partir dels anys 60, la manca de port i la irrupció del turisme a la vila va fer marxar algunes embarcacions al port de Blanes i d'altres varen desaparèixer. La darrera embarcació de llum va fer-ho l'any 75. D'ençà llavors resten a Lloret uns quants pescadors de tresmall i palangre petit, i dos que eventualment es dediquen a la pesca del sonso. Per a la majoria d'ells la pesca pes una activitat econòmica complementària a d'altres que realitzen en el sector turístic.

Membres

Actualment, 19 són els membres actius que componen la Confraria de Lloret. Per tan sols 4 o 5 d'ells la pesca és l'única activitat econòmica que realitzen; els altres membres tenen petits negocis relacionats amb l'activitat turística que el ocupa els mesos d'estiu i per tant es dediquen a la pesca la resta de l'any.

L'edat mitja dels membres d'aquesta Confraria és de 48 anys, una de les més altes del conjunt de confraries. Més de la meitat dels membres, 11, tenen més de 50 anys i tan sols dos tenen entre 20 i 34 anys.

La majoria d'aquests són nascuts al propi Lloret, sent tan sols quatre els membres que provenen de fora, dos d'ells d'altres indrets de Catalunya i dos més d'Andalusia.

Flota i Pesqueres

L'actual flota pesquera de la Confraria de Lloret està composta per 11 embarcacions que es dediquen primordialment al tresmall i palangre petit. Dues d'elles encara molt eventualment es dediquen també a la pesca del sonso.

Totes les embarcacions tenen menys de 5 TRB i són patronejades pel mateix armador. De les 11 embarcacions, 8 surten a pescar amb dos tripulants i en les tres restants el patró-armador surt sol.

Port

La vila de Lloret no té port, tot i que l'any 1964 l'Estat va pagar un projecte d'un port esportiu. D'aquest projecte l'únic que queda és la maqueta, doncs mai va ser aprovat pel poble.

La forta oposició a la seva construcció argumentava que l'activitat turística, molt important ja per la vila, es veuria afectada donada la possible desfeta de la platja. Aquesta desfeta de la platja era una opinió bastant generalitzada entre els propis pescadors i coneixedors del mar, doncs per aquests donada la situació del port les corrents marines al topar amb els espigons anirien retirant la sorra de la platja.

Aquest port esportiu, al ser d'interès general i amb pressupost estatal, comptava amb dàrsena pesquera. Però tot i així l'activitat econòmica pesquera de la vila ja no era prou important en aquell moment com per fer valdre els seus interessos per sobre els interessos de l'activitat turística. Menys encara si tenim en compte que els pescadors estaven lligats també a aquesta activitat turística.

La Confraria de Lloret compta amb un varadero situat sota l'anomenat "castell" que els pescadors utilitzen tan sols a l'estiu. Al construir-se el port esportiu privat de Canyelles, la Confraria va arribar a un acord amb aquest per tal de que els pescadors poguessin amarrar les embarcacions en ell durant els mesos d'hivern sense haver de pagar res. Això permet que en els mesos de més mal temps les embarcacions puguin sortir en mar quasi diàriament, fet que seria impossible si es veiessin obligades a varar a la platja. Quan al mes de juny els primers estiuejants arriben al port, els pescadors han de deixar l'amarre i llavors varen al varadero de la platja de Lloret.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Els dos organs de govern principals de la Confraria de Lloret són el Patró Major i l'Assamblea General de la Platja.

El Patró Major de la Confraria és el degà de Catalunya, doncs fa 31 anys que detenta el càrrec. Ara ja és un membre jubilat, i per tant no té dret a volt encara que segons els estatuts pot exerci el càrrec.

Tal i com es dona a d'altres confraries petites de Catalunya, tot i tenint constituït per eleccions el Capítol o Junta Permanent, en aquest cas format per 6 membres, la Confraria de Lloret donat el seu reduït nombre de membres prefereix reunir-los a tots a l'hora de prendre acords i discutir un problema.

Des de les eleccions de l'any 83, s'han celebrat una o dues reunions anuals. Aquesta dilatada periodicitat es deguda al fet de que els pescadors, al amarrar al port de Canyelles i vendre a Blanes on inclús

despatxen el rol, difícilment es troben tots junts a les oficines de la Confraria.

Personal

Com a tot personal, la Confraria compta amb una administrativa que fa les funcions de Secretaria i s'ocupa un dia a la setmana de les gestions i administració de la Confraria. Aquesta petita dedicació és l'única que permet els minços ingressos de la Confraria.

3. Economia

Patrimoni

El patrimoni immoble de la Confraria de Lloret consta d'una casa de planta i pis, situada en el carrer de Sant Miquel al centre del poble uns dos carrers més amunt del passeig.

El pis s'utilitza com a oficines i sala de reunions. La planta baixa actualment no s'utilitza per a res i en ella es troba l'antic tenyidor de xarxes, un dels pocs que queden a Catalunya. Actualment el Patró Major manté contactes amb l'Ajuntament per tal de que aquest es fés càrrec de la restauració del tenyidor i fos exposat al públic.

A més d'aquest patrimoni immoble, la Confraria compta amb els dos cabestrans situats al varadero. D'aquests només es fa servir el més modern, doncs l'altra té més de 50 anys i ja no funciona.

Finançament

La principal font de finançament d'aquesta Confraria són els quotes mensuals que paguen cadascun dels seus membres. La quota mensual està establerta actualment en 300 pts. Aquesta petita quantitat queda complementada per l'1% de retorn de les vendes que realitzen la majoria dels membres de la Confraria a la llotja de Blanes.

A més de les quotes, el cobro per la utilització del cabestrany també ajuda al finançament de la Confraria. Per aquest servei se li cobra al pescador, sempre que l'utilitzi, 2.000 pts al mes durant els mesos d'estiu i 1.000 pts. als mesos d'hivern. Donat que en aquest varadero hi varen també embarcacions de llista 5a., les de recreació, la Confraria ofereix el servei de cabestrany a les mateixes amb una quota mensual de 800 pts per tots els mesos de l'any. Aquest any, unes quinze embarcacions esportives varen utilitzar aquest servei.

4. Serveis

Comercialització

Donat que la Confraria de Lloret no compta amb una concessió de llotja ni amb permís de venda de platja, tots els seus membres, excepte aquells que tenen peixateria pròpia a Lloret, venen a la llotja de Blanes donada la proximitat d'aquesta. Generalment és amb el cotxe que porten el peix a vendre.

Materials

Els dos serveis materials que ofereix la Confraria són el cabestrany per varar les embarcacions i les casetes per guardar els estris de pesca.

Del primer ja n'hem parlat en el apartat de finançament. El segon, les casetes pels estris de pesca, varen ser construïdes per l'Ajuntament i encara que la Confraria en té l'usdefruit mentre existeixi, són propietat de l'Ajuntament. Aquestes casetes estan situades en el terreny que queda llindant amb el varadero; recordem que aquest és el terreny que va passar a propietat municipal quan la Confraria no va poder demostrar-ne la seva propietat. De casetes n'hi ha quinze, però gràcies als 12 m2. que tenen cada caseta és compartida per dos pescadors. A més, la Confraria té permís de l'Ajuntament per pujar les embarcacions dins el terreny en cas de temporal. De fet, encara que l'Ajuntament es va quedar en propietat el terreny ha respectat els antics usos que en feia la Confraria i procura donar solució a totes les demandes que aquesta li pugui fer. Aquest any, construirà uns bancs d'obra per tal de que els jubilats de la Confraria, i tots els que vulguin, puguin estar prop de mar i en contacte amb l'activitat pesquera de la població.

Burocràtics

El servei burocràtic més important que ofereix la Confraria als seus membres pes la gestió i tramitació de tots els assumptes relacionats amb la Seguretat Social. Així mateix, com totes les confraries del litoral català, també es fa càrrec i es responsabilitza de l'ingrés puntual de les quotes de SS de tots els seus membres a l'ISM. El pagament d'aquestes quotes a la Confraria la realitzen cada mes personalment els pescadors en les oficines.

A part la gestió de la Seguretat Social, la Confraria de Lloret gestiona tots els tràmits per canvi de motor, millores generals o nova construcció d'embarcacions, alhora que manté puntualment informats als seus membres de tota mena d'ajuts i crèdits que puguin ser del seu interès i en el cas necessari s'els hi gestiona tots els tràmits respectius.

Socials

A finals dels anys 50 la Confraria va construir vivendes pels seus membres en un terreny situat a les afores de Lloret que provenia d'una donació del governador civil. Mitjançant l'Ajuntament es va intentar canviar aquest terreny per una altre més vora mar, però no va ser possible. Les vivendes es varen sortejar entre els membres de la Confraria, però donant preferència en els pescadors de tresmall doncs vivien de la pesca tot l'any front els de les llums que si dedicaven temporalment. Per tal de que els pescadors poguessin fer front al pagament de l'entrada del pis, la Confraria va aconseguir un préstec de la Caixa amb molt bones condicions per a tots ells.

L'any passat la Confraria va organitzar i realitzar un curs de reciclatge en el que varen assistir-hi no tan sols els membres de la Confraria que no tenien el títol requerit sino també pescadors de Tossa i de Blanes. Gràcies a aquest curs actualment tots els membres de la Confraria surten en mar amb la titulació pertinent.

Financers

Lògicament els reduïts recursos de la Confraria de Lloret li impossibiliten pensar en donar algun tipus de servei financer.

Confraria de Pescadors de Blanes

Membres: 231 actius

8 remendadores

116 jubilats i vídues

Flotes o pesqueres: Arrossegament (15)

Arrossegament petit (10)

Cercle (3)

Palangre (15)

Tresmall (8)

Sonso (9)

Mariscador (1)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda platja: Llotja, 1.116 metres quadrats de superfície.

Fàbrica de gel: no.

Refrigeradors: 3, propietat de Ports.

Casetes estris pesca: 26, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: sí.

Venda pertrets: no.

Suministre Gas-oil: CAMPSA

Personal: 10 a temps complet, 6 a llotja i 4 a oficines.

Informatització: 1979 adquisició d'un ordinador petit.

1982 adquisició d'un ordinador gros, ampliat
l'any 1986.

Financiació confraria: 2,5% pescador sobre producte llotja

3,5% foraster sobre producte llotja

2,0% comprador sobre producte llotja.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades Generals

Dades històriques

La primera notícia que tenim d'una associació de gent de mar a Blanes és la referència que fa Manuel de Zaldive, en el Reglament de Pesca i Navegació de la província de Mataró elaborat per ell, de l'existència d'uniques constitucions -ara els anomenem estatuts- amb data vintiset d'abril de 1705 de la Confraria de Blanes. Aquesta arrellegaba juntament a mariners, pescadors i mestres d'aixa. Cinquanta anys més tard la gent de mar ja es trobava associada en dos gremis: el de mariners i mestres d'aixa, i el de pescadors. El primer tenia com a Patrons Sant Telm i Sant Josep, i el segon a l'apòstol Sant Pere ademés de donar les mateixes funcions a l'apòstol Sant Andreu. Encara que cadascun dels gremis tenia diferenciat ja el patrimoni, els òrgans de govern i els ingressos de les activitats desenvolupades pels seus matriculats, les funcions de càrrega i descàrrega amb els beneficis que suposava eren compartides per un igual pels dos gremis. El gremi de pescadors ja comptava en aquell moment amb casa pròpia i caldera per tintà les xarxes.

Donat que la població de Blanes pertanyia al Viscomtat de Cabrera i Bas, el Gremi de pescadors es veia obligat a pagar l'anomenat "ribage del pescador de los mares adyacentes" al Duc de Medina-Celi. Aquest consistia en pagar un tant per pesqueres realitzades en mars veïnes i aquest tant depenia de l'art emprat.

No tenim referència d'altres documents històrics que ens parlin de la confraria de Blanes o del desenvolupament de l'activitat pesquera en aquesta població. Però sembla ser, pel record que en té l'actual confraria, que amb la desfeta definitiva dels gremis pel reial decret de 1864 i el pas a la lliure associació de la gent de mar, a Blanes els pescadors varen formar dos pòsits, el de Llevant i el de Ponent, que no s'unirien en una sol pòsit fins el 1921. Aquest comptava amb el petit patrimoni dels dos tenyidors de xarxes dels anteriors pòsits.

Aquest nou Pòsit de Pescadors de Blanes no va assistir a la I Assamblea de les Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà celebrada a Tarragona l'any 35, però consta la seva adhesió a les resolucions preses. Pel contrari assistiren a aquesta assamblea dues associacions de Blanes: la Societat El Pescador i el Montepio d'Obrers Pescadors.

La Societat El Pescador, anomenada "la pescadora", era una societat formada exclusivament per uns quants armadors de Blanes que va aconseguir escriturar a nom seu el terreny ofert per l'industrial Rosendo Toses a canvi del tenyidor d'un dels pòsits. Aquest nou terreny, situat a primera línia de mar, va ser ocupat pel Pòsit de Pescadors fins la Guerra Civil, just abans de la qual la Societat va vendre el terreny a un particular, sense comunicar-ho al Pòsit. Encara ara, l'actual Confraria de Pescadors de Blanes, associació que dóna continuïtat al Pòsit constituït l'any 21, després de moltes gestions jurídiques en defensa d'un patrimoni que pertany al col·lectiu de pescadors es troba amb un dret d'ocupació del terreny però no ha aconseguit l'anul·lació de la venda. Actualment la Confraria està arreglant el local d'aquest terreny, durant molts anys sense utilitzar, per tal de donar al sector pesquer un nou servei.

Membres

Actualment la Confraria de Blanes té 231 membres actius. La majoria d'ells es concentren a les flotes d'arrossegament i de tresmall i palangre, doncs a l'encerclament tan sols s'hi dediquen 22 membres.

Podríem dir que la característica principal o la que ressalta més d'aquesta població pesquera és la seva joventut. L'edat mitja dels seus membres és de 38.9, una de les més baixes de tot Catalunya. Prop de la meitat dels membres de la Confraria, el 42%, té entre 16 i 34 anys -96 membres-, sent molt important també el grup que té entre 35 i 49 anys -71 membres-, mentre que els membres de més de 50 anys -63- no arriben a representar el 27% del total.

Si per una banda és important la joventut dels membres de la Confraria, doncs reflecteix la viabilitat i creixement de la pesca com a activitat econòmica en el port de Blanes, per un altre la importància dels nadius en la seva població pesquera fa palesa la tradició d'aquesta activitat. Dels 231 membres actius de la Confraria, 104 son nascuts al mateix Blanes. Si a aquest grup afeïm els 55 membres nascuts a les províncies de Girona i Barcelona -doncs curiosament no hi ha cap membre originari de la província de Tarragona- ens trobem amb que un 70% dels membres de la Confraria -159- són nascuts a Catalunya i tan sols el 30% restan és nascut a altres indrets de l'Estat Espanyol. D'aquest 30%, els membres nascuts a Andalusia formen el col·lectiu més important doncs arriben a representar un 70% del total de membres forans.

Flota i Pesqueres

Un total de 61 embarcacions formen l'actual flota pesquera de la Confraria de Blanes.

Totes aquestes embarcacions, sense cap excepció, han estat construïdes i armades amb els beneficis del mateix exercici de la pesca i l'estalvi de les famílies pescadores. Es així que ens trobem que a totes les embarcacions de la flota, l'armador, ja sigui un individu -en 46 embarcacions- o una societat -en 15 d'elles-, és del propi sector. Potser el que encara és més important es que quasi tots ells -57-, el 94%, patronejan l'embarcació o, en aquells casos en que ja son jubilats, és el seu fill qui ho fa. Tan sols en 4 embarcacions, bé i que l'armador és del sector, el patró no té cap vincle de parentiu amb aquell.

Es important la diversitat de pesqueres que realitza aquesta flota, doncs a més de l'arrossegament, el cercle i el tresmall o "ofici petit", trobem també embarcacions dedicades al palangre de fons, a la pesca del sonso i una dedicada al marisc. L'any vinent la Confraria espera comptar amb una nova pesquera, doncs en aquests moments s'està acabant d'armar en aquest port la quarta tonyinera de Catalunya. Degut a la forta inversió de capital que es necessita, la societat dels 5 armadors esperen rebre quan abans millor l'ajut de l'Estat Espanyol, doncs el de la CEE ja els hi ha arribat, per tal d'acabar d'armar-la i poder surtir l'any vinent en mar.

De les 25 embarcacions dedicades a l'arrossegament, 10 d'elles no arriben a les 20 TRB, 7 tenen entre 20 i 50 TRB, 6 entre 50 i 100 i 3 sobrepassen les 100 TRB.

De les 3 embarcacions de cercle, dos tenen més de 20TRB.

Exceptuant 3 embarcacions dedicades al palangre de fons que tenen més de 5TRB, la resta d'embarcacions, ja es dediquin al tresmall, al sonso, al palangre, o al marisc, tenen menys de 5 TRB.

Els horaris que fixen l'exercici de cadascuna d'aquestes pesqueres a la Confraria de Blanes són els següents:

L'arrossegament té la sortida a les 6h. del matí i l'entrada a les 6h. de la tarda, durant tot l'any. Per cada 5 minuts de retard en l'entrada a port l'embarcació té una hora de penalització a l'endemà.

Les trenyines surten a les 10h. de la nit i l'entrada a port l'han de fer durant al matí següent, però sempre han d'haver aixecat l'art a punta d'alba. A partir d'aquesta hora només poden emprar el temps en viatgar.

Els sonsaires tenen establert l'horari en base a la Llei del Sonso; surten a les 6h. del matí i han d'entrar a port abans de les 2h. del migdia.

Els tresmallers i palangrers no tenen horari fix d'entrada i sortida a port, l'únic que han de respectar és els dos dies setmanals de festa.

Per això el divendres a la tarda tots els arts han de resta en terra i no poden ser calats en mar fins el diumenge a la tarda que permetrà obtenir pesquera pel dilluns al matí.

Port

El port de Blanes ha permès créixer a l'activitat pesquera d'aquesta població, además de possibilitar als pescadors de platjes veïnes com Tossa i Lloret de continuar desenvolupant la pesca com a primera activitat econòmica.

Actualment, la dàrsena pesquera tot i sent suficient per la flota de Blanes comença a quedar petita els mesos d'estiu quan la majoria de trenyines de Barcelona, Tarragona i Andalusia romanen al port per accedir a les moles de peix blau que passen durant aquesta època per aquesta costa.

No només és l'espai de la dàrsena pesquera, que no permet un còmode i fàcil atraque per a totes aquestes embarcacions forànes, el que fa difícil la mobilitat de la flota, sino que els diferents serveis materials que ofereix la Confraria queden petits front una demanda que creix desmesuradament en un moment concret. A més de la dificultat de suministrar suficient gel, caixes, i altres serveis, la Confraria no disposa de serveis higiènics i dutxes adequades que possibilitin a aquesta població pesquera una mínima qualitat de vida.

Si aquests son els problemes més grossos que plantejan les instal·lacions portuàries cada estiu, la Confraria també té actualment urgents necessitats d'altres instal·lacions que permetin donar un millor servei als seus afiliats: més casetes per els estris dels pescadors, un magatzem de pertrechs, un taller mecànic dins la zona portuària, i una sala de juntes adequada.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

El Patró Major, armador de tresmall, ha estat reelegit en les 2 darreres eleccions encara que dues altres candidatures de la secció d'arrossegament també es varen presentar.

El Capítol està format per 10 membres, 5 de la part social i 5 de la part econòmica. Aquest 5 membres, tant en la part social com en la econòmica, inclouen els Vice-presidents social i econòmic i es formen amb els 3 membres més votats de la secció d'arrossegament de la Junta General i els 2 més votats de les altres arts.

La Junta General composta per 30 membres guarda també la deguda paritat. Dels 15 membres de la part social, així com dels 15 de la part econòmica, 9 pertanyen a la secció d'arrossegament, 2 a la de cercle i 4 a les arts petites. D'entre aquests 4 darrers hi ha d'haver al menys un representant per cada tipus de pesquera: palangre, sonso, i tresmall.

El Capítol té establert una reunió mensual per tal d'acordar i gestionar els tràmits de funcionament diàri. Si bé aquesta periodicitat es pot veure allargada, degut a la manca de problemes, des de l'any 83 el Capítol s'ha reunit una mitja de 10 vegades l'any.

La Junta General es reuneix en funció de la problemàtica coyuntural, i és l'òrgan on s'acorden les qüestions més importants que afecten al conjunt del sector i en les que és important de considerar els diferents parers. En els acords que afecten qüestions delicades el vot és secret.

Encara que la Junta General és l'òrga representatiu de tota la platja, en els darrers 8 anys tres vegades ha estat convocada l'Assamblea General de tota la Platja, els quasi 250 membres actius, per tal de decidir sobre actuacions del sector front certs problemes com l'augment del gas-oil.

Les seccions, o el conjunt de membres d'una mateixa pesquera que pertanyen a la Junta General, faciliten la discussió i presa d'acords i son molt corrents les seves reunions donada en aquesta Confraria la gran diversitat de pesqueres i la diferent problemàtica que les afecta. Així

al cap de l'any generalment s'han donat 2 o 3 reunions de la secció d'arrossegament, 2 més de l'arrossegament petit, 1 de palangrers i 1 de sonsaires, i encara alguna més conjunta la secció d'arrossegament amb la secció dels tresmallers i palangrers.

Personal

Deu persones componen el conjunt de personal de la Confraria de Blanes.

Quatre administratius a temps complet, inclòs el Secretari, treballen a les oficines: un encarregat de l'ordinador, un caixer, un a serveis generals, i un altre porta directament tot el relacionat amb l'ISM.

A la llotja, trobem tres encarregats de les cambres frigorífiques i neteja de la llotja, un encarregat de caixes, un subastador i un pesador.

De tot aquest personal, només dos, el secretari i un administratiu, són funcionaris homologats.

El Secretari actual treballa a la confraria des de l'any 58 i des de l'any 72 exerceix de Secretari. Es al mateix temps el Director Local de l'ISM.

Mecanització

L'any 1979, la Confraria va comprar el primer ordinador, una impressora Olivetti amb cervell i fitxes, amb la que varen començar a portar les vendes i estadístiques.

L'any 1982, i davant la forta necessitat d'un ordinador potent, la Confraria va obtenir una subvenció del FROM per comprar un ordinador que els permetés de portar tot el relacionat amb la subasta. L'any 86, i sobretot amb l'implantació de l' IVA, l'ordinador va ser ampliat i ara ja té dues pantalles.

En aquests moments, la seguretat social, el control de vendes, la facturació pels peixaters i el pagament setmanal al pescador, així com les estadístiques i altres qüestions parel·les estan mecanitzades.

3. Economia

Patrimoni

Dos locals al passeig del mar componen el patrimoni immoble de la Confraria de Blanes. D'un d'ells, ja n'hem parlat en l'apartat històric, no en té l'escriptura de propietat però sí el permís d'ocupació. Aquest local, durant molts anys sense utilitzar, ara s'està reconstruint per tal de posar una botiga d'aparells electrònics que permeti a les embarcacions de Blanes reparar els seus aparells sense haver d'esperar els tècnics de Barcelona.

L'altre local va ser utilitzat com a oficines fins la construcció de la nova llotja al Port de Blanes. Llavors es varen traslladar a ella, i aquest local de moment no és utilitzat per a res.

Si bé el patrimoni immoble de la Confraria no es massa important, sí que ho és el patrimoni en instal·lacions i equipament.

Totes les instal·lacions que avui permeten a la Confraria de donar uns serveis materials i de infraestructura adequada als seus afiliats, estan situades dins la zona portuària i per tant son propietat de la Direcció General de Ports de la Generalitat. D'aquestes instal·lacions la Confraria paga un cànon d'ocupació. Però si bé, generalment, els costos de la construcció de les estructures de les instal·lacions han estat pagades per Ports, tot l'equipament d'aquestes corre a càrrec de la Confraria. Així la Confraria és propietària de l'equipament de les cambres frigorífiques, del generador de llum, i de la megafonia i sistema de pesada de la llotja.

Finançament de la Confraria

La única font de finançament de la Confraria de Blanes són els drets de llotja que paguen tant els pescadors com els compradors. Els retorns són quasi inexistent doncs es donen pocs casos de pescadors de Blanes que vagin a vendre a altres llotjes. I el patrimoni immoble no procura, per ara, cap renda.

Al pescador membre de la Confraria se li cobra, com a dret de llotja, el 2,5% sobre el producte de les seves vendes.

Al pescador forà se li cobra el 3,5% per la Confraria de Blanes, doncs es considera que aquest 1% més és la seva participació als grans costos que suposen la infraestructura de la que gaudeix, i l'1% de retorn a la seva confraria base.

Al comprador se li cobra, com a drets de llotja, el 2% sobre el producte de les seves compres.

4. Serveis

Comercialització

Sens dubte, el servei més important que ofereix la Confraria de Blanes als seus membres és la possibilitat de vendre els seus productes a una de les llotjes importants de Catalunya, tant en quan a nombre de compradors que hi assisteixen com pel preu mig assolit en els darrers anys.

La llotja de Blanes, de molt recent construcció, disposa d'una superfície de 1.116 metres quadrats, amb equipament de megafonia i una mecanització parcial del procés de vendes. Al ser una llotja dissenyada fa pocs anys, dins la seva estructura ja es va preveure una terrassa destinada als turistes per tal de que puguin observar la subasta sense entorpir-la. Aquesta terrassa es troba a sobre de les oficines de la confraria i està comunicada amb el bar de la llotja, el que s'encarrega de servir les begudes i altres desitjos dels turistes, al mateix temps que es fa càrrec de la neteja.

El cens de compradors és d'uns 110. D'aquests, uns quinze són majoristes, dedicats primordialment a la compra de peix blau que després rebenen al Mercat Central de Barcelona. La resta de compradors són primordialment venedors de les places del mateix Blanes o de les poblacions del voltant: Lloret, Tossa, Malgrat, Pineda, Hostalric, Sant Celoni, etc...

Aquesta zona d'influència, de caràcter eminentment turístic, determina que el comprador valori molt la qualitat, el tamany i la presentació del peix en detriment de la quantitat. Es per això que en el sistema de venda la selecció del peix té una importància vital. Les espècies de valor, com el lluç, arriben a ser classificades segons el seu tamany en tres o quatre categories que permeten de seleccionar i valorar al màxim cada peix. Això afavoreix tant al pescador, doncs aconseguix un preu millor per les seves captures, com al comprador doncs aquest pot adequar la compra a les seves necessitats més concretes.

Dues subastes es realitzen a la llotja de Blanes: la del peix blau que comença cada matí a les 6h, i la del peix blanc o de fons que comença cada tarda a les 4:30h.

La subasta del peix blau és força ràpida, doncs ademés de no ser necessari el complex sistema de selecció, normalment només hi venen les 3 trenyines de Blanes, excepte en els mesos de començaments d'estiu que arriben les trenyines foranes i arriba a allargar-se fins al mig dia.

La subasta de la tarda, on es ven el peix procedent de l'arrossegament i de totes les arts petites, acostuma a durar fins a quarts de vuit i és la que suposa més moviment i feina per la Confraria.

La subasta s'inicia amb el peix foraster que ve per terra, procedent de les confraries veïnes que no disposen de llotja: Tossa, Lloret, Pineda, Sant Pol, Calella. Aquest tracte és fruit d'un acord de la Junta General de la Confraria, per tal de facilitar al pescador que no té

llotja i ve per terra una venda ràpida que el permeti de tornar a la seva base quan abans millor i poder sortir en mar aquella mateixa tarda a calar. Aquest tracte, que podria semblar massa altruïste, té la seva contrapartida pels pescadors de Blanes, doncs aquests comencen a vendre cap a les 5h. quan ja tots els compradors es troben al lloc i la competència entre ells és més forta.

Un cop s'ha acabat la venda del peix foraster es comença per la venda del peix procedent de les embarcacions de la Confraria per estricte ordre d'arribada a port. Això vol dir que si bé generalment els palangrers, tresmallers i tot altre ofici petit venen els primers, doncs acostumen a ser a port al mig dia o primera hora de la tarda, si arriben entre dues embarcacions d'arrossegament vendran entre aquestes dues. Excepte aquests cassos, generalment venen primer els de les arts petites, després els petits d'arrossegament i finalment els d'arrossegament més grossos.

Per tal d'aconseguir més rapidesa, dos rotllos es troben sempre preparats, encara que es subasti d'un en un. A cada rotllo caben les caixes de sis a dotze embarcacions, depenen sempre de les captures i tipus de pesquera. Cada caixa porta especificat el pes i l'embarcació.

Es pot considerar que tot peix desembarcat al port de Blanes passa per la llotja de la Confraria. Tan sols es dóna una excepció amb aquella part de les captures dels sonsaires que és venudes directament als palangrés com a esquer i que no passa per llotja; aquest tipus de venda és anomenada "venda a portal".

Materials

Ademés de la comercialització molts altres serveis materials ofereix la Confraria per tal de facilitar al màxim les tasques i treballs del sector.

El gel que la Confraria suministra tant al pescador com al comprador per facilitar la conservació del peix el compra a un fabricant de Santa Coloma de Farnés, doncs ella no disposa de fàbrica de gel. Dues de les tres cambres frigorífiques de la Confraria són utilitzades per magatzemar les barres de gel, que posteriorment seràn triturades per la màquina de la pròpia Confraria. La Confraria cobra per donar aquest servei, tant en el comprador com en el pescador, un tant per barra, que és el que permet que aquest servei s'autofinanci.

L'altra cambra frigorífica està destinada a la conservació del peix pescat hores abans de la subasta i també per la conservació de l'esquer que utilitzen els palangrers. Aquest servei és utilitzat solament pels pescadors de palangre i tresmall, en concepte del qual paguen 1.000 pessetes al mes a la Confraria.

Aquests pescadors disposen d'una clau de la cambra que els permet l'accés en qualsevol moment i entre ells mateixos, mitjançant uns torns setmanals, s'encarreguen de la neteja i vigilància de la cambra.

La Confraria disposa d'un generador de llum que permet d'assegurar el funcionament dels motors de les cambres frigorífiques en aquells cassos en que falla el suministra general de llum.

L'esquer utilitzat pels palangrers és tan esquer fresc com congelat. En les temporades en que la pesca dels sonsaires i trenyines de la Confraria no permet oferir tot l'esquer necessari pels palangrers, la Confraria s'encarrega de demanar esquer congelat i suministrar-lo als seus membres.

A més del gel i la cambra de conservació del peix, l'altre servei material més lligat al procés de venda i subasta que ofereix la Confraria és el magatzem, manteniment i suministre de caixes per estibar el peix. Actualment, tres tipus de caixa són els utilitzats a la llotja de Blanes: la de fusta gran, la de fusta petita i la de plàstic del FROM. Cada embarcació té un stock de caixes de la seva propietat que li permeten al finalitzar la seva venda anar al magatzem de caixes de la Confraria i suministrar-se el nombre de caixes que ha subastat aquell dia. Per aquest servei se li cobra un tant per caixa. Amb aquest cobro la Confraria aconsegueix que el manteniment del tancat de les caixes, i

els costos de l'encarregat de la distribució i reparació siguin coberts pel mateix servei.

Si aquests serveis repercuteixen directament tant en el pescador com en el comprador, la Confraria ofereix un servei més al comprador doncs disposa d'unes caselles per peixaters en la mateixa llotja, que permeten a aquests guardar els seus estris més usuals. Els peixaters que les utilitzen paguen un lloguer a la Confraria.

Podem considerar un servei més de la Confraria la utilització que es fa de l'espai de l'antiga llotja. Per una banda, els pescadors poden remendar i assecar les seves xarxes sota les arcades. Per un altre, i fins que no es disposi d'un verdader taller mecànic, l'espai interior és emprat per dos nois que es dediquen a fer petites reparacions mecàniques de les embarcacions.

Per últim la Confraria disposa de ràdio, per tal de poder comunicar en qualsevol moment amb les embarcacions que estan treballen en mar.

El gas-oil el suministra CAMPSA directament. El poste, de recent ubicació, té dos punts d'atraque i una capacitat de 60 TM. La Confraria si bé no té res a veure amb el suministre del gas-oil, sí ofereix un servei important als seus membres doncs al ser ella la que paga el consum setmanal de totes les embarcacions a CAMPSA, els hi garantitza el suministre diàri sense pronto pago.

La Confraria de Blanes no disposa de magatzem de pertrechs, doncs mai ha existit una cooperativa per a tal fi. Es el propi pescador que es suministra tot el necessari directament als comercos o fàbriques. Malgrat això, en el cas d'alguns materials emprats pels pescadors de les arts petites és la Confraria la que fa el pedido i després ho ven al pescador a mesura que ho va necessitan. El cobro d'aquests materials no és immediat sino que la Confraria s'encarrega de descomptar-li un tant cada setmana, segons les captures fetes pel pescador. Aquests materials la Confraria actualment els disposa a l'entrada de les oficines el que causa bastant destorb.

Els vint-i-sis magatzems d'estrís de pesca que hi han al port de Blanes pels pescadors són propietat de Ports i la Confraria no hi té res a veure. Actualment el seu número és insuficient.

Actualment, i degut al creixement de l'activitat pesquera en aquest port en els darrers anys, tres necessitats immediates té plantejades la Confraria a la Direcció General de Ports: la reforma de l'antiga llotja per construcció de més magatzems pels pescadors, la construcció d'un adequat taller mecànic, i la construcció d'un magatzem de pertrechs.

Burocràtics

La gestió del cobro setmanal, del total de vendes efectuades per cada pescador a la llotja, és sens dubte el principal servei que ofereix la Confraria als seus membres. Aquesta Confraria té establert el dia de cobro el dijous al vespre. Les vendes del divendres estaran compreses en el cobro de la setmana següent. També s'els hi tramita tot el relacionat amb la Seguretat Social, alhora que la Confraria es fa càrrec de l'ingrés puntual a l'ISM de les cuotes de tots els seus membres. Per tal d'assegurar-se el pagament de les cuotes per part de totes les embarcacions, la Confraria descompta de les vendes setmanals el 14% en concepte d'ISM. Cada tres mesos, es liquida amb cadascuna de les embarcacions el sobrant o "faltant".

En quant al complicat assumpte de l'IVA, la Confraria de Blanes des de el segon trimestre de l'any 86 actua com a compradora i venedora de tot el peix que es subasta a la llotja. Per tant és ella la que ha de liquidar i ingressar l'IVA a Hisenda.

En relació als tràmits d'ajuts i crèdits pel sector pesquer, la Confraria manté puntualment informats a tots els seus membres, al mateix temps que els orienta i els ajuda a tramitar tots els papers en qüestió.

Socials

L'any 1969 la Confraria va promocionar la construcció d'un bloc de 90 vivendes pels pescadors. Al no disposar de terreny propi es va constituir una cooperativa entre tots els pescadors interessats per tal d'adquirir aquest. Posteriorment va ser cedit a l'ISM per que fos ell qui construís. Davant la dificultat per part d'aquest en portar a terme la construcció s'en va encarregar definitivament el Ministeri de la Vivenda. Tres anys havien passat d'ençà la formació de la cooperativa i varis pescadors ja disposaven de pis, per el que un tant per cent de gent de fora la Confraria varen poder accedir a aquests pisos.

Des de l'any 1970, la Confraria, any sí any no, organitza algún curs ja sigui de patró de pesca local, maquinista dels tres grups, patró de pesca litoral de primera i de segona, etc... Aquests cursos, finançats en gran part per l'ISM, i amb una duració de dos anys, estàn destinats tan als membres de la Confraria com per gent de fora. Quan la subvenció de l'ISM no arriba a cobrir totes les despeses, és la mateixa confraria la que ho fa, o també a vegades es fa col.laborar amb una quantitat determinada a cadascun dels alumnes.

Financers

A part el servei financer que s'ofereix al pescador en les seves necessitats de gas-oil, cuotes de la SS i materials de pesca pels pescadors d'arts petites, doncs el cobro és posterior a la compra i sempre en funció de la importància de les captures realitzades, la Confraria ofereix certs préstecs personals.

Aquests préstecs personals tan poden ser per materials de pesca, generalment en els cas de que la demanda provingui de l'armador, com per ajudar a pagar el lloguer del pis o altres necessitats en una mala temporada de pesca. A l'armador no se l'hi exigés rés, doncs respón amb l'embarcació, i al mariner nom'es se l'hi exigés que l' avari el ser armador.

Confraria de Pescadors de Pineda

Membres: 9 membres actius

Flotes: tresmall (8)

Port / Varadero: varadero

Llotja / Venda de Platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrechs: -

Suministre Gas-oil: -

Personal: Secretari

Mecanització: -

Financiació Confraria: 1% retorn venda a llotjes veines
i renda patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: -

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Quasi nul·les són les referències històriques que disposem per parlar de l'activitat pesquera desenvolupada al llarg dels darrers segles en la població de Pineda de Mar.

Dins el Reglament de Pesca i Navegació de la Província de Mataró, elaborat per Manuel de Zaldive l'any 1763, apareix ja l'existència d'un gremi que arreplegava conjuntament a mariners, pescadors i mestres d'aixa. Tambè fa referència a la contribució que estaven obligats a fer al Duc de Medina-Celi en concepte del "ribage del pescador", contribució que estava destinada a col·laborar en el manteniment de l'hospital d'Hostalric.

Membres

La Confraria de Pineda compta actualment amb un total de 9 membres actius. Aquest reduït nombre la determina com la Confraria més petita de tot Catalunya. Tots ells es dediquen a l'"ofici petit" o combinació de palangre i tresmall principalment. Alguns d'ells tenen dues embarcacions de diferent tamany que utilitzen segons el temps i la llunyania dels caladeros.

L'edat mitja dels membres d'aquesta confraria és de 48.7 anys, molt per sobre de la mitja del total de la població pesquera catalana.

Sí podem afirmar que quasi tots ells són fills del poble, doncs 7 són nascuts a Pineda i només 2 membres provenen d'altres indrets de Catalunya, un de la mateixa província i l'altre de la província de Girona.

Flota i Pesqueres

Vuit embarcacions, totes elles dedicades al tresmall, formen l'actual flota pesquera de la Confraria de Pineda.

Són embarcacions petites, doncs tan sols una té un volum superior a les 5 TRB.

Totes les embarcacions són patronejades pel mateix armador, i en quatre d'elles aquest surt sol a pescar. En les restants l'armador surt acompanyat d'un mariner, generalment amb algun lligam de parentiu.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern i personal

Degut al reduïdíssim nombre de membres d'aquesta Confraria, quasi es fan innecessaris els òrgans de govern com a tals. Encara que en les darreres eleccions, va quedar nomenat el Patró Major i

constituït el Capítol o Cabildo, a l'hora de pendre algun acord o informar-se d'algun assumpte d'interés, són tots els membres de la Confraria els qui es reuneixen i tenen vot. També val a dir que en els darrers anys poques han estat les cuestions d'interés a tractar o els problemes a solucionar, doncs les reunions no han estat més nombroses que un cop l'any.

Com a tot personal administratiu, la Confraria compta amb un Secretari.

3. Economia

Patrimoni i finançament

Com a tot patrimoni Pineda disposa, dins la zona portuària i en el varadero, d'una caseta on hi té el cabestrany per pujar les barques a la platja.

Aquesta caseta, està llogada a un senyor que hi regenta un petit bar.

El lloguer d'aquesta caseta i l'1% de retorn de les vendes efectuades en la llotja veïna de Blanes, són les dues principals i úniques fonts de finançament de la Confraria, doncs els seus membres no tenen establert el pagament de cap cuota.

4. Serveis

Materials, burocràtics i socials

El cabestrany per varar les barques a la platja és tot el servei material que ofereix la Confraria. Al no tenir llotja, la majoria dels seus membres van a vendre a la llotja de Blanes, donada la seva proximitat. També és allí on es suministren el gas-oil, de gel i de tots aquells serveis que la Confraria de Blanes té a la disposició dels seus membres i d'aquells membres de les confraries veïnes que no tenen llotja.

Com a servei burocràtic la Confraria de Pineda gestiona i tramita tots els papers relacionats amb l'ISM. També recauda i ingressa les cuotes dels seus membres a l'ISM. Des de fa dos anys s'han acabat els problemes de la recaudació doncs la Confraria de Blanes reten el 14% del producte de les vendes de tota embarcació en concepte de SS. Aixó fa que les embarcacions es mantinguin més o menys al corrent dels pagaments, i aquests no representin un problema per la Confraria. Aquesta té establert la liquidació de l'anomenat "sobrant", o muntant que ha sobrepassat el valor de les cuotes, un cop l'any, pels voltants de Nadal, i d'aquesta manera reb la forma d'aguinaldo.

Com podem suposar, en aquests moments la Confraria de Pineda no desenvolupa cap política de serveis socials.

Confraria de Pescadors de Calella

Membres: 23 membres actius

Flotes: Tresmall (18)
Sonsaires (2)

Port / Varadero: Varadero a la platja.

Llotja / Venda Platja: -

Fàbrica de Gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 1 local

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre Gas-oil: -

Personal: Secretari.

Informatització: -

Financiació Confraria: 1% retorn vendes en altres llotjes,
quotes dels membres confraria,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere i la diada popular de "la sardina".

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Poc sabem sobre la Confraria de Pescadors de Calella i sobre la pròpia activitat pesquera que es desenvolupà en aquesta platja, doncs la única referència històrica que en tenim, el Reglament de Pesca i Navegació de la Província de Mataró elaborat l'any 1763 per en Manuel de Zalvide, fa una descripció molt curta de la mateixa.

En aquella època, mariners, pescadors i mestres d'aixa es trobaven reunits en un sol gremi. A l'hora d'especificar el tant a pagar al Duc de Medina-Celi, doncs aquesta platja també pertanyina al Comptat de Cabrera i Bas, en Manuel de Zalvide ens concreta com arts emprats pels pescadors la jàvega, el sardinal, el palangre i la nansa.

Pel record dels pescadors, i de la pròpia gent de Calella, sabem que els sardinals varen arribar a ser importants en aquesta platja, sobre tot després de la guerra i fins els anys 50. A partir de llavors la manca de Port i la forta activitat turística de la població va fer decreixer l'activitat pesquera.

Membres

La Confraria de Calella té actualment 23 membres actius. D'aquests, nou es dediquen principalment al palangre, deu al tresmall i quatre a la pesca del sonso.

Com passa a d'altres confraries petites, ens trobem amb una població pesquera madura, amb una edat mitja de 42.9 anys i en la qual les recents incorporacions son poc nombroses. De fet només trobem un noi entre els 16 i els 19 anys, i 5 membres entre els 20 i els 34 anys. Més de la meitat dels membres, el 64%, té entre 35 i 59 anys, malgrat que tan sols dos estan en edat de jubilació.

Podem afirmar que la població pesquera de Calella és nadiua, doncs 18 dels seus membres, el 78%, són fills del poble. Altres 4 provenen de la província o de Tarragona i tan sols un és nascut a Andalusia.

Flota i Pesqueres

Vint embarcacions formen l'actual flota de Calella.

D'aquestes 20, totes elles de menys de 5 TRB, 18 es dediquen a l'anomenat ofici petit" i combinen tresmall, palangre i caducs pel pop, segons l'època de l'any.

Les altres dues embarcacions es dediquen primordialment a la pesca del sonso.

La majoria d'aquestes embarcacions, donada la dificultat de surtir els mesos d'hivern des de la platja, varen sempre al port d'Arenys i unes poques a Blanes. Només 3 embarcacions, patronejades pels pescadors més grans de la Confraria, varen encara a la platja de Calella.

Aixó fa que a l'hora de regular les diferents pesqueres els membres de la Confraria de Calella, respectin els acords de les Confraries d'Arenys i Blanes. Es així com els tresmallers, quan arriben els mesos d'octubre i novembre en els que es dediquen a la pesca del pop amb caducs no poden anar a la vegada amb els tresmallers.

Els sonsaires varen al port d'Arenys i tenen l'horari establert per la Llei del Sonso: la sortida a les 6h. del matí i l'entrada a les 2h. de la tarda.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern i Personal

El Capítol, o Cabildo, és l'òrga de gestió més utilitzat per aquesta Confraria. El reduït nombre de membres i la seva dispersió en els Ports d'Arenys i Blanes fa que els problemes que puguin sorgir o els acords a pendre estiguin més relacionats amb els àmbits i Confraries d'Arenys i Blanes que no pas amb la de la pròpia base. Tan és així que tan sols tres o quatre reunions l'any són necessàries per donar sortida als problemes plantejats.

Com a tot personal la Confraria compta amb un Secretari, dedicat a temps parcial.

3. Economia

Patrimoni i financiació

Tot el patrimoni de la Confraria de Calella són les seves instal·lacions a zona portuària. Dins el varadero hi està situada la seva casa que té diferents funcions. Per una banda, una habitació és utilitzada com a oficines i sala de reunions, una altre com a magatzem per guardar els estris de pesca dels pescadors que varen a la platja i una darrera pel mestre d'aixa. A més d'aquesta casa, la Confraria disposa d'una caseta on hi té el cabestrany per pujar les barques a la platja.

Degut a la infra utilització del varadero, doncs com ja hem dit abans tan sols 3 barques romanen a la platja, des de l'any 85 la Confraria lloga aquest a una empresa de cards. Aquest lloguer és la única petita renda del patrimoni de la Confraria, però ajuda a aquesta en els seves despeses anyals.

La principal font de finançament de la Confraria, a part aquesta renda del patrimoni, són les cotes que paguen cadascun dels seus membres, estiguin varats a la platja o en altres ports. Actualment la cuota està establerta en 1.200 pessetes al mes per aquells membres que tenen una embarcació i en 1.500 pessetes pels que en tenen dues.

Además de les cuotes mensuals, la Confraria també es finança amb l'1 % de retorn de les vendes que els seus membres fan a les llotjes de Blanes i d' Arenys.

4. Serveis

Materials, Burocràtics i Socials

Els serveis materials que ofereix avui la Confraria els gaudeixen quasi exclusivament aquells pocs membres que encara varen a la platja. Són aquets els que utilitzen el cabestrany i el magatzem d'estris de pesca. Els altres membres, obviament, gaudeixen més directament dels serveis materials oferts per les Confraries dels ports on atraquen.

El servei burocràtic més important que ofereix la Confraria a tots els seus membres és la gestió i tramitació de tot el relacionat amb l'ISM. Com les altres confraries catalanes i en funció de l'acord amb l'ISM, la Confraria de Calella és la responsable de ingressar puntualment les cuotes de la SS. Fins fa pocs anys el problema financer més gros que afrontava la Confraria era l'ingrés d'aquestes cuotes, doncs moltes vegades els pescadors no podien atendre aquest pagament puntualment. D'ençà que a les Confraries d'Arenys i Blanes es retèn el 14 % del producte de les vendes de cadascuna de les embarcacions en concepte de cuota de la SS, la Confraria de Calella sempre disposa d'un marge líquid suficientment gran per afrontar l'ingrés puntual de tots els seus membres, doncs la majoria d'aquests venen a les llotjes d'Arenys i Blanes.

Des de l'any 85, i gràcies a la renda del lloguer del varadero, la Confraria ha pogut tornar a pensar en oferir algun tipus de servei social. L'any 86 va donar resposta a una necessitat plantejada per els seus membres al obsequiar a cadascun d'ells amb un vestit d'aigüa. Pels anys vinents, i sempre limitats per la situació financera pensen donar resposta a altres necessitats. En relació als cursos de formació nauticopesquera i altres activitats destinades als jubilats, la proximitat de la Confraria d'Arenys fa que aquesta arreplegui als membres de la Confraria de Calella com a seus.

Confraria de Pescadors de Sant Pol

Membres: 17 membres actius.

Flota i pesqueres: Arrossegament Petit (2)
Palangre (1)
Tresmall (13)

Port / Varadero: Varadero

Llotja / Venda de Platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre Gas-oil: -

Personal: Secretari

Mecanització: -

Financiació confraria: 1% de retorn venda en llotjes veines,
quotes mensual membres
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades Generals

Dades històriques

Encara que tan sols tenim com a referència històrica el Reglament de Pesca i Navegació de la Província de Mataró, elaborat per Manuel de Zaldive l'any 1763, en ell ja queda reflectida la pesca com una important activitat econòmica per a la vila. Tot i que mariners i pescadors, es trobaven reunits en un mateix gremi, ja en aquella època aquest comptava amb un petit patrimoni immoble, que consistia en casa pròpia i caldera per a tintar les xarxes.

Així com Blanes, Calella i Pineda, els matriculats de Sant Pol contribuïen, amb el obligat pagament lliurat al Duc de Medina-Celi, al manteniment de l'hospital d'Hostalric.

Després de la Guerra Civil, la pesca va esdevenir molt important per a la vila, doncs arreplegava a uns 300 homes actius. Sant Pol arribaria a tenir més de 20 trenyines i l'arrossegament petit també va ser important. Era la platja amb més pescadors de totes les del voltant. Però la manca de port, com a altres indrets, va fer anar marxant les embarcacions cap a Arenys i altres varen desaparèixer.

Actualment, només queda a Sant Pol una vintena de membres de la Confraria i la majoria de les embarcacions les atraquen al port d'Arenys.

Membres

17 membres són el total de pescadors afiliats actualment a la Confraria de Sant Pol. Cinc es dediquen a l'arrossegament petit, dos al palangre i deu al tresmall.

Molt al contrari del que hom suposaria, entre aquests membres trobem gent jove i altres que comencen en l'ofici. Dos nois entre 16 i 19 anys s'han incorporat molt recenment a la Confraria; quatre tenen entre 20 i 34 anys, i sis entre 35 i 49 anys. Per tant, 12 membres, el 75%, estan en plena edat productiva, i tan sols 5 membres sobrepassen els 50 anys. L'edat mitja dels membres és de 40 anys, al igual que la mitja de la població pesquera del litoral català.

L'origen d'aquests pescadors és divers. Nou d'ells, el 50%, han nascut a Pineda. Tres provenen d'altres viles de la província, un de Llevant, dos d'Andalusia i dos més de la resta de l'Estat.

Flota i pesqueres

Un total de 16 embarcacions formen la flota pesquera de Sant Pol. D'aquestes, dues es dediquen a l'arrossegament petit, tretze al tresmall principalment i una al palangre com a principal ormeig, encara que segons l'època empre altres arts.

Excepte les dues d'arrossegament petit, que superen les 5 TRB, les altres són embarcacions petites que no arriben a les 5 TRB.

En totes aquestes embarcacions és el propi armador el que fa de patró.

Totes les embarcacions estan atracades al port d'Arenys. Això permet als patrons surtir la majoria de dies tots els mesos de l'any, fet que no seria possible si vaessin l'embarcació a la platja.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern i personal

El reduït nombre de membres de la Confraria fa que el funcionament i gestió d'aquesta esdevingui senzill. El Capítol, o Cabildo és l'òrga decisorí per excelència. Les reunions no tenen determinada una periodicitat, sino que es celebren sempre que es presenta algun problema o s'ha d'informar de quelcom important pel sector. Des de la constitució del darrer Capítol, l'agost del 83, aquest s'ha reunit una mitja de dues vegades l'any.

El Secretari de la Confraria és el que porta tota l'administració i gestió, funcions que desenvolupa des de l'any 60 per aquesta Confraria. Des de l'any 75 també és el Secretari de la Confraria de Calella.

3. Economia

Patrimoni i financiació

El patrimoni immoble de la Confraria, que consisteix en un edifici sencer, de planta i pis, situat al centre de la vila i uns terrenys situats fora del nucli urbà, reflexe la importància que temps enrera va tenir la pesca com a activitat econòmica.

Al mateix temps l'estat quasi ruïnós en que es trobava l'edifici fins l'any passat i la no utilització del terreny per part dels pescadors, és testimoni de la minca activitat pesquera en les darreres dècades.

La Confraria no podia fer-se càrrec de les reparacions de l'edifici i tan sols utilitzaba la planta baixa com a magatzem pels estris dels pescadors. L'any passat, varen arribar a un acord amb el Bar del costat. Aquest va arreglar la teulada i planta alta i paga un lloguer cada any. Aquesta renda és actualment la font de finançament més important per la Confraria i la que li permet mantenir una economia sanejada.

El terreny situat fora del nucli urbà també està llogat.

A part les rendes del patrimoni, molt importants en el finançament de la Confraria, aquesta compta amb l'1% de retorn de les vendes efectuades pels seus membres a les llotjes veïnes, generalment la d'Arenys, i la cuota fixa que paguen mensualment. Aquesta varia segons el TRB, i actualment està establerta en 1.200 pessetes aquells membres que tan sols tenen una embarcació

i no és gaire gran i 1500 pessetes per aquells que l'embarcació és gran o en tenen dues.

4. Serveis

Materials, burocràtics i socials

El fet de que totes les embarcacions restin atraquades tot l'any al port d' Arenys ha determinat que es donés un trasbàs del conjunt de serveis materials, que les confraries es veuen en la necessitat de oferir als seus membres, des de la Confraria de Sant Pol a la Confraria d' Arenys. Es així com el suministre de gel, gas-oil, caixes, pertrechs, etc... els pescadors de Sant Pol l'obtenen de la Confraria d'Arenys.

Per tant el servei que ofereix la Confraria de Sant Pol als seus membres és la gestió i tramitació de tot el relacionat amb l'ISM, ja que de serveis socials no en dona.

Confraria de Pescadors d'Arenys de Mar

Membres: 433 membres actius
3 remendadores
100 jubilats

Pesqueres: Arrossegament (15)
Arrosseg. petit (8)
Cercle (12)
Art Clar (2)
Tresmall (45)
Sonso (6)
Mariscadors (12)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 456 m2.

Fàbrica de Gel: -

Refrigeradors: 1 cambra per gel.

Casetes estris pesca: 40 propietat de la Confraria.
20 propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: sí.

Venda pertrechs: Cooperativa de pertrechos Sant Telmo.

Suministre Gas-Oil: CAMPSA

Personal: 10 persones.

Informatització: ordinador des de 1980.

Financiació Confraria: 3% pescadors afiliats i foràns sobre
producte vendes,
1% compradors sobre producte llotja.

Serveis Socials: Complement pensió jubilats i vídues: catorce
pagues de 2.000 Pts. mensuals.

Assignació mensual membres en milícies de 1.200
Pts. mensuals.

Patró: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades Generals

Dades històriques

Gràcies a les referències històriques que apareixen en el Reglament de Pesca i Navegació elaborat per Manuel de Zaldive, tenim coneixement de l'existència de la Confraria d'Arenys amb els seus estatus corresponents l'any 1585. Aquesta data la configura com una de les confraries més antigues de Catalunya de la que té coneixement.

L'any 1763, els mariners i pescadors d'Arenys de Mar es trobaven arreplegats en un sol gremi. Els mestres d'aixa, degut a la seva importància i número, en formaven un a part. Dins de la província de Mataró, només Arenys igualava en importància a Mataró en la construcció de vaixells.

No coneixem si l'antiga tradició pesquera es va mantenir al llarg del temps o si va decaure. Sorpren que a la I Assamblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà, celebrada a Tarragona l'any 1935, no hi assistís cap pòsit ni associació de pescadors d'Arenys i tampoc quedi reflexada la seva adherència a les resolucions preses.

El que sí podem afirmar és que gràcies a la construcció del port, Arenys ha esdevingut una de les poblacions pesqueres importants de la costa catalana i la seva proximitat al Mercat Central de Barcelona ha donat a la seva llotja una de les millors cotitzacions del peix.

Membres

La Confraria d'Arenys compta avui amb 433 membres actius. D'aquests el 77% es troben enrolats en els pesqueres d'arrossegament i de cercle, i el 23% resten entre les diferents pesqueres petites que es desenvolupen en aquest port: tresmall, sonso i marisqueix.

Si bé la tradició de l'activitat pesquera en aquesta població es remonta més enllà de quatre-cents anys, actualment només un 10% dels membres de la Confraria -43- són nascuts al mateix Arenys. Això ens fa pensar en una devallada de la importància de la pesca que no es remuntaria fins la construcció del port i la vinguda a aquest d'embarcacions foranes. 155 membres -el 38%- han nascut a altres indrets de Catalunya, i d'entre ells la majoria provenen de les poblacions veïnes, de la mateixa província de Barcelona, que no tenen port. La resta dels membres, més de la meitat, -228- provenen de fora de Catalunya, i entre ells el col·lectiu més important és l'andalús, arribant a representar el 80% de la població de fora del principat.

La distribució per pesqueres dels membres d'aquesta Confraria segons el seu lloc de naixement presenta les mateixes característiques que les del total de la població pesquera catalana. En les pesqueres d'arrossegament, tresmall, marisqueix i la del sonso, la majoria dels enrolats han nascut a Catalunya. En canvi en la pesquera de cercle i en la de l'art clar és el col·lectiu forà més numèric, l'andalús, el que conforma la gran majoria -el 72% en la primera i el 54% en la segona-.

Cal assenyalar que l'edat mitja dels membres de la Confraria és de 38.5, una de les quatre més baixes del conjunt de confraries del litoral català. Segons els intervals d'edats que varem establir, el grup més nombrós és aquell que té entre 20 i 34 anys, 172 membres. També ressalten els 12 membres de 16 a 19 anys, doncs representen el 18% de les més recents incorporacions de joves a nivell de Catalunya. Si sumem aquests dos grups, tenim que quasi la meitat dels membres d'aquesta Confraria -el 42%- tenen menys de 35 anys, el que la conformen com una de les confraries catalanes amb una població pesquera més jove.

Flota i Pesqueres

La flota pesquera d'Arenys està formada per 100 embarcacions, que desenvolupen una gran varietat de pesqueres. D'aquestes 15 es dediquen a l'arrossegament, 8 a l'arrossegament petit, 12 al cercle, 2 a l'art clar, 45 al tresmall, 6 a la pesca del sonso i 12 al marisqueix.

Atenent al TRB d'aquesta flota podem dir que es caracteritza per està formada per embarcacions grosses. Les embarcacions d'arrossegament -a excepció del petit, doncs aquest es caracteritza per no sobrepassar les 20TRB- són totes majors de 35TRB i la majoria d'elles sobrepassen les 50TRB. També en el cercle trobem embarcacions de gran tonatge, doncs inclús n'hi ha una que sobrepassa també les 50TRB. Dins les embarcacions dedicades al tresmall i al marisqueix sorprén el número de les mateixes que tenen entre 5 i 20TRB.

Si bé com a la resta de confraries catalanes ens trobem que la gran majoria d'armadors són del sector -el 99%-, i además patronejen la seva pròpia embarcació -el 82%-, hem de ressaltar l'existència de dues embarcacions d'arrossegament que funcionen en règim de cooperativa. Aquesta, la Cooperativa Reyes Católicos, és l'únic cas en tot Catalunya. A part l'intent fracassat a Mataró no existeix cap altre cooperativa en el procés propiament extractiu, encara que en els estatuts de totes les confraries la promoció de cooperatives figura com a una de les finalitats més importants.

Els horaris que regeixen aquestes diferents pesqueres en el port d'Arenys són els següents:

Tant l'arrossegament com l'art clar tenen fixada la sortida de port a les 6h. del matí i l'entrada a les 6h. de la tarda. Aquest horari és el que regeix durant tot l'any.

El cercle té establerta la sortida a les 11h. de la nit. L'entrada, encara que no fixa, ha de ser al llarg del matí següent.

Els tremallers o tots aquells que es dediquen a l'ofici petit, ja sigui palangre petit, tresmall, cadubs, nansas, etc..., no tenen horari fix durant la setmana, però divendres a la tarda tots els ormeigs han d'estar en terra i diumenge a la sortida del sol poden anar en mar a calar pel dilluns.

Els sonsaires i mariscadors, o peixinaires, tenen fixada la sortida a les 6h. del matí i l'entrada a port a les 2h. de la tarda.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

La Confraria d'Arenys, degut al seu nombre important de membres i sobre tot a la gran varietat de pesqueres que la seva flota desenvolupa, ademés dels tres òrgans principals de govern, el Patró Major, el Capítol o Cabildo i la Junta General, utilitza normalment en les seves desicions, gestió i govern les altres formes d'agrupament que els estatuts permeten. Aquestes, ja siguin les seccions, agrupacions, comissions de vigilància o inclús la combinació de les mateixes, agilitzen en gran manera la necessària dinàmica decisòria i de govern que difícilment podrien assumir els òrgans principals.

Tres són les seccions: arrossegament, cercle i art clar, i arts vàries en la que queden incloses totes les pesqueres petites i els peixinàires. Les reunions de les mateixes no tenen una periodicitat fixa, sino que sempre tenen lloc quan segons la problemàtica del moment es dóna la necessitat de regular, proposar o defensar algún interés concret de la pesquera. Aquestes reunions són convocades per escrit, com la resta, les presideix el Patró Major i són recollides en les actes per el Secretari. Al llarg de l'any poden arribar a més d'una dotzena el nombre de reunions per seccions celebrades en aquesta Confraria.

Les Comissions de Vigilància ajuden a fer respectar les normes que imperen en cada tipus de pesquera alhora que quan es dóna algún cas de infracció són les encarregades de determinar la sanció. La comissió més important és la de l'arrossegament i està formada per totes les embarcacions que es dediquen a aquesta pesquera amb la finalitat de comprometre en aquesta tasca a tot el col·lectiu.

El Patró Major de la Confraria, sortit de l'agrupació econòmica i de la secció d'arrossegament, és membre de la Cooperativa Reyes Católicos propietària de dues embarcacions d'arrossegament. Al mateix temps és el Director Local de l'ISM a Arenys i el President de la Federació Provincial de Confrarías de Barcelona.

El Capítol, o Cabildo, està format per 12 membres i guarda la deguda paritat entre econòmics i socials. Dels 6 membres de cada agrupació, 3 són de la secció d'arrossegament, 2 de la secció de cercle i art clar i 1 de la secció formada per les arts vàries. La periodicitat de les seves reunions està establerta en una mensual.

La Junta General està formada per 40 membres, 20 de cada agrupació. D'aquests 20, 10 són de la secció d'arrossegament, 7 de la de cercle i art clar i 3 de la secció de les arts vàries.

Personal

Un total de 13 persones treballen a la Confraria. D'aquestes 10 a temps complet i 3 a temps parcial.

Dels 10 a temps complet, 7 es troben a les oficines inclós el Secretari, 2 són vigilans i 1 és subastador. El Secretari ho és des de l'any 1982, però fa 24 anys que treballa en la Confraria.

Els 3 a temps parcial treballen a la llotja, 2 com a subastadors i 1 com a apuntador.

De tot aquest personal, només el Secretari és funcionari homologat a extingir. Per lo tan la resta del personal va a càrrec del pressupost de la Confraria.

Mecanització

Des de l'any 1980 la Confraria compta amb un ordinador Olivetti, que li permet mecanitzar tot el relacionat amb les vendes, la facturació, les estadístiques i la comptabilitat de la pròpia Confraria.

A més dos ordinadors personals faciliten les tasques administratives i de correspondència, sense entorpir el funcionament constant de l'ordinador gros.

3. Economia

Patrimoni

Tot el patrimoni de la Confraria consisteix en les instal·lacions dins la zona portuària. Cap edifici ni bé immoble conserva la Confraria com a testimoni d'una activitat pesquera important en temps passats.

Dins la zona portuària, la Confraria és propietària de les instal·lacions de la càmera de gel, del magatzem de pertrechs, de 40 magatzems d'estris que ella lloga directament als pescadors, de les màquines de pesada i complements de la llotja i del bar que, anexe a aquesta, té en aquests moments llogat.

Finançament

La única font de finançament de la Confraria prové dels drets de llotja que tant pescadors com compradors paguen, ja que el lloguer del bar de la llotja és poc important.

Al pescador, ja sigui de la mateixa Confraria o foraster, se li cobra el 3% del producte de les seves vendes.

Al comprador se li cobra el 1% del producte de les seves compres per la Confraria, ja que el 2% de més que se li cobra per la tarifa G4, encara que és recaudat per la Confraria, va directament a la Direcció de Ports de la Generalitat.

4. Serveis

Comercialització

Gràcies a la concessió de la llotja que disfruta la Confraria, aquesta pot oferir als seus membres el principal servei: la comercialització mitjançant la subasta.

Donat que dins el grup de les llotjes més importants de Catalunya, aquesta és la que es troba més a prop del Mercat Central de Barcelona la cotització del peix en la mateixa és de les més altes de tot el litoral. El nombrós cens de compradors, actualment uns 225, ajuda a maximitzar la competència i elevar la cotització del peix, al mateix temps que la diversitat de pesqueres que es desenvolupen en aquesta Confraria ofereix al comprador la suficient varietat d'espècies per donar resposta a la seva demanda.

Dues subastes es celebren a la llotja: la del matí pel peix blau i la de la tarda per la resta de peix.

La subasta de la tarda, de dilluns a divendres, comença a les 3.30h. L'ordre de venda s'estableix a un primer nivell segons els tipus de pesquera, i dins cada pesquera és l'ordre d'arribada a port el que determina l'ordre de venda.

Els primers en vendra són els pescadors que es dediquen a les pesqueres petites: tresmall, palangre, sonso i, en el cas que venguin a llotja, els peixinaires. Dins d'aquests, els forasters tant si vénen per mar com per terra venen els primers, de 3.30h. a 4.00h. Si es dóna el cas d'algun foraster que arriba passada aquesta hora aquest es veurà obligat a vendra al final de tota de la subasta, darrera la última embarcació d'arrossegament. A les 4.00h. venen els pescadors petits de la Confraria segons la seva arribada a port.

Un cop han acabat de vendra els petits, venen les dues embarcacions d'art clar. I darrera aquestes, les embarcacions d'arrossegament segons un estricte ordre d'arribada a port. Això funciona perfectament bé encara que no hi ha cap sistema de control de les arribades establert per la Confraria.

La subasta es desenvolupa mitjançant un sol rotllo. I normalment no es donen interrupcions en el continuat procés, a excepció dels dies de molt mal temps en que és tan poc el nombre d'embarcacions que han sortit que s'arriba a produir un buit entre el grup dels petits i les embarcacions d'arrossegament.

Encara que podem afirmar que tot el peix desembarcat en el port d'Arenys passa per la llotja, hi ha una excepció. Aquesta, la dels peixinaires, no tan sols és permesa per la Confraria sino que ha estat promoguda i facilitada per ella. Tots els peixinaires de la Confraria formen part d'una cooperativa de comercialització del marisc. D'aquesta manera han arribat a comercialitzar millor el seu producte que si ho fessin per llotja, i tan sols utilitzen aquesta en el cas que els hi convingui. Encara que a resultes d'això aquests conjunt de membres de la Confraria no aporta els seus drets de llotja al finançament de la Confraria, no paguen cap cuota a part. Aquest fet és ben il·lustratiu de que una de les finalitats de la Confraria és promoure al màxim els interessos dels seus membres i també el cooperativisme.

Materials

Una sola càmara de gel, on s'amagatzemen les barres comprades fora de la Confraria, i la màquina trituradora suministren el gel trossejat necessari pel funcionament de la subasta. Aquesta mateixa càmara quan és necessari, el que passa rares vegades, també és utilitzada per algun pescador petit per guardar-hi el peix.

El gas-oil és suministret directament per CAMPSA, i el poste es troba molt bé situat.

La Confraria compta amb una Cooperativa de Pertrechos San Telmo. Mitjançant aquesta suministra als armadors els materials de pesca més utilitzats. El marge que es carrega al preu de fàbrica tan sols preten poder fer-se càrrec de les despeses que el personal i el manteniment del magatzem ocasionen.

Dels 60 magatzems d'estris de pesca existents a la zona portuària, la Confraria va finançar la construcció dels darrers 40. De moment i fins que passin 25 anys, ella n'és la propietària i cobra el lloguer al pescador directament. Aquest tan sols preten arribar a pagar el cost que la seva construcció va representar. Majoritàriament aquest magatzems han estat ocupats per pescadors petits i de cercle, i molts d'ells es troben compartits per dues embarcacions. Les embarcacions d'arrossegament ocupen els 20 magatzems construïts per Ports.

Una gran extensió de terreny, en front els magatzems d'estris de les embarcacions d'arrossegament és utilitzat com a assecador de xarxes.

Burocràtics

La gestió de tot el relacionat amb la venda mitjançant la llotja és, sens dubte, el principal servei que ofereix la Confraria. Cada embarcació té assegurat el cobro setmanal del producte total de les seves vendes, malgrat que el comprador encara no hagi pagat, la gestió de la facturació i de l'IVA.

A part del relacionat amb les vendes, la Confraria tramita a tots els seus membres tot paper necessari per l'ISM, les baixes, les altes, accidents, pensions, etc... además d'ingresar en nom seu cada mes les cuotes de la Seguretat Social. Per tal de recaudar aquestes cuotes, la Confraria d'Arenys té establert la retenció del 14% de les vendes setmanals en concepte d'ISM. Periòdicament liquida a cadascuna de les embarcacions la diferència entre el retingut i el cost total de les cuotes.

També es manté informat a tot el sector de les ajudes i crèdits que tant les institucions de l'Estat com els bancs i caixes ofereixen al sector. A més de la informació s'els hi tramita tots els papers necessaris a aquells armadors que demanin un ajut o crèdit.

Socials

L'any 1963 la Confraria va promocionar la construcció de 120 vivendes pels pescadors, agrupades en dos grans blocs. Ella es va encarregar de la compra del terreny que posteriorment va cedir a l'Obra Sindical per tal que construís els pisos.

Actualment, la Confraria té establerta una política de pensions, anomenades "pensions graciabls", dirigides principalment a aquells membres que no exerceixen l'activitat: els jubilats i els nois que es troben en el servei militar. Els jubilats de més de 65 anys i aquells en invalidesa permanent, amb uns certs anys de permanència a la Confraria, reben una pensió de 2.000 pessetes mensuals amb 14 pagues anuals. Els nois que es troben realitzant el servei militar reben una paga de 1.200 pessetes mensuals.

Quan arriba Nadal, tots els membres de la Confraria, actius i no actius, : jubilats, vidues, malalts, actius, etc... reben un lot de Nadal.

També, des de fa uns anys, es regala cada any un vestit d'aigüa a tots els actius.

A més d'aquesta àmplia política d'assistència en l'àmbit material, és tradicional en aquesta Confraria la realització de cursos de formació pesquera. Ja a l'any 1960, amb l'Escola d'Orientació Marítimo-Pesquera, i d'ençà llavors s'han estat realitzant cursos de patronia, competència marinera i mecànica d'una forma continuada. Aquests cursos fins ara eran organitzats per la Confraria i subvencionats, en la majoria dels casos en la seva totalitat, per l'ISM. Des de l'any passat en que es varen donar els traspassos a la Generalitat de la formació professional, és aquesta la que es fa càrrec de donar una ajuda financera però que de moment no arriba a cubrir tots els gastos dels cursos. La resta dels costos els assumeix la Confraria. A aquests cursos, a més dels membres de la Confraria d'Arenys, hi assisteixen altres pescadors provinents de les confraries veïnes.

Financers

Els membres de la Confraria gaudeixen de l'àmplia política financera que aquesta desenvolupa. Tant en el cas de les cuotes de la Seguretat Social, com en els materials comprats a la Cooperativa de Pertrechs Sant Telm i el sumistre diàri de gas-oil, l'armador de l'embarcació no ha de pagar-ho en aquell moment sino que se li descomptarà del total de les vendes efectuades aquella setmana. En el cas que aquestes hagin estat poc importants la Confraria esperarà a una altre ocasió per fer-li el descompta. En el cas del gas-oil, encara que la Confraria no regente ni gestiona el sumistre del poste té un acord amb CAMPSA per el que és ella la que paga el gas-oil setmanal sumministrat a totes les embarcacions.

A part el finançament d'aquestes necessitats més immediates pel funcionament diàri del sector, la Confraria també té establert la concessió de préstecs tant a armadors com a mariners. Els préstecs de quantitats poc importants són autoritzats pel Patrò Major o el Secretari, mentre que els més importants han de ser aprovats pel Capítol. Els membres que més ús fan d'aquests préstecs són els que es dediquen al cercle, degut als alts i baixos que la seva producció presenta durant l'any.

Confraria de Pescadors de Mataró

Membres: 47 actius
4 remendadores
104 jubilats i vídues.

Flota i Pesqueres: Tresmall (25)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 50 m2.

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 18, propietat Confraria.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: Administrativa a mig temps.

Informatització: -

Financiació Confraria: 4% pescador sobre producte llotja,
2% comprador sobre producte llotja,
1% retorn vendes altres llotges,
quotes mensuals d'alguns membres,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Les poques dades històriques que coneixem de l'activitat pesquera de la vila de Mataró estan recollides en el Reglament de Pesca i Navegació de la Província de Mataró elaborat per Manel de Zaldive l'any 1763, i reflecteixen una gran importància de la mateixa.

Segons el Reglament, es té coneixement d'uns estatuts de 1594 de la Confraria de Pescadors de Mataró i d'uns altres de més antics, datats al 1588, de la Confraria de Mareantes. Aquestes dues confraries, no obstant compartien cert patrimoni i funcions ja tenien òrgans de govern separats, degut segurament a la importància d'ambdues activitats marineres.

L'any en que Zaldive elaborà el reglament, 1763, ja era ben palesa la importància dels dos Gremis, el nou nom que reberen les antigues confraries donades els reformes de Carles III. La regulació dels seus òrgans de govern, l'administració i comptabilitat dels gremis i la composició de les Juntes fa pensar en una important activitat econòmica. També queden regulades en el Reglament els diferents arts emprats dins per la matrícula de la vila: la jàvega, el bolitx, el sardinal, la trenyina, la solta i boludes, la nansa, el palangre i la fitora. Amb aquesta regulació s'esperava possibilitat a cadascuna de les pesqueres l'accés als recursos marins sense perjudici de les altres.

Ja en aquell temps el patrimoni dels dos gremis era important. El joc de peses i mesures i la funció de càrrega i descàrrega, amb els sis llauts corresponents, els compartien els dos gremis, així com la casa de propietat on celebraven les juntes o consells. El Gremi de Pescadors també tenia una casa on hi havien els dues calderes per el tint de les xarxes. El Gremi cobrava un tant al matriculat que en fés ús per cubrir les despeses de l'escorxa de pí i altres estris necessaris. També tenia un paral a disposició dels matriculats i dels forasters per ajudar a varar les embarcacions en terra. A més el Gremi tenia una capella dins la parròquia, en la que celebrava la diada del seu patró, l'apòstol Sant Pere, i la de l'apòstol Sant Andreu. El Gremi de Mareantes també poseia la seva capella en la que celebrava el seu patró, Sant Pere Gonzalez Telmo o Sant Telm.

Les altres dades històriques de les que disposem ens remeten a l'any 1935, quan el 30 d'agost es celebrà a Tarragona la I Assemblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà. En aquesta, el Pòsit de Pescadors de Mataró hi participà amb 5 representants de 40 embarcacions i 150 pescadors.

Avui a Mataró hi trobem poques embarcacions, només 25 i totes elles dedicades al tresmall. Fins fa pocs anys encara s'hi mantenia alguna embarcació d'arrossegament petit, de les moltes que hi havien hagut. Però la manca d'un port va impossibilitar mantenir l'activitat pesquera de la vila i aquesta va anar davallant lentament fins avui. En els darrers anys encara han estat constants les baixes d'embarcacions o els canvis de base cap als ports veïns.

Membres

Actualment la Confraria de Mataró compta amb 47 membres actius. Aquest reduït nombre contrasta amb el centenar de jubilats i vídues de la Confraria.

L'edat mitja dels membres és de 48 anys, la tercera més alta de les confraries catalanes. Dels 47 membres, la majoria d'ells, el 74% tenen entre 35 i 59 anys, i només 6 són menors de 34 anys. A més 6 membres es troben en edat de jubilació doncs tenen entre 60 i 65 anys. Aquesta distribució de les edats concentrada per sobre dels 35 anys, ens posa de manifest el poc atractiu que la pesca té com activitat econòmica possible per als joves de Mataró.

D'aquests 47 membres actius, la majoria són nascuts a la seva pròpia base, ja sigui aquesta la platja de Mataró o les platjes de Vilassar i Premià que també pertanyen a la Confraria. Només 3 membres provenen de fora de Catalunya.

Flota i Pesqueres

Actualment un sol tipus de pesquera és la desenvolupada per les 25 embarcacions que formen la flota pesquera de Mataró: l'anomenat "ofici petit". Concretament, aquestes embarcacions combinen dos arts: el tresmall i el palangre petit.

D'aquestes embarcacions només 5 varen a la platja de Mataró tot l'any, mentre que la majoria ho fa al port d'Arenys primordialment durant l'hivern. Altres embarcacions es troben disseminades en les diferents platges de l'àmbit territorial de la Confraria.

Podem afirmar que aquestes embarcacions són petites doncs totes menys una tenen menys de 5 TRB.

Tots els armadors d'aquestes embarcacions pertanyen al sector i en la seva majoria les patronegen ells mateixos o el seu fill. Tan sols en 7 embarcacions l'armador i el patró no tenen cap vincle de parentiu.

En 14 de les 25 embarcacions l'armador-patró surt sol a pescar. En les 11 restants la tripulació està formada per dos o tres tripulants. I tan sols en 5 d'elles el mariner que acompanya al patró no té cap vincle de parentiu amb ell.

Port

El record dels pescadors afirma que des de el 1700 està promesa la construcció d'un port a Mataró, però d'ençà llavors els pescadors encara l'esperen. En els darrers anys, la idea d'una fictícia contraposició platja/port sembla ser que ha estat la causant d'una manca d'acord a l'hora d'elaborar el projecte. Actualment, el projecte està fet i situa el port quasi davant de l'estació de la RENFE per tal de no malmetre la platja. Tant la Confraria com els pocs pescadors que queden a Mataró veuen en el port la única esperança de mantenir la poca activitat pesquera i veure-la créixer. De fet, les embarcacions de tresmall que resten varades a la platja veuen es veuen a l'hivern molt sovint impossibilitades de sortir en mar, i la majoria dels seus armadors han acabat sent pescadors de temporada a l'estiu.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Els tres òrgans rectors de la Confraria de Mataró són el Patró Major, el Capítol o Junta Rectora i l'Assamblea General.

L'actual Patró Major és de la part social.

La Junta Rectora està formada per 6 membres i guarda la deguda paritat. En general la periodicitat de les reunions de la Junta Rectora està establerta en una al mes, encara que darrerament han estat menys freqüents.

La Junta General o Assamblea General està formada pel conjunt de pescadors actius de la Confraria. Aquesta es reuneix un cop l'any, al voltant del mes d'abril, per aprovar l'estat de comptes de l'any anterior. Cal assenyalar que l'assistència a la mateixa és força nombrosa, doncs rarament baixa del 70%.

Personal

Actualment la Confraria compta amb una administrativa a temps parcial, que fa les funcions de secretari fins el nou nomenament d'aquest. L'administrativa s'ocupa de donar els serveis burocràtics als membres de la Confraria, al mateix temps que és l'encarregada d'apuntar en la subhasta i fer tota la facturació i liquidació de vendes a compradors i pescadors. Els divendres a la tarda, es la que lliure el pagament de les vendes setmanals als pescadors.

3. Economia

Patrimoni

Actualment, la Confraria de Mataró té un important patrimoni immoble, reflexa sens dubte de la gran importància que havia tingut l'activitat pesquera a la vila.

Diversos edificis amb continuïtat situats a l'Avinguda del Maresme, en primera línia de mar, composaben als anys 50 el seu patrimoni. Cap als anys 60, i amb la finalitat d'aprofitar millor aquests terrenys i poder fer vivendes pels pescadors, els vells edificis varen ser enderrocats i es va construir de nou.

La mateixa Confraria, mitjançant un préstec de la Caixa d'Estalvis, va ser la promotora de la construcció dels diversos edificis per vivendes que s'acabaren de construir als anys 70. Del total de 30 vivendes, aquelles que varen ser comprades pels pescadors es varen vendre a preu de cost i la resta es va vendre a gent de fora la Confraria a preu de mercat.

Les sis plantes baixes dels edificis, pensades ja com a locals comercials per lloguer, un pati interior d'un dels edificis i dos pisos varen quedar propietat de la Confraria.

Actualment, cinc plantes baixes estan llogades com a locals de negoci, i la restan és la que utilitza la Confraria com a oficines. Aquesta és la que comunica directament amb el pati interior, també propietat de la Confraria, on es varen construir

varis magatzems pels estris de pesca dels pescadors. Dels dos pisos propietat de la Confraria, un està cedit a la Comandància de Marina i l'altre està llogat.

A part aquest important patrimoni immoble, la Confraria compta amb un cabestrany de gas-oil per varar les embarcacions situat dins el Club Nàutic, i amb una caseta situada en terreny municipal en la que celebra la subhasta.

Finançament Confraria

Com a drets de llotja la Confraria cobra al pescador el 4% de totes les vendes i al comprador el 2%. Als pescadors forasters que puguin venir d'altres bases s'els hi cobra el mateix 4% i només s'els hi afegeix el 1% de retorn a la seva base. A més, i com a totes aquelles confraries que tenen la concessió de llotja, la Confraria de Mataró retén per la Direcció General de Ports un altre 2% al comprador, en concepte de la tarifa G4.

Als pescadors d'altres platges, com Vilassar i Premià, que pertanyen a la Confraria però que no venen a la seva llotja s'els hi cobra una quota mensual, actualment establerta en 500 pessetes.

També ajuda al finançament de la Confraria els petits lloguers que es cobren als pescadors que utilitzen els magatzems d'estrís de pesca. El lloguer mensual d'aquests magatzems és de 300 pts. per aquells pescadors que no varen col.laborar econòmicament en el moment de la seva construcció; pels qui ho varen fer la quota és de 250 pts.

I potser per aquesta Confraria la principal font de finançament siguin les rendes del seu patrimoni. Encara que dels cinc locals comercials, només 3 tenen la renda actualitzada, mentre que els 2 restants i els 2 pisos encara mantenen un lloguer quasi simbòlic, aquestes rendes són les que han permès en els últims 15 anys poder mantenir les despeses de les oficines i l'administració.

4. Serveis

Comercialització

La comercialització mitjançant la llotja pes un dels principals serveis que ofereix la Confraria als seus membres.

La quasi obligada estacionalització de la pesca, donada la manda de port i la impossibilitat de sortir en mar en quasi tots els mesos d'hivern, determina que la llotja mantingui un ritme continuat de funcionament tan sols els mesos d'estiu. A l'hivern resta quasi sempre tancada i només s'obre en el cas de que els pescadors surtin en mar. Llavors, la Confraria s'encarrega d'avisar als compradors habituals i si aquests estan interessats la subhasta es celebra, sino el pescador es veu obligat a vendre el peix en una altra llotja.

La llotja està situada en front les oficines de la Confraria però a l'altre cantó de via. Es una caseta de recent remodelació. L'any passat varen ser substituïdes parets i sostre d'uralita per una construcció fixa. Disposa de llum i l'aigüa està en tràmit de concessió. Pel moment, la Confraria disposa de dos cosis grans d'aigüa, un amb sabó i llexiu i l'altre amb aigüa neta, per tal

de poder fer la neteja de les caixes de pesar el peix i de la pròpia llotja. Aquesta neteja, segons el dia, serà feta per l'encarregat del cabestrany, per els pròpis pescadors o bé per algun voluntari que sap que a canvi rebrà dels pescadors un grapat de peix.

L'ordre de venda és l'ordre d'arribada a la llotja, sense distincions entre membres de la Confraria o pescadors forasters.

El cens de compradors és d'uns trenta, dels quals només sis o set són intermediaris del propi Matarò i la resta minoristes.

La Confraria té establert el pagament als pescadors cada divendres a la tarda a les oficines i comprèn totes les vendes de la setmana incloses les del divendres al matí. La majoria de les setmanes el pagament és en metàl·lic. Pels compradors té establert el cobro el dijous i divendres al matí.

Materials

Els principals serveis materials que ofereix la Confraria als seus membres són el cabestrany i els magatzems per guardar els estris de pesca. Lògicament aquests serveis són utilitzats només pels pescadors que varen les embarcacions a la platja.

El cabestrany de gas-oil per varar les embarcacions està situat dins el Club Nàutic. Un encarregat, pagat per la Confraria, és qui el fa funcionar. Amb la finalitat de que aquest servei s'autofinanci se l'hi cobra 100 pts. al pescador cada vegada que l'utilitza.

Els 18 magatzems per guardar els estris de pesca estàn situats tots en el pati interior que comunica amb les oficines de la Confraria. Tots ells són propietat d'aquesta que els té llogats a varis pescadors. Tots els magatzems tenen entre 6 i 8 metres quadrats i disposen de llum. L'aigüa és comuna a tots amb una sortida al pati. En el pati hi ha prou espai per remendar i muntar les xarxes.

Per últim, podem considerar també un servei material les caixes per pesar el peix. Aquestes, unes 15 o 20, són propietat de la Confraria i romanen sempre a la llotja. Només es fan servir en el moment de pesar el peix.

Burocràtics

La Confraria tramita a tots els seus membres, ja siguin actius o jubilats i vídues, les diferents gestions relacionades amb la Seguretat Social: baixes, altes, pensions, etc... També s'encarrega, segons el conveni establert amb l'ISM, de recaudar les quotes de la Seguretat Social de tots els seus membres i és responsable de ingressar-les puntualment cada mes, encara que aquestes no hagin estat recaudades.

Aquesta Confraria té establert com a sistema per la recaudació el pagament mensual de la quota directament per cada pescador a les oficines de la Confraria. Segons el que hem dit abans, si hi ha algún retràs en aquest pagament la Confraria fa igualment l'ingrés a l'ISM i d'aquesta manera el pescador sempre té assegurats els serveis de la Seguretat Social. Segons la Confraria el pescador acostuma a pagar puntualment i es donen molts pocs cassos de retard.

Des de la implantació de l'IVA, la Confraria s'ocupa de fer la liquidació de les vendes trimestrals de cada pescador i de ingressar-la a Hisenda. Alhora, s'els lliure a cadascun d'ells, si ho demanen, una còpia de la liquidació i una fotocòpia de l'ingrés.

Aquests són els dos serveis burocràtics més importants que ofereix la Confraria. En relació a la tramitació d'ajuts o de crèdits, la Confraria només informa al pescador però de la tramitació s'en ha d'ocupar ell mateix.

Socials

Els serveis socials més rellevants desenvolupats per la Confraria de Mataró varen ser la construcció de vivendes pels pescadors a començaments dels anys 70. D'ençà llavors, la limitació de recursos no ha permès desenvolupar cap més servei específicament social.

Financers

A part el caràcter financer de la gestió de la Seguretat Social, la Confraria, atenent a la seva situació monetària i sempre amb la necessària aprovació per part de la Junta rectora, lliura petits préstecs a aquells membres que es veuen en la necessitat de comprar materials de pesca de cert valor com poden ser les xarxes. El retorn d'aquests préstecs, sense interès, la Confraria s'el assegura descomptant cada setmana un tant de les vendes de l'armador en qüestió.

Confraria de Pescadors de Montgat

Membres: 67 membres actius
20 jubilats

Flota i Pesqueres: Tresmall (70)
Mariscador (1)

Port/Varadero: Varadero de propietat

Llotja/Venda Platja: Venda Platja

Fàbrica de Gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 8 zona RENFE

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrechs: Magatzem Confraria

Suministre Gas-oil: -

Personal: Secretari i 1 administratiu a temps parcial.

Informatització: -

Financiació Confraria: Cuotes membres
1% retorn vendes en altres llotges

Patró i Festes: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Molt poques són les dades històriques sobre la Confraria de Montgat de les que en tenim coneixement.

Si ens atenem al Reglament de Pesca i Navegació elaborat per Manuel de Zaldive l'any 1763, trobem que l'actual Confraria de Montgat portava el nom del poble de l'interior Tiana. I que les platges del Masnou i Premià, avui incloses en l'àmbit marítim de la Confraria de Montgat, gaudient de gremi propi. Tots ells pertanyien a la província marítima de Mataró.

D'aquests tres gremis, el més important era el de la platja del Masnou, doncs ja tenia un petit patrimoni immoble consistent en una casa i caldera per tintar les xarxes. Zaldive, en el seu Reglament, fa constar l'existència d'uns estatuts de la Confraria de Sant Pere al Masnou amb data del 1693. El Gremi, donant continuïtat a aquesta Confraria, estava sota la advocació del apòstol Sant Pere i seguia fent-se càrrec del sou del mestre d'escola que servia per a la instrucció de tots els fills dels matriculats.

El gremi de Tiana estava sota l'advocació de la Verge de la Alegria i estava format solament per pescadors.

El gremi de Premià, format també solament per pescadors, estava sota la advocació de Sant Anton Abad.

No sabem si després de la desfeta dels gremis, l'any 1864, varen continuar associats els pescadors d'aquestes tres platges independentment i quina va ser l'evolució de l'activitat pesquera d'aquestes poblacions. Però, l'any 1935, a la I Assamblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà, celebrada a Tarragona, només consta el Pòsit de Pescadors del Montgat com una de les associacions que sense assistir-hi s'adhereixen a les resolucions que prengui l'Assamblea.

La manca de port, com a moltes altres poblacions, va impossibilitar el creixement de la flota pesquera d'aquestes platges i avui la Confraria del Montgat, tot i reunint als pescadors de les mateixes, compta amb un reduït nombre de membres per a la majoria dels quals la pesca no és la única activitat econòmica desenvolupada.

Membres

Avui, la Confraria de Montgat compta amb 67 membres actius. La gran majoria d'aquests, 62, es dediquen al tresmall, i només 2 es dediquen al marisqueix i 2 més al marisqueix a peu.

Aquests membres estan repartits entre les tres platges que s'inclouen dins l'àmbit marítim de la Confraria: la pròpia de Montgat, la del Masnou i la de Premià.

D'aquests membres el 71% és nascut a la pròpia base (les tres platges) i el 29% restan prové de fora de Catalunya, la majoria d'ells d'Andalusia.

La mitja d'edat és de 41.2 anys, molt propera a la mitja del total de Catalunya. Els membres menors de 35 anys no arriben al

27% del total i només trobem 2 incorporacions de gent jove entre els 16 i 19 anys. El 70% dels membres tenen més de 35 anys.

Flota i pesqueres

Un total de 71 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de Montgat. Totes menys una es dediquen al tresmall o "ofici petit" en el que combinen el palangre i les xarxes. Només 5 de les embarcacions dedicades al tresmall i la que es dedica al marisqueix sobrepassen les 5 TRB.

L'armador de totes aquestes embarcacions és del sector, ja sigui un individu o una societat familiar. I en 60 d'elles és el propi armador el que patroneja l'embarcació i en altres 5 és un fill o familiar el que ho fa. Només en 5 embarcacions, totes del tresmall, el patró no té cap vincle de parentiu amb l'armador.

En 44 embarcacions de tresmall trobem que una sola persona, normalment l'armador-patró, forma tota la tripulació. En la resta d'embarcacions de tresmall i la de marisqueix la tripulació oscila entre 2 i 3 persones.

Si deixem de banda les embarcacions d'un sol tripulant, podem afirmar que entre les 27 embarcacions que tenen entre 2 i 3 tripulants el parentiu sanguini és el lligam més corrent entre ells i majoritàriament aquell format per pare i fills. Només trobem un cas de parentiu per afinitat i 10 cassos més en que no hi ha cap lligam de parentiu.

Totes aquestes embarcacions varen a les diferents platjes. A la platja de Montgat la Confraria té un varadero en propietat i a les platjes del Masnou i de Premià, degut a que els seus ports esportius no tenen dàrsena pesquera, varen als trosos de platja tradicionalment ocupats per les embarcacions de pesca i anomenats "platja de pescadors".

2. Funcionament i gestió

Organs de govern

El Patró Major, armador de tresmall, ha estat reelegit en les dues darreres eleccions i per tant ostenta el càrrec fa més de vuit anys. A més, és Alcalde de Mar (aquest càrrec és nomenat per la Comandància de Marina i no és retribuit) de les tres poblacions de l'àmbit de la Confraria per facilitar les seues membres el despatx del rol i el suministre dels vales de gas-oil.

El Capítol està format per vuit membres. A més de guardar la deguda paritat i proporció amb el número de membres que es dediquen a cada pesquera, està constituït de tal manera que la representació de les tres platjes és equitativa tenint cadascuna d'elles dos representants dins aquest orga de govern.

Com a moltes altres confraries petites del litoral català, la Junta General o Plenari la formen tots els membres de la Confraria i tots ells tenen dret a veu i vot.

Degut a la disseminació territorial dels membres, les convocatòries a les reunions es realitzen sempre per correu. Les reunions es celebren a les oficines de la Confraria, situades al centre de Montgat.

L'orga de govern per exelència és el Capítol que es reuneix generalment cada dos mesos. La Junta General té una periodicitat ordinària d'un cop l'any, per l'aprovació del exercici econòmic anterior, i en els últims quatre anys no ha estat necessària cap reunió extraordinària.

Personal

Fins fa quatre anys la Confraria de Montgat no realitzava la seva administració i gestió amb personal i oficines pròpies, sino que les compartia amb la Confraria de Badalona. Aquestes dues confraries, degut a la manca de suficients recursos econòmics van decidir de portar les seva gestió i administració amb un mateix personal i dins les mateixes oficines. Així fins el febrer del 1984, l'administració i gestió de la Confraria de Montgat es realitzava a la seu de la Confraria de Badalona i el personal administratiu servia per a ambdues.

Si la disseminació territorial dels membres de la Confraria de Montgat ja representava un entrebanc al funcionament d'aquella en perjudici dels seus membres, la llunyania de les oficines ubicades a Badalona encara ho agreujava més. Aquest deteriorament paulatí que anava patint la Confraria i el desig de tornar a remprendre una nova etapa, fan que aquesta desideixi traslladar-se i tornar a ubicar les oficines a la antiga seu, un pis situat al centre de Montgat.

Alhora la Confraria va nomenar una administrativa que ja treballava a les oficines de Badalona com a Secretaria. D'ençà llavors, la Secretaria amb dedicació a temps complet és tot el personal de la Confraria.

Des de fa dos anys la Secretaria és Directora Local de l'ISM, encara que no retribuïda, i això permet portar tots el relacionat amb la Seguretat Social dels membres de la Confraria sense que aquests hagin de traslladar-se a Barcelona.

Mecanització

Lògicament encara no ha surgit la necessitat de mecanitzar l'administració i gestió de la Confraria.

3. Economia

Patrimoni

El patrimoni de la Confraria consisteix exclusivament en el varadero de la platja, doncs és de la seva propietat i en tenen la escriptura, i el cabestrany per pujar les embarcacions.

Del patrimoni de la antiga Confraria del Masnou no en queda record.

Finançament

La cuota que paguen mensualment els membres de la Confraria que venen fora la venda de platja de Montgat i el 4% de les vendes efectuades pel membres que ho fan en ella és la principal

font de finançament de la Confraria; actualment la cuota està establerta en 1.500 pessetes.

Els retorns de les vendes efectuades en les llotges d'Arenys i Blanes no són massa importants, sobre tot si tenim en compta que bastants dels que van a vendre a fora ho fan al Mercat Central de Barcelona i aquest no fa retorn. La Loteria de Nadal, organitzada cada any, també ajuda una mica a les despeses.

4. Serveis

Comercialització

Aquesta Confraria no té cap concessió de llotja, però sí disposa d'un permís de venda de platja, que permet al pescador sense desplaçar-se a altres indrets subastar-se el seu peix. A la venda de platja, al ser una venda de quantitats pocs importants, és permés que els particulars comprin.

La venda de platja es realitza cada dia al matí, al voltant de les 13h., quan els pescadors han arribat de pescar, en un cobert que hi ha al costat de la caseta del cabestrany. Els compradors, excepte un majorista del propi Montgat, tots són petits botiguers o particulars.

La majoria dels pescadors del propi Montgat, excepte en les ocasions de captures molt importants, prefereixen vendre el peix a la platja abans que desplaçar-se a altres llotjes, encara que en aquestes aconseguís una millor cotització del peix. La comoditat de acabar amb tot el procés extracció-venda el mateix matí i sense gastos de desplaçament priva front una maximització del producte de la comercialització.

Els que venen a fora, tant els del propi Montgat com els de la platja del Masnou, ho fan generalment al Mercat Central de Barcelona o a la llotja de Badalona. Els pescadors de Premià van quasi tots a vendre a la llotja d'Arenys.

Materials

Tres són els serveis materials que ofereix actualment la Confraria als seus membres: el cabestrany per varar les embarcacions a la platja, les casetes per guardar els estris de pesca i la venda de pertrechs.

Vuit són les casetes per guardar els estris de pesca que la Confraria té en concessió dins un terreny de la RENFE des de l'any 1935 a nom de Pòsit de Pescadors de Montgat. Aquestes les comparteixen els pescadors del propi Montgat.

A Premià, els pescadors han construït ells mateixos unes casetes just a sobre de on varen les seves embarcacions. El terreny és del MOPU i aquest els hi ha fet una concessió.

A la platja del Masnou no hi ha cap local ni casetes que puguin fer servir els pescadors.

La venda de pertrechs és un recent servei que dóna la Confraria i es limita a aquells materials que sense ocupar molt espai ni tenir un alt cost pot amagatzemar en la habitació del pis destinada a aquest fi. D'aquesta manera, el pescador disposa dels materials més corrents en qualsevol moment sense haver-se de

desplaçar i, el més important, no se li exigeix el pagament immediat.

El gel i les càmeres frigorífiques no són necessàries degut a la venda quasi immediata del peix. Els dies d'estiu en els que és més necessari és el propi pescador el que s'el compra.

El suministre de gas-oil és el principal problema pels pescadors d'aquesta Confraria d'ençà la nova reglamentació que estableix com a únics suministradors de gas-oil amb els vales de subvenció els postes situats als ports del litoral. Es així que els pescadors de Montgat ja no poden comprar el gas-oil subvencionat a les gasolineres properes; ho haurien de fer en el poste dels ports de Barcelona o Arenys, fet que determina la inoperància de la subvenció doncs els dipòsits petits d'aquestes embarcacions no admeten més gas-oil del que quasi gastarien en el trasllat a la seva base. Actualment, la Confraria està intentant una solució mitjançant la Generalitat i CAMPSA.

Burocràtics

El servei burocràtic més important que ofereix la Confraria, des de l'any 85, és la gestió i tramitació de tot el relacionat amb l'ISM. Fins llavors els pescadors de Montgat s'havien de traslladar a la seu de l'ISM de Barcelona, fet que els ocasionava la pèrdua de certs dies de feina.

La Confraria va lograr que la l'ISM nomenés la Secretaria com a Delegada Local del Institut, encara que tan sols a nivell honorífic, i d'aquesta manera és la Confraria la que ara pot tramita tots els papers i estalviar els viatges a Barcelona als pescadors.

A part aquesta gestió, la Confraria ajuda i orienta al pescador quan ho demana en qualsevol tràmit burocràtic que hagi de fer front altres institucions del Govern Autonòmic i de l'Estat.

Socials

Poc temps a passat d'ençà el nou funcionament d'aquesta Confraria per poder realitzar una política social àmplia, alhora que les reduïdes fonts de finançament limiten les possibilitats d'actuació. De tota manera s'ha començat per organitzar algunes excursions pels jubilats i en les diades de Nadal s'els hi dóna una gratificació en metàlic i un lot.

Financers

Donada la impossibilitat de facilitar préstecs als seus membres, la Confraria ha arribat a un acord amb La Caixa de Pensions pel qual aquesta otorga crèdits fins a trescentes mil pessetes, amb unes facilitats importants, a tots els membres de la Confraria mentre aquesta els avalia. La Confraria es queda com a garant l'escriptura de l'embarcació.

Aquests crèdits són generalment destinats a l'adquisició de material de pesca molt costós com són les xarxes pel llagostí, art molt utilitzat en els fons propers a Montgat.

Confraria de Pescadors de Badalona

Membres: 173 actius

35 mariscadors a peu

100 jubilats

Flota i Pesqueres: Arrossegament Petit (1)

Cercle (9)

Tresmall (46)

Port/Varadero: Varadero de propietat

Llotja/Venda Platja: Sala de manipulació i venda

Fàbrica de Gel: Sí.

Refrigeradors: Una cambre per amagatzemar gel

Una cambre per guardar peix.

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: Confraria

Suministre Gas-oil: -

Personal: 2 administratius a temps complet en les oficines i un operari encarregat de la fàbrica de gel.

Informatització: -

Finançament confraria: quota mensual embarcacions petites i mariscadors a peu,

de Barcelona, 1% retorn venda embarcacions grans llotja

i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Segons el Reglament de la Societat de Palangrés de Badalona de l'any 1882, del qual la Confraria encara en guarda algú exemplar a les seves oficines, l'activitat pesquera de la vila deuria ser molt important, doncs diversos eran els tipus de pesquera desenvolupats ja en aquella època a la mateixa: la xàvega, les parelles de bou, els sardinalers i els palangres. Alhora, la necessitat d'un reglament regulant la pesca del palangre i l'accés a la carnada que proveïen els sardinals i les parelles de bou fa palesa la competència per uns recursos, competència sense raó de ser quan els implicats en aquesta activitat no són molt nombrosos. Aquesta Societat de Palangrés arreplegava als 30 armadors de embarcacions de palangre i tenia vida pròpia, a part la societat dels pescadors de la platja. Malgrat això, tota sanció econòmica imputada al palangre que no acomplís amb les normes del Reglament establert per la Societat anava destinada a la societat del conjunt de pescadors de la platja.

Fins poc després de la Guerra Civil, i abans de que el creixent impuls industrial convertís a la vila de Badalona en un nucli industrial per excelència, la pesca va mantenir la seva importància econòmica. D'ençà llavors, i degut a l'atracció del treball en les indústries, molt segur i menys arriscat, i la impossibilitat per part del sector pesquer de incorporar la nova tecnologia i el creixement de les embarcacions, donada la manca de port a la Vila, l'activitat pesquera començà un devallament lent però continuat que s'ha mantingut fins avui.

A la I Assambla d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà, celebrada l'any 35 a Tarragona, el Pòsit de Pescadors de Badalona hi participà amb un delegat en representació de 51 embarcacions i 260 tripulants.

L'any 1960, segons les dades recollides pel Ministeri del Treball en la publicació El Litoral Español, la majoria d'embarcacions de Badalona -35- encara anaven a la vela i tan sols 19 havien incorporat el motor, quan a la majoria de poblacions amb port el motor ja es trobava incorporat de plè a la majoria d'embarcacions. Això és degut a que en les embarcacions d'arrossegament i de cercle que pel seu tonatge necessitaven del motor varen anar marxant cap al port de Barcelona, única sortida que els hi quedava si volien continuar desenvolupant l'activitat pesquera.

Avui, encara que el nombre d'embarcacions que pertanyen a la confraria de Badalona sembli que s'hagi mantingut, hem de assenyalar que la majoria d'elles són embarcacions molt petites que no poden desenvolupar una activitat pesquera amb uns rendiments suficients com per ser la única activitat econòmica realitzada pel seu armador.

Membres

Un total de 173 membres actius componen la Confraria de Badalona. D'aquests, 138 estan enrolats en la flota pesquera i 35 es dediquen a la pesca del marisc amb botelles.

Al mateix temps que la mà d'obra forana s'instal·lava a la vila, degut al seu desenvolupament industrial, també va anar introduint-se dins l'activitat pesquera. Es així que ens trobem amb que tan sols uns 90 membres de la confraria, el 51%, són nascuts al propi Badalona o Barcelona i l'altre 49% procedeix de fora de Catalunya, principalment d'Andalusia. El col·lectiu d'andalusos, sens dubte, és el més nombrós dins el grup procedent de fora de Catalunya, i arriba a representar el 32% del total dels membres de la Confraria.

L'edat mitja dels membres de la Confraria és de 42 anys. Sorpren la manca d'incorporacions recents de gent jove, doncs només trobem un membre entre els 16 i els 19 anys. En la resta d'interval·ls per edats que varem establir, la distribució és molt homogènia, al voltant del 30%. 55 membres tenen entre 20 i 34 anys, 61 entre 35 i 49 anys i 44 entre els 50 i els 59 anys. En canvi, només 12 membres sobrepassen els 60 anys.

Els 35 mariscadors a peu es dediquen majoritàriament a la pesca del cuc i l'almeja amb botelles, i algun d'ells també al musclo. Aquests membres s'han incorporat en els darrers dos anys a la Confraria, donat que l'Administració Autònoma en un intent de començar a controlar aquestes noves, i fins ara molt sumergides, formes de pesca, obliga a posseir el permís per a realitzar-les i està afiliat a una confraria.

Flota i Pesqueres

Un total de 57 embarcacions componen l'actual flota pesquera de Badalona. D'aquestes, 47 es dediquen a la pesca del tresmall, 9 al cercle i ja només queda 1 embarcació dedicada a l'arrossegament petit. L'any passat va demanar el canvi de base a la Confraria de Barcelona la darrera embarcació d'arrossegament de més de 20 TRB que restava a Badalona.

Donada la manca de port, l'embarcació d'arrossegament petit, les 9 embarcacions de cercle i la majoria de les embarcacions de tresmall atraquen des de fa molt temps al port de Barcelona. De fet, encara que a nivell associatiu segueixin pertanyent a la Confraria de Badalona aquestes embarcacions fan vida al port de Barcelona, gaudeixen dels seus serveis materials i tan sols es traslladen a la seva confraria base a l'hora de fer algun tràmit o paper. Molts dels tripulants d'aquestes embarcacions ja viuen a Barcelona i el lligam que mantenen amb la Confraria de Badalona és una manera de preservar la seva identitat.

Ja hem dit que la única embarcació d'arrossegament que resta amb base a Badalona no arriba a les 20 TRB, de les 9 de cercle només 3 passen d'aquest tonatge i 43 de les 47 embarcacions de tresmall no sobrepassen les 5 TRB. Per tant, dins els respectius tipus de pesqueres, les embarcacions d'aquesta flota són en general petites.

Els armadors d'aquestes embarcacions provenen del mateix sector pesquer en la seva gran majoria, i només una embarcació de tresmall és propietat d'un armador d'en terra que no mantenia abans cap relació amb el món de la pesca. Com és característic a

la flota del nostre litoral, l'armador patroneja generalment la seva embarcació i si ja és jubilat o fa el fill o algun familiar. Només en 10 embarcacions el patró no té cap vincle de parentiu amb l'armador.

En quant al nombre de tripulants, sorprén que d'entre les 47 embarcacions dedicades al tresmall n'hi ha 42 que amb un sol tripulant. Fet lògic si ja hem vist abans que aquestes embarcacions no arribaben a les 5 TRB.

Dins de les embarcacions de cercle i l'arrossegament petit el lligam de parentiu més freqüent existent entre la tripulació és el basat en la relació pare-fills i germans. El lligam de familiars afins (per exemple: sobre/gendre o cunyats) només es dona entre la tripulació d'una embarcació de cercle i una de tresmall.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern

El Patró Major es armador-tripulant de l'embarcació d'arrossegament petit.

El Capítol, o Cabildo, està format per 6 membres i guarda la deguda paritat entre socials i econòmics. D'aquests 6, 3 són de la secció de cerco i 3 de la secció de tresmall, inclouen el vocal representant dels mariscadors, ja que l'arrossegament suposa està suficientment representat amb el càrrec de Patró Major.

La Junta General o Plenari està composta pel total de membres de la Confraria.

Les seccions que tenen una dinàmica associativa més viva són la dels tresmallers que varen a la platja de Badalona i la dels mariscadors. Aquests dos grups són els que tenen sempre més coses a discutir i problemes a solucionar.

El problema més gros alhora de reunir el Capítol, orga decisorí per excelència, és el de la gran diversitat de pesqueres a la que es dediquen els seus membres i per tant la dificultat de trobar una hora adequada per a tots ells. La única solució ha estat en reunir-se els dissabtes a la tarda o diumenges al matí. Normalment la periodicitat de les reunions és d'una mensual, encara que en els darrers mesos i degut a la nova posta en funcionament de la llotja les reunions han estat molt més freqüents.

Les reunions de Capítol es convoquen per telèfon, les de Junta per escrit i els de Secció en el tauló d'annuncis.

Personal i Mecanització

Dos administratius a temps complet, un d'ells el Secretari, i un encarregat de la fàbrica de gel componen el personal de la Confraria.

Fa tres anys, amb el decés de l'antic secretari i el trasllat de l'administració de la Confraria de Montgat a les seves noves oficines al propi Montgat, Badalona va quedar amb una sola administrativa i va haver d'incorporar un administratiu de fora de la Confraria. Aquest va ser nomenat el nou Secretari i és l'únic cas a tot el litoral català que el Secretari de la Confraria no tenia fins el seu nomenament cap relació amb el sector.

Aquests dos administratius a temps complet, encara que no donen l'abast amb la feina de la Confraria, són el costos màxims que aquesta pot suportar donat que cap d'ells és funcionari homologat de l' Estat i, per tant, estàn a càrrec del pressupost de la Confraria.

D'ençà els darrers dos anys la Confraria està pensant en la necessitat d'informatitzar l'administració i no veure's obligada a ampliar el personal administratiu. Però de moment no han trobat l'ajuda financera que els hi permeti.

3. Economia

Patrimoni

Actualment la Confraria de Badalona compta amb un important patrimoni immoble, sens dubte, fruit de la importància de l'activitat pesquera de la vila fins als anys 30.

Dos edificis situats al centre de la vila, a dos carrers del passeig, i l'extens varadero de la platja componen el patrimoni immoble actual.

L'edifici del carrer del Carme, té planta baixa i dos pisos. La confraria utilitza el primer pis com a oficines i aula per donar els cursos de competència marinera i una habitació independent en el segon pis destinada a diferents usos. Actualment s'hi troba la maqueta del fons marí de l'àmbit marítim de la Confraria elaborada per uns quants dels seus membres. La planta baixa està llogada a un restaurant i el segon pis està llogat com a vivenda.

L'altre edifici, de planta i pis, està llogat en la seva totalitat.

El varadero, de cessió reial, té una allargada de 350 metres i tota l'amplada de la sorra. En ell s'hi troba la caseta amb el cabestrany per pujar les embarcacions a la platja. Darrerament, amb la nova reestructuració del passeig la Confraria va haver de cedir a l'Ajuntament una amplada d'uns 4 metres tot al llarg del varadero. A canvi l'Ajuntament es va encarregar del trasllat del cabestrany i la nova construcció de la caseta.

A més d'aquest pàtrimoni immoble, la Confraria té diverses instalacions en zona portuària: la fàbrica de gel i dues cambres frigorífiques.

Finançament

La principal font de finançament de la Confraria, sobre tot per la seva seguretat i periodicitat, són les cotes mensuals que els pescadors de tresmall i mariscadors tenen establert com a aportació fixa. Tots els pescadors de tresmall, doncs la cuota s'aplica per cada tripulant de les embarcacions, paguen mensualment una cuota de 1.500 pessetes. Quan venen a la llotja de Barcelona, no massa sovint, aportaran a més l'1% de retorn. Els mariscadors a peu tenen establerta una cuota mensual de 2.000 pessetes, donat que ells al no vendra mai per llotja és impossible que aportin en algun moment l'1 per cent de retorn de la venda en altres llotges.

En canvi els pescadors de les embarcacions de cercle i arrossegament petit, donat que venen a la llotja de Barcelona i en consideració al seu volum de vendes tenen establerta com a

única aportació l'1 % de retorn. El que passa és que aquesta aportació moltes vegades es veu fortament reduïda ja que sovint les vendes s'efectuen al Mercat Central de Barcelona i aquest encara que retorna l'1% ho fa a la llotja de Barcelona. Per a la Confraria de Badalona és impossible controlar les vendes dels seus membres al Mercat Central i per tant assegurar-se aquest 1% de retorn.

Les rendes del patrimoni, encara que ajuden al finançament de la Confraria, no suposen una gran aportació doncs tan sols el lloguer d'un pis es troba actualitzat, mentre els altres es podrien qualificar de simbòlics.

Encara resta una altre font de finançament: la loteria que cada any per Nadal organitza la Confraria. Encara que tampoc és important per sí mateixa ajuda a completa el finançament de la Confraria.

4. Serveis

Comercialització

Fins fa uns anys la Confraria de Badalona tenia permís de venda de platja. Això possibilitava als pescadors que encara varaven la seva embarcació a la platja subastar-se el peix allà mateix sense haver de traslladar-se a les llotjes veïnes. Quan aquesta venda de platja va ser clausurada per una disposició del Departament de Sanitat, la Confraria va arreglar el cobert situat al costat de la fàbrica de gel i va tornar a aconseguir un permís de sala de manipulació i venda. Aquesta es va realitzar en un començament mitjançant un consignatari, però aquesta fórmula va fracassar i va restar tancada fins el maig de l'any 87 que va ser altre cop posada en marxa. El subastador és un pescador jubilat que no cobra res més que el grapat de peix que els mateixos pescadors poden donar-li.

De moment, l'experiència d'aquests pocs mesos és força encoratjadora doncs el volum de vendes ha anat en augment i sembla que serà el mitjà de comercialització emprat periòdicament pels membres que mantenen les seves embarcacions varades a la platja, a més d'alguns dels membres de la Confraria de Montgat. La Confraria es quedarà amb el 2% de les vendes i això pot suposar un increment del seu finançament.

De tota manera, aquesta venda per part de la pròpia Confraria de Badalona sempre es veurà limitada pel volum de vendes de les embarcacions que resten varades a la platja, doncs mentre aquesta vila no compti amb un port esportiu-pesquer la majoria de les seves embarcacions continuaran atracant al port de Barcelona i ovbiament realitzant les seves vendes mitjançant la llotja de Barcelona i el Mercat Central.

Materials

La fàbrica de gel construïda abans de la guerra per uns quants armadors de la Confraria en règim de cooperativa suministra el gel necessari per les embarcacions de la platja. Degut a l'antiguetat de la maquinària i al reduït nombre de les embarcacions que en fan ús, la producció de gel ultrapassa en molt les necessitats del moment i és totalment deficitària. La

Confraria té la intenció de tancar-la definitivament i suministrar-se el gel de fora.

Les dues cambres frigorífiques permeten magatzemar les barres de gel i guardar el peix. La que serveix per guardar el peix és utilitzada solament per tres pescadors de la platja que es dediquen a la pesca del bonítol realitzada de matinada. Aquests pescadors disposen de clau i no han de pagar res per aquest servei.

La Confraria, encara que no disposa d'un local prou gran i adequat per magatzemar grans quantitats de pertrechs, doncs aquests es guarden en una habitació de les oficines, sempre s'ha encarregat de suministrar aquells més usuals als pescadors de la platja. Actualment, els armadors de la Confraria s'han constituït en cooperativa per poder ampliar aquest servei.

La darrera necessitat material dels pescadors de la platja, que la Confraria no pot solventar, és el suministre de gas-oil. D'ençà que només els postes dels ports tenen autorització per suministrar el gas-oil amb els vales de subvenció, els pescadors es veuen obligats a comprar-lo a preu normal a les gasolineres de Badalona.

Burocràtics

Dels serveis burocràtics oferts per la Confraria en gaudeixen tots els seus membres ja estiguin a la platja o atraquin les seves embarcacions al port de Barcelona.

La gestió de tot el relacionat amb l'activitat comercial que realitzen les embarcacions a l'hora de vendre les seves captures, com és els comprovants de vendes per la declaració a Hisenda, els certificats de l'IVA, s'en encarrega la Confraria, inclús en el cas de les embarcacions que venen a Barcelona doncs llavors els hi fa mitjançant l'1% de retorn.

A part aquesta gestió, la tramitació de tot el relacionat amb l'ISM i l'ingrés puntual de les cuotes de tots els seus membres també és responsabilitat de la Confraria. En el cas de les embarcacions més petites, són aquestes les que cada mes al mateix temps que paguen la cuota de membre paguen la cuota corresponent a la Seguretat Social. Però de les embarcacions atracades al port de Barcelona i que venen a la seva llotja, la recaudació es realitza mitjançant la retenció del 15% de les vendes, retenció que la llotja de Barcelona envia puntualment a la Confraria de Badalona. En el cas que vinguin al Mercat Central o es dongui una temporada dolenta de pesca aquesta retenció no arriba a cubrir el total de les cuotes i a vegades aquest retard s'acumula causant forts entrebancs econòmics a la Confraria.

Socials

Dins d'aquest apartat de serveis socials poc pot desenvolupar la Confraria degut al seu ajustat pressupost. A part el lot de Nadal obsequiat a tots els membres de la mateixa: actius, jubilats, vidues, personal administratiu i remendadores, els cursos de competència marinera és l'única actuació que podríem qualificar de social.

Des de fa tres anys la Confraria organitza cada any un curs de competència marinera. Els cursos realitzats fins ara: patronia de

pesca local i patró de litoral de 1a., han estat finançats per l'ISM. Pel curs organitzat aquest any: patró de litoral de 2a. encara no se sap si l'ajut de la Generalitat arribarà a cobrir els costos en la seva totalitat.

Financers

Per acord de Capítol, la Confraria té establert un fons anual de 500.000 pessetes per a préstecs destinats als seus membres.

A més, l'avanç de les cuotes de la SS i els costos dels pertrechs suministrats també són serveis financers importants pels membres.

Confraria de Pescadors de Barcelona

Membres: 844 actius

Flota i Pesqueres: Arrossegament (21)
Arrossegament Petit (10)
Cercle (48)
Tresmall (16)

Port/Varadero: Port Autònom

Llotja/Venda Platja: Llotja

Fàbrica de gel: Sí, en ampliació.

Refregiradors: 3 cambres frigorífiques.

Casetes estris pesca: Sí, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: en règim de cooperativa.

Suministre Gas-oil: CAMPSA

Personal: 22 persones a temps complet. 15 són funcionaris homologats.

Informatització: Dos ordinadors ICL, desde 1979-80.

Financiació Confraria: 4.5% pescador sobre producte llotja,
4.0% pescador forà sobre producte llotja,
1.9% comprador sobre producte llotja,
2.0% retorn vendes altres llotjes,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades Generals

Dades històriques

Gràcies a l'estudi elaborat per Francesc de P. Colldefornes Lladó, publicat l'any 1951 sota el títol Historial de los gremios de mar de Barcelona 1750-1865, coneixem amb bastant detall els gremis de la gent de mar de Barcelona i les transformacions que patiren en aquella època fins la seva definitiva abolicció per Reial Decret el 1864.

Tres gremis independents arrebegaven a la gent de mar: el Gremi de Pescadors, el Gremi de Mariners i el Gremi de Mestres d'Aixa.

El Gremi de Pescadors i el de Mariners, encara que aquests formaven dos cossos separats i tenien dos òrgans de govern independents, celebraven les reunions a les barraques que el Gremi de Pescadors tenia a la platja de la Barceloneta. Ja en aquell temps el Gremi disposava d'un mestre d'escola per a tots els fills dels seus matriculats.

Aquest estudi ja recull la competència del Gremi de Pescadors de Barcelona amb els gremis veïns del Masnou i de Vilanova per l'accés als recursos. L'any 1753 el Gremi de Pescadors de Barcelona veu limitada la seva zona de pesca entre el riu Llobregat i el Besòs, per reial ordre i encara que recorreix a les més altes autoritats per aixecar aquests límits, la protesta del Gremi del Masnou i del de Vilanova en defensa de les seves aigües deixaren aquests límits com a vàlids fins que la abolicció dels gremis tornà a establir la llibertat en l'activitat pesquera.

La Confraria, o associació de pescadors amb funcions religioses i assistencials, estava integrada al Gremi i els cofrades eren regits pel mateix consell gremial. El fons per poder dur a terme les tasques assistencials dels cofrades i els seus familiars, en cas de malaltia, mort, dot matrimonial, orfandat, etc..., sortia de l'aportació econòmica obligatòria, que sobre els beneficis de la pesca, tenien establerts tots els membres del gremi que vulguessin obtenir aquesta assistència. Aquestes tasques assistencials es varen anar ampliant atenent a les necessitats dels cofrades. En un primer moment, la Confraria comptava amb metges per assistir als malalts i amb un fons que assignava una quantitat concreta als malalts que restaven a l'hospital i a les vídues o vells que ja no podien treballar, però a partir de 1816 es va establir una pensió vitalícia per tots aquells membres de més de 65 anys i per a les seves vídues.

Les reunions del Consell Gremial que feien referència a la Confraria es celebraven generalment en el Convent de les Carmelitas Descalces i menys assiduament en d'altres convents de la ciutat, fins que l'any 1755 va ser construïda l'Església de Sant Miquel al barri de la Barceloneta i començaren a reunir-se en la seva sacristia.

Llàstima que aquest estudi sobre els gremis de Barcelona acaba amb l'abolicció de l'estructura gremial com a tal, doncs no ens permet conèixer quina evolució associativa va tenir el sector en els anys immediats.

Amb un sal històric considerable trobem que dues diferents associacions de Barcelona assisteixen a la I Assemblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà celebrada a Tarragona, l'any 1935. Per una banda, el Pòsit de Pescadors de Barcelona hi assistí amb tres delegats que representaven a 200 embarcacions i 300 pescadors i, per una altre, l'Associació d'Armadors i Propietaris d'Embarcacions de Pesca de Barcelona, hi participà amb 3 delegats més i en representació de 80 embarcacions i 700 tripulants.

Cal remarcar que en aquest document queda palès que l'art de cercle no s'havia implantat encara a Barcelona i sembla ser que era aquesta Associació d'Armadors, la majoria d'ells d'arrossegament, la que s'havia oposat a aquest tipus de pesquera. Degut a això, i en defensa dels interesos de la pesca de l'arrossegament, s'oposaren a l'acord prèis per l'Assamblea que determinaba com a definitiu una veda de tres mesos, des de l'1 de maig fins el 31 de juliol, per a totes les arts d'arrossegament. I es negaren a acceptar com a solució per l'atur causat als seus tripulants la implantació del cercle a Barcelona.

No sabem exactament en quins anys l'art de cercle va ser introduït dins la flota pesquera de Barcelona, però avui és el tipus de pesca amb més embarcacions de la flota.

Membres

Actualment la Confraria de Barcelona compta amb 844 membres actius, el que la configura com la Confraria més gran de tot el litoral català. La majoria d'aquests membres, 641, es troben enrolats en el cercle i de la resta, quasi tots en l'arrossegament, 136, sent només 20 membres els dedicats a la pesca del tresmall.

El primer que cal assenyalar és que el col·lectiu més nombrós dins aquesta població pesquera és aquell procedent d'Andalusia. Els 463 membres nascuts a Andalusia, representen el 56% del total de membres de la Confraria. La pesca desenvolupada per la majoria d'ells -396- és la de cercle, seguida per l'arrossegament -55- no trobant-se quasi dedicats a les pesqueres petites o tresmall. Els 242 membres nascuts a la pròpia base, Barcelona, es troben més repartits entre els quatre tipus de pesquera que desenvolupa la flota, encara que per la seva importància lògicament el grup més nombrós -149- també està enrolat en el cercle. Es curiós assenyalar que la pesca petita o tresmall està desenvolupada molt majoritàriament per pescadors nascuts al propi Barcelona.

A part aquest 86% dels membres procedents de Barcelona i Andalusia, i dins el 14% restan és curiós remarcar el reduïdíssim nombre de membres procedents d'altres indrets de Catalunya -17-, alhora que els procedents d'altres regions de l'Estat i de l'estranger arriben a un centenar i d'entre ells els més nombrosos són els nascuts a Ceuta, Melilla i el Marroc.

L'edat mitja dels membres de la Confraria és de 39 anys, per sota la mitja de tot Catalunya, 40 anys. El grup més nombrós és aquell que té entre 20 i 34 anys, doncs arriba a representar el 40% del total dels membres i el més reduït aquell que té entre 16 i 19 anys, doncs només hi han 18 membres entre aquestes edats. El més curiós a assenyalar és la diferència de les edats segons les pesqueres. Mentre a la pesquera del tresmall, trobem que el 50%

dels pescadors que s'hi dediquen tenen més de 50 anys, en la d'arrossegament el 70% dels tripulants no arriben a 50 anys i en la de cercle és el 75% dels tripulants els que no arriben als 50 anys.

Flota i Pesqueres

Un total de 95 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de Barcelona. D'aquestes, 48 es dediquen al cercle, 21 a l'arrossegament, 10 a l'arrossegament petit i 16 al tresmall.

Si bé aquesta flota pesquera és numerosa podem dir que el tamany de les seves embarcacions, tenint en compte el tipus de pesquera a la que es dediquen, és un tamany mig. De les 21 embarcacions d'arrossegament, 14 tenen entre 35 i 50 TRB i tan sols 6 sobrepassen les 50 TRB. Per altre banda, de les embarcacions de cercle 30 no sobrepassen les 20 TRB, 14 tenen entre 20 i 35 TRB i només n'hi han 4 que sobrepassin les 35 TRB. Per últim, totes les embarcacions de tresmall, menys una, tenen menys de 5 TRB, i lògicament van a mar amb un sol tripulant.

Com ja és característic del sector pesquer català, els armadors de la flota pesquera de Barcelona són del propi sector, només trobem una embarcació propietat d'una societat d'en terra, i la majoria d'ells patronegen l'embarcació o ho fa un fill o familiar. Només en el 10% de les embarcacions el patró no té cap vincle de parentiu amb l'armador.

Els horaris que regeixen en la Confraria de Barcelona són els següents: l'arrossegament té la sortida de port a les 6h. del matí i l'entrada a les 6h. de la tarda, aquest horari es manté tot l'any, i per les embarcacions de cercle hi ha fixada la sortida a les 11h. de la nit, també tot l'any.

Port

Només volem assenyalar que el port de Barcelona, donat el seu interès general i la seva importància comercial, és autònom i depèn directament de l'Administració Central. La important dàrsena pesquera, amb els seus diferents molls, dona cabuda no tan sols a la numerosa flota de la Confraria de Barcelona sino també a una bastant important quantitat d'embarcacions de les confraries veïnes que no tenen port com Badalona, Montgat i Sitges.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Actualment el Patró Major de la Confraria de Barcelona és un dels pocs armadors de cercle que no patronegen la seva embarcació i es pot dedicar a plè temps al seu càrrec. Això és important, doncs difícilment un Patró Major que anés en mar podria donar l'atenció i dedicació necessàries a la inevitable i àmplia problemàtica d'una població pesquera tan numerosa.

El Capítol guarda la deguda paritat i proporció amb el nombre de membres que es dediquen a cada pesquera. Encara que és aquest l'orga de govern per excelència, la periodicitat de les reunions, que no passen d'una mensual i que en els darrers anys de

l'anterior manament ha arribat a decaure fins a celebrar-s'en tan sols 3 o 4 l'any, no sembla que sigui la suficient per donar resposta a tots els problemes que pot arribar a plantejar una flota com la de Barcelona. També cal assenyalar que l'assistència al mateix és molt poc important.

Si el funcionament del Capítol en els darrers anys sembla reflexar una manca de dinàmica associativa, aquesta queda més palesa en la manca d'assistència dels membres a la Junta General, doncs mai pot arribar a pendre els acords en primera convocatòria. Des de l'any 84, s'ha celebrat una reunió anual de Junta General, la de l'aprovació de l'exercici anterior i el pressupost del pròxim exercici.

Personal

Un total de 24 empleats treballen a la Confraria de Barcelona. repartits entre les oficines, la llotja i la fàbrica de gel.

A les oficines 9 administratius a temps complet, inclouent el Secretari, realitzen les diferents tasques de gestió: 2 caixers, 4 operadors d'ordinador, 1 contable, 1 recader, 1 advocat i el Secretari.

A la llotja treballen 4 subastadors, 2 d'ells a temps complet, 4 operadors d'ordinador, 1 encarregat i 1 pesador.

Per últim 5 operaris treballen a la fàbrica de gel.

De tot aquest personal, 17 són funcionaris homologats i 7 van a càrrec del pressupost de la Confraria. L'actual Secretari treballa a la Confraria des de l'any 57 i va ser nomenat Secretari l'any 84.

Mecanització

El primer ordinador ICL va ser implantat a la Confraria l'any 1980, per tal de mecanitzar la liquidació i facturació de les vendes de la llotja. Poc després, i per evitar les fallides o els possibles entrebancs, va ser adquirit un altre ordinador de les mateixes característiques.

La informatització del procés de vendes, degut al seu gran volum, va ser lent fins arribar a reixir els programes més adequats i el funcionament perfecte i sense entrebancs. Durant el primer any, paral·lelament a la gestió de l'ordinador es va continuà liquidant i facturant a mà com a mesura de seguretat i comprovació.

Avui, es pot considerar que la programació està adequada a les necessitats de la Confraria i que tota la gestió de la mateixa està mecanitzada. Un ordinador està dedicat primordialment a la gestió del procés de vendes, i l'altre además de portar la comptabilitat de la Confraria, gestiona tot el relacionat amb la Seguretat Social, les dades personals dels membres, les estadístiques de pesca, dades de les embarcacions, etc...

De moment la Confraria no preveu la necessitat d'ampliació del procés informàtic, el que sí està pensant seriosament és en tenir aquest en lissing i d'aquesta manera no tenir al cap dels anys ordinadors desfassats.

3. Economia

Patrimoni

Un edifici de tres plantes situat al Passeig Nacional, just en front de l'entrada al port, i 128 petits locals de negoci al carrer Maquinista componen el patrimoni immoble de la Confraria de Barcelona.

L'edifici del Passeig Nacional és utilitzat completament per la Confraria. A la planta baixa estan situades les oficines i el despatx del Secretari. A la primera planta, el despatx del Patró Major, el despatx de l'advocat i la Sala de Juntes. A la segona planta, les tres habitacions són utilitzades com a aules per donar els cursos de competència marinera. I la darrera planta, d'una sola habitació, mitjançant subdivisions temporals s'utilitza generalment com a aules, però en el moment precís esdevé una Sala d'Actes.

Els 128 locals petits del carrer Maquinista són les plantes baixes, que quedaren propietat de la Confraria, de les 138 vivendes que la Confraria va construir pels pescadors cap als anys 60, gràcies a la cessió del terreny per part de l'Ajuntament. Avui les vivendes són propietat dels pescadors i els locals estàn llogats.

A part el patrimoni immoble, la Confraria és propietària de les instal·lacions de la fàbrica de gel i de les 3 cambres frigorífiques situades en zona portuària. D'aquestes instal·lacions, actualment només la fàbrica de gel és utilitzada per la pròpia Confraria, doncs les tres cambres es troben llogades a tercers.

Finançament

Obviament, l'important volum de vendes de la llotja de Barcelona determina que els drets que per la seva utilització es cobren a pescadors i compradors siguin la principal font de finançament de la Confraria.

Al pescador de la pròpia base se li cobra el 4.5% sobre les vendes efectuades a la llotja. Al pescador forà, per tal de no gravar-lo amb tants per cents molt alts, se li cobra el 4% per la Confraria de Barcelona a més de l'1 per cent de retorn a la seva base. Al comprador se li cobra el 1.92% sobre les adquisicions efectuades en llotja.

Si bé pot sorprendre l'alt tan per cent cobrat als pescadors de la pròpia base, doncs és un dels més alts del litoral català, és la mesura de seguretat que pren la Confraria per assegurar-se que el recautat al cap de l'any pugui fer front als elevats costos del manteniment del funcionament de la Confraria i dels serveis materials necessaris al voltant de la llotja. De tota manera, a finals d'any si el recautat en la llotja ha excedit les necessitats de la Confraria, aquesta retorna al pescador el sobrant. L'any 1986 va ser retornat a cada embarcació el 0.5% de les seves vendes, el que vol dir que la retenció real va ser d'un 4%.

El retorn que prové de les vendes efectuades pels membres de la Confraria en altres llotges, força important si tenim en

compte que les embarcacions de cercle es desplacen per tot el litoral seguint les moles de peix blau, és estatutàriament d'un 2%. Aquesta és la única Confraria de tot el litoral que té un retorn del 2%, en comptes del generalitzat retorn de l'1%.

Les rendes de patrimoni són poc importants, sobre tot si tenim en compte els ingressos provinents dels drets de llotja.

4. Serveis

Comercialització

La llotja de Barcelona és la segona llotja en quant a volum de vendes del litoral català.

Aquest volum de vendes es deu principalment a les importants captures de peix blau de la seva flota pesquera. Les nombroses embarcacions de cercle, molt per sobre de les d'arrossegament, determinen que la subasta del peix blau celebrada al matí sigui la de més moviment i envergadura. El cens actual de compradors de peix blau que arriben a la llotja de Barcelona és d'uns 420; d'aquests 5 o 6 són majoristes que distribueixen a tot l'Estat i la resta són principalment minoristes.

La subasta del peix blau comença cada dia quan la primera embarcació de cercle ha arribat a port, generalment a les 6h. del matí i no finalitza fins que ha venut la darrera embarcació. Per poder dur a terme tota la venda al matí, quatre subastadors canten el peix en quatre rotllos simultànies. Aquest és un dels quatre casos que es donen en les llotges catalanes de la celebració de la subasta en més d'un rotllo simultàniament.

En canvi, en la subasta de la tarda tan sols són necessaris 2 subastadors per dur a terme la venda de totes les captures de les embarcacions d'arrossegament en un temps prudencial. Aquesta subasta comença a les 5h. de la tarda.

L'ordre de venda en les dues subastes és l'estricta ordre d'arribada a port per totes aquelles embarcacions que arriben per mar. En el cas de pescadors d'altres confraries que portin a vendre el peix per terra s'els hi respecta l'ordre d'arribada a la llotja. Però en cap cas el peix forani vendrà l'últim. Aquest tractament igualitari dels foranis s'està pensant canviar doncs en la majoria de confraries catalanes el peix de fora es ven en darrer lloc.

Encara que es pot afirmar que la majoria del peix desembarcat en el port de Barcelona passa per la llotja una part del mateix, difícilment quantificable, es ven directament al Mercat Central de Barcelona. Aquest no ofereix al pescador un millor preu que el que poqués aconseguir en la llotja, però sí li ofereix la possibilitat d'escapar al control que mitjançant la venda en llotja exerceix Hisenda. Aquesta possibilitat esdevé molt important per un sector com el pesquer que, per la seva tradicional estructura corporativista i tancada, és reaci al control de l'Estat i encara més a la obligada col.laboració amb aquest. De fet, un nombre bastant important de pescadors de confraries veïnes i properes a Barcelona venen el seu peix en el Mercat Central, sobre tot quan degut a una temporada dolenta els deutes amb la seva confraria són importants i la venda mitjançant

una llotja suposaria la retenció d'un elevat tan per cent per la liquidació d'aquelles.

Materials

Dos són els serveis materials més directament relacionats amb el procés de venda del peix: el gel per a la seva conservació i els caixes per a la pesada i presentació.

El gel és sumministrat a pescadors i compradors directament per la fàbrica de gel que la Confraria té en la zona portuària. En aquests moments està en ampliació.

Les tres càmeres frigorífiques que té la Confraria, també en zona portuària, varen ser utilitzades anys enrera per magatzemar barres de gel i per guardar el peix dels pescadors de tresmall i palangre. Però actualment no són utilitzades per la Confraria, degut a la quasi desaparició de les pesqueres petites, i les té llogades a tercers.

Les caixes utilitzades a la llotja de Barcelona són dos: la de fusta pel peix blau i la de plàstic del FROM pel peix de l'arrossegament. La Confraria disposa d'un magatzem de caixes amb un stock suficient per reposar diàriament totes les caixes venudes en la llotja. Alhora, cada embarcació és propietària d'un petit stock de caixes, adequat al volum mig de les seves captures diàries, que li permet vendra el seu peix i al finalitzar la subasta reposar el número de caixes venudes en el magatzem de la Confraria; per aquest servei les embarcacions paguen un tant molt petit per cada caixa reposada. Aquest ingressos cobreixen els costos de control i magatzem de les caixes.

Una cooperativa, composta pels membres de la Confraria, és la que gestiona el magatzem de pertrechs. Aquest suministra una àmplia gama dels pertrechs necessaris pels armadors i cobra mitjançant la retenció d'un tant per cent de les vendes que aquests efectuïn en la seva llotja.

En quant al suministre de Gas-oil la Confraria no hi intervé per rés. CAMPSA és la que porta directament el suministre mitjançant el poste situat a la dàrsena pesquera. En aquest el pescador compra el gas-oil necessari amb els vales de subvenció.

Burocràtics

Sens dubte, la gestió del cobro de les vendes efectuades a la llotja per cada embarcació és el principal servei que ofereix la Confraria a cadascún dels seus membres.

Fins el 1984, en el que el nou Secretari va establir, no sense certa oposició per part dels pescadors, el cobro setmanal, aquest era diàri. Poques confraries catalanes han trigat tan a establir el cobro de les vendes setmanalment. D'ençà llavors, tot el peix venut fins i tot la morralla es cobra setmanalment, encara que s'ha arribat a un acord amb certes embarcacions que ho han sol·licitat d'avançar diàriament una quantitat petita de diners per cada tripulant.

A més de la gestió del cobro, la facturació al comprador, la liquidació de l'IVA i els certificats de vendes per Hisenda són els altres serveis de gestió que ofereix la Confraria en relació al procés de comercialització.

Com totes les confraries catalanes, i en virtut de l'acord establert amb l'ISM, aquesta té la obligació d'ingresar puntualment les cuotes de SS de tots els seus membres. Per la recaudació de les cuotes la Confraria reté un tant per cent de les vendes de cada embarcació. En el cas de les embarcacions d'arrossegament i de tresmall la retenció es manté generalment en un 15%. Però en les embarcacions de cercle, degut a la gran variació que al llarg de l'any té el volum de les seves vendes, aquest tan per cent no és fix, sino que varia atenent a les captures i es veu fortament incrementat en les temporades dolentes per intentar arribar a pagar les cuotes i en els periodes que els segueixen per liquidar les deutes acumulades. A part aquesta obligació, establerta en el conveni amb l'ISM, la Confraria tramita a cadascun dels seus membres tot el relacionat amb la SS: pensions, accidents, baixes, altes, etc...

El darrer servei de gestió que ofereix la Confraria és la informació i tramitació dels crèdits i ajuts que puguin ser d'interés pels seus armadors.

Socials

Els cursos de formació i perfeccionament professional per a mariners i tècnics han estat tradicionals en aquesta Confraria. D'ençà molts anys, diferents cursos de patronia i mecànica s'han organitzat simultàniament cada any. La organització ha estat sempre a càrrec de la pròpia Confraria i també part del finançament, doncs a més de les ajudes de l'ISM, cada any la Confraria ha vist la necessitat de destinar importants quantitats per completar aquestes ajudes.

També fins fa molt poc, la Confraria tenia un professor d'ensenyament primari destinat a tots aquells membres que per les seves circumstàncies personals no havien accedit a l'escola i volien aprendre a llegir i escriure.

Financers

A part el finançament de les cuotes de la SS, del sumistre de pertrechs i del gas-oil (doncs en el cas de necessitat per part d'algun armador la Confraria pagarà a CAMPSA), sobre tot en les temporades dolentes de pesca, la Confraria disposa d'un servei de préstecs petits per a tots els seus membres.

Ovbiament, i degut a la aleatorietat de les captures de peix blau, els armadors i tripulants de cercle són els membres que més utilitzen aquest servei. Quan la quantitat demanada excedeix de 5.000 pessetes, és el Capítol l'únic que té la facultat d'aprovar el préstec.

Confraria de Pescadors de Sitges

Membres: 38 actius
8 jubilats

Flota i Pesqueres: Tresmall (22)
Mariscadors (3)

Port/Varadero: Acord Port esportiu d'Aiguadolç.

Llotja/Venda platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: local edifici confraria.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: Secretari

Informatització: -

Financiació confraria: 5% vendes efectuades pels membres fora de les llotges,
1% retorn altres llotges,
i quota mensual dels membres.

Serveis Socials: Ajut econòmic jubilats.

Patró i Festes: Verge del Carme i Mare de Deu dels Dolors.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment 38 membres actius componen la Confraria de Sitges. La majoria d'ells, 32 membres, es dediquen al tresmall i la resta al marisqueix.

L'edat mitja és de 42.5 anys, bastant més alta que la mitja de Catalunya de 40 anys. Sorprén que no hi ha cap membre que tingui entre 16 i 19 anys i tan sols 10 membres tenen entre 20 i 34 anys. La resta tenen més de 35 anys i d'entre ells 4 estan en edat de jubilació doncs tenen més de 60 anys.

La meitat dels membres de la Confraria han nascut al propi Sitges. Dels forans, la majoria són provinents d'altres indrets de la província de Barcelona i només 8 són originaris de fora de Catalunya: 3 provenen de Llevant i 5 d'Andalusia.

Properament la Confraria comptarà, si en la Junta s'acorda així, amb uns nous membres que han demanat la base a Sitges doncs amarren la seva embarcació al port Ginesta, molt proper a Castelldefels, situat dins l'àmbit marítim de la Confraria.

Flota i Pesqueres

Vint i sis embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de Sitges. D'aquestes, 22 es dediquen a l'ofici petit i solen combinar el tresmall, les nanses i els cadubs. Les altres 4 embarcacions es dediquen al marisqueix i pesquen principalment la xirla, la rosellona i l'almeja. Amb un acord intern de la Confraria ha quedat prohibit la pesca del cargol amb arts d'arrossegament, fins fa poc també es varen utilitzar a Sitges, doncs han considerat que aquests per la proximitat del fons on treballen malmenen les cries de totes les espècies.

Des de l'any 1983, totes les embarcacions dedicades al tresmall i dues dedicades al marisqueix atraquen al port esportiu d'Aiguadolç. Això ha acabat amb la impossibilitat de sortir en mar durant els dies de mal temps a l'hivern quan les embarcacions varaven a la platja de Sitges. Les altres dues embarcacions de marisqueix varen a la platja del Garraf.

La gran majoria d'aquestes embarcacions són petites, doncs només 5 sobrepassen les 5 TRB, i les 21 restants no arriben a les 5 TRB. Lògicament, les tripulacions de les mateixes es componen d'una o dues persones, i tan sols una de les embarcacions més grans porta tres tripulants.

Es interessant assenyalar que els 26 armadors són del sector i ademés patronejen la seva pròpia embarcació. D'aquests, 15 surten en mar sols, 5 ho fan acompanyats per un fill, 4 per un germà i tan sols en dues embarcacions el patró-armador i el mariner que l'acompanya no tenen cap vincle de parentiu.

Els horaris que regeixen en aquesta Confraria així com la normativa per a la utilització de cada ormeig en concret són els mateixos que els de la Confraria de Vilanova. Si bé l'ofici petit no té un horari establert per sortir i entrar a port, els ormeigs han de estar en terra el divendres a la tarda i no poden ser tornats a calar fins el diumenge a la nit, a partir de les 11h.

Port

La manca de port amb dàrsena pesquera a Sitges obligava a varar les embarcacions a la platja, fet que impossibilitava força sovint a les mateixes la sortida en mar i la possibilitat de treballar. D'ençà l'any 1983, en que la Confraria va aconseguir signar un acord amb el port esportiu d'Aiguadolç, les embarcacions disposen d'un vertader refugi alhora que han acabat amb la limitació de les sortides.

Aquest acord dóna el dret d'atracar, en els amarres determinats per a tal fi, a tota embarcació pesquera mentre aquesta pertanyi a la Confraria de Sitges. A part el nombre d'amarres reservats a les mateixes, aquestes poden fer ús dels serveis d'aigüa i electricitat del port sempre que paguin les tarifes vigents. Per tots aquests drets, el port cobra un canon anual, el pagament del qual és responsabilitat de la Confraria. A més i amb la finalitat de veure's lliure d'estris i ormeigos de pesca pels molls, el port va destinar unes quantes de les seves casetes per les embarcacions pesqueres. Aquestes paguen el lloguer de les mateixes directament al port esportiu.

En l'acord queden establertes totes les normes d'higiène, ordre i bon comportament, l'incumpliment de les quals dóna dret al port a retirar a l'embarcació en qüestió els drets adquirits en l'acord.

2. Funcionament i Gestió

Organs de Govern i Personal

El Patró Major i el Capítol són els dos organs de govern de la Confraria.

El Patró Major, patró-armador d'una de les embarcacions de tresmall va ser reelegit en les darreres eleccions i ostenta el càrrec des de fa 5 anys. Per a ell el més important pel bon funcionament de la Confraria és la participació de tots els seus membres en els acords presos, participació que esdevé del tot possible si tenim en compte el reduït número de membres que té la Confraria.

Per tant, encara que tal i com determinen els estatuts de la Confraria, el Capítol està compost per 8 membres elegits democràticament, tots els membres de la Confraria poden participar en els reunions i tenen dret vot. De fet en la relació d'assistents a les reunions, recollida en el llibre d'actes, podem veure com aquests excedeixen la majoria de les vegades els 8 membres i moltes altres arriben a ser més de 20.

Si bé mitjançant aquests dos organs la Confraria pot regular i ordenar l'activitat pesquera dels seus membres i comprometre'ls a respectar el acordat, la defensa dels fons treballats per l'ofici petit front les embarcacions d'arrossegament de les confraries veïnes ha estat possible tan sols per una dinàmica de cooperació molt estreta que la Confraria de Sitges ha establert amb la Confraria de Vilanova. Avui, els tresmallers de Sitges han arribat a fer respectar els seus fons de la mateixa manera que ho fan els tresmallers de Vilanova front les embarcacions d'arrossegament d'aquesta Confraria. El balizament establert per

Vilanova a 20 brases s'exten a l'àmbit marítim de Sitges alhora que la comissió de vigilància es fa càrrec de les possibles denúncies provinents de la Confraria de Sitges.

Personal

L'actual Secretari, nomenat el decembre del 85, dedica tres dies a la setmana a portar l'administració de la Confraria i gestionar tot el necessari als seus membres. Els ingressos de la Confraria fan impossible retribuir una dedicació major.

3. Economia

Patrimoni

Des de fa pocs anys la Confraria de Sitges compta amb un edifici de planta i pis, situat al carrer Carreta, a pocs metres del passeig. Aquest edifici és donació del propietari de l'antic local que ocupava la Confraria en règim de lloguer. En la donació queda establert que l'edifici passarà a ser propietat de l'Ajuntament i destinat als jubilats de la vila en el cas que la Confraria desaparegui. Fins llavors, la Confraria gaudeix d'aquest i només s'ha de fer càrrec de les despeses anuals de manteniment: impostos, llum, aigua, etc...

En la planta baixa hi trobem una gran sala que els pescadors poden utilitzar per remendar o arreglar els seus ormeigs, comunicada amb una habitació en la que cada pescador hi té una estanteria per deixar els estris necessaris. En la planta alta, una sola habitació molt gran és utilitzada per les oficines i per celebrar les reunions.

En el varadero, d'ençà que es varen fer malbé els antics cabestrans manuals de la Confraria, aquesta ja no disposa de cap instal·lació.

Finançament

Encara que la Confraria no disposa ni de llotja ni de permís de venda de platja, o sigui que no controla les captures realitzades pels seus membres, la principal font de finançament de la mateixa és el 5% del producte de les vendes que els seus membres efectuan fora de les llotges.

Per un acord intern de la Confraria, tots els membres tenen la obligació de comunicar a aquesta, de paraula o presentant les factures, les vendes realitzades a la setmana ja hagin estat efectuades en el Mercat Central de Barcelona o a la plaça de Sitges. Del producte d'aquestes vendes el pescador paga a la Confraria un 7%; d'aquest un 5% és per la Confraria i el 2% és per la Direcció General de Ports en concepte de la tarifa G4. Si bé la Confraria no pot afirmar que totes les vendes li són comunicades, creu certament que aquestes s'apropen bastant a la realitat, doncs és el propi col·lectiu de pescadors el que controla que la col·laboració econòmica de cadascun d'ells sigui més o menys igualitària.

L'altra font de finançament prové de l'1% de retorn de les vendes que els membres de la Confraria realitzen a la llotja de Vilanova.

Per últim, tots els membres tenen establerta una quota mensual de 300 pessetes.

4. Serveis

Materials

Sens dubte el millor servei material que ha pogut oferir la Confraria de Sitges als seus membres ha estat la possibilitat d'atracar les embarcacions al port esportiu d'Aiguadolç, encara que els costos d'aquest vagin a càrrec dels propis membres doncs la Confraria no disposa d'un pressupost suficientment elevat.

L'altra únic servei material és l'habitació-magatzem que la Confraria disposa en el seu edifici per guardar els estris dels pescadors que vulguin.

Els pescadors es suministren el gas-oil amb subvenció al poste del port de Vilanova, doncs el del port d'Aiguadolç no està autoritzat a despatxar el gas-oil amb els vales de la subvenció.

Burocràtics

Les gestions i tramitacions de tot el relacionat amb la Seguretat Social i l'ingrés de les cuotes a l'ISM és el principal servei burocràtic que ofereix la Confraria a tots els seus membres. Degut a que la majoria dels membres venen al Mercat Central i molt pocs ho fan mitjançant llotja, són ells els que cada final de mes s'arriben a les oficines de la Confraria a pagar les cuotes de la SS.

A més d'aquests tràmits, la Confraria elabora a cadascun dels seus membres els certificats de vendes anuals per Hisenda.

Socials i Financers

Podem anomenar servei social el repartiment de tot el benefici anual de la Confraria als seus jubilats.

Amb l'ajut financer de l'Ajuntament i La Caixa de Pensions, cada any la Confraria organitza la festa de la vellesa, com a homenatge a tots els pescadors jubilats. En aquests s'els hi ofereix un vermut i a més s'els hi fa entrega d'una quantitat de diners. Aquests són el resultat del repartiment igualitari dels beneficis que al cap de l'any ha tingut la Confraria., un cop descomptats tots els gastos del conjunt d'ingresos: quotes, tant per cent sobre vendes, retorn, loteria, etc... L'any 1986 aquesta quantitat va ser de 12.000 pessetes per cadascun dels jubilats.

Fora d'avançar, quan és necessari, els diners de les cuotes de la SS dels seus membres, obviament els ingresos d'aquesta Confraria fan impossible establir una política de préstecs.

Confraria de Pescadors de Vilanova

Membres: 447 actius

176 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Arrossegament (15)

Arrossegament petit (20)

Cercle (15)

Art Clar (4)

Palangre (6)

Tresmall (25)

Marisqueix (29)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda platja: Llotja, 544 m².

Fàbrica de gel: Dues, producció total: 54 tn/dia.

Refrigeradors: Una cambra per magatzemar el gel i guardar peix.

Casetes estris pesca: 50, propietat de ports

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: en règim de Cooperativa.

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 15 persones, 12 a temps complet i 3 a temps parcial.

Informatització: Ordinador des de 1979.

Financiació Confraria: 3.5% pescador sobre producte llotja,
0.76 comprador sobre producte llotja,
beneficis embarcacions confraria,
i rendes patrimoni.

Serveis socials: 3.500 pts mensuals jubilats i vidues, amb 14
pagues l'any,
Mútua sanitària parale.la.

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Gràcies al Reglament de Navegació, Pesca, Càrrega i Descàrrega i Govern polític i Econòmic dels Matriculats en el Partit de Villanueva de Cubellas elaborat per l'inspector de Carles III, Manuel de Zaldive, l'any 1773, coneixem amb força detall la important activitat marinera que ja en aquestes dates es desenvolupava a la vila de Vilanova.

Un sol Gremi de Mariners i Pescadors arreplegava a tots els treballadors de la mar de la vila de Vilanova, Cubelles i Cunit. Els òrgans de govern del Gremi eren comuns als dos cossos de mariners i pescadors. El Gremi gaudia en exclusivitat de la funció de càrrega i descàrrega que tants beneficis li revertia. Per poder desenvolupar aquesta funció el Gremi disposava de sis gròndoles i d'aquells utilitats complementaris necessaris al respecte. Com a patrimoni immoble el Gremi comptava ja amb una casa pròpia, a més dels tres petits magatzems vora mar que eren utilitzats pel cos de pescadors i en un dels quals hi estava situada la caldera per tintar les xarxes.

L'activitat marinera i de comerç era la més important a la vila i la que ocupava a un major nombre de matriculats. Cinquanta tres embarcacions de diferents tonatges realitzaven viatges per tota la costa del Principat, Andalusia, Galicia i les Amèriques. Es curiós assenyalar que en el Reglament queden regulats els diferents sistemes de remuneració dels mariners de les embarcacions de transport, un dels quals era la distribució "a la part". Les línies generals d'aquest sistema són les mateixes que les que regulen el sistema a la part emprat actualment en el nostra litoral per les embarcacions de pesca. Després d'haver separat la part per l'embarcació o armador, eren descomtades les despeses de obligacions vers el Gremi i les de la manutenció de la tripulació i de la resta es feian les parts pertinents per la tripulació.

L'activitat pesquera de la vila era de menor importància. Trenta embarcacions de palangre, alguns sardinals i nanses i cinc boubets no donaven abast a la demanda de peix de la zona. Zaldive fa constar en el Reglament la necessitat de desenvolupar les parelles de bou a la zona, doncs seria l'única manera d'incrementar les captures de peix i poder extingir l'art del boubet que tan mal causava a totes les cries sense deixar sense esquer als palangrers. Per a tal fí posarà a consideració reial la concessió de parelles de bou a la zona.

Per a la venda del peix, el Gremi comptava amb un joc de peses que podia administrar tant ell mateix com en cas necessari arrendar-lo. En el cas de que fós administrat pel propi Gremi, aquest podria cobrar un tant per pesada ja fós al propi pescador o al comprador. D'aquesta manera els ingressos li permetrien fer-se càrrec de les despeses del manteniment de les peses i de la neteja del local de venda. Els beneficis que excedissin aquestes despeses s'inclourien en la caixa del Gremi.

Les funcions assistèncials del Gremi, molt importants en aquell moment, incloïen la pensió per enfermetat, una petita pensió pels familiars dels que es trobessin en el Servei de

l'Armada, les despeses per la redempció de captius, les pensions pels familiars dels captius i un tant per les famílies dels difunts.

Els patrons del Gremi eren Sant Telm, Santa Clara, Sant Pere, Sant Andreu i Sant Joan. El Gremi comptava amb una capella pròpia en la parròquia de Vilanova.

Amb la desfeta de l'organització gremial l'any 1864 i la promulgació de la lliure associació de tots els treballadors del mar, diferents organitzacions es constituïren a la vila.

No disposem de cap document que reflecteixi l'esdevenir de les organitzacions marineres de Vilanova, fins l'any 1921. Els estatuts de la constitució del nou Pòsit de Pescadors de Vilanova, ens permeten conèixer que és en aquest any en que les altres tres associacions existents fins aquell moment a la Vilanova: el Gremi de Mariners, la Cooperativa de Pescadors i la Societat Coral "Els Pescadors" acorden fundir-se amb el Pòsit en una sola organització pesquera que reberia el nom de Gremi de Pescadors-Pòsit de Pescadors de Vilanova. A partir d'aquest moment és el Pòsit de Pescadors que acollirà a tots els associats d'aquestes organitzacions i desenvoluparà les diferents funcions que tan ell com els altres realitzaven.

Aquest nou Pòsit de Pescadors tenia diverses seccions que ja posen de manifest l'ampli ventall d'actuacions que realitzava. Les seccions més importants eren: la de Socorrs Mútuos, la de Venda del Peix, la Cooperativa de Consum i Pertrets, la Caixa de Préstecs, la Recreativa i Cultural.

Però el monopoli d'aquesta organització duraria poc, doncs en la I Assemblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà celebrada a Tarragona l'any 1935, hi participaren a més del Pòsit de Pescadors, l'Associació Mútua d'Armadors de Pesca de Vilanova i l'Associació dels Oficis del Mar. No seria doncs fins la obligada unió en Confraria Sindical, decretada per llei l'any 1943, que les diferents organitzacions tornarien a unir-se en una sola.

Avui, sota l'ampar del nou decret del 78 i amb plena llibertat associativa, la Confraria de Pescadors de Vilanova arreplega als 447 pescadors actius de la vila.

Membres

Actualment 447 membres actius pertanyen a la Confraria de Vilanova. Un 30% d'ells estan enrolats en embarcacions d'arrossegament, un altre 30% en embarcacions de cercle i el 40% restan es troba molt repartit en les diferents pesqueres d'arrossegament petit, art clar, palangre, tresmall i marisqueix. L'edat mitja dels membres de la Confraria de Vilanova, de 38.4 anys, és la tercera més baixa de tot el litoral i està molt per sota de la mitja total. Quasi la meitat dels membres, el 45%, té entre 20 i 34 anys, mentre que en la resta d'intervals són molt menys nombrosos i presenten una disminució progressiva tal i com ens acostem a l'edat de jubilació. També cal assenyalar que s'ha donat en els darrers anys la incorporació de 15 membres molt joves. Si tenim en compte l'edat segons el tipus de pesquera trobem que tan sols els membres dedicats a l'arrossegament petit, amb una edat mitja de 43.7, estan molt per sobre de la mitja del

conjunt de membres de la Confraria, mentre que en la resta de pesqueres l'edat mitja oscila entre els 37 i 39 anys.

La tradició de l'activitat pesquera de la vila de Vilanova queda reflexada, sens dubte, en l'origen de la seva població pesquera, tot i que aquesta s'ha vist també incrementada per la immigració generalitzada a tot el sector pesquer. 179 membres, un 42% del total, són nascuts a Vilanova. També cal assenayalar que la migració interna catalana és important en aquest port, doncs un 16% del total dels membres provenent d'altres indrets de la província de Barcelona i de la província de Tarragona. Fora d'aquest 58% nascut a Catalunya, la immigració forana prové majoritàriament d'Andalusia, 140 membres, sent quasi insignificant els membres de la Confraria nascuts a altres indrets de l'Estat, a l'Estranger, Ceuta, Melilla i al Marroc, en total 38 membres.

La distribució segons origen i pesqueres presenta les mateixes característiques que a tot el llarg del litoral, amb una major concentració dels forans en la pesquera del cercle. Mentre en les embarcacions d'arrossegament un 64% dels tripulants són nascuts a Catalunya, en el cercle aquests només arriben a un 41%, provenint de fora el 59% restan dels tripulants enrolats en el cercle. D'aquests el 50% són nascuts a Andalusia.

Flota i Pesqueres

La flota pesquera de la Confraria de Vilanova està composta per 114 embarcacions. D'aquestes, 15 es dediquen a l'arrossegament, 20 a l'arrossegament petit, 15 al cercle, 4 a l'art clar, 6 al palangre de fons, 25 al tresmall o ofici petit i 29 al marisqueix.

Aquesta diversitat de pesqueres encara s'incrementa més si tenim en compte les pesqueres de temporada que no han quedat recollides en aquesta tipologia general. En aquesta Confraria varies són les embarcacions d'arrossegament que cada any demanen el permís per dedicar-se a la pesca del marrajo, des de el mes de juny fins el setembre o octubre. Per altre banda, totes les embarcacions d'arrossegament petit es dediquen a la pesca del popet. I d'entre les embarcacions més petites, dedicades al tradicional ofici petit dues pesqueres s'estàn desenvolupan en els darrers anys: la pesca del pop amb cadubs i la pesca del cargol de punxa.

Cadascuna d'aquestes pesqueres es troba regulada per un horari establert en base als acords presos per la mateixa Confraria, en general més limitat del establert en la llei general reguladora.

D'ença els anys 70, quan Tarragona defensava l'establiment de vedes en l'arrossegament, la Confraria de Vilanova va optà per limitar l'horari d'aquest tipus de pesquera de 7h. del matí a les 4h. de la tarda. Aquest és l'horari més restringit de tots els vigents als diferents ports del litoral mediterrà.

La pesca del cercle té la sortida de port establerta a les 11h. de la nit.

Dins les pesqueres petites, la llei no marca cap horari de sortida i entrada a port mentre no es pesqui els dos dies festius de la setmana. Si bé ni el tresmall, ni el palangre tenen regulats horaris precisos dins aquesta Confraria els cadubs pel pop i certes espècies de marisc es regulen pels propis pescadors segons la temporada i la demanda del mercat.

Malgrat ser la dàrsena pesquera del port de Vilanova suficientment gran per donar cabuda a tota la flota de la Confraria, d'entre les seves embarcacions n'hi ha algunes que es troben varades al port de Barcelona sobre tot per la proximitat d'aquest al Mercat Central, indret on prefereixen vendre les seves captures. Varades al port de Barcelona es troben 1 embarcació d'arrossegament, 4 de cercle i una vintena de les dedicades al tresmall i marisqueix. La resta de la flota es manté sempre varada al port de Vilanova.

D'entre aquesta nombrosa flota no hi ha cap embarcació propietat d'algun armador o societat d'en terra. Es important assenyalar que a més de que totes les embarcacions són propietat d'armadors vinculats al sector, 5 d'elles són propietat de la Confraria. Aquest és l'únic cas en tot el litoral català que una Confraria com a tal es armadora d'embarcacions.

Set eren les embarcacions que la Confraria va construir abans de la guerra. D'aquestes dues varen ser destruïdes en el conflicte i actualment en resten cinc, quatre d'arrossegament i una de cercle.

Si exceptuem el cas d'aquestes 5 embarcacions, doncs no té sentit parlar de vincle de parentiu entre la Confraria i el patró, ens trobem que tan sols en 10 embarcacions, el 8% del total, el patró i l'armador no estan units per lligams familiars, mentre que en el 92% el patró és el mateix armador o un familiar d'aquest.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

L'actual Patró Major de la Confraria, mariner d'una de les 4 embarcacions d'arrossegament de la mateixa, és un dels més antics de Catalunya, doncs fa 33 anys que ostenta el càrrec, no sense competir amb altres candidats, sobre tot de la secció econòmica, presentats en diverses eleccions.

El Capítol està format per 12 membres i guarda la deguda paritat entre socials i econòmics. Una reunió setmanal està establerta com a regla general pel Capítol, encara que aquesta freqüència pot veure's dilatada segons les èpoques. De fet, en els darrers 4 anys, una reunió mensual ha estat la freqüència real.

La Junta General o Plenari, d'ençà uns 3 anys i per un acord que recollí una forta demanda de la part social, està composta per la totalitat de membres de la Confraria, malgrat l'elevat nombre dels mateixos. Si bé en un començament la participació a les reunions va ser molt elevada, aquesta ha anat disminuint en els darrers anys. Una reunió ordinària a l'any, en la que s'aprova l'exercici econòmic anterior i el pressupost del pròxim, és l'establerta en els estatuts. A part aquesta generalment cada any s'en celebra una d'extraordinària per prendre aquells acords que afecten a tot el sector i per la seva importància mereixen la veu de tothom.

Les comissions, o conjunt de membres que desenvolupen una mateixa pesquera, són els altres organs de govern que amb una dinàmica resolutiva més àgil, doncs tots els participants comparteixen els mateixos interessos, ajuden al Capítol a regular

i aconseguir la convivència necessària entre la flota de la Confraria. Les comissions que es reuneixen amb més freqüència són les d'arrossegament, cercle, tresmall i marisqueix. De totes aquestes reunions el Secretari en pren acte i són presidides pel Patró Major de la Confraria.

Personal

15 persones, 12 a temps complet i 3 a temps parcial componen el personal de la Confraria.

A les oficines treballen a temps complet quatre administratius, inclòs el Secretari, i un altre administratiu a temps parcial que és el que porta la Cooperativa de Pertrechs.

A la llotja treballen a temps complet dos administratius, un caixer, un tècnic d'ordinador i un pesador; els dos administratius, junt amb el Patró Major de la Confraria, són els subastadors.

A la fàbrica de gel tres treballadors a temps complet. Per les caixes un home a temps complet i un home eventual.

Dels 15 treballadors, 5 són funcionaris homologats i la resta va a càrrec del pressupost de la Confraria.

El Secretari nomenat l'any 1974, és marino mercant.

Mecanització

Des de l'any 1979 la Confraria compta amb un ordinador amb dues pantalles i dues impresores. Actualment, i després d'un procés d'adequació de programes no gens fàcil, la facturació i liquidació de vendes, la liquidació de l'IVA i els estadístiques de la producció es fan mitjançant l'ordinador.

A curt termini volen mecanitzar també la comptabilitat de la Confraria i la recaudació i liquidació de la Seguretat Social.

Aquest ordinador comprat mitjançant el programa lising permet a la Confraria canviar-lo en el moment que sigui necessària una major potència.

3. Economia

Patrimoni

Dos edificis i 28 vivendes componen l'actual patrimoni immoble de la Confraria.

L'edifici de planta i pis, fins l'any 80 seu de les oficines de la Confraria, és utilitzat d'ençà el trasllat d'aquestes a zona portuària com a magatzem de pertrechs per la Cooperativa. El pis actualment en molt mal estat no és utilitzat per a res d'ençà la desaparició de l'escola pels fills dels pescadors cap als anys 60.

L'edifici de l'antiga llotja és d'una sola planta i actualment s'utilitza molt esporàdicament en ocasió de la celebració de diades i també és cedit al Museu del Mar com a local d'exposicions.

Les 28 vivendes són propietat de la Confraria i estan llogades totes elles a membres de la mateixa. El lloguer és quasi simbòlic.

A part aquest patrimoni immoble, la Confraria és propietaria de cinc embarcacions i de totes les instal·lacions en maquinària de les dues fàbriques de gel, de la cambra refrigeradora i de la llotja.

Finançament confraria

La principal font de finançament de la Confraria són els drets de llotja que tant pescador com comprador paguen a la Confraria.

Al pescador, ja sigui de la Confraria o forà, se li cobra el 3.5% sobre el producte de les seves vendes. Aquest 3.5% es desglosa en un 2.5% per la Confraria en sí i un 1% destinat íntegrament a l'assistència social. Al pescador forà se li afegeix a aquest 3.5% l'1% de retorn a la seva confraria.

Al comprador se li reté el 1.52% de les seves adquisicions en llotja, però el cap de l'any se li retorna el 0.76%. Per tant el pagament real que fa el comprador per la Confraria és d'un 0.76%. A part aquests ingressos, les rendes del patrimoni i els beneficis de la producció de les cinc embarcacions de la Confraria són altres ingressos en potència. Però de fet, pocs són els anys que els beneficis de les embarcacions són significatius i el lloguer de les 28 vivendes és molt simbòlic.

4. Serveis

Comercialització

Tot i que la Confraria de Vilanova té la concessió de llotja i per tan ofereix la possibilitat de comercialitzar les captures en la pròpia base, ja hem vist que hi han algunes embarcacions que prefereixen comercialitzar les seves captures mitjançant el Mercat Central de Barcelona. També alguns mariscadors, segons el volum de captures i la temporada, prefereixen anar a vendre a la llotja de Tarragona, donat que en aquest port no hi ha cap embarcació que es dediqui al marisc i la cotització del mateix és més elevada que a la llotja de Vilanova.

A la llotja de la Confraria de Vilanova s'hi realitzen dues subastes: la del matí pel peix de cercle i la de la tarda pel peix de l'arrossegament, l'art clar o "mosca", el tresmall i el marisqueix.

La subasta del matí comença al arribar a port la primera embarcació de cercle, generalment cap a les 6h., i no finalitza fins que ha venut la darrera embarcació. Es en aquesta subasta on concorren uns 150 compradors, dels quals 3 o 4 són majoristes importants.

La subasta de la tarda comença a les 4h. L'ordre de venda és l'estricta ordre d'arribada a port sense diferenciar el tipus de pesquera. Per tant, encara que generalment els tresmallers i mariscadors arriben a mig dia i venen els primers, si algún tresmallar arriba entre dues embarcacions d'arrossegament vendrà entre elles. Des de fa 5 anys, i per un acord de Junta molt controvertit, els forasters venen els últims un cop ha venut la darrera embarcació d'arrossegament de Vilanova. Això ha perjudicat molt als membres de les Confraries de Sitges i

Calafell, i actualment molts d'ells prefereixen portar el peix al Mercat Central. El cens de compradors en aquesta subasta és d'uns 60.

A part les embarcacions que venen al Mercat Central de Barcelona, i els mariscadors que ho fan a la llotja de Tarragona, la Confraria considera que tot el peix desembarcat al port de Vilanova passa per la llotja. Ni el pelut (part de les captures que es reparteix a parts iguals entre la tripulació) ni cap espècie està exents de pagar els drets de llotja.

Materials

Els serveis materials que ofereix aquesta confraria són el subministre del gel i les caixes pel funcionament de la subasta, i el subministre de materials mitjançant el magatzem de pertrechs.

El subministre de gas-oil el porta directament CAMPSA i la Confraria no hi té res a veure. Les casetes per guardar els estris de pesca són propietat de Ports i els pescadors paguen els lloguers directament a Ports.

Les dues fàbriques de gel, una construïda l'any 70 amb una producció de 10 tn. diàries i l'altra de l'any 80 amb una producció de 44 tn. diàries, suministren gel d'escata. La primera fàbrica de la Confraria va ser la pionera en tot Catalunya en produir el gel en escata. La decisió de fer-ho segons aquest nou sistema es va pendre després de varis viatges a San Juan de Luz i Port Vendres on ja feia temps que l'utilitzaven. La producció de les dues fàbriques i la cambra per magatzemar el gel permeten suministrar tot el necessari pel funcionament de la subasta i només queda curta quan la concentració al port de teranyines foranes incrementa fortament la demanda.

La cambra per magatzemar gel també és utilitzada pels palangrers en el cas que necessitin guardar l'esquer o peix. L'encarregat de la cambra és el responsable d'obrir la mateixa sempre que sigui necessari.

Si bé cada embarcació té un petit stock de caixes que li permet exposar a la subasta les seves captures, el magatzem de caixes de la Confraria és l'altre servei material que ofereix aquesta al voltant del procés de comercialització.

El magatzem de caixes de la Confraria possibilita als pescadors reposar diàriament les caixes subastades i al comprador endur-se les caixes comprades i no tornar-les fins l'endemà. Dues són les caixes utilitzades a la llotja de Vilanova: la de fusta pel peix blau i la de plàstic del FROM pel peix blanc. La Confraria cobra un tant per caixa, tant al pescador com al comprador, que li serveix per cubrir els costos del magatzem i del personal que hi treballa. Aquest tant és més elevat per les caixes de fusta donat que la reparació de les mateixes és freqüent. El tant per caixa de fusta és de 8 pessetes pel pescador i de 14 pel comprador. En el cas de les caixes de plàstic al comprador no se li cobra res i al pescador 5 pts.

Relacionat amb l'estricta procediment extractiu, la Confraria disposa d'un magatzem de pertrechs que suministra als armadors els materials més necessaris. Aquest magatzem funciona des de l'any 45, i encara que està gestionat per la Cooperativa constituïda a tal efecte, els membres de la mateixa són els membres de la Confraria.

Burocràtics

Diversos són els serveis de gestió que ofereix la Confraria als seus membres però, sens dubte, el més important per a ells és el cobro setmanal de les vendes realitzades a la llotja.

El dia de cobro és el divendres a la tarda. Això suposa que el cobro compren les vendes efectuades fins el dijous i la venda del divendres sempre es cobra dins la pròxima setmana. Donat que la subasta del peix blau es realitza al matí, les embarcacions de cercle acostumen a cobrar tota la setmana el mateix divendres.

Encara que per regla general tot el peix venut es cobra setmanalment el divendres, hi ha algunes embarcacions de cercle que encara cobren el pelut diàriament.

A part el cobro, la gestió de tota la facturació, la liquidació de l'IVA i les declaracions de vendes per Hisenda són els altres serveis burocràtics que ofereix la Confraria en relació al procés de vendes. Des de el segon trimestre de l'any 86 la Confraria liquida l'IVA com a compradora-venedora de tot el peix subastat.

Un altre bloc important de serveis burocràtics és la gestió de tot el relacionat amb l'ISM. A més de la responsabilitat d'ingresar puntualment cada mes a l'Institut les cuotes de la SS de tots els seus membres, la Confraria tramita tot paper referent a baixes, altes, accidents, pensions, etc...

Diferents sistemes, atenent a les preferències dels armadors de les embarcacions, són els emprats per la recaudació de les cuotes. El més generalitzat és la retenció del 15% de les vendes setmanals. Aquest tant per cent pot variar d'una embarcació a l'altre segons sigui el valor de les seves vendes normals. Altres embarcacions prefereixen pagar les cuotes directament a les oficines i que no s'els hi retengui res de les vendes. Al cap del trimestre es liquida a cada embarcació el superàvit o deute que tinguin. Les embarcacions amb més desequilibris entre el retingut i el valor de les cuotes són les de cercle degut a la gran fluctuació de les seves pesqueres.

A més d'aquests dos blocs de serveis importants, la Confraria tramita els crèdits que puguin demanar els seus armadors i tots els certificats i papers necessaris per Hisenda, Ajuntament, Generalitat, etc...

Socials

Com ja hem dit abans un 1% de les vendes efectuades per tots els membres de la Confraria en la llotja, és destinat al fons d'assistència social. Aquest fons, que en els darrers anys ha ascendit a uns 10 milions, es repartit per un igual a l'assistència dels jubilats i a l'assistència sanitària establerta per a tots els membres.

L'assistència als jubilats de més de 65 anys i les seves vidues conssiteix en un complement de pensió de 3.500 pessetes mensuals, a més de la gratificació que s'els hi dona per Sant Pere.

L'assistència sanitària, destinada a tots els membres de la Confraria i familiars que depenen d'ells, cobreix el 70% del cost de les visites de medecina privada, el 60% de les receptes

d'aquesta i un tant per pròtesi dentària i ulleres. Aquesta assistència sanitària va ser implantada per la Confraria molt abans de la incorporació dels treballadors del mar en el Règim General de la Seguretat Social. En el moment que aquesta es va donar la Junta General va acordar seguir mantenint aquest servei assistencial. Els treballadors de l'administració i serveis de la Confraria també tenen dret a aquesta assistència, però al no participar en la producció i venda la Confraria els hi retira de la nòmina un tant cada mes equivalent al tant que pagaria un mariner.

A part aquesta assistència social desenvolupada per la Confraria, aquesta ha constituït l'Institut de la Setmana del Mar mitjançant el qual organitza la diada de Sant Pere i tot un seguit d'activitats culturals setmanals. Aquestes consisteixen normalment en conferències referents a la problemàtica i futur del sector pesquer i de la mar en general.

També els cursos de formació marítimo-pesquera han estat organitzats tradicionalment per aquesta Confraria.

Per últim el tradicional lot de Nadal és obsequiat a tots els membres de la Confraria: actius, jubilats i treballadors de l'administració i serveis.

Financers

Podem considerar servei financer l'ingrés puntual de les quotes de la SS a l'ISM per part de la Confraria malgrat que les circumstàncies del moment no permetin als seus membres efectuar aquest pagament a la Confraria. D'aquesta manera tots els membres, armadors i mariners, tenen sempre assegurats els serveis de la SS.

Així mateix passa amb el gas-oil i el sumistre de pertrechs. En el cas del gas-oil, si bé la Confraria no té res a veure amb el sumistre del mateix, és ella la que paga diàriament a l'encarregat del poste de CAMPSA tot el sumistrament a les embarcacions. I no és fins al cap de la setmana, mitjançant la retenció de part de les vendes efectuades, que la Confraria ho cobra a cadascuna de les embarcacions.

A part el finançament de la SS i les necessitats més primordials per a sortir a treballar, la Confraria té establert el que anomena "ajut familiar". Aquest consisteix en el préstec de diners fins a un tope de 10.000 pts. Aquest petit préstec és molt utilitzat sobre tot per la tripulació de cercle doncs és la que pateix temporades més escasses, està destinat a cubrir les necessitats més petites com les lletres o el lloguer del pis. Es dona força sovint el cas de que és la mateixa dona del pescador la que el vé a demanar.

Confraria de Pescadors de Calafell

Membres: 28 actius
100 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Arrossegament petit (4)
Tresmall (11)
Marisqueix (1)

Port/Varadero: Varadero

Llotja/Venda platja: -

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: sí

Suministre gas-oil: Confraria

Personal: Secretari i encarregat de serveis.

Informatització: -

Financiació confraria: Rendes patrimoni.

Serveis socials: complement pensió jubilats.

Patró i Festes: Sant Pere i Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Malgrat no disposar de cap estudi històric sobre l'activitat pesquera de Calafell, és conegut per tothom que va ser una de les platges amb més embarcacions de tot el litoral fins la seva gran devallada a començaments dels anys 50.

Els pescadors vivien vora mar, allunyats del nucli del poble situat a l'interior. El barri era conegut com les Casetes de Calafell i per aquest la Germandat de Sant Pere, associació dels pescadors, era la institució que s'interessava per les seves necessitats i la única que donava resposta a les seves demandes. L'Ajuntament ubicat en el nucli de l'interior s'ocupava més de la vida de pagés i de potenciar altres activitats. L'escola d'ensenyament primari situada a Casetes de Calafell havia estat construïda per la Germandat i era ella la que finançava els costos dels mestres.

Fins després de la Guerra, dues associacions arreplegaven els pescadors de la vila: la Germandat de l'Apòstol Sant Pere i el Pòsit de Pescadors. A la I Assambla d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà celebrada l'any 35 a Tarragona totes dues associacions hi participaren. La Germandat enviar dos delegats en representació de les 40 embarcacions i 180 mariners, i el Pòsit de Pescadors hi participà amb dos delegats més en representació de 10 embarcacions i 100 homes. Les pesqueres més importants eren les desenvolupades per les embarcacions de llum i per els "arrastrillos" i donaven feina a un important nombre d'homes.

Fins els anys 40, es varen mantenir a la platja una vintena de llums i una quincena d'arrastrillos. A partir de llavors, la incorporació del motor i el creixament en tonatge va començar a fer imprescindible el port i les embarcacions més grosses es varen veure obligades a marxar cap els ports veïns. El turisme, activitat que esdevingué important a tot el litoral cap els anys 60 ajudà també a que els pescadors canviessin l'activitat pesquera pel treball en la construcció, més segur i còmode. D'ençà llavors la davallada va ser lenta però continuada, doncs fins fa poc no es varen perdre les esperances d'aconseguir un port. L'any 1964 es venia la darrera embarcació de llum que encara restava varada a la platja, i avui només quatre arrastrillos molt petits i uns quants tresmallers continuen a Calafell.

Membres

Actualment 24 membres actius componen la Confraria de Pescadors de Calafell. L'edat mitja d'aquests membres és de 44.5 anys, molt per sobre de la mitja del total de Catalunya. No hi ha cap membre entre els 16 i els 19 anys i els que tenen entre 20 i 34 anys tan sols arriben a representar el 25% del total.

Vint membres, el 84%, han nascut al mateix Calafell i els 4 restants procedeixen d'altres indrets de la província de Tarragona.

Flota i Pesqueres

Un total de 16 embarcacions formen l'actual flota pesquera de la Confraria. D'aquestes 4 es dediquen a l'arrossegament petit, 11 es dediquen primordialment al tresmall i 1 al marisqueix.

Les embarcacions de tresmall, en la seva producció combinen, ademés d'aquesta xarxa, les nanses i els cadubs de fang pel pop; el palangre petit l'empren molt poques embarcacions. Algunes d'elles es dediquen també a la rosellona i la tellarina.

De les 16 embarcacions, només les quatre d'arrossegament petit i 3 de tresmall sobrepassen les 5 TRB, i dues persones formen les seves tripulacions. Les 9 restants no arriben a les 5 TRB, i d'aquestes 8 van amb un sol tripulant.

Tots els armadors de les embarcacions patronejan ells mateixos les embarcacions o en els 6 casos de jubilats ho fa el seu fill. En cinc de les nou embarcacions en que el patró-armador surt acompanyat d'un mariner, aquest és familiar seu, en les tres restants el mariner no té cap vincle de parentiu amb l'armador.

Els horaris que regeixen a la Confraria de Calafell són els mateixos que els de la Confraria de Vilanova.

L'arrossegament surt a les 7h. i torna a la platja a les 4h de la tarda. Aquest límit de nou hores de treball és el més restringit dels que regeixen per l'arrossegament en tot el Mediterrà.

El tresmall i palangre no tenen horaris d'entrada i sortida, però estan obligats a deixar els arts en terra des de el divendres a la tarda fins el diumenge a la nit, que a partir de les 10h. poden sortir a calar pel dilluns.

La pesca de la rosellona té un horari molt limitat, de 8h. a 12h. del matí. En canvi, la tellarina, donat que es pesca a fons de poc calat molt pròxims a la platja, és el mateix mal temps l'encarregat de regular la pesquera doncs impossibilita la realització de la mateixa.

Port

Poques hauràn estat les Confraries que hagin reivindicat amb tants esforços la necessitat d'un port.

Malgrat la realització de diversos projectes, un d'ells patrocinat per la mateixa Confraria, cap d'ells va ser acceptat per l'Estat. Segons aquest, la platja molt allargada sense cap accident que proporcionés part de l'estructura de refugi determinaba que l'estructura portuària fós molt costosa.

El darrer intent d'aconseguir un port per part de la Confraria, es va realitzar l'any 60 quan encara nombroses embarcacions restaven a la platja de Calafell. Una pel·lícula que recollia els diferents tipus de pesquera desenvolupats per les embarcacions, així com les dificultats que aquestes tenien per sortir en mar els dies de mal temps, va ser enviada al Ministeri com a demostració de la necessitat del port si es volia salvar l'activitat pesquera de la vila.

Avui, només unes grans fotografies exposades a la Llar d'Avis de la Confraria són testimoni del que va ser la pesca a Calafell, doncs a la platja tan sols hi resten 3 o 4 embarcacions de les que pertanyen a la Confraria. La resta estàn atracades als ports de Vilanova i Tarragona.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Donat el reduït nombre de membres de la Confraria i que la majoria d'ells són ja grans, l'any 84 es va modificar l'article referent a les eleccions dels membres dels òrgans de govern per tal de que l'edat no limités l'accés als mateixos. D'ençà llavors inclús els jubilats poden pertanyer al Capítol i a la Junta.

L'actual Patró Major, patró-armador de la única embarcació d'arrossegament petit que resta varada a la platja, ha estat reelegit en les darreres eleccions i ostenta el càrrec des de fa 5 anys. Des de que pertany a la Confraria ha estat sempre membre de la Junta General i el seu pare va ser el Patró Major fundador de l'actual Confraria.

El Capítol, està format per 8 membres i guarda la deguda paritat. En els darrers quatre anys una freqüència d'una reunió cada dos mesos ha estat la general. L'assistència al Capítol es pot considerar molt bona, doncs es solen donar poques absències.

La Junta General la formen tots els membres de la Confraria, actius i jubilats. En els darrers anys, la Junta s'ha reunit un cop l'any per la revisió i aprovació del exercici anterior i el pressupost del vinent. Una sola reunió extraordinària es va celebrar l'any 80 quan es va acordar retornar al pescador l'1% de retorn que rebia la Confraria de les vendes que aquells efectuaven a les llotjes de Tarragona i Vilanova. L'assistència a la Junta General no es massa nombrosa i difícilment sobrepassa els 20 assistents.

Personal

El Secretari nomenat l'any 70, treballa a la Confraria des de l'any 1961 i és funcionari homologat. Ell realitza l'administració i gestió de tota la Confraria, i té una dedicació a temps parcial, doncs alhora és el Director Local de l'ISM a Calafell.

A més del Secretari, un comptable ajuda a les tasques administratives de la Confraria dos matins al mes.

Fora de les oficines, i en l'àrea de serveis, un home a temps complet és l'encarregat del cabestrany, del magatzem de pertrets i del gas-oil.

No caldria dir que la mecanització no ha estat una necessitat d'aquesta Confraria.

3. Economia

Patrimoni

Si no coneguessim la importància que anys enrera va tenir la pesca a Calafell, sorprendria molt que una Confraria avui tan petita poseïxi el patrimoni immoble d'aquesta.

Dos edificis, dels cinc situats vora mar però al nucli urbà, han estat cedits en els darrers anys al poble. Un d'ells, l'antiga Escola pels fills dels membres de la Confraria, des de l'any 84 és les Escoles de Calafell platja, propietat de l'Ajuntament. L'altre, el dispensari que tenia la Confraria per la seva assistència sanitària, és avui l'Ambulatori de la SS de la vila.

Els altres tres: l'actual cine i quatre locals comercials, continuen propietat de la Confraria, i aquesta els té arrendats. En un d'ells fins l'any 60 s'hi guardà el bot de salvament de la Confraria que avui es troba al Museu de Tarragona.

Dins zona portuària, sobre la sorra, la Confraria poseix per concessió reial de 1929 el varadero. Dins aquest, un edifici gran d'una sola planta dona cabuda a les oficines de la Confraria, les del ISM i a la Llar d'Avis de la Confraria. Anexe a aquest, hi ha un petit edifici que aixopluga als dos cabestrans elèctrics per varar les embarcacions a la platja, el tanque de gas-oil i el petit magatzem de pertrets. D'aquests edificis l'actual Confraria no en té escriptura, però els va rebre de l'antiga Germandat de Sant Pere.

Per últim, dins el bloc de vivendes construïdes per la Confraria l'any 61, just abans de que les darreres embarcacions grans marxessin cap a ports veïns, quatre resten propietat de la Confraria. Fins fa poc, estaven destinades al metge, al practicant de la Confraria i al Contramestre de Marina. Avui, les quatre estàn llogades a pescadors.

Finançament Confraria

La Confraria de Calafell és la única confraria de tot el litoral català que es finança solament mitjançant les rendes del seu patrimoni immoble.

Cap aportació econòmica fan els membres de la Confraria a la mateixa. L'any 80 es va acordar retorna al pescador l'1% que de les vendes efectuades en les llotges veïnes l'hi era retingut per a la Confraria, donat que els ingressos del patrimoni cubrien suficientment les despeses de la mateixa.

4. Serveis

Comercialització

Els anys 60 la llotja de Calafell, propietat de la Confraria, deixà de funcionar, quan amb la desaparició de les darreres embarcacions de llum la manca de seitó a la llotja va empenya als compradors a la nova llotja de Vilanova. D'ençà llavors, ja no es realitza venda de peix a la platja de Calafell.

Avui, tots els membres de la Confraria venen les seves captures a les llotges de Tarragona i Vilanova.

Materials

Tres serveis materials ofereix la Confraria als seus membres: els cabestranys per varar les embarcacions a la platja, el sumistre de pertrechs i el sumistre de gas-oil.

El petit magatzem de pertrechs de la Confraria disposa d'alguns dels materials i ormeigs més emprats pels seus membres, com poden ser els cables, la pintura, els cadubs de fang pel pop, etc...

El tanque i poste de gas-oil, propietat de la Confraria, és el que sumistre directament als seus membres amb els vales de la subvenció.

Burocràtics

El servei burocràtic més important que ofereix la Confraria a tots els seus membres és la tramitació i gestió de tot el relacionat amb l'ISM: baixes, altes, pensions, accidents, etc..., a més de responsabilitzar-se, com totes les demés confraries catalanes segons l'acord establert amb l'ISM, de l'ingrés puntual de les cuotes de la SS.

La recaudació de les cuotes es realitza mitjançant el % que tan a la llotja de Tarragona com a la de Vilanova es reté de les vendes setmanals i és enviat a la Confraria de Calafell. La Confraria de Tarragona reté al pescador de Calafell el 18%, i d'aquest es queda per a ella el 3% i envia a Calafell el 15% en concepte de cuotes de SS. Vilanova reté també el 18%, però es queda per a ella el 3.5% i envia a Calafell el 14.5%. La Confraria de Calafell un cop al trimestre liquida a cadascún dels seus membres la diferència entre el retingut i les cuotes a pagar.

A part el relacionat amb l'ISM, la Confraria elabora les declaracions de vendes de cadascun dels seus membres per Hisenda, i els hi tramita o gestiona qualsevol certificat que necessitin per altres institucions.

Encara que molt pocs crèdits van dirigits a la pesca petita, la Confraria ha tramitat aquells que han demanat els seus membres.

Socials

Tota l'assistència social de la Confraria va dirigida als seus jubilats i es realitza en la seva totalitat dins el marc del Club de Pensionistes de la Llar d'Avis de la Confraria.

La Llar d'Avis disposa d'un local anexa a les oficines de la Confraria, situat sobre la platja en el varadero. En ell la TV, el video, 6 diàris i una revista setmanal estàn a disposició de tots els que es vulguin distreure. Però de fet, el que més valoren els jubilats és la situació del local, des de el qual ells segueixen gaudint del mar i en contacte estret amb aquells que desenvolupen la petita activitat pesquera que resta a la vila.

Diverses són les activitats que organitza el Club de Pensionistes de la Llar d'Avis sota el vist-i-plau de la seva Junta Rectora.

Les activitats així com el manteniment de la Llar d'Avis va a càrrec del pressupost de la Confraria, si bé l'ISM ajuda financerament a moltes de les activitats que s'organitzen.

Per últim, l'ajuda de 1.000 pessetes mensuals que la Confraria dóna a tots els seus jubilats és el complement econòmic als esforços encaminats a fer més distret el seu lleure.

Financers

Si bé la Confraria no té establert cap tipus de préstec, sí finança als seus membres el gas-oil i els pertrets del seu magatzem, doncs els costos dels mateixos els cobra al pescador a final de trimestre.

Confraria de Pescadors de Torredembarra

Membres: 16 actius.

Flota i Pesqueres: Arrossegament petit (3)
Tresmall (6)

Port/Varadero: Varadero

Llotja/Venda de Platja: Llotja

Fàbrica de gel: en desús.

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 6

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: sí

Suministre gas-oil: Confraria

Personal: Secretari

Informatització: -

Financiació Confraria: 4% pescador sobre producte vendes.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Joan

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Encara que molt poc coneixem sobre l'evolució històrica de l'activitat pesquera a la platja de Torredembarra, la participació de tres diferents associacions de pescadors a la I Assemblea d'Associacions Nacionals de Pescadors del Mediterrà celebrada l'any 35 a Tarragona i el important patrimoni immoble que actualment posseix la Confraria reflecteixen una activitat pesquera molt important desenvolupada al llarg de les primeres dècades d'aquest segle.

Les tres associacions participants a l'Assamblea foren la Mútua de Socors de Torredembarra amb tres delegats, la Societat Patronal de Pescadors amb tres delegats més que representaven a 20 embarcacions i 68 pescadors, i la Societat Obrera de Pescadors que també participà amb tres delegats, però no consta el nombre d'embarcacions i els tripulants representats.

A part d'aquestes tres associacions, la Societat Industrial de Pescadors, no sabem sí amb independència de les altres o lligada a alguna d'elles, era la que portava el pòsit o la llotja per vendre el peix. Encara avui, la subasta es celebra a l'antic i bell edifici d'aquesta Societat Industrial de Pescadors, construït l'any 1929, situat front al mar i en la plaça del nucli urbà de la platja.

Fins els anys 60, la Confraria comptava amb embarcacions de arrossegament petit, sardinals, tresmallers i palangres. Però la manca de port feia difícil el creixament de la flota, alhora que el desenvolupament del turisme i la instal·lació de la fàbrica Pirelli a la població atragué a molts joves pescadors, que tot just començaven, cap a les activitats econòmiques d'en terra. I les embarcacions més grans d'arrossegament i els sardinals marxaren cap als ports de Tarragona i Vilanova.

Actualment, tan sols resten a Torredembarra tres embarcacions d'arrossegament petit i sis de tresmall.

Membres

Actualment 15 membres actius componen la Confraria de Torredembarra. D'aquests, 9 es dediquen a l'arrossegament petit i els altres 6 al tresmall.

L'edat mitja és de 44.4 anys, molt per sobre de la mitja total de Catalunya. Es curiós assenyalar que encara que la mitja sigui de 44 anys, només 3 membres tenen entre 35 i 49 anys, mentre que 8 d'ells, més de la meitat, tenen entre 50 i 59 anys, i els altres 4 membres tenen entre 20 i 34 anys. Aquests darrers es varen incorporar a la Confraria fa tan sols dos anys.

Tots els membres de la Confraria han nascut a Torredembarra. Aquest és l'únic cas en tot el litoral en que una Confraria no compta entre els seus membres pescadors o tripulants provinents d'altres indrets.

Flota i Pesqueres

Nou embarcacions, tres d'arrossegament petit i sis de tresmall componen la flota pesquera que pertany a la Confraria de Torredembarra. Totes menys una de les dedicades al tresmall tenen menys de 5 TRB.

Les embarcacions d'arrossegament petit i tres de tresmall varen a la platja de Torredembarra i les altres tres de tresmall ho fan a Comarruga.

Els armadors d'aquestes embarcacions pertanyen tots al sector i són alhora el patró de l'embarcació. De fet, tres associacions compostes per germans són les propietàries alhora d'una embarcació d'arrossegament petit i una de tresmall, el que els permet de combinar segons la temporada i les condicions del temps els dos tipus de pesquera.

Encara que el tamany de les embarcacions es prou petit totes elles, menys una, surten a mar amb dos tripulants. El mariner que acompanya al patró en sis de les embarcacions és el fill o nebot d'aquest i només en dues embarcacions no té cap vincle de parentiu amb ell.

L'horari que regeix l'arrossegament petit en aquesta Confraria limita l'activitat productiva desenvolupada per aquest a deu hores. Per tal de possibilitar als compradors poder anar alhora a la llotja de Tarragona, l'hora de sortida està establerta a les 5h. del matí i la d'entrada a les 3h. de la tarda.

El tresmall no té cap horari establert, però el diumenge només al matí, i no a la tarda o vespre com a d'altres confraries, es pot sortir a calar pel dilluns.

Port

Es curiós assenyalar que el port de Torredembarra, de fet inexistent, és conegut com el "port fantasma".

El projecte aprovat l'any 1949, mai portat a terme, ha estat reivindicat moltes vegades per la Confraria de Pescadors de Torredembarra. Paradoxalment, aquest port, juntament amb els existents al litoral català, forma part del conjunt de ports traspasats a la Generalitat de Catalunya.

Una de les possibles raons de que no s'hagi portat a terme la construcció del port, segons el projecte aprovat l'any 49, és la oposició per part d'altres forces de la població que el veien com una destrucció de la platja en perjudici del turisme que s'estaba desenvolupant.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern i personal

L'actual Patró Major de la Confraria, patró-armador d'una de les embarcacions d'arrossegament petit que varen a la platja de Comarruga, ha estat reelegit en les darreres eleccions i per tant ostenta el càrrec des de fa 5 anys.

El Capítol està format per sis membres i guarda la deguda paritat entre mariners i armadors, tal i com estableixen els estatus. Però de fet, a les reunions de Capítol hi són convidats tots els membres de la Confraria.

La Junta General està formada, estatutàriament, per tots els membres de la Confraria.

Les reunions de Capítol no són massa freqüents, en els darrers 4 anys de dues a tres reunions anuals han estat convocades. De fet, el reduït nombre de membres i els lligams familiars que els uneixen fan tan estret el contacte entre ells i nombroses les ocasions per parlar dels assumptes d'interés que tan sols es convoca reunió de Capítol en el moment que s'ha de pendre algún acord amb la necessitat de que consti en acte.

La Junta General es reuneix un cop l'any per aprovar l'exercici econòmic anterior i revisar el pressupost del vinent.

Personal

Des de fa quatre anys, i davant la situació econòmica de la Confraria aquesta va nomenar Secretari un fill de família pescadora, coneixador i estimador de la pesca, però treballador de la Pirelli. D'aquesta manera, la Confraria compta amb la dedicació parcial del Secretari sense haver de fer-se càrrec d'un sou normalitzat i els costos de la SS.

3. Economia

Patrimoni

La Confraria compta avui amb un important patrimoni immoble, tot hi havent deixat perdre part del mateix.

Dins la zona municipal la Confraria és propietària de tres edificis. Un d'ells de planta i pis, es troba actualment llogat a un bar i una botiga. Un altre, que ocupa tota una manzana que dóna a la plaça, es arrendat a diversos negocis: a la planta baixa hi ha un supermercat i un forn de pa, i a la planta alta s'hi troba un cafè; l'altre meitat d'edifici és ocupat actualment per les escoles de l'Ajuntament, pel que aquest no paga cap lloguer. Per últim, la Confraria és propietària de l'edifici de l'antiga Societat Industrial de Pescadors on actualment encara hi celebra la subasta, i en una petita habitació de la mateixa planta s'hi troben ubicades les oficines i la sala de reunions de la Confraria.

A part aquests edificis, la Confraria compta amb el terreny de l'antiga fàbrica de gel on actualment no hi ha cap edificació i només és utilitzat per guardar els bidons de gas-oil. Aquest terreny està qualificat de zona verda i per tant no té cap valor. Els dos terrenys on antigament estaven ubicats el tenyidor de xarxes i l'edifici on es guardava el bot de salvament es varen perdre darrerament quan la Confraria ja no era una associació amb força.

Dins el varadero, concedit per Alfons XIII l'any 1903, la Confraria té un petit edifici on es troba el cabestrany per varar les embarcacions a la platja i sis petites casetes per guardar els estris dels pescadors.

La part d'aquest patrimoni immoble que podria donar unes millors rendes, l'edifici on està ubicat el supermercat, està actualment en litigi entre la Confraria i uns quants membres de

l'antiga Cooperativa de Consum de Pescadors, lligada a la Confraria, que ara ja no desenvolupen l'activitat pesquera. Des de fa tres anys, els beneficis d'aquesta part de patrimoni estan immobilitzats al banc en espera d'una resolució jurídica.

Finançament Confraria

La font d'ingressos principal de la Confraria són els drets de llotja que paguen els pescadors, doncs les rendes provinents del patrimoni immoble no estan actualitzades a més de trobar-se la majoria immobilitzades.

El pescador paga com a dret de llotja el 4% de les seves vendes. El comprador paga com a dret de llotja exclusivament el 2% de les seves adquisicions en concepte de tarifa G4 per Ports, però cap tant per cent li és retingut per la Confraria com passa a moltes confraries de la província de Tarragona.

També ajuda als ingressos de la Confraria l'1% de retorn que reb de la llotja de Tarragona quan els pescadors que varen a Comarruga hi van a vendre.

4. Serveis

Comercialització

La llotja, o la possibilitat de vendre el peix en el mateix Torredembarra, és el principal servei que ofereix la Confraria als seus membres. Alhora aquesta es responsabilitza de pagar setmanalment als seus membres el producte de les seves vendes encara que es donés el cas d'algún impagat.

La subasta es celebra diàriament a les 3h. de la tarda i generalment finalitza cap a les 4h. La celebració de la subasta a aquestes hores, molt més d'hora que a qualsevol altre llotja, és la única possibilitat que té aquesta llotja d'atraure compradors al permetrel's al mateix temps concorre seguidament a altres llotges; sino fós així pocs serien els compradors que vindrien a una llotja amb tant poc volum de captures. Uns 16 o 17 compradors són els que normalment arriben a la llotja.

Cada pescador es pesa i es subasta ell mateix el peix. El secretari és el que pren nota de les vendes per tal de poder fer després la facturació i liquidació.

Materials

Dos són els serveis materials que ofereix actualment la Confraria als seus membres: el cabestrany per varar les embarcacions a la platja i el suministre de gas-oil. Les casetes per guardar estris de pesca encara que es troben ubicades a l'edifici del varadero varen ser els mateixos pescadors els que van fer-se càrrec dels costos de construcció. L'antiga fàbrica de gel deixà de funcionar l'any 70 donat que ja no era rendable per el reduït nombre de pescadors.

A més del cabestrany per varar les embarcacions a la sorra la Confraria disposa d'una plataforma a l'aigua que, mitjançant un joc de politges i cables, ajuda a tirar-els en mar. Per aquest servei cada embarcació varada a la platja paga setmanalment una cuota de 200 pessetes.

Per tal de suministrar el gas-oil amb els vales de subvenció, la Confraria s'encarrega cada mes de llogar un camió i comprar els bidons necessaris, segons la demanda de cadascuna de les embarcacions, al poste del Port de Tarragona. Per dur a terme aquesta operació cada mes Marina li despatxa el permís corresponent. Si bé la Confraria es fa càrrec del suministre els costos del camió es reperteixen entre les embarcacions.

Burocràtics

La gestió de tot el relacionat amb l'ISM: altes, baixes, i pensions, així com l'ingrés puntual de les cuotas de tots els membres és el servei burocràtic més important que ofereix la Confraria. Per la recaudació de les cuotas de la SS, aquesta reté el 12% de les vendes efectuades a la llotja. Cada setmana la quantitat corresponent és ingresada pel Secretari a les comptes corrents de cadascun dels seus membres. Al final de mes, el Secretari presentant els rebuts corresponents cobra a cadascuna de les contes corrents les cuotas. D'aquesta manera la Confraria s'assegura no haver de finançar les cuotas de la SS, cosa que difícilment podria fer donat els pocs ingressos que té.

La gestió de l'IVA, actualment la que porta més feina, també correr a càrrec de la Confraria, en canvi tot el relacionat amb la declaració de renda s'ho fan els propis pescadors mitjançant un gestor.

Socials

Cap actuació social desenvolupa avui la Confraria malgrat haver fet dos intents. Als anys 50, el projecte de vivendes pels pescadors no va poder dur-se a terme. I darrerament, la proposta de dessallotjar dos locals arrendats per tal de fer-hi una llar pels jubilats no va ser aprovada per la Junta General.

Financers

L'actual situació econòmica de la Confraria no permet donar cap servei de finançament als seus membres.

Confraria de Pescadors de Tarragona

Membres: 635 actius

220 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Arrossegament (33)
Arrossegament petit (25)
Cercle (30)
Palangre (3)
Tresmall (14)

Port/Varadero: Port autònom.

Llotja/Venda platja: Llotja

Fàbrica de gel: producció de 70 TM per dia.

Refrigeradors: Cambra de gel de 300 TM.
Cambra per guardar peix i esquer, 9 m2.

Casetes estris pesca: propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: sí.

Venda pertrets: en règim de Cooperativa.

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 16 persones en total, 11 a oficines i 5 a serveis.

Informatització: Ordinador des de 1978.

Financiació confraria: 2.5% pescador sobre producte llotja,
3.0% foraster sobre producte llotja,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: Complement pensió jubilats.

Patró i Festes: Sant Pere i Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment 635 membres actius componen la població pesquera de la Confraria de Tarragona, la segona més important del litoral català després de la de Barcelona. La gran majoria dels membres, el 95%, es dediquen a les pesqueres d'arrossegament i cercle, sent només 29 membres, un escàs 5%, els que es dediquen al tresmall o ofici petit. Si bé el nombre d'embarcacions d'arrossegament excedeix en molt el de cercle, aquest tipus de pesquera al emprar tripulacions molt nombroses és el que arreplega a 374 membres, més de la meitat dels membres de la confraria.

L'edat mitja de la població pesquera de Tarragona és de 39.3 anys, un punt per sota la mitja del total de la població pesquera catalana. Dels 635 membres, 373, un 70%, tenen entre 20 i 49 anys mentre que només un 25% té més de 50 anys. A més en els darrers 3 anys, s'han donat 18 incorporacions de joves entre 16 i 19 anys. Cal assenyalar que aquesta edat mitja del total dels membres, no és la mateixa per tipus de pesquera. Mentre en les pesqueres d'arrossegament l'edat mitja és de 36 anys, en el cercle aquesta és de 41 anys.

Pel que fa a l'origen dels membres de la Confraria aquest és molt poc dispers i la majoria dels membres han nascut o a la pròpia base o a Andalusia. 233, el 44 %, són nascuts al propi Tarragona, i 127, el 24%, han nascut a Andalusia. D'entre el 32% restant, la migració interna catalana, poc important doncs els 80 membres només arriben a representar el 15%, i els immigrants provinents de Ceuta, Melilla i el Marroc, que arriben a representar el 10% del total, són els dos col·lectius que segueixen en importància. La resta dels membres prové de molts diferents indrets de l'Estat i de l'Estranger.

Flota i Pesqueres

Un total de 105 embarcacions componen l'actual flota pesquera de la Confraria de Tarragona. Encara que el nombre d'embarcacions sigui sobrepassat per altres confraries del litoral, la dedicació de la majoria d'aquestes a les pesqueres més industrials determina que aquesta flota sigui la primera en importància de captures i valor de vendes de tot el litoral català. De les 105 embarcacions, 33 es dediquen a l'arrossegament, 25 a l'arrossegament petit, 30 al cercle, i tan sols 19 al tresmall o l'anomenat "ofici petit".

A més, podem afirmar que en conjunt aquestes embarcacions són grosses si tenim en compte el tamany mig de les embarcacions del nostre litoral. De les 33 embarcacions dedicades a l'arrossegament, 24 excedeixen les 50 TRB i d'entre aquestes dues sobrepassen les 100 TRB. De les 30 embarcacions de cercle, tan sols 4 no arriben a les 20 TRB, 16 tenen entre 20 i 35 TRB i 10 sobrepassen les 35 TRB. En canvi, d'entre les embarcacions de tresmall només n'hi ha una que excedeixi les 5 TRB, el que encara

reflecteix més la poca o quasi nula importància d'aquest tipus de pesquera en aquesta Confraria.

Tal i com és característic del sector pesquer català, la gran majoria d'armadors, un 91%, són persones que pertanyen al sector i que a més en general, un 82%, patronegen la seva pròpia embarcació o en el cas d'estar jubilats o fa el seu fill. Però el que sí cal assenyalar és que d'entre les 9 embarcacions restants, 4 són propietat d'una societat del sector i 5 d'un armador d'en terra. Aquest és un dels fets específics de la flota de Tarragona, doncs encara que sigui tan poc important en relació al total de la flota i que també en altres flotes trobem inversions de fora el sector, ací concretament són inversions de compradors de peix blau.

Pel que fa a la importància del parentiu a l'hora de formar les tripulacions, ens trobem que d'entre les 98 embarcacions que tenen una tripulació de 2 o més membres, 66, el 67%, presenten vincle de parentiu entre el patró i algun dels tripulants. Aquest vincle en la majoria dels cassos és de gran proximitat com pare-fill o germans, sent els menys freqüents els de caràcter afi com el de sogre-gendre o cunyats.

Els horaris que regeixen en aquesta Confraria són els següents: l'arrossegament té la sortida a les 7h. del matí i l'entrada a port a les 5h. de la tarda amb un quart d'hora de retard permès, després d'aquest quart d'hora el retard ja és sancionat, horari que regeix al llarg de tot l'any; el cercle en canvi té la sortida a la 1h. de la matinada a l'hivern i a les 11h. de la nit a l'estiu, mentre que l'entrada a port sempre es realitza al matí següent sense hora fixa, tenint en compte però que després de la sortida del sol l'art ja no pot treballar; pel que fa als tresmallers aquests no tenen horari establert i només han de respectar les 48 hores festives setmanals, deixant els arts en terra el divendres al vespre per no tornar-los a calar fins el diumenge a la nit.

Si bé la limitació dels horaris és una forma de regulació de cada tipus de pesquera que totes les confraries catalanes utilitzen per adequar millor la llei marc del mediterrà a les característiques de la plataforma continental del seu àmbit territorial, la Confraria de Tarragona és la única del litoral català que encara actualment regula la pesquera del cercle també mitjançant el tipus d'art emprat. Si la llei marc del mediterrà estableix una longitud màxima de 300 a 450 metres i la permissió d'utilitzar les llums elèctriques, la Confraria de Tarragona té establert per les seves embarcacions de cercle un art amb una longitud màxima de 250 metres i llums de butà. Aquests diferents mitjans, menys rendibles en quant a volum de captures, a l'hora de desenvolupar la pesquera del cercle és una de les decisions preses per la Confraria per tal de d'adequar-se millor a les demandes del mercat alhora que preten una explotació menys depredadora dels recursos marins. També és una de les confraries catalanes en les que les embarcacions de cercle han realitzat vedes de dos mesos, al voltant de desembre-gener, en els darrers dos anys. Durant aquests mesos els tripulants de les embarcacions queden acollits a l'atur.

Port

El port de Tarragona, així com el de Barcelona, pel seu interès general i donada la gran importància comercial que té, és un port semi-autònom que depen directament de l'Administració Central. L'actual dàrsena pesquera fou construïda l'any 42.

El barri situat en front del port, és l'anomenat barri del Serrallo, i en ell viuen el 50% dels membres de la Confraria. La Confraria ha esdevingut pel Serrallo l'associació més important i la que financia tots els gastos de la festa del barri.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Com a quasi totes les confraries grans del litoral, a la Confraria de Tarragona a més dels òrgans de govern per excelència: el Patró Major, el Capítol i la Junta General, les Seccions o conjunt de membres de cada tipus de pesquera tenen un paper molt important al ajudar i facilitar la dinàmica de discussió i decisió. A més, la Comissió de Vigilància del cercle també té molta importància donat la regulació d'un tipus d'art diferent al del resta del litoral mediterrani.

Des de fa poc el Capítol està format per 12 membres, donat que l'increment de les embarcacions de tresmall va fer necessària la incorporació de dos membres representants del tresmall a l'antic capítol format per 5 membres d'arrossegament i 5 de cercle. A més d'aquesta proporció amb la importància de cada tipus de pesquera, el Capítol guarda la deguda paritat entre socials i econòmics. La periodicitat de les seves reunions està establerta en dues al mes. Si en els darrers quatre anys no s'ha arribat a aquesta periodicitat és degut a que s'ha preferit reunir més sovint a la Junta General per tal donar a aquest major nombre de representants la possibilitat de discutir els problemes i arriba als acords adequats.

Es així que la Junta General encara que té establert estatutàriament una reunió obligatòria a l'any, en els darrers anys s'ha reunit a un promig d'un cop al mes.

De les dues Seccions, la que presenta una major dinàmica és la del cercle.

La Comissió de vigilància del cercle té establerta com a funció principal la revisió anual de tots els arts de cercle de les embarcacions de la Confraria. A més, en el cas de remodelació d'un art o l'adquisició d'un de nou, aquest també serà revisat. En aquesta Comissió de vigilància hi participa el Patró Major i l'encarregada de les remendadores.

Personal

Un total de 16 persones treballen a la Confraria. A les oficines 11 administratius, inclòs el Secretari. Al magatzem de pertrets 2 encarregats i a la fàbrica de gel 3 encarregats més.

Actualment, d'aquestes 16 persones tan sols una és funcionari homologat. Per tant, les despeses de sou i SS dels quinze treballadors restants van a càrrec del pressupost de la Confraria.

Mecanització

La Confraria de Tarragona compta amb un ordinador Olivetti des de l'any 1978. Mitjançant l'ordinador porta la venda i facturació, la comptabilitat de la fàbrica de gel i el sumistre d'aquest, i aviat realitzarà també la comptabilitat de la pròpia Confraria. En un futur, s'espera arribar a informatitzar també tota la gestió de la Seguretat Social.

3. Economia

Patrimoni

El patrimoni immoble de la Confraria de Tarragona consisteix en dos edificis i 32 magatzems.

El primer edifici, situat en front el port i la llotja, té diverses plantes. La planta baixa actualment es troba llogada al Restaurant La Puga. Al primer pis hi ha la Sala d'Actes de la Confraria on aquesta celebra les reunions de Junta General. En el segon pis, unes nou habitacions donaven cabuda fins fa poc a l'Escola Nacional però avui no s'utilitzen. Així mateix passa amb el tercer pis que estava cedit fins fa poc a la Creu Roja, però d'ençà el trasllat d'aquesta roman també sense utilitzar.

L'altre edifici és el de la llotja, propietat de la Confraria des de 1941. Aquest edifici es troba actualment en zona portuària, però al ser propietat de la Confraria no paga cànon d'ocupació a Ports. Només les més recents ampliacions, com un dels coberts annexes per realitzar la subasta del peix blau, són propietat de Ports i paguen els cànon d'ocupació pertinents. Es en aquest edifici que la Confraria hi té les oficines.

Els 32 magatzems propietat de la Confraria són les plantes baixes del grup de 56 vivendes, anomenat Virgen del Carmen, que juntament amb l'ISM la Confraria construï als anys 60. Les vivendes són ja actualment propietat dels pescadors i els magatzems encara que romanen propietat de la Confraria la majoria d'ells estan llogats també als pescadors a preus no actualitzats, sent només 12 els llogats a negocis privats. D'entre aquests 12 es troba el magatzem de pertrets de la cooperativa dels armadors de la Confraria.

A part aquest patrimoni immoble, la Confraria té diverses instal·lacions en zona portuària com la fàbrica de gel i els dues cambres frigorífiques.

Finançament

La principal font de finançament de la Confraria són els drets de llotja cobrats al pescadors, sobre tot si tenim en compte el important volum de vendes d'aquesta Confraria. Actualment al tant per cent cobrat al pescador membre és d'un 2.5, i al pescador de fora la Confraria és d'un 3%, a més de l'1% de retorn a la seva confraria base.

Cal assenyalar, que en aquesta Confraria, i generalitzat a quasi totes les de la seva província, cap dret de llotja és cobrat al comprador. En aquest només se li retén del valor de les seves adquisicions el 2% de la tarifa G4 per la Direcció General de Ports, i el 6% de l'IVA. Pel que fa a la tarifa G4, els compradors d'aquesta llotja es negaren fa dos anys a que els hi fós retinguda aquesta tarifa, i avui la Confraria es troba embargada donat que és ella la que té la responsabilitat d'aquesta recaudació vers Ports.

Encara que el patrimoni immoble reverteix algunes rendes que ajuden al finançament de la Confraria, aquestes són de poca importància donat que la majoria de lloguers no es troben actualitzats, com ja hem dit abans.

4. Serveis

Comercialització

Sens dubte, el servei més important que ofereix la Confraria als seus membres és la llotja i la possibilitat de comercialitzar les seves captures en la pròpia base.

Es pot afirmar que si exceptuem algunes vendes efectuades al Mercat Central de Barcelona, sobre tot aquelles de tonyines, el peix desembarcat al port de Tarragona es subasta en la llotja de la Confraria.

La llotja de Tarragona és la primera llotja del litoral català en quan a volum de captures i valor de les vendes. En els darrers anys el volum de captures ha oscil·lat al voltant de les nou mil Tm, i el valor de les mateixes ha sobrepassat els 1.600 milions de pessetes.

Dues subhastes es celebren a la llotja: la del matí del peix blau i la de la tarda del peix procedent de l'arrossegament, el tresmall i els mariscadors d'altres llotges que prefereixen venir a vendre a Tarragona aprofitant que la manca d'oferta d'aquestes espècies per part de la flota de Tarragona incrementa la seva cotització a la llotja.

La subasta del matí, comença a les 6.30h. els mesos d'estiu mentre que els mesos d'hivern encara que roman oberta a partir de les 7h. comença normalment a les 8.30h. donat que les embarcacions arriben més tard a port. En aquesta subhasta arriben una dotzena de compradors grossos, els anomenats "de folio", que són els que arriben a adquirir fins a 400 caixes diàries de peix i les distribueixen arreu de l'Estat. La resta són compradors del Mercat Central i minoristes. Gràcies a les regulacions del tipus d'art de cercle emprat per les embarcacions de la Confraria, aquesta ha aconseguit oferir als compradors una més gran estabilitat i regularitat en les captures de seitó i sardina, i d'aquesta manera atreure als més importants compradors de peix blau. Avui es pot considerar que el mercat de peix blau més important del mediterrà ja no és Castelló sino Tarragona.

Donat l'elevat valor de les compres de peix blau, sobre tot de les que realitzen els compradors "de folio", diverses han estat les mesures preses per la Confraria a l'hora d'intentar disminuir el risc d'impagats. Per una banda, la implantació de l'IVA i del CIF ha facilitat el control de la identitat del comprador i permet així reixir l'acord entre confraries d'avisar-se dels

impagats; abans el comprador utilitzava el nom de batalla, o el que és el mateix un mot, i si deixava de pagar en una confraria a l'altra utilitzava un mot diferent. Per una altre, la Confraria de Tarragona té establert el dipòsit d'una quantitat simbòlica per tots aquells nous compradors que vulguin concorre a la subasta, que li permet responsabilitzar-lo dels pagaments alhora que està d'alguna manera coberta front el cas d'impagat.

La subasta de la tarda comença tot l'any a les 3h. Els primers en subhastar són els pescadors de fora la Confraria, aquells provinents de Calafell i Torredembarra i els mariscadors d'altres indrets com els de Vilanova. Seguidament pasen a subhastar les embarcacions de la pròpia Confraria. L'ordre d'entre aquestes, és el que marca l'estricta ordre d'arribada a port, sense fer distincions per tipus de pesquera. Per controlar tal arribada, la Confraria compta amb un vigilant que va donant el número de tanda segons les embarcacions van donant la volta al moll. En aquesta subhasta hi concorren un gran nombre de compradors, la majoria dels quals són minoristes.

El cens total de compradors de la Confraria és d'uns 200.

En aquesta Confraria, des de fa uns anys es va establir una quantitat fixa de diners en concepte de "pelut", tant en les embarcacions d'arrossegament com en les de cercle. En general aquesta quantitat oscil·la entre les 200 i 300 pessetes per tripulant. Es així com una quantitat fixa de diners ha vingut a substituir l'anterior criteri de determinació del pelut segons les espècies i el tamany. A Tarragona, el lloçet, la maireta, el calamantxí, la pelaieta, eren les espècies que independentment de la quantitat capturada pasaben a compondre el pelut. A la vegada, el pelut no pagava drets de llotja. D'aquesta manera han acabat amb les grans fluctuacions que presentava el pelut segons hagués estat la pesquera i amb l'exempció dels drets de llotja d'aquesta part de les captures que algunes vegades havia arribat a tenir més valor que el "vol" (així s'anomena a la resta del conjunt de la captura del dia, el valor de la qual es repartirà segons el sistema de distribució a la part).

Materials

Tres són els serveis materials que la Confraria de Tarragona ofereix als seus membres: el sumistre de gel mitjançant la fàbrica de la pròpia Confraria i la cambra frigorífica per la seva conservació, la cambra per guardar el peix i l'esquer, i el magatzem de pertrets navals.

La fàbrica de gel, de recent construcció doncs es va acabar l'any 1984, està adosada a l'edifici de la llotja i té una producció màxima diària de 70 Tm. La producció és de gel trossejat, doncs els pescadors d'aquesta Confraria el prefereixen al gel d'escama. La producció de la fàbrica és suficient per donar resposta a les necessitats de tota la flota pesquera.

La cambra frigorífica per magatzemar el gel, té una cubada de 300 Tm, que permet en les èpoques de més demanda complementar la producció diària de la fàbrica.

La cambra per guardar el peix o l'esquer, encara que de reduïdes dimensions, uns 9 m², és suficient per les necessitats de la flota, doncs els únics que la utilitzen són els que es dediquen a la pesca de la tonyina i els quatre tresmallers que es dediquen al palangre i necessiten guardar l'esquer.

El magatzem de pertrets navals és de la cooperativa formada pels armadors de la Confraria. Es va constituir per tal de frenar els increments dels preus dels efectes i oferir als armadors un preu quasi de cost. En el magatzem hi treballen 2 empleats. Els beneficis anuals es reparteixen entre els armadors, que són els socis de la Cooperativa.

Pel que fa al suministre de gas-oil, la Confraria no hi té res a veure, doncs és la mateixa CAMPSA la que col·locà el poste al moll i és ella qui el regenta.

Burocràtics

Com totes les confraries que tenen la concessió de la llotja, la Confraria de Tarragona s'encarrega de fer pels seus membres tota la facturació pels compradors, la liquidació de l'IVA i els certificats de vendes per Hisenda.

L'altre servei de gestió important que ofereix la Confraria és la tramitació de tot el relacionat amb la Seguretat Social, alhora que és la responsable davant l'ISM de l'ingrés puntual cada mes de les quotes de tots els seus associats. Això permet a aquests gaudir dels serveis de la Seguretat Social sense interrupció, malgrat que en les èpoques de captures reduïdes i pocs ingressos sigui impossible fer el pagament de les quotes.

Per la recaudació de les quotes de la SS, la Confraria retén a totes les embarcacions el 10% del valor de les vendes setmanals. Aquest tant per cent és fix tot al llarg de l'any. Per tal de compensar les fluctuacions que aquesta retenció presenta, en comptes de variar el tant per cent de retenció la Confraria ha determinat una diferent periodicitat de les liquidacions dels sobrants segons el tipus de pesquera. Així, mentre a les embarcacions d'arrossegament, que per regla general presenten unes fluctuacions molt menys acusades al llarg de l'any, la liquidació del sobrant es fa cada trimestre, a les embarcacions de cercle aquesta liquidació es fa només un cop l'any.

Un darrer servei burocràtic ofereix la Confraria als seus membres: la informació i tramitació de qualsevol tipus d'ajut i crèdit que tant per part de l'Estat com de les entitats bancàries privades puguin ser d'interès pels membres del sector. Molt acurat és el sistema d'informació d'aquestes qüestions doncs, a més de ser comunicades en la Junta General, una fotocòpia de totes aquestes ajudes o crèdits és adreçada tot seguit la seva publicació a cadascuna de les embarcacions.

Socials

A part el grup de 56 vivendes "Virgen del Carmen" construït juntament amb l'ISM als anys 60, la Confraria en construï un altre grup de 100 vivendes als anys 70, situat al carrer Francesc Bastos i conegut com el grup de vivendes de Sta. Teresa. Aquesta darrera construcció va ser promocionada per l'Obra Sindical.

Actualment els serveis socials de la Confraria estan destinats als seus jubilats. En primer lloc, la Confraria es fa càrrec del manteniment i sous dels conserges de les dues llars de jubilats,

una situada al barri del Serrallo i l'altra al grup de vivendes "Bastos", encara que les activitats organitzades i tot altre tipus de despesa vagi a càrrec de les pròpies llars. En segon lloc, la Confraria dóna un complement de pensió de 1.000 pessetes mensuals a tots els seus jubilats i invàlids permanents, a més de dues pagues extres i el lot de Nadal. Les vídues també reben les dues pagues extres i el lot de Nadal.

D'ençà la incorporació dels pescadors al règim general de la Seguretat Social, amb la implantació del Règim Especial del Mar, la Confraria ja no ofereix cap servei sanitari.

Financers

A part la financiació de les quotes de Seguretat Social, tots els préstecs que la Confraria ofereix van destinats a finançar els gastos del "monte mayor", ja sigui el gas-oil o altres despeses. Aquesta limitació dels préstecs a les concretes despeses del monte mayor, aquelles que van a càrrec de l'armador i tripulants per un igual, respòn a la determinació per part de la Confraria de beneficiar amb els préstecs tant a armadors com a mariners. Per això, de préstecs per la remodelació o transformació d'embarcacions no s'en donen, doncs només beneficien a la part armadora.

A part aquests préstecs que poden arribar a ser de quantitats importants, la Confraria té establert la possibilitat de petits préstecs personals quan la necessitat del demandant és molt urgent.

Confraria de Pescadors de Cambrils

Membres: 226 actius

Flota i pesqueres: arrossegament (25)
arrosseg. petit (11)
cercle (4)
tresmall (23)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda platja: Llotja

Fàbrica de gel: Dues fàbriques, producció total 30 Tm.

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 48, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: -

Venda de pertrets: -

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 11 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1985.

Finançament Confraria: 3.5% pescador sobre producte llotja,
1.0% retorn vendes altres llotges,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: Complement pensió jubilats i vídues.

Patró i Festes: Sant Pere, diada de les cucanyes.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

La tradicional activitat pesquera de Cambrils ha gaudit dels fons plans de la seva plataforma continental i la riquesa de les espècies d'aquests fons com els escamarlants i les galeres. A començaments d'aquest segle ja es desenvolupava en aquesta platja la pesca d'arrossegament amb bous, la pesca de la sardina i també hi havien molts tresmall.

La construcció del port entre 1930 i 1935, va permetre a aquestes embarcacions incorporar el motor alhora que incrementar el seu TRB.

Malgrat que no disposem de cap document o estudi històric que ens permeti saber quantes organitzacions de pescadors existien a la platja abans d'aquest segle, mitjançant uns antics estatuts que encara romanen a l'actual Confraria coneixem que des de el 1895 es constituí la Societat de Pescadors de Cambrils, que més tard s'anomenà Sindicat de la Indústria Pesquera de Cambrils i que al 1924 tornà a anomenar-se Societat de Pescadors de Cambrils. Les funcions d'aquesta Societat eren de tipus mutualista i assistencial, i els socis ja fossin mariners o pescadors havien de pagar una cuota mensual per tal de gaudir d'aquests serveis: assistència primària, tant diàri pels malalts, socors als familiars dels morts, ajuts en cas de pèrdues materials, etc...

Sembla que aquesta Societat és la que més tard ampliaria les seves funcions, incorporant la gestió de la venda del peix i l'administració de la llotja, i pasaria a anomenar-se Pòsit de Pescadors de Cambrils. Aquesta nova organització és la que l'any 1935 participà amb tres delegats a la I Assambla d'Associacions de Pescadors Nacionals del Mediterrà celebrada a Tarragona. Aquests tres delegats representaven a les 45 embarcacions i 325 afiliats del Pòsit.

Si bé la pesca d'arrossegament ha anat creixent i avui és la pesquera més important de la flota de la Confraria, el tresmall i el cercle han disminuït molt en els darrers anys. Fins fa poc, encara es celebrava a la llotja de la Confraria la subhasta del matí pel peix blau, però actualment el reduït nombre d'embarcacions de cercle no ofereix la quantitat de captures suficient per tal de que els compradors hi concorrin. Es així que la subhasta va haver de plagar i avui les quatre embarcacions de llum de Cambrils van a vendra a la llotja de Tarragona.

Membres

Actualment la Confraria de Cambrils compta amb 226 membres actius i 190 jubilats i vídues. Dels 226 membres actius, 139 es dediquen a la pesca de l'arrossegament, 49 a la de cercle i 38 al tresmall o "ofici petit".

L'edat mitja dels membres és de 41 anys. Tan sols han estat tres les incorporacions de joves de 16 a 19 anys en els darrers 3

anys i el grup de membres que tenen entre 20 i 34 anys representa el 36% del total, sent el 63% restan més gran de 35 anys.

Pel que fa a l'origen dels membres de la Confraria, cal assenyalar que la majoria d'ells són autòctons, doncs 136, el 78%, han nascut al propi Cambrils. Dels altres 40 membres, 21 són nascuts a diferents indrets de Catalunya i tan sols 19 provenen de fora d'ella, la majoria d'aquests d'Andalusia.

Flota i Pesqueres

Un total de 63 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de Cambrils. D'aquestes, 25 es dediquen a l'arrossegament, 11 a l'arrossegament petit, 4 al cercle i 23 al tresmall.

El tamany d'aquestes embarcacions és en general mitjà. De les 25 embarcacions d'arrossegament tan sols 7 sobrepassen les 50 TRB. De les quatre de cercle, una és menor a les 20 TRB, dues tenen entre 20 i 35 TRB, i tan sols una sobrepassa les 35 TRB. De les 23 embarcacions de tresmall, 22 tenen menys de 5 TRB. En aquest tipus de pesquera i donat els fons plans de la plataforma d'aquestes aigües, no es fa necessari com en altres indrets del litoral embarcacions que superin aquest TRB.

Pel que fa al tipus d'armador de les embarcacions d'aquesta flota és curiós assenyalar que a més de que tots ells pertanyen al sector, característica generalitzada al litoral català, un 40% de les embarcacions pertanyen a societats familiars. Generalment aquestes societats estan compostes per germans o marit i muller. En el 90% de les embarcacions és el propi armador el que fa de patró, i d'entre les 8 embarcacions en que l'armador ja està jubilat només en una el patró no té cap vincle familiar amb l'armador.

Els horaris que regeixen en aquesta confraria són els següents: l'arrossegament té la sortida a les 7h. del matí i l'entrada a port a les 5h. de la tarda. El cercle té la sortida a les 11h. de la nit i l'entrada a port es realitza durant al matí següent.

Tal i com han fet ja en altres confraries de la província de Tarragona, en els dos darrers anys i d'ençà la implantació de la cotització per l'atur en les embarcacions de més de 20 TRB, les embarcacions de cercle han realitzat 3 mesos de veda durant els mesos de menys captures i els tripulants s'han acollit a l'atur.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

L'actual Patró Major de la Confraria, fa 15 que detenta el càrrec i és de la part social de l'arrossegament.

El Capítol o cabildo, està format per 12 membres, 6 de la part social, entre els que s'inclou el vice-president social, i 6 de la part econòmica, entre els que s'inclou el vice-president econòmic. A part aquesta deguda paritat que estableixen els estatuts, la composició d'aquests membres guarda proporció amb la importància de cada tipus de pesquera. Donat que els membres de la Confraria que es dediquen al tresmall són minoritaris compten amb un sol representant al Capítol, dins de la agrupació

econòmica. Els de cercle compten amb dos representants, un a cada agrupació. I els d'arrossegament compten amb quatre representant en l'agrupació social i tres en l'agrupació econòmica.

Les reunions del Capítol s'han realitzat durant els darrers quatre anys amb molta regularitat, i una cada mes tal i com els estatuts de la Confraria estableixen. També cal assenyalar que l'assistència a la mateixa és molt elevada, doncs rarament són més d'un els membres que no hi assisteixen.

La Junta General o Permanent està composta per 32 membres, guarda la deguda paritat entre socials i econòmics, i la proporció segons la importància de cada tipus de pesquera. Les reunions de la Junta es celebren un cop l'any, al voltant dels primers mesos de l'any per tal d'aprovar l'exercici de l'any anterior i el pressupost pel vinent. L'any 84 es celebrà una reunió extraordinària per tal d'aprovar el projecte i pressupost de l'ampliació de la fàbrica de gel.

Personal

Un total de 11 persones treballen en la Confraria de Cambrils. En les oficines, 7 administratius, inclòs el Secretari, s'encarreguen de la SS, la comptabilitat, els pagaments, la facturació del gel, i totes les demás tasques de gestió i administració de la Confraria, alhora que en el moment de la subhasta comparteixen les diferents feines a realitzar. Un d'ells és el subastador, un altre l'apuntador, dos s'encarreguen de les bàscules, i dos més entren les dades a l'ordinador.

En l'apartat de serveis, un encarregat vigila el funcionament de la fàbrica de gel i controla el seu sumistre. En la llotja dos homes més s'encarregant d'obrir-la i tancar-la i vigilen pel bòn funcionament de la subhasta i la no intromissió dins el recinte de turistes o públic en general que destorbin el procés. Per últim, un dona a temps parcial s'encarrega de la neteja de les oficines.

De tot aquest conjunt de treballadors, només 4 administratius són funcionaris homologats. L'actual Secretari, fa poc més d'un any que treballa a la Confraria i és nou en aquesta.

Mecanització

La Confraria compta amb un ordinador ALTOS des de l'any 1985 mitjançant el qual realitza tota la gestió de la llotja: facturació amb IVA, les liquidacions diàries i setmanals. Actualment, les estadístiques ja es fan també mitjançant l'ordinador i s'estan incorporant els programes que permetin mecanitzar tot el relacionat amb la Seguretat Social.

Un ordinador personal TOSHIBA ajuda en les tasques de comptabilitat de la Confraria i les de correspondència, sense interrompre el treball de l'ordinador gros.

3. Economia

Patrimoni

L'actual patrimoni immoble de la Confraria de Cambrils està compost pels quatre edificis que tenia l'antic Pòsit de Pescadors

i que, d'ençà el trasllat de les oficines i serveis de la Confraria dins la zona portuària, aquesta ja no utilitza i els té tots llogats.

L'edifici de l'antiga llotja, de dimensions molt importants i situat a segona línia, està llogat a l'Ajuntament i avui és el Mercat Municipal de Cambrils Platja. Fins fa uns 7 anys en que es construï la nova llotja dins el port, la subhasta es celebrà en aquest edifici.

L'edifici de les antigues oficines de la Confraria es troba llogat actualment al Banc Banesto.

L'antic bar de la Confraria també es troba llogat.

El quart edifici, on estava situada l'antiga fàbrica de gel, es troba llogat actualment al Banc Bilbao.

Per últim, el terreny on està ubicat l'actual edifici de la Casa del Mar de l'ISM va ser cedit a aquest per la Confraria.

A part aquest important patrimoni immoble, la Confraria compte amb les instal·lacions de les dues fàbriques de gel i les de la llotja dins de zona portuària.

Finançament

Dues són les principals fonts de finançament de la Confraria de Cambrils: els drets de llotja i les rendes del patrimoni immoble.

Com a drets de llotja es cobra al pescador, ja sigui membre de la Confraria o foraster, el 3.5% sobre el valor de les seves vendes. L'únic tant per cent més que es cobra al pescador de fora la Confraria és l'1% de retorn a la seva confraria base.

Com és generalitzat a les confraries de la província de Tarragona, la Confraria de Cambrils no cobra cap dret de llotja al comprador. En aquest tan sols se li reten el 2% de la tarifa G4 per Ports, la recaudació de la qual és responsabilitat de la Confraria.

Donat que les quatre embarcacions de cercle d'aquesta Confraria van a vendra a la llotja de Tarragona, també és important pel finançament de la Confraria l'1% de retorn que reb d'aquestes vendes.

Per últim, les rendes del patrimoni són la segona font important de finançament donat que la majoria dels lloguers tenen avui les rendes actualitzades.

4. Serveis

Comercialització

Com ja hem dit abans, d'ençà que es suprimí la subhasta del matí pel peix blau donat l'escassa concurrència de compradors i la baixa cotització del peix per manca de competència entre ells, a la llotja de la Confraria tan sols es celebra la subhasta de la tarda pel peix procedent de les embarcacions d'arrossegament i tresmall. Les embarcacions de cercle van totes a vendre a la llotja de Tarragona. Per tant, podem considerar que el servei de comercialització d'aquesta Confraria s'ha vist obligat a restringir-se a una part de les seves embarcacions.

El caràcter eminentment turístic de la vila de Cambrils i la seva reconeguda tradició gastronòmica marinera, ha ajudat a que la cotització del peix en aquesta llotja sigui dels més alts del litoral, si la comparem amb la cotització de les altres llotges del litoral amb unes mateixes característiques. En els darrers tres anys, el preu mig del peix d'aquesta llotja sempre ha excedit les 400 pts/kilo.

El cens de compradors actuals de la llotja és d'uns 46 i la majoria d'aquests són minoristes del propi Cambrils i les viles del voltant.

La subhasta es celebra de dilluns a divendres i comença a les 4.30h. de la tarda. Els primers en subastar són els tresmallers i seguidament les embarcacions d'arrossegament. L'ordre de subasta és l'ordre d'entrada a port, per tant si un tresmaller arriba més tard de lo normal i entra entre dues embarcacions d'arrossegament vendrà entre aquestes dues. L'encarregat de la llotja és el que vigila l'entrada al port de les embarcacions i dóna a cadascuna d'aquestes el número de venda per aquell dia.

Per tal d'accelerar el procés de venda, encara que és un sol rotllo el que es canta, sempre romanen preparats tres rotllos per tal de no perdre temps i donar continuïtat al cant de la subhasta.

En aquesta Confraria la part de les captures que es reparteix segons el principi de "una part a cada barret" s'anomena reballa. Aquesta es determina pel tipus i tamany de l'espècie capturada. Es considera reballa al seitó, el lloçet, els escamarlanets i en general els tamanyos més petits i de menys cotització. Aquest criteri de determinació de la reballa fa que aquesta tingui un valor molt diferent d'un dia a l'altre segons les captures que hagin estat realitzades. Mentre per un general, la reballa representa entre un 10 i un 15% del total de les captures, hi han dies en que arriba a representar el 20%. Aquests són els dies que els mariners consideren molt bons. Per tal de facilitar a les embarcacions la diferenciació entre la reballa i el vol, la Confraria fa una facturació setmanal específica per aquests dos tipus de peix. D'aquesta manera es garanteix al mariner el coneixement exacta de cadascuna d'elles. Malgrat aquesta doble facturació, la reballa paga els drets de llotja i se li carrega l'IVA així com al vol.

Materials

Els serveis materials que ofereix la Confraria actualment han quedat pràcticament restringits al suministre de gel. Aquest està plenament garantit mitjançant les dues fàbriques de la Confraria, situades en zona portuària que tenen una producció total de 30 Tm. La construcció de la segona fàbrica, amb una producció de 20 TM, l'any 84, ha fet innecessària una cambra de conservació del gel.

A part aquest servei, podem considerar també com a servei material el petit magatzem que la Confraria ha posat a disposició dels seus membres per que puguin guardar els bidons d'oli necessaris.

El suministre de pertrets navals que la Confraria antigament havia realitzat, s'ha restringit al suministre de grassa, doncs la implantació de l'IVA incrementava de tal manera la administració del mateix que hagués estat necessari incorporar un

nou administratiu a la Confraria, cosa que no permet l'actual pressupost de la mateixa.

Pel que fa al suministre de gas-oil, la Confraria no hi té res a veure, doncs és la pròpia CAMPSA la propietària del poste del moll i la que el regenta.

Per últim, en aquest any 87 quedaran finalitzats les 48 casetes per guardar els estris de pesca que s'estan construint tot al llarg del muro de contenció del moll. Aquestes casetes donaran resposta a una de les necessitats més sentides pels membres d'aquesta Confraria. La construcció de les casetes, després d'haver aconseguit l'aprovació de la Direcció General de Ports, està finançada pels mateixos interessats. L'únic que ha fet la Confraria ha estat ajudar en els tràmits, i fer d'intermediari entre els interessats i Ports a l'hora de la recaptació dels diners.

Burocràtics

Els dos serveis burocràtics més importants que ofereix la Confraria són la gestió de la comercialització de les captures: facturació, liquidació de l'IVA, certificats per Hisenda, i la tramitació de tot el relacionat amb la Seguretat Social. En aquests tramits a més de les baixes, altes i pensions, d'ençà la implantació de la cotització de l'atur també la Confraria fa les sollicituts d'aquelles embarcacions de cercle que ho desitgin.

A més, i tal com queda establert en el conveni amb l'ISM, la Confraria és la responsable de recaptar i ingressar les quotes de SS de tots els seus membres. La recaptació es fa mitjançant el banc. Cada mes la Confraria passa al banc els fulls de cotització de cadascuna de les embarcacions i aquest, previ cobro de les comptes corrents dels armadors, paga a la Confraria que és la que ingressa els diners a l'ISM.

Per últim, la Confraria manté informats a tots els seus membres dels diferents ajuts i crèdits de l'Estat que puguin ser d'interès per a ells. Al mateix temps els hi gestiona tots els tràmits necessaris. Actualment tres són les sollicituts de crèdits tramitades mitjançant la Confraria.

Socials

Els actuals serveis socials de la Confraria són el complement de pensió que es dona tant als jubilats com a les vídues.

Els jubilats de més de 65 anys, reben una pensió mensual de 700 pessetes, amb dues pagues dobles. Les vídues de més de 60 anys una pensió de 500 pessetes mensuals.

A més el dia de Sant Pere, dia d'homenatge als jubilats de la mar, la Confraria organitza una festa amb dinar en el que són convidats tots els jubilats i vídues a més dels membres del Capítol i les autoritats de la vila.

El tradicional lot de Nadal s'ofereix a tots els membres de la Confraria: actius, jubilats, vídues i treballadors de la Confraria.

Pel que fa als cursos de competència marinera, aquests tan sols es realitzen quan el nombre de sollicituts és important.

Financers

Encara que la recaptació de les quotes de SS es faci mitjançant el banc, la Confraria avança els diners de les embarcacions que es veuen impossibilitades de fer el pagament donat les temporades dolentes de pesca.

Fora d'aquest servei financer, la Confraria no dóna préstecs personals doncs la seva economia no li permet fer front als mateixos. Malgrat això, el que sí fa és avalar a les embarcacions quan aquestes demanen els crèdits del Banc de Crèdit Industrial. Actualment són 26 les embarcacions que estan avalades per la Confraria.

Confraria de Pescadors de l'Ametlla

Membres: 439 actius

350 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: Arrossegament (33)
Arrosseg. Petit (6)
Cercle (10)
Tonyina (1)
Palangre (4)
Tresmall (24)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja, 334 m2.

Fàbrica de gel: sí, producció de 50 Tn/dia.

Refrigeradors: -

Casetes estris pesca: 12, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: -

Venda de pertrets: Magatzem Confraria.

Suministre Gas-oil: CAMPSA

Personal: 10 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1983

Finançament Confraria: 3% pescadors sobre producte llotja,
i rendes patrimoni.

Serveis Socials: Complement pensió jubilats i vídues.

Patró i Festes: Sant Pere.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

Ens hagués agradat recollir ací l'estudi històric que sobre la Confraria de Pescadors i la llarga i important tradició pesquera de la vila ha elaborat la mateixa Confraria. Però els retards en els treballs d'impressió han determinat que en el moment de fer aquesta descripció nosaltres no hagim pogut comptar amb ell. De tota manera, a començaments d'any aquest estudi ja estarà a l'abast de tot el que vulgui conèixer la història pesquera i organitzativa de l'Ametlla.

Volem assenyalar la importància de que sigui la mateixa Confraria la que es faci càrrec de investigar la seva pròpia història. Malgrat que de vegades, per raons diverses, no són molts els documents existents en els seus propis arxius, els valuosos testimonis dels seus membres més vells poden elaborar una rica història oral, que seria lamentable perdre.

Seria molt desitjable que l'estudi elaborat per aquesta Confraria fós realitzat per altres del litoral català.

Membres

La Confraria de l'Ametlla de Mar compta, avui, amb un total de 439 membres actius. Exceptuant les Confraries de Barcelona i Tarragona, l'Ametlla de Mar és la tercera confraria catalana amb més afiliats actius després de Sant Carles i Palamós.

D'aquests 439 membres actius, 246 estan enrolats en embarcacions d'arrossegament, 108 en embarcacions de cercle i els 85 membres restants es troben repartits entre les demés pesqueres desenvolupades: el tresmall, el palangre i la tonyina.

L'edat mitja dels membres d'aquesta Confraria és de 40 anys, al igual que l'edat mitja del total de la població pesquera catalana. Cal assenyalar que l'edat mitja dels membres segons els tipus de pesquera que desenvolupin és força diferent. Mentre en l'arrossegament l'edat mitja és de 37 anys, en el palangre de 38 i en la tonyina de 35, en les pesqueres de cercle i tresmall l'edat mitja sobrepasa els 42 anys. En canvi, dels 13 joves entre 16 i 19 anys incorporats a la Confraria en els darrers tres anys, 10 ho han fet en embarcacions de cercle. Això pot ser degut a que és aquest tipus de pesquera el que permet més flexibilitat en el nombre de tripulants i la que per tant pot admetre en tot moment noves incorporacions.

Si el nombre de membres actius de la Confraria reflecteix la importància de l'activitat pesquera d'aquesta vila, l'origen d'aquells fa palesa la tracidió de la mateixa.

Dels 439 membres, 363, el 86%, és nascut a l'Ametlla. Dels altres 76 membres, 30 han nascut a altres indrets de Catalunya majoritàriament de la província de Tarragona, i tan sols 26 han nascut fora de Catalunya.

Cal assenyalar que aquest percentatge de membres autòctons és el més alt de totes les confraries catalanes. D'entre les

confraries que sobrepassen el centenar de membres, tan sols Sant Carles i Roses s'apropen a aquest percentatge de membres nascuts a la pròpia base al excedir el 80%.

Flota i Pesqueres

Un total de 78 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de l'Ametlla. Sis diferents tipus de pesquera són els desenvolupats per aquesta flota: l'arrossegament de més de 20 TRB amb 33 embarcacions, l'arrossegament petit amb 6 embarcacions, el cercle amb 10 embarcacions, el tresmall amb 24 embarcacions, el palangre amb 4 embarcacions, i la molt recent pesquera de la tonyina amb una embarcació.

Pel que fa al tamany de les embarcacions segons el tipus de pesquera, aquest és força gran en comparació amb el tamany mig de les embarcacions catalanes. De les 33 embarcacions d'arrossegament, 11 sobrepassen les 50 TRB i 4 excedeixen les 100 TRB. De les 10 embarcacions de cercle, 6 sobrepassen les 20 TRB i 3 les 35 TRB. D'entre les embarcacions dedicades a l'anomenat "ofici petit", són 15 les que tenen entre 5 i 20 TRB. Per últim l'embarcació dedicada a la pesquera de la tonyina té més de 50 TRB.

Les 78 embarcacions d'aquesta Confraria són propietat de membres del sector. Cal remarcar que d'entre aquestes, 38, quasi la meitat pertanyen a societats familiars, ja siguin aquestes les compostes per marit i muller, pares i fills o germans. Aquesta forma de propietat en societat és molt més freqüent entre aquells armadors o membres del sector originaris de la costa tarragonina que entre els originaris de la costa de llevant.

La gran majoria d'aquests armadors, el 91%, són els propis patrons de les seves embarcacions. Tan sols en 4 d'elles ens trobem amb que el patró no és l'armador i tampoc l'uneix a ell cap vincle de parentiu. A més si exceptuem les 3 embarcacions de tresmall d'un sol tripulant, ens trobem amb que en la majoria d'elles al menys 1 tripulant està unit per vincles de parentiu sanguinis amb el patró-armador de l'embarcació.

Els horaris que regeixen en aquesta Confraria són els següents: l'arrossegament té la sortida de port a les 7h. del matí i l'entrada a les 5h. de la tarda; el cercle té la sortida a les 2h. de la matinada durant els mesos d'hivern i durant l'estiu a les 10h. de la nit; i els tresmallers i palangres no tenen cap horari estricte tan sols han de respectar els dos dies de festa de la setmana, per lo tant els ormeigs restaran en terra del divendres a la tarda fins al diumenge al vespre.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

El Patró Major, el Capítol i la Junta General són els òrgans de govern que empra aquesta Confraria, a més de les seccions per tipus de pesquera, donat la diversitat d'aquestes i la diferent problemàtica que pateixen. En canvi no tenen establertes unes comissions de vigilància específiques sino que són els mateixos

membres del Capítol els encarregats de vigilar i fer complir els acords presos.

El Patró Major, patró-armador d'una embarcació de tresmall, ha estat reelegit en les dues darreres eleccions i per tant fa més de 8 anys que ostenta el càrrec.

El Capítol és considerat en aquesta Confraria com l'òrgan representatiu i decisor per excel·lència. De fet el pensament de que són aquests els representants més ben preparats i amb més interès, dona a aquest òrgan les màximes competències decisòries i també de vigilància del compliment dels acords presos. En les darreres eleccions, el nombre de membres del Capítol va ser augmentat i ara està compost per 12 membres. Guardant la deguda paritat entre socials i econòmics, d'aquests 12 membres, 6 pertanyen a la secció d'arrossegament, 4 a la de cercle, 2 a la de tresmall i 2 a la de palangre i altres arts. Les reunions del Capítol es celebren un cop al mes ordinàriament, a més d'aquelles més cojuturals que responen al surgiment d'algun problema o assumpte a resoldre en un moment donat. L'assistència i participació en el Capítol és molt important, doncs per un general són 10 els membres que hi assisteixen.

La Junta General està formada per 38 membres. D'aquests 18 són de la secció d'arrossegament, 10 de la secció de cercle, 6 de la secció de tresmall i 4 de la secció de palangre i altres arts. Una reunió ordinària l'any, és la establerta com obligatòria. En aquesta, són aprovats l'exercici de l'any passat i el pressupost del vinent. A més d'aquestes reunions ordinàries, la Junta General s'ha reunit en els darrers quatre anys uns dos cops més l'any, donat el surgiment d'altres qüestions de importància i que afectaven a tota la platja.

Les seccions amb una dinàmica més viva són les d'arrossegament i cercle.

Personal

Un total de 10 persones són les que treballen a la Confraria. D'entre aquestes, 8 administratius, incloent el Secretari, porten la gestió i administració de la Confraria alhora que s'encarregen també de les tasques de la llotja.

A més d'aquests 8 administratius, dos encarregats s'ocupen del control de la fàbrica de gel i el sumistre d'aquest a les embarcacions.

D'entre aquests 10 treballadors tan sols 2 són funcionaris homologats. Per tant els 8 restants van a càrrec del pressupost de la Confraria.

El Secretari fa 12 anys que detenta el càrrec i no és funcionari homologat.

Mecanització

L'any 1983 la Confraria comprà un ordinador Phillips amb tres pantalles.

Actualment, podem afirmar que tota la gestió de la Confraria es fa mitjançant l'ordinador: tot el relacionat amb la Seguretat Social, la facturació de les vendes, les liquidacions trimestrals per Hisenda, la gestió de l'IVA, a més de les estadístiques de

producció, la comptabilitat de la Confraria i totes les dades personals dels membres i embarcacions de la Confraria.

La Confraria de l'Ametlla és una de les poques confraries del litoral català que compta avui amb una mecanització completa de tota la gestió i administració.

3. Economia

Patrimoni

L'actual patrimoni immoble de la Confraria està compost per l'edifici social de la Confraria i dos locals més dins el nucli urbà, a més d'altres bens immobles provinents de compradors que no han pagat.

L'edifici social de la Confraria, està situat en front del port, i consta de 4 plantes. La planta baixa és on es troba ubicada la llotja i un petit magatzem per guardar els estris propis d'aquesta. A la primera planta, es troben les oficines de la Confraria. A la segona planta, una aula, la sala d'actes, i el despatx del President. I per fi, a la tercera planta, que té entrada directa a peu del carrer superior, hi ha el local social o llar de vells.

Altres dos locals, que abans serviren per donar cabuda a la cooperativa de consum avui inexistent, són actualment propietat de la Confraria però només un d'ells es troba llogat a un negoci particular.

A part aquest patrimoni immoble que pertany des de temps a la Confraria de l'Ametlla, aquesta compta amb una finca rústica avui sense explotar i amb dos pisos més provinents tots de compradors que en el seu moment no varen poder pagar.

Finançament confraria

La font principal de finançament de la Confraria són els drets de llotja que paga el pescador. En aquest, ja sigui membre de la Confraria o vingui d'altres bases, actualment se li cobra per la Confraria el 3% del valor de les seves vendes.

Al comprador, com ja és característic de les confraries tarragonines, no se li cobra cap dret de llotja per la Confraria. Aquesta tan sols li retén el 2% de les seves compres, en concepte de la tarifa G4 de la Direcció General de Ports, donat que és la Confraria la responsable de recaudar aquesta tarifa i entregar-la a Ports.

A més dels drets de llotja, la única renda del patrimoni immoble, el local llogat a un negoci privat, encara que poc important ajuda també al finançament de la Confraria.

4. Serveis

Comercialització

Sens dubte el millor servei material que ofereix la Confraria és la llotja. Mitjançant aquesta, el pescador té la possibilitat de comercialitzar les seves captures i, el més important, té garantit el cobro setmanal de les seves vendes.

Ja hem dit que la llotja de la Confraria de l'Ametlla és propietat d'aquesta, doncs és de les poques del litoral que no es troben en zona portuària.

Donat l'existència d'embarcacions de cercle i d'altres tipus de pesquera, a la llotja es celebren dues subhastes de dilluns a divendres: la del matí pel peix blau i la de la tarda pel peix d'arrossegament i tresmall.

La subhasta del matí comença quan ha arribat a port la primera embarcació de cercle i no finalitza fins que no ha venut la darrera.

La subhasta de la tarda comença cada dia puntualment a les 4h. En aquesta, encara que generalment els tresmallers i palangrers són els primers en vendra doncs acostumen a ser a port cap al mig dia i tenen reservat de 4h. a 5h., l'ordre de venda és l'estricta ordre d'arribada a port. Un administratiu de la Confraria és l'encarregat de vigilar l'ordre d'entrada i de confeccionar la llista amb l'ordre de venda per cada dia. Mitjançant aquest ordre d'arribada a port també venen els forasters.

Com ja hem dit abans, el subastador, l'apuntador, i el pesador són els mateixos administratius de la Confraria.

En aquesta Confraria la part de captures que es reparteix per un igual entre tots els tripulants de l'embarcació reb el nom de "morrulla". La morrulla ve determinada pel tipus i tamany de les espècies capturades, sense tenir en compte si és molta o poca la quantitat capturada en el dia. Són morrulla els burrets, les cabres, el cranc, el lluçet, i d'altres.

Donat que la morrulla, al no ser un tant per cent fix com en d'altres confraries, té valors molt diferents segons hagin estat les captures de la setmana, la Confraria elabora dues factures per a cadascuna de les embarcacions: una de morrulla i l'altre del vol. D'aquesta manera, es facilita el càlcul de la distribució pel sistema "a la part" a l'armador i es garantitza al mariner el coneixament específic del valor d'aquestes dues parts en les vendes de cada setmana. Hem d'assenyalar que això no vol dir que la morrulla estigui exenta de pagar els drets de llotja, com fins fa poc estava establert en algunes confraries.

Materials

Un és el principal servei material que ofereix aquesta Confraria a tots els seus membres: el suministre del gel.

Per a tal fi la Confraria compta amb una fàbrica de gel d'escama, amb una producció diària de 50 Tn/dia. Aquesta elevada producció garantitza el suministre de tot el gel necessari inclús en les èpoques de captures més voluminoses per part de les embarcacions de cercle. Per aquest servei se li cobra al pescador un tant per kilo de gel consumit. Aquest tant es fixat cada any

en funció de la previsió de les despeses de la fàbrica per aquell any. La Confraria, considera que cadascun dels serveis que dóna s'ha d'autofinanciar. Es així com el preu del gel, actualment de 4.5 pts/kilo, sobrepassa en mig punt el cost real, doncs es preten tenir sempre un immobilitzat que permeti fer front a les averies i problemes que puguin sorgir al llarg de l'any.

A part el suministre de gel, la Confraria té un petit magatzem per tal de suministrar a les embarcacions l'oli i el butà pels llums.

Aquesta Confraria no compta amb magatzem de pertrets, doncs considera que aquest servei tan sols beneficia a una part dels seus membres: la part armadora. Per tant, considera que si tots els membres són els que col.laboren en el manteniment de la Confraria, la seva organització, no és lícit que es donguin serveis que beneficiïn només a una part d'aquests. Per això mateix l'únic que es suministre és l'oli i el butà, doncs aquestes són despeses que al entrar dins el "monte mayor" són costejades per un igual entre l'armador i els tripulants.

Per últim, la Confraria compta amb una ràdio que li permet està en contacte constant amb les embarcacions i d'aquesta manera facilitar les tasques d'ajut o salvament.

Pel que fa al gas-oil, aquest és suministrat per la mateixa CAMPSA mitjançant el poste situat al port.

Les 12 petites casetes per guardar els estris de pesca són propietat de Ports i els pescadors paguen els lloguers directament a aquest.

Burocràtics

Tres són els principals serveis burocràtics que ofereix la Confraria als seus membres.

En primer lloc, i en relació a la comercialització, la Confraria és la que gestiona i tramita tot el relacionat amb la venda de les captures i el pagament al pescador. Per una banda, la doble facturació (morrulla i vol) amb l'IVA corresponent, les liquidacions de les vendes setmanals, les liquidacions trimestrals de l'IVA, els certificats de vendes per Hisenda, etc... A part d'aquesta gestió, la Confraria garantitza el cobro setmanal de les vendes efectuades per totes les seves embarcacions encara que el pagament del seu valor per part del comprador no hagi estat realitzat. En aquesta Confraria el dia de cobro és el divendres i aquell compren les vendes de tota la setmana incloses les del divendes a la tarda.

En segon lloc, la Confraria tramita a cadascun dels seus membres tot el relacionat amb la Seguretat Social: altes, baixes, accidents, pensions, etc... A més de ser ella la responsable de recaudar les quotes i d'ingresar-les puntualment a l'ISM. Per tal de recaudar aquestes, la Confraria retén un tant per cent sobre les vendes setmanals. Aquest tant per cent no és fix, sino que està en funció del valor de les captures que cada embarcació fa, i oscil.la entre un 12 a un 20%. Amb aquest tant per cent, la Confraria recauda no tan sols les quotes de la Seguretat Social sino que també recupera els diners avançats al llarg de la setmana en concepte de gas-oil, olis i butà. Cada tres mesos la Confraria liquida a cadascuna de les embarcacions la diferència entre el recaudat i les despeses reals.

En tercer lloc, i també molt important, la Confraria, a més de informar de tota la normativa i ajuts que tant la Generalitat com el Govern Central emeteixen respecte al sector, gestiona tots els tràmits corresponents a canvis de motor, canvis de base, expedients d'ajuts per remodelació i nova construcció d'embarcacions, etc... Es a dir, tot tipus de gestió i tramitació que qualsevol membre del sector pugui menester.

Socials

Cap als anys 60, la Confraria per tal de facilitar la vivenda als seus membres dóna uns terrenys en el que l'ISM es va fer càrrec de construir 60 pisos, avui ocupats tots per pescadors.

Actualment, el complement de pensió de 1.000 pts. que tant jubilats com vídues reben cada mes, a més de dues pagues extres de 2.000 pts. per Nadal i Sant Pere, és el principal servei social de la Confraria. En els diades de Nadal el tradicional lot es regalat a tots els membres de la Confraria: actius, jubilats i administratius.

A més, cada any la Confraria organitza, juntament amb l'ISM i d'ençà els traspassos amb la Generalitat, els diferents cursos de patronia i mecànic que permeten anar assolint als seus membres les titulacions pertinents al treball que desenvolupen i la promoció professional. Abans d'aquests cursos organitzats per l'ISM, la Confraria havia comptat amb un professor fix.

En relació a l'assistència sanitària, aquesta Confraria ha aconseguit (juntament amb la de Roses és la única que ho ha assolit) deixar de banda la secció d'accidents de la Seguretat Social, el menys reixit, i fer a tots els seus membres d'una mútua privada.

A part això, la Confraria com a organització de dret públic, organitza i financia totalment les festes de Sant Pere, el seu Patró. Aquestes festes, tenen una durada de tres dies, i en elles tot tipus d'activitats són organitzades. A més dels membres de la Confraria, tot el poble participa i gaudeix d'aquestes festes populars. El darrer pressupost de les festes superà els 2 milions de pessetes.

Financers

El servei financer de la Confraria cobreix aquelles despeses que són costejades tant per l'armador com per els tripulants. Es aquest criteri el que limita l'àmbit dels préstecs. Per tant, són finançats per la Confraria, a més de la Seguretat Social, les despeses d'oli, butà, gas-oil, gel, osigui les despeses que entren dins l'anomenat Monte Mayor. Aquestes despeses diàries pel funcionament de l'embarcació, són assumides per la Confraria i cobrades al cap de la setmana a cadascuna de les embarcacions mitjançant el tant per cent que la Confraria retén de les seves vendes.

A part el finançament d'aquestes despeses, la Confraria no té establert, doncs no ho considera correcta, cap préstec per a la remodelació de l'embarcació o les arts o pertrets.

Confraria de Pescadors de l'Ampolla

Membres: 69 actius
4 mariscadors a peu
82 jubilats

Flota i Pesqueres: arrossegament (1)
tresmall (36)
mariscadors (2)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja

Fàbrica de gel: sí, producció de 500 kg/día.

Refrigeradors: cambra de conservació de peix i esquer.

Casetes estris pesca: 12, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: -

Personal: 4 administratius.

Informatització: -

Finançament confraria: 5% pescador sobre producte llotja,
1% compradors sobre producte llotja.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

Actualment la Confraria de l'Ampolla compta amb 69 membres actius. Aquests eren bastant més nombrosos fins fa poc, doncs els membres que des de l'any 82 componen la nova Confraria de Deltebre pertanyien a l'Ampolla.

D'aquests 69 membres, la majoria, 59, es dediquen a les pesqueres del tresmall i marisqueix. Només 6 membres estan enrolats en una embarcació d'arrossegament i 4 són mariscadors a peu.

L'edat mitja dels membres és de 41 anys. Tot i sent bastant elevada, trobem que 6 joves d'entre 16 i 19 anys s'han incorporat a la pesca del tresmall en els darrers 3 anys.

Pel que fa a l'origen d'aquests membres, el 85 % és nascut a Ampolla i el restan 15% a altres indrets de la província de Tarragona.

Flota i Pesqueres

Un total de 39 embarcacions formen la flota pesquera d'aquesta Confraria.

Tan sols una embarcació de més de 50 TRB es dedica a l'arrossegament. La resta, 30 de menys de 5 TRB i 8 d'entre 5 i 20 TRB, es dediquen al tresmall i al marisqueix.

Aquesta gran majoria d'embarcacions més petites combinen, segons les èpoques de l'any el tresmall, els cadubs pel pop i els diferents ormeigs pel marisc: el bígaro pel cargol i les gàvies per la tellarina i la xirla. Només dues embarcacions estan plenament especialitzades en la pesca del marisc i no empren ni el tresmall ni els cadubs pel pop.

En totes aquestes embarcacions l'armador és el propi patró de l'embarcació. A part l'embarcació d'arrossegament que té una tripulació de 6 persones, 26 embarcacions petites surten a mar amb una tripulació que oscil·la entre els 2 o 3 tripulants i 12 ho fan amb un sol tripulant.

El parentiu, sobre tot el sanguini, és molt important a l'hora de formar les tripulacions, doncs només en dues de les embarcacions ens trobem que cap dels tripulants és família del patró-armador, sent en la resta la relació pare-fill i germans la més freqüent.

Els horaris que regeixen cadascuna de les pesqueres és el següent: l'arrossegament té la sortida a les 7h. del matí i l'entrada a port a les 5h. de la tarda; el tresmall no té horari, però els diferents ormeigs pel marisc tenen l'horari restringit de 8h. a 11h. del matí.

A part l'horari, les vedes i el nombre d'ormeigs emprats per embarcació són altres de les formes de regulació de l'accés als recursos pesquers que aquesta Confraria, junt amb d'altres, utilitza. Mitjançant un acord establert el febrer del 86 junt amb les Confraries de Sant Carles, Deltebre i l'Ametlla van quedar

determinades les regulacions següents: el bígaro tindria una veda del 1 de abril fins l'1 de setembre, els cadubs tindrien una veda del 1 de març al 12 d'octubre, un límit de 100 cadubs per embarcació seria l'emprat per les embarcacions d'aquestes confraries, i un límit de 40 caracoleres per embarcació i 10 per tripulant -a excepció de Sant Carles que preferí establir 60 per embarcació i cap per tripulant-. Alhora una diferent senyalització de boies permet controlar cada tipus d'ormeig calat en mar.

De la mateixa manera, un acord amb la Confraria de l'Ametlla i el conseqüent balizament del límit entre el fons permés a l'arrossegament i el reservat a les arts menors, quasi ha acabat amb les incursions en fons prohibits de les embarcacions d'arrossegament. Aquest balizament va ser costejat per cadascuna de les confraries (Ametlla i Ampolla) en els seus respectius àmbits territorials.

Donat que l'àmbit territorial de la Confraria domina part de la gola nord del delta de l'Ebre, la riquesa en marisc ha possibilitat el desenvolupament dels cultius marins, com un altre forma d'explotar els recursos marins diferent de la pesca tradicional. Així, des de l'any 83, un grup d'uns 40 membres de la Confraria són els socis que actualment exploten tres concessions de cultius marins: xirla, almeja i ostra. Donat l'encariment de les llavors d'aquestes espècies, normalment comprades a França, actualment només són sembrades l'almeja i l'ostra. Aquesta darrera, és la més recent concessió i està explotada en societat amb una empresa privada, alhora que juntament amb les societats formades per l'explotació de les concessions otorgades a les confraries de Deltebre i Les Cases, formen la Organització de Productors Ostrícolas del Delta de l'Ebre. Malgrat que encara està en el seu començament aquesta nova experiència del cultiu de l'ostra, s'espera que amb ella s'arribi a la creació de numerosos llocs de treball i importants beneficis.

Port

Malgrat l'existència del port a l'Ampolla les pesqueres d'arrossegament no s'han desenvolupat doncs el poc calat d'aquest no permetia l'entrada i sortida amb comoditat d'embarcacions grosses. Es per això que la majoria d'embarcacions d'aquesta Confraria són menors a les 20 TRB.

D'ençà l'ampliació de la dàrsena pesquera, acabada l'any 87, el calat ha superat els 5,5m. Per tant, és a partir d'ara que la Confraria veu alguna possibilitat en el creixament de la seva flota pesquera, tot i que la nova normativa per la construcció de noves embarcacions, que determina la presentació d'un desguás per cada nou casc, limita molt la possibilitat de creixament.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

El Patró Major, el Capítol i la Junta General són els tres òrgans de govern de la Confraria.

El Capítol està format per 10 membres, guarda la deguda paritat entre socials i econòmics i compta amb dues seccions: la d'arrossegament amb 2 representants i la de tresmall i marisqueix amb 8 representants. Tot i que estatutàriament té establert una reunió mensual, en la que s'aprova l'estat de comptes de la Confraria, en els darrers quatre anys aquesta periodicitat s'ha vist incrementada i en general les reunions han estat dues mensuals. A més, els nombrosos acords amb les confraries veïnes determina que els capítols d'aquestes es reuneixin tot sovint per tal de revisar els acords vigents o establir-ne de nous. L'assistència a les reunions del Capítol és força important i rarament són menys de 7 membres els qui assisteixen.

La Junta General està composta per 32 membres, i guarda la deguda paritat i proporció segons el tipus de pesqueres. Si bé la reunió ordinària és una a l'any, per tal d'aprovar l'exercici de l'any passat i el pressupost del vinent, la recent ampliació del port, la fàbrica de gel, les vedes de certs ormeigs i l'específica regulació de la seva utilització han determinat que aquesta s'hagi reunit un promig de quatre vegades en els darrers quatre anys.

Personal

Quatre administratius, inclòs el Secretari, componen el personal de la Confraria de l'Ampolla. Tots són funcionaris homologats.

Aquests, a més de portar la gestió i administració pròpies de la Confraria, també s'encarreguen de les diferents tasques de la llotja. Tots ells saben subhastar i apuntar.

El Secretari, fa 37 anys que detenta el càrrec i actualment està en espera del nomenament del nou secretari, doncs ell ja es troba en edat de jubilació.

Mecanització

Si bé la Confraria s'ha plantejat en els darrers 2 anys, i sobre tot amb la implantació de l'IVA, la mecanització de la gestió, de moment els quatre administratius donen l'abast a les necessitats de gestió i l'ordinador no ha esdevingut una necessitat imperiosa.

3. Economia

Patrimoni

L'actual patrimoni immoble de la Confraria de l'Ampolla és poc important, doncs el terreny on estaven ubicades l'antiga llotja i les oficines de la Confraria es troben avui en zona portuària i varen ser cedits a Ports. En ell es construirà la nova llotja, propietat de Ports, i les casetes per guardar els estris de pesca també propietat de Ports.

Dins el nucli urbà, la Confraria compta amb la planta alta d'una vivenda particular on es troben ubicades les oficines.

Aquesta planta té entrada independent i compta amb dues habitacions.

Dins zona portuària les instal·lacions de l'actual fàbrica de gel i les de la cambra frigorífica, ambdues de recent construcció són propietat de la Confraria.

Finançament

La principal i única font de finançament de la Confraria són els drets de llotja que es cobren tant al pescador com al comprador. Aquesta Confraria és de les poques de la província de Tarragona que encara manté el cobro d'un dret de llotja al comprador, tot i que aquest ja s'hi ha oposat en diverses ocasions, la darrera de les quals va ser l'any 86.

Al pescador se li cobra el 5% de les seves vendes. Aquest tant per cent és el més alt de tot el litoral català. Al pescador foraster tan sols se li afegeix l'1% de retorn a la seva confraria base.

Al comprador se li cobra com a dret de llotja per la Confraria l'1% de les seves compres, a més d'un 0.23% que es destinat íntegrament a costejar el lloguer de la llotja. A part, aquests tant per cent per la Confraria, també se li retén el 2% de la tarifa G4 de Ports i un 1,5% per l'associació de comerciants que ells voluntàriament varen formar. Aquest 1.5% tan sols és recautat per la Confraria com un servei més al comprador, però és entregat íntegrament a aquesta associació.

4. Serveis

Comercialització

Mitjançant la concessió de llotja que disposa la Confraria, aquesta possibilita als seus membres la comercialització de les seves captures en la seva pròpia base.

Donat que aquesta Confraria no compta amb embarcacions de cercle dins la seva flota, tan sols es celebra una subhasta. Aquesta, la del peix provinent de l'arrossegament i el tresmall, malgrat que a quasi totes les confraries del litoral català es celebra a la tarda, en aquesta Confraria es celebra al matí i de dimarts a dissabte. D'aquesta manera eviten haver de competir amb les altres llotges properes, molt més grans, a l'hora d'atraure els compradors.

El fet de subhastar el peix al matí, suposa que les captures de l'arrossegament descarregades a les 5h. de la tarda, quant aquestes embarcacions tenen establert l'arribada a port, s'hagin de guardar en la cambra frigorífica fins al matí següent en que es celebra la subhasta.

La subhasta comença a les 12.30h. L'ordre de venda s'estableix mitjançant un sorteig que es celebra diàriament. Un cop totes les embarcacions han portat les seves captures a la llotja, un administratiu de la Confraria fa voltar el bombo amb el número de boletes segons el número d'embarcacions. D'aquesta manera l'ordre de venda s'estableix diàriament i per sorteig. Com ja hem dit

abans, les tasques de subhastador, apuntador i pesador són realitzades pels mateixos administratius de la Confraria.

Uns 30 compradors són els que concorren normalment a la subhasta.

Donat que dilluns no hi ha subhasta els tresmallers i mariscadors no surten a calar els ormeigs diumenge, sino que esperen fins dilluns per la venda del dimarts. En canvi, divendres sí que calen doncs les captures del dissabte tenen sortida amb la subhasta del matí.

A més de la possibilitat de comercialització, la Confraria és responsable del pagament setmanal de les vendes realitzades pels seus membres. El dissabte és el dia de cobro establert per la Confraria, i compren les vendes realitzades el dissabte passat i fins el divendres. Fins l'abril del 85 en el que les oficines de la Confraria varen ser atracades, el pagament es realitzava en metàlic. D'ençà llavors, el sistema de pagament va ser canviat per acord de Capítol i aquest es realitza mitjançant una entitat bancària.

Materials

Tres són els principals serveis materials que ofereix la Confraria als seus membres: el sumistre de gel, la cambra frigorífica i el sumistre de gas-oil.

La recent construcció de la nova fàbrica de gel en escama amb una producció diària de 500 kilos, ha vingut a substituir l'antiga fàbrica de gel de 3 tn/dia, més potent però ja desfasada, alhora que ha adequat la producció a les necessitats reals de la flota. L'actual producció, molt menor a l'anterior, cobreix sobradament les necessitats de gel actuals.

La cambra frigorífica que fins fa poc era emprada primordialment com a silo, ha estat reformada i avui s'utilitza per conservar les captures de l'embarcació d'arrossegament i de totes aquelles de tresmall i marisc que ho dessitgin, alhora que serveix per guardar l'esquer d'aquells que empren esporàdicament el palangre. Mitjançant un sorteig es va adjudicar els espais de la cambra entre tots aquells que ho varen sol.licitar. Tots ells, paguen actualment 6.000 pessetes anuals. Amb aquests ingressos, la Confraria pretén fer front a les despeses del manteniment de la cambra.

El sumistre de gas-oil podem dir que actualment és un dels serveis que ofereix la Confraria. Donat que el poste de gas-oil, el projecte del qual va ser aprovat amb caràcter d'urgència per CAMPSA l'any 62, encara no ha estat construït i otorgat al port, la Confraria és la que s'encarrega cada setmana d'anar amb un camió al poste del port de l'Ametlla i comprar amb bidons el gas-oil sol.licitat per cadascuna de les embarcacions, previ pagament del mateix. D'aquesta manera, encara que les despeses del gas-oil no són financiadess per la Confraria, el pescador té garantit el sumistre del mateix a la seva pròpia base.

A part aquests tres serveis, la Confraria no disposa ni de ràdio per comunicar-se amb les embarcacions, ni de magatzem de pertrets.

Les 12 casetes per guardar estris de pesca situades en zona portuària són propietat de Ports i els pescadors paguen el lloguer directament a aquest.

Burocràtics

Dos són els principals serveis burocràtics: la gestió de tot el relacionat amb la venda i amb la Seguretat Social.

Per una banda, la Confraria és la que elabora la facturació diària amb l'IVA corresponent pel comprador, les liquidacions de l'IVA, els certificats de venda per Hisenda, etc...

Per una altra, es ella la que tramita totes les baixes, altes, i pensions de la Seguretat Social mitjançant l'ISM. Alhora és la responsable de l'ingrés puntual a l'ISM de totes les quotes de SS dels seus membres. Encara que disposa de llotja, la recaudació de les quotes es fa mitjançant el pagament directa per part del pescador a les oficines de la Confraria cada mes. En general, no solen haver-hi retarts i la Confraria poques vegades s'ha vist obligada a avançar els diners.

Socials

El petit pressupost amb el que compta la Confraria de l'Ampolla no possibilita a aquesta desenvolupar uns serveis socials importants.

A part la promoció de la vivenda als anys 60, actuació característica de quasi totes les confraries del litoral, actualment la realització d'alguns cursos de competència marinera i l'entrega dels tradicionals lots de Nadal a tots els seus afiliats, ja siguin actius o jubilats, són els dos serveis que podríem qualificar de socials.

De serveis financers no en ofereix, doncs ni tan sols les quotes de la SS ni el gas-oil són finançats per la Confraria.

Confraria de Pescadors de Deltebre

Membres: 46 actius
52 mariscadors a peu

Flota i Pesqueres: tresmall (11)
marisc (8)

Port/Varadero: embarcadero de riu

Llotja/Venda Platja: Llotja

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: cambra de conservació.

Casetes estris pesca: 20, propietat dels pescadors.

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: magatzem confraria.

Suministre Gas-oil: confraria.

Personal: 3 administratius.

Informatització: Ordinador des de 1984

Finançament Confraria: 5% pescador sobre producte llotja,
1.25% comprador sobre producte llotja.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Joan.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Dades històriques

La Confraria de Pescadors de Deltebre és la més jove de tot el litoral català. Si bé la resta de confraries catalanes es constituïren al llarg de les primeres dècades d'aquest segle, aquesta Confraria es constituí el juliol del 1982.

Fins llavors els pescadors d'aquesta vila pertanyien a la Confraria de l'Ampolla. Però el desistg d'explotar com a grup unes futures concessions de cultius de marisc, l'otorgament de les quals està supeditat al vist-i-plau de la confraria que regeix l'àmbit territorial en el que queden incloses les concessions, els portà a constituir-se com a Confraria independent. Donat que eren un grup prou numerós els pescadors de la vila i que tradicionalment s'havien dedicat a la pesca demanaran la seva constitució. El principal problema era fer-se amb un àmbit territorial propi, ja que el terme municipal de Deltebre pertanyia a l'àmbit territorial de la Confraria de l'Ampolla. Aquesta, tal i com estableix el Decret del 78 sobre la constitució de noves confraries, havia de cedir per acord de Junta General una part del seu àmbit territorial en favor de la nova Confraria. Després de no certes oposicions, l'Ampolla cedir part del terme municipal de Deltebre per a la nova confraria -no tot i aquesta és una de les qüestions que encara reclamen els pescadors de la confraria de Deltebre-.

Es així com quedà constituïda el juliol del 82 la nova Confraria de Pescadors de Deltebre. La gran majoria de pescadors de Deltebre demanaren el canvi de base.

Un cop constituïda la Confraria i aconseguïdes les concessions de cultius de marisc (rosellona i xirla), la Confraria començà a pensar en la forma de comercialitzar les captures. Un primer intent va ser transportar en camió el total de les captures dels seus membres a la llotja de Sant Carles, però l'intent va fracassà. Llavors demanaran la concessió de la llotja i Ports els hi otorgà. L'any 1984, gràcies a uns crèdits i ajuts per part del FROM i a la col.laboració econòmica de cadascun dels membres la Confraria comprà un terreny vora el riu i construir les actuals oficines i la llotja. Poc després, donat el volum de tellarina capturada construïren la primera màquina classificadora de tellarina. Aquesta permet classificar les captures en tres tamanys, els dos més grossos són embalats i venuts i el petit és destinat com a llavor pels viviers de la Confraria. No pocs van ser els problemes per tal d'aconseguir que els compradors arribessin a la nova llotja, tot i que l'horari d'aquesta no coincidia amb cap d'altra. Avui, la llotja de la Confraria de Deltebre compta amb un cens de compradors que s'aproxima a la trentena.

Membres

Actualment 98 membres actius, entre pescadors amb embarcació i mariscadors a peu, componen la Confraria de Deltebre. D'aquests 52 són mariscadors a peu i 46 pescadors amb embarcació.

L'edat mitja dels membres és de 41.4 anys, una mica més alta que la mitja de la població pesquera catalana. Aquesta elevada edat mitja és deguda sobre tot a que la feina de mariscador a peu és una feina per a molts complementària de les tasques en els arrossàs, i al no requerir d'uns medis de producció importants molta gent gran s'hi dedica esporàdicament. Per tant, és en aquest tipus de pesquera que trobem el major nombre de membres amb una edat entre els 50 i els 59 anys, mentre que entre els tresmallers i mariscadors amb embarcació els grups més nombrosos són aquells que tenen entre 20 i 34 anys i entre 35 i 49 anys. En els darrers tres anys s'han incorporat a l'activitat pesquera 5 joves d'entre 16 i 19 anys, quatre dels quals són tripulants d'embarcacions mariscadores.

La gran majoria dels membres de la Confraria, el 90%, són nascuts al propi Deltebre, i només 10 membres provenen d'altres indrets de la província de Tarragona. Ací hem de fer esment de la dificultat d'aclarir si són gent del poble o forans, doncs al no haver hospital a Deltebre el lloc oficial de naixement sempre és Tortosa i només el coneixament personal per part de la Confraria pot ajudar a esbrinar la condició d'autòcton o forà de cadascun dels membres.

Flota i Pesqueres

Un total de 19 embarcacions formen l'actual flota pesquera de la Confraria de Deltebre. D'aquestes 8 es dediquen tot al llarg de l'any a la pesca de les diferents espècies de marisc i les 11 restants combinen además del marisqueix el tradicional tresmall. A més, totes elles empren en les èpoques bones, de setembre a desembre, els cadubs pel pop (és curiós assenyalar que aquests ja no són els cadubs tradicionals de fang sino trossos de tubs de plàstic).

Els ormeigs emprats pel marisc són: el vígaro pel cargolí i les gàbies per la tellarina, rossellona i xirla.

Totes les embarcacions dedicades exclusivament al marisqueix tenen menys de 5 TRB, mentre que de les 11 que també empren el tresmall 8 sobrepassen les 5 TRB. Aquestes darreres són les que tenen més calat i més problemes per sortir i entrar des de el riu en mar.

D'entre les 19 embarcacions ens trobem que 12 són propietat d'un membre del sector, 6 d'una societat del sector -en general familiar- i tan sols una pertany a un armador d'en terra. A part el patró d'aquesta darrera embarcació, tots els demés patrons són els propis armadors de l'embarcació.

Hem d'assenyalar que si bé el tamany de les embarcacions és petit la majoria de les tripulacions estan formades per 2 o 3 persones, donant-se el cas de dues embarcacions, una de tresmall i una de marisqueix, que surten en mar amb 4 tripulants. Només són tres les embarcacions formades per un sol tripulant.

En 10 de les 16 tripulacions, trobem que el vincle familiar és el que uneix a patró-armador i mariner, sent inexistent el vincle de parentiu en les 6 restants tripulacions.

Com ja hem vist abans, a més de les pesqueres desenvolupades des de l'embarcació, més de la meitat dels membres d'aquesta Confraria són mariscadors a peu. Aquests pescadors realitzen les seves captures emprant el mateix tipus d'ormeig: les gàbies, però utilitzant la força del seu cos per tal d'arrossegues-les pel fons. Lògicament és una feina menys dependent del temps, doncs es realitza des de terra, però alhora és molt pesada i àrdua doncs suposa tenir sumergit el cos fins la cintura mentre amb l'esquena s'arrosseguen les gàbies.

Si bé el tresmall, com a totes les demás confraries, no té un horari fix per treballar, els mariscadors, ja siguin amb embarcació o sense, tenen establert un treball màxim de tres hores diàries. Aquells que empren embarcació tenen establerta la sortida de l'embarcadero a les 8h. i la tornada a les 11h. del matí. Aquells que marisquegen a peu ho poden fer entre les 10h. del matí i les 13h. del migdia.

Per tal de vigilar el compliment d'aquest acord de la Confraria i fer-lo respectar, aquesta té un guarda que és l'encarregat de vigilar l'activitat del marisqueig a peu dins la zona marítima de l'àmbit territorial de la Confraria. Lògicament aquest tipus d'activitat és de difícil control i el furtivisme és molt freqüent. De fet és molt recent l'intent de control d'aquest tipus d'activitat extractiva per part de l'Administració i la voluntat de regular-lo per part de la Confraria. Des de fa molts pocs anys, és obligació cotitzar al Règim Especial del Mar i pertanya a una Confraria per poder desenvolupar aquesta activitat. Obviament, el furtivisme és un dels greus problemes que afronta aquesta Confraria i encara són molts els mariscadors a peu que no són membres de la mateixa ni cotitzen a la Seguretat Social.

A més dels horaris, també els membres d'aquesta Confraria tenen regulat el nombre d'ormeigs utilitzats per cada tipus de pesquera i les vedes establertes per alguns d'ells, segons l'acord refrendat per les confraries de l'Ametlla, l'Ampolla, Sant Carles i Deltebre. Els cadubs pel pop tenen una veda establerta des de l'1 de març al 12 d'octubre, i tan sols poden ser calats 100 cadubs per embarcació; el nombre de caracoleres és de 60 per embarcació, mateixa limitació que preferí la Confraria de Sant Carles; la veda del vígaro va del primer d'abril fins el primer de setembre.

A part d'aquesta activitat extractiva pesquera, uns quants membres de la Confraria de Deltebre es varen constituir en societat per tal d'explotar les concessions de cultius de marisc. Actualment, el cultiu de xirla s'ha abandonat donat l'encariment de la llavor i només es dediquen al cultiu de la tellarina, la llavor de la qual no l'han de comprar sino que prové de les captures que realitzen els membres de la Confraria. Aquesta societat va elaborar un reglament que regula l'accés a aquests recursos i el tipus de repartiment de beneficis. Cada temporada es determinen uns torns de 6 o 7 pescadors per un temps determinat. Aquests durant aquest període poden anar al viver a pescar i reben un jornal fix per dia treballat. Els beneficis del viver, un cop descomptades les despeses de manteniment i el guarda, són repartits al final de la temporada per un igual entre tots els socis.

A més d'aquesta concessió pel cultiu de marisc explotada en societat per uns quants membres de la Confraria, aquesta disfruta d'una concessió de 20 parcel·les pel cultiu de l'ostra. Donat que

aquest tipus de cultiu requereix d'uns coneixament tècnics importants i una forta inversió per posar-lo en marxa, la Confraria de Deltebre formà societat al 50 % amb una empresa privada. D'aquesta manera es constituí la societat Productores de Frutos del Mar de Deltebre, S.A. Tots els membres de la Confraria són automàticament socis d'aquesta societat i tenen preferència junt amb els seus familiars alhora d'ocupar els llocs de treball que aquesta explotació requereixi. De moment, el projecte encara es troba en la seva fase de posta en marxa, però ja es calcula que uns 165 llocs de treball seran els requerits per l'explotació de les concessions d'aquesta societat. Alhora, dues altres societats constituïdes entre aquesta mateixa empresa privada i les confraries de l'Ampolla i Les Cases s'han unit amb la de Deltebre i han format la Organització de Productors Ostrícoles del Delta de l'Ebre, en vistes a poder optar als ajuts de la Comunitat Europea.

Port

Totes les embarcacions de la Confraria atraquen al embarcadero situat a la sortida del riu. Donada la mobilitat del propi delta, moltes vegades la sortida al mar es veu molt limitada doncs les barres de sorra que es formen a la sortida impedeixen passar a les embarcacions de més calat. Aquest és un dels principals problemes que afronta la flota d'aquesta Confraria i la limitació més gran a l'hora de possibilitar el creixement de la mateixa.

Des de fa dos anys, la Confraria té cursada la petició formal d'un port situat fora mar. Segons ella seria la millor solució i s'acabaria amb els problemes de la flota alhora que podria ser un bon lloc de refugi inexistent fins ara tot al llarg del Delta. Però de moment la resposta de l'Administració ha estat la possibilitat d'afonar de tant en tant la bocana o construir un moll en el riu, donat que el caràcter de parc natural del Delta fa imprescindible la construcció d'algun tipus de port.

2. Funcionament i gestió

Organs de govern

A més del Patró Major, el Capítol i la Junta General, les seccions per tipus de pesquera són els altres òrgans de decissió i govern que són emprats en aquesta Confraria.

El Patró Major, reelegit en les darreres eleccions ostenta el càrrec des de fa 5 anys i és un tripulant d'una de les embarcacions de tresmall.

El Capítol està format per 10 membres, 5 socials entre els que queda inclòs el vice-patró de l'agrupació de socials, i 5 econòmics entre els que queda inclòs el vice-patró de l'agrupació d'econòmics. Dues reunions mensuals de Capítol són les establertes en els estatuts, encara que la periodicitat d'aquestes es pot veure sovint alterada donat el surgiment d'assumptes i problemes cojuturals.

Si bé és el Capítol l'organ decissori per excelència, és mitjançant les tres seccions: marisqueix, tresmall i marisqueix a peu, que es prenen per un regular els acords que regulen

específicament cadascun dels tipus de pesquera. Així es mitjançant les seccions que cada temporada queda regulada l'hora de sortida al diumenge als vespres pels tresmallers, o les hores de treball dels mariscadors. En canvi, és el Capítol l'organ encarregat de refrendar i adherir-se als acords presos conjuntament amb les confraries veïnes.

La Junta General es reuneix generalment un cop l'any per aprovar l'exercici de l'any anterior i el pressupost del vinent. A més, en les decisions de compra del terreny i posterior construcció de les oficines de la Confraria i la llotja també va ser la Junta General la que va ser convocada. Aquesta es reuneix normalment en la Cambra Agrària del poble, doncs les oficines de la Confraria no són prou grans.

L'assistència a les reunions no és massa numerosa, donat principalment a la doble activitat economica, combinació de la pesca i el cultiu de l'arròs, que quasi tots els membres realitzen.

Personal

Un total de tres administratius a temps complet, inclòs el Secretari, componen el personal de la Confraria. Entre ells porten la gestió i administració de la Confraria alhora que desenvolupen les diferents tasques en la llotja a l'hora de la subhasta: el secretari és el que subhasta, mentre els dos altres administratius apunten i pesen. A més d'aquest personal, un home jubilat ajuda en les tasques de neteja de la llotja, a canvi d'un grapat de peix.

Lògicament degut a la recent constitució de la Confraria, cap d'aquests tres administratius és funcionari homologat i per tant totes les despeses de sous i Seguretat Social van a càrrec del pressupost de la Confraria.

Mecanització

Des de els seus inicis, la Confraria va considerar important arribar a mecanitzar la gestió i administració de la mateixa, per tal de no veure's obligada a incrementar el seu personal. Un cop va ser construïda la llotja, un nou crèdit del FROM ajuda a adquirir l'ordinador amb dues pantalles.

Actualment, tota la gestió i administració de la Confraria es troba mecanitzada. Per una banda, la gestió de la comercialització: facturació, liquidacions d'IVA, certificats de vendes, etc.... Per una altre la gestió de la Seguretat Social: rebuts, llistats, baixes, altes, etc... Alhora que també les estadístiques de les embarcacions i membres de la Confraria així com la correspondència d'aquesta, mitjançant un tractament de textos, es troben mecanitzades.

3. Economia

Patrimoni

El patrimoni d'aquesta Confraria el componen el terreny vora el riu que comprà poc després de la seva constitució l'any 82, i les edificacions del mateix: les oficines de la Confraria, la cambra frigorífica, i la llotja. A més les instal·lacions com l'ordinador i la màquina de classificar la tellarina també són bens importants a l'hora de valorar el seu patrimoni.

En els pròxims mesos la Confraria espera fer seves les casetes situades tot al llarg del embarcadero del riu. Aquestes casetes fins ara eren dels propis pescadors, o més bé dit d'aquells que justificant la propietat d'una embarcació havien adquirit el permís de construcció per part de Ports. Donat l'interés col·lectiu que representa l'usdefruit d'aquestes casetes, la Confraria considera molt important detenir-ne la propietat i ser ella qui otorgui el dret d'utilització entre els seus membres. D'aquesta manera s'eliminarà la possibilitat de gaudir-ne a aquelles persones que al no ser pescadors no necessiten d'aquest servei.

Finançament

L'únic ingrés de la Confraria prové dels drets de llotja que cobren tant al pescador com al comprador. Aquesta Confraria juntament amb la de l'Ampolla són les dos úniques confraries de la província de Tarragona que cobren drets de llotja al comprador.

Al pescador se li cobra el 5% del valor de les seves vendes. Al comprador se li retén també el 5%, però d'aquest 5%, el 2% va directament a Ports, doncs és el pagament de la tarifa G4, un 1.25% va per la Confraria i el restant 1.75% retingut se li retorna íntegra al final de l'any. Aquest tant per cent retingut i retornat és una de les mesures que pren la Confraria per tal de fer front als possibles impagats. També es demana una fiança a cada comprador.

4. Serveis

Comercialització

Encara que en un primer moment la Confraria organitzà la venda de les captures dels seus membres conjuntament a la llotja de Sant Carles, podem dir que el servei de comercialització no va ser plenament reïxít fins que aconseguir la concessió de la llotja i comença a celebrar la subhasta.

Si bé en els seus començaments, la subhasta no garantitzava una molt bona cotització de les captures donat la manca de concurrència de compradors i la conseqüent manca de competència, avui la subhasta de la llotja de Deltebre ha assolit un bon nombre de compradors i manté unes bones cotitzacions de totes les espècies capturades.

La subhasta es celebra cada dia a les 11.15h. del matí. Es va establir aquest horari per tal de no coincidir amb la subhasta de l'Ampolla i així possibilitar als compradors acudir als dos indrets.

El torn de vendes està establert diferentment segons el tipus d'embarcació. Mentre les 8 embarcacions més grans de 5TRB, totes de tresmall, venen cada dia les primeres segons un torn rotatiu, la resta d'embarcacions venen segons l'ordre d'arribada a la llotja.

Si bé podem considerar que el 90% de les captures realitzades pels membres de la Confraria passen per la llotja, hi ha una espècie que, encara que controlada per la Confraria, no és subhastada en la llotja: la tellarina. La producció mitja mensual d'aquesta espècie de marisc és d'un 100 tn. Aquesta producció de tellarina és la més alta de tot Catalunya i tan sols Roses i Palamós en pesquen una mica, encara que en aquestes zones sigui d'un tamany molt més gros i de més fàcil sortida en el mercat. Donat que en el mercat català aquesta espècie és molt poc apreciada i no es consumeix, la Confraria ha organitzat la seva venda al mercat de València. D'aquesta manera un cop els dos tamanyos més grossos de tellarina han estat classificats per la màquina de la Confraria, aquesta espècie és envelada i transportada en camió fins València. En el mercat valencià la tellarina arriba a tenir una cotització que oscil·la entre les 200 i 250 pts/kilo. Aquesta elevada cotització fa rendible les despeses de transport.

Materials

Cinc són els serveis materials que actualment ofereix la Confraria als seus membres.

En primer lloc, el suministre de gel. Aquest és comprat a la fàbrica de gel de la Confraria de Sant Carles i en triturat en la Confraria de Deltebre. Mitjançant la cambra frigorífica, situada en un annex de les oficines, aquest és conservat i permet suministrar diàriament el gel necessari per a totes les embarcacions.

En segon lloc, aquesta mateixa cambra frigorífica pot ser utilitzada pels membres de la Confraria per guardar les seves captures, ja siguin peix o marisc. La clau de la cambra la tenen el Secretari i un dels administratius i aquests tenen la obligació d'obrir la cambra qualsevol dia i hora.

En tercer lloc, encara que per ara la Confraria no s'ha constituït en cooperativa tal i com està establert per poder desenvolupar transaccions comercials, de moment suministra a tots els seus membres els pertrets subacuàtics més emprats com els impermeables i jaquetes d'aigua, a més de la pintura i cables.

En quart lloc, donat que la demanda d'un poste de gas-oil en el embarcadero de moment no ha estat otorgada, la Confraria s'ocupa de comprar el gas-oil a CAMPSA i transportar-lo fins el embarcadero amb bidons. Per això tenen el permís de Marina.

Per últim, la màquina classificadora de tellarina és un servei material més, doncs permet als mariscadors classificar les seves captures i extreure'n la màxima cotització de cada peça capturada.

Burocràtics

Diversos són els serveis burocràtics que ofereix la Confraria. Per una banda, de la mateixa manera que totes aquelles confraries que tenen concessió de llotja, la Confraria gestiona tot el relacionat amb la comercialització de les captures: facturació amb IVA pel comprador, liquidacions d'IVA, certificats de vendes per Hisenda, i el pagament al pescador del les vendes setmanals realitzades en la llotja.

Per una altre, la gestió i tramitació de tot el relacionat amb la seguretat social: altes, baixes, accidents, pensions, etc... Al mateix temps, la Confraria és la responsable de recaudar l'import de les quotes de SS de tots els seus membres i ingressar-lo puntualment cada mes a l'ISM. Per tal de recaudar aquestes quotes la Confraria utilitza dos sistemes, a escollir per cadascun dels seus membres: el pagament per part d'ells directament cada final de mes en les oficines o el descompte del total de l'import en la venda de la darrera setmana del mes.

Per últim, el pescador té garantitzada la tramitació de qualsevol certificat que necessiti presentar als diversos organismes estatals, a l'hora de demanar canvi de motor, remodelació de l'embarcació o construcció d'una nova. També la Confraria el manté informat de tot tipus de crèdit o ajut per part de l'Estat i que sigui d'interés per a ell. Al mateix temps, la Confraria s'ha ocupat de negociar crèdits molt aventatjoses en certes entitats bancàries privades i també els tramita a tots els membres que estiguin interessats en ells.

Socials

Donat el poc temps de funcionament de la Confraria, de moment en aquests primers anys s'ha intentat donar sortida a les necessitats més immediates dels membres en quant a oferir-lis els serveis més relacionats amb el propi treball productiu i la comercialització. Per això encara no s'han desenvolupat els serveis socials tot l'ampliament que hagués desitjat la pròpia Confraria. Per ara les actuacions han estat molt puntuals: per una banda, han aconseguit que aquells jubilats del règim agràri que també havien desenvolupat activitats pesqueres puguin accedir a les activitats de caire recreatiu i social que organitza la Casa del Mar de Sant Carles; per una altre, ja s'ha sol·licitat a l'ISM la construcció d'una Casa del Mar al propi Deltebre oferint el terreny la pròpia Confraria.

A part aquestes actuacions més puntuals, la Confraria mitjançant l'ajut de l'ISM ha vingut organitzant diversos cursos de competència marinera: un de patró de pesca i un altre de motorista naval. L'any vinent s'espera poder impartir en la Confraria el curs pilot a tot l'Estat de construcció de muscleres. Per la realització d'aquest curs la Secretaria de Pesca del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació de Madrid donaria una ajut. Mitjançant aquest curs, la Confraria pretén facilitar als seus membres i a tots aquells que l'hagin realitzat l'accés als llocs de treball de les muscleres del Delta.

A més d'aquests cursos destinats als pescadors i treballadors de la mar, cursos de cuina i de remendar oberts a tots els interessats de Deltebre s'han organitzat, sobre tot amb la finalitat de donar a conèixer al poble la pròpia Confraria i la

importància i potencialitat que l'activitat pesquera i mariscadora tenen per al Delta de l'Ebre.

Per últim, per Sant Joan la Confraria organitza unes festes populars i d'homenatge a tots els treballadors de la mar obertes a tot el poble i públic en general. Aquestes festes tenen una durada de dos dies i són finançades completament per la Confraria.

Financers

A part el finançament dels materials subacuàtics i els reduïts pertrets que suministra la Confraria, aquesta de moment no ha establert cap tipus de servei de préstec.

Confraria de Pescadors de Sant Carles de la Ràpita

Membres: 596 actius

70 marsicadors a peu
350 jubilats i vídues

Flota i Pesqueres: arrossegament (48)
arrosseg. petit (23)
tresmall (56)
palangre (19)
marisqueix (23)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda PLotja: Llotja, 800 m2.

Fàbrica de gel: sí, producció 25 tn/dia.

Refrigeradors: una cambra frigorífica.

Casetes estris pesca: 100, propietat de Ports.

Assecadors de xarxes: sí

Venda pertrets: Confraria

Suministre gas-oil: CAMPSA

Personal: 35 treballadors.

Informatització: Ordinador des de 1986.

Finançament confraria: 2.95% pescador sobre producte llotja
0.5% comprador sobre producte llotja.

Serveis Socials: Complement pensió jubilats.

Patró i Festes: Verge del Carme.

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

La població pesquera de Sant Carles de la Ràpita és la segona més nombrosa del litoral català, després de la de Barcelona. Actualment 665 membres actius estan afiliats a la Confraria de Sant Carles.

D'aquests 665 membres, 596 estan enrrolats en embarcacions d'arrossegament i tresmall, i 70 són mariscadors a peu.

L'edat mitja dels membres és de 40 anys, al igual que la mitja de tota la població pesquera catalana. En els darrers tres anys s'han donat 17 incorporacions de joves entre 16 i 19 anys. A part aquest reduït grup, els membres que tenen entre 20 i 34 anys, així com els que tenen entre 35 i 49 anys i aquells entre 50 i 59 anys, representen cadascun d'aquests grups al voltant del 30% dels membres, representant tan sols un 6% els membres que estan en edat de jubilació i tenen entre 60 i 65 anys.

Si per una banda la nombrosa població pesquera de Sant Carles fa palesa la importància de l'activitat pesquera a la vila, l'elevat nombre de membres nascuts al mateix Sant Carles reflecteix sens dubte la tradició de la mateixa.

Dels 665 membres, el 86% són nascuts al propi Sant Carles. Aquest elevat percentatge d'autòctons només el trobem també en la població pesquera de l'Ametlla, sent bastant més baix a la resta de confraries catalanes, on els immigrants s'han incorporat molt més majoritàriament a l'activitat pesquera. La resta dels membres, provenen principalment d'altres indrets de la província de Tarragona i tan sols un reduïdíssim 4% prové d'altres indrets de l'Estat i de l'estranger.

Flota i Pesqueres

D'ençà la desaparició de les embarcacions de llum als anys 60, la flota pesquera de Sant Carles es dedica exclusivament a les pesqueres d'arrossegament, tresmall i marisqueix.

Actualment un total de 169 embarcacions componen la flota pesquera d'aquesta Confraria. D'aquestes, 48 es dediquen a l'arrossegament, 23 a l'arrossegament petit, 56 al tresmall, 19 al palangre i 23 al marisqueix.

Cal assenyalar que si bé aquesta classificació de les embarcacions tan sols recull la dedicació principal al llarg de l'any, altres pesqueres amb una temporada més restringida són desenvolupades, resultant molt rica la diversitat pesquera desenvolupada per la flota. Les embarcacions d'arrossegament petit, d'ençà dos anys desenvolupen també un nou tipus de pesca, la del cargol amb el rastrell.

Així mateix, el nombre de les embarcacions que desenvolupen el marisqueix i l'anomenat "ofici petit" l'hem establert definit-les per l'art que empren principalment al llarg de l'any, però això no vol dir que sigui una dedicació exclusiva en aquest art, sino que precisament el procés productiu de totes aquestes

embarcacions es caracteritza per la combinació, segons la temporada i la major o menor presentació de certes espècies, de diferents arts. Per tant, tant les 56 embarcacions de tresmall, com les 19 de palangre i les 23 de marisqueix empen al llarg de l'any diversos arts i ormeigs, encara que els privilegien diferentment cadascuna d'aquestes embarcacions. A part el tradicional tresmall -en aquesta zona de la plataforma continental destinat principalment a la pesca del llagostí- i palangre, aquestes embarcacions desenvolupen la pesquera del pop amb els cadubs, la pesca del vígaro amb les caracoleres, i la pesca de la rossellona, xirla i almeja amb les gàbies, així com també en la temporada adient la pesca del musclo.

Pel que fà al tamany d'aquestes embarcacions, ens trobem amb que de les 48 embarcacions d'arrossegament 6 tenen entre 20 i 35 TRB, 19 entre les 35 i 50 TRB, 18 entre les 50 i les 100 TRB, i 5 embarcacions excedeixen les 100 TRB. Per tant, encara que la tripulació tipus d'aquesta pesquera en el litoral català oscil·la entre els 5 i 7 tripulants, 14 de les embarcacions que excedeixen les 50 TRB tenen una tripulació superior a 7, i en 3 d'elles superior a 11.

D'entre les 98 embarcacions que podríem anomenar petites, o que desenvolupen l'ofici petit i el marisqueix, 55 no sobrepassen les 5 TRB i 43 tenen entre 5 i 20 TRB. D'aquestes 43, la majoria són aquelles embarcacions que empen el tresmall i el palangre, sent només 4 les embarcacions que dedicant-se primordialment al marisqueix sobrepassen les 5 TRB. D'entre aquestes 98 embarcacions, la tripulació més freqüent és la formada per 2 o 3 tripulants, sent tan sols 10 les embarcacions que surten amb un sol tripulant, i 14 les que tenen una tripulació superior a les 4 persones.

Totes les embarcacions de la flota pesquera de la Confraria són propietat de membres del sector, ja sigui aquesta propietat de caire individual, el 75%, o en societat, el 25%. Si bé aquesta manca de capital forà és una característica del sector pesquer català, hem d'assenyalar que en aquesta flota sorprèn l'elevat nombre d'armadors que patronegen la seva pròpia embarcació sent només una embarcació la que l'armador i el patró no tenen cap vincle de parentiu. De les 169 embarcacions, 145 són patronejades personalment pel propi armador, 16 ho són per un fill i 7 per un familiar del mateix. En aquests darrers cassos és degut a la condició de jubilat de l'armador i no al desenvolupament per part d'aquest d'un altre tipus d'activitat econòmica.

Diverses formes són les utilitzades per la Confraria per regular i vigilar el desenvolupament de cadascun d'aquests tipus de pesquera, amb la finalitat de donar resposta als diferents interessos prevalents i a l'adequació de l'específica plataforma continental en la que treballen.

Per una banda, la regulació més general dels horaris. L'arrossegament té establerta la sortida de port a les 7h. del matí i l'entrada al mateix a les 5.45 h. de la tarda. Un dels treballadors de la Confraria és l'encarregat de vigilar de tant en tant que cap embarcació sorti de port abans de l'hora, en el cas que ho faci tindrà com a penalització la sortida mitja hora més tard a l'endemà. Encara que el tresmall i el palangre no tenen horari fix d'entrada i sortida, han de respectar les 48 hores de festa setmanals, i en aquesta Confraria les arts han de restar en terra des de el dissabte al matí fins el dilluns al

matí. Els diferents ormeigs pel marisc tenen uns horaris molt restringits, en general limitats a 3 o 4 hores de feina.

Per una altre, la regulació del nombre d'ormeigs per la pesca del marisc emprat per cadascuna de les embarcacions és l'altra forma de regular aquest tipus de pesquera. Aquestes regulacions poden canviar segons l'època de l'any o la cotització coyuntural de cada espècie en el mercat. Per exemple, la temporada en que les embarcacions es dediquen a la pesquera del musclo, la captura d'aquest està limitat a 8 saquets per embarcació alhora que és prohibit combinar aquesta pesquera amb qualsevol altre. Les altres regulacions, enmarcades en l'acord conjunt refrendat per les confraries de l'Ametlla, l'Ampolla, Deltebre, i Sant Carles, limiten en 60 el nombre de caracoleres pel vígaro alhora que estableixen una veda per aquesta espècie de tres mesos l'any; així mateix el nombre de cadubs per embarcació està limitat a 100.

Per últim, un acord intern refrendat juntament amb la Confraria de Les Cases estableix el límit d'actuació de les embarcacions d'arrossegament en unes 12 brases de fons. Aquest límit, molt per sota del que estableix la llei marc del Mediterrà, respón a una necessitat d'adequació al tipus de plataforma continental de l'àmbit de la Confraria caracteritzada per la seva poca fondària resultat del Delta de l'Ebre. Per tal de fer respectar aquest límit i assegurar els interessos dels tresmallers, la Confraria ha finançat el balizament d'aquest límit tot al llarg del seu àmbit marítim. Alhora un vigilant, pagat per la mateixa Confraria, és l'encarregat de vigilar el compliment d'aquest acord i de donar part a la mateixa de la infracció que cometin les embarcacions d'arrossegament.

Ja hem dit en l'apartat anterior que a part aquests tipus de pesqueres desenvolupades mitjançant una embarcació, hi ha uns 70 membres que es dediquen al marisqueix sense embarcació, osigui des de terra. Aquests empen el mateix tipus d'ormeig, principalment les gàbies, el que arrossequen pel fons marí amb la força de l'esquena.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

Com a la majoria de confraries grans i amb una gran diversitat de pesqueres, a més del Patró Major, el Capítol i la Junta General, les seccions d'Arrossegament, Tresmall, i Marisqueix són altres òrgans de govern i decissió que ajuden en la dinàmica de discussió i resolució de problemes.

El Capítol és l'organ decissori per excelència i es reuneix per regla general entre un o dos cops mensuals. En la seva composició guarda la deguda paritat entre socials i econòmics i la deguda proporció amb el nombre de membres que desenvolupen cada tipus de pesquera.

La Junta General, manté una reunió ordinària anual per tal de aprovar l'exercici de l'any anterior i aprovar el pressupost del vinent. A més, en els darrers quatre anys, s'ha reunit amb caràcter extraordinari uns tres cops per tal de decidir sobre l'ampliació de la fàbrica de gel i l'augment del tant per cent

que el pescador dóna a la Confraria, la discussió i presa de posició davant les possibles actuacions d'acuicultura en el port dels Alfacs, i altres qüestions de caràcter general.

Les seccions són les encarregades de regular i decidir, amb la posterior aprovació del Capítol, sobre aquelles qüestions que fan referència específicament a la seva pesquera. Al llarg de l'any es reuneixen uns tres o quatre cops, encara que no tenen establert una periodicitat fixa, sino que està en funció de la problemàtica o necessitat conjuntural del moment.

Personal

Un total de 35 persones treballen en la Confraria de Sant Carles. D'aquestes 17 ho fan en les oficines i llotja i 17 més en les diferents àrees de serveis.

Dels 17 administratius que treballen a les oficines, inclòs el Secretari, 6 treballen a mitja jornada i 11 a temps complet. D'aquests 11, 4 combinen la feina administrativa de les oficines al matí amb les tasques de subhastador i apuntador de la llotja a la tarda.

Dels 17 que treballen en les diferents àrees de serveis, 2 són els encarregats del funcionament de la fàbrica de gel, 4 es dediquen a les tasques de vigilància del port i la llotja (un d'ells és el que es col·loca a la punta del moll per tal d'anar comunicant per ràdio a la Confraria l'ordre d'entrada a port de les embarcacions), 2 homes més s'encarreguen de la llimpiesa de les aigües del port i de la llotja, 2 altres són els encarregats del magatzem de les caixes de fusta de la Confraria i del seu control i distribució entre els pescadors i compradors, 4 ordenances (dos d'ells només són contractats temporalment a l'estiu), 1 dona que llimpia les oficines, i 2 vigilants que amb embarcació tenen com a tasca vigilar el bon comportament de les embarcacions dins el port i el compliment del balizament del límit d'actuació de les embarcacions d'arrossegament.

D'entre aquest nombre personal, només 7 administratius són funcionaris homologats.

El Secretari de la Confraria treballa a la mateixa des de l'any 65 i és secretari des de l'any 76. És un dels funcionaris homologats i és alhora el Director Local de l'ISM des de el febrer del 78.

Mecanització

Molt recentment, i sobre tot degut a la implantació de l'IVA i la conseqüent complicació de la gestió de les vendes, la Confraria es decidí a adquirir un ordinador. Després d'haver visitat les confraries de Barcelona i l'Ametlla, i estudiar els seus programes i marques d'ordinador, la Confraria de Sant Carles comprà el novembre del 86 un ordinador ICL, amb 3 pantalles i 1 impressora.

De moment, la informatització de la gestió de la Confraria està en la seva primera fase d'adequació de programes a les específiques característiques i s'ha començat per informatitzar la facturació de la llotja de cara als compradors i les estadístiques de producció. Per ara, la feina és doble, doncs encara aquesta facturació es realitza a mà per tal d'anar

comprovant el resultat i la fiabilitat dels programes i està coberts front algun fallo de l'ordinador.

Més endavant s'espera anar informatitzant totes les demés gestions relacionades amb la venda, per passar després a informatitzar tot el relacionat amb la Seguretat Social.

3. Economia

Patrimoni

L'actual patrimoni immoble de la Confraria de Sant Carles consta de quatre edificis situats dins el nucli urbà.

L'edifici principal, en el que estan ubicades les oficines de la Confraria, té tres plantes i està situat al carrer de la Carreta. A la planta baixa, una sola habitació és utilitzada com a magatzem dels pertrets que, com les pintures i els cables, la Confraria s'encarrega de tenir un stock suficient per donar resposta a les necessitats més immediates dels seus membres. A la primera planta hi han les oficines. I a la segona planta l'arxiu i la sala d'actes.

L'edifici de la fàbrica de gel, construïda l'any 51, està situat en front de mar i és d'una sola planta. L'any 85 la fàbrica es va modernitzar (les despeses varen superar els 25 milions de pessetes) i avui té una capacitat de producció de 25 Tn/dia.

El tercer edifici és un petit magatzem que la Confraria té cedit a la Cooperativa de Pertrets formada pels armadors de la Confraria.

Per últim, d'ací pocs mesos, quan la Confraria acabi de pagar l'edifici de vivendes que construï els anys 60 amb la col.laboració de l'ISM, la planta baixa d'aquestes vivendes utilitzat com a local social i recreatiu, anomenat "l'hogar del marino", passarà a ser propietat de la Confraria.

A més d'aquest patrimoni immoble, la Confraria té diverses instal·lacions dins la zona portuària: la cambra frigorífica, la llotja. Fora d'aquestes instal·lacions, la Confraria ha aconseguit altres instal·lacions que si bé són finançades per Ports afavoreixen el millor exercici de la pesca i la comoditat de les diferents tasques de les embarcacions dins el port, com per exemple els lavaderos, assecadors de xarxes, les defenses del port, etc...

Finançament

La principal i única font de finançament de la Confraria de Sant Carles són els drets de llotja que paguen tant el pescador com el comprador, donat que tot el patrimoni immoble de la Confraria és utilitzat per la mateixa.

Com a dret de llotja al pescador se li cobra el 3% sobre el producte de les seves vendes. D'aquest 3%, un 2.95 va per la Confraria en general i un 0.05% es destinat a l'anomenat "fons de fallidos".

Al comprador se li cobra el 0.5% del producte de les seves compres en la llotja per la Confraria, a més del 2% de la tarifa G4 per Ports.

4. Serveis

Comercialització

La possibilitat de comercialització de les captures i el cobro setmanal del valor de la mateixa, és sens dubte el principal servei que ofereix la Confraria a tots els seus membres.

La llotja de Sant Carles és la tercera llotja catalana en quant a producció: el seu volum de vendes superarà l'any 86 les 5.600 tones. El valor de les mateixes excedí els 1.500 milions de pessetes, el que la situa després de Tarragona com la segona llotja en vendes de tot el litoral català.

Una subhasta es celebra diàriament de dilluns a divendres a la tarda i a vegades el dissabte al matí es celebra una subhasta restringida a les embarcacions petites.

La subhasta de la tarda comença de dilluns a dimecres a les 3.30h. i dijous i divendres a les 4h. Donat el gran volum de captures, sobre tot d'aquelles procedents de les embarcacions d'arrossegament, s'implantà recenment la subhasta a dos rotllos simultanis per tal d'acabar més aviat i no deixar que les cotitzacions del peix baixessin a partir del moment que la concurrència de compradors era menor donat que molts d'ells marxaven de la llotja abans de finalitzar la subhasta.

Aquesta implantació dels dos rotllos trobà al començament forces oposicions sobre tot per part del comprador que li suposava tenir dues persones al tanto de la subhasta. Els pescadors de les embarcacions petites també protestaren, doncs en ells, que generalment subhasten a primera hora, no els hi afectava la menor cotització del peix cap al vespre i en canvi els dos rotllos disminuïa la competència entre els compradors de primera hora. Actualment, la combinació d'un rotllo pels petits i dos rotllos simultanis per les embarcacions grans d'arrossegament contenta a tothom i permet acabar la subhasta cap a les 7 o 8 de la tarda.

L'ordre de venda és establert segons dos sistemes diferents segons siguin embarcacions petites o les grans d'arrossegament. Per les embarcacions petites, donat que arriben a Port al llarg de tot al matí i seria difícil controlar l'ordre d'arribada, un cop són totes a la llotja es celebra un sorteig cada dia. Per les embarcacions grans d'arrossegament, l'ordre de venda és l'estricta ordre d'arribada a port. Per tal de controlar aquesta entrada, la Confraria té un vigilant que comunica per ràdio a la Confraria cada embarcació que va entrant al port.

Generalment, cap a les 5h. de la tarda ja han acabat de vendre totes les embarcacions petites i llavors es comença amb les grans a dos rotllos dimultanis. Ja hem dit, a l'hora de parlar del personal de la Confraria, que són quatre administratius de les oficines els que desenvolupen les tasques de subhastar i apuntar.

L'actual cens de compradors de la Confraria és de 100. Actualment, la confraria exigeix el dipòsit d'una fiança a tots aquells compradors nous que pretenen participar en la subhasta.

D'aquesta manera la Confraria intenta responsabilitzar dels pagaments al comprador i s'assegura una quantitat pel possible impagat.

La subhasta del dissabte al matí es celebra per les embarcacions petites i comença a les 12h. del mig dia, donat que en aquesta Confraria els pescadors petits surten a calar el divendres per comptes del diumenge.

Fins fa pocs anys la "morralla", o part de la captura de les embarcacions d'arrossegament que es distribueix equitativament entre tots els membres de la tripulació, era determinada pel tipus d'espècie. Això provocava que certs dies la "morralla" fós més important que el vol, fet que afavoria molt als mariners però anaba en perjudici dels interessos de l'armador. Es per això, que d'ençà uns 8 anys, s'acordà establir com a morralla el 10% del valor de les captures. Això també ha facilitat les tasques de gestió de la Confraria doncs ja no és necessari elaborar dues factures diferenciades per a cada embarcació. En aquesta Confraria la morralla sempre ha pagat els drets de llotja i s'ha cobrat setmanalment al igual que el vol.

Materials

Un dels principals serveis materials que ofereix la Confraria és el sumistre de gel. L'ampliació i modernització de la fàbrica de gel l'any 85, permet produir unes 25 tn. diàries i assegurar el sumistre de tot el gel necessari inclús en les èpoques més bones de pesca: la tardor i l'hivern. El gel produït a la fàbrica és transportat a la cambra frigorífica de la llotja en la que dues trituradores suministren el gel trossejat cada tarda en començar la subhasta.

La Confraria de Sant Carles ha format societat amb un altre fabricant de gel, per tal de treure el màxim rendiment a la fàbrica i poder suministrar l'excedent de la seva producció a altres confraries veïnes sense haver de gestionart el transport. Així l'altre soci és el que es fa càrrec del transport de la producció de les dues fàbriques tant a les Confraries de Les Cases, Deltebre, Penyíscola i Burriana, als pagesos de les rodalies en la temporada del pèsol alhora que també s'encarrega del transport de les barres de gel des de la fàbrica de la Confraria fins la llotja. Aquesta màxima producció i la venda dels excedents permet a la Confraria reduir el preu de cost de les barres de gel suministrades als seus membres. Cada any, s'estableix un preu de barra pel pescador al voltant de les 100 pessetes, i al cap de l'any els beneficis de la fàbrica són repartits entre els membres de la Confraria segons hagi estat el seu consum de gel. L'any 86, si el preu pagat pel pescador va ser de 105 pessetes la barra, al cap de l'any se li retornà 52 pessetes per cada barra consumida. D'aquesta manera, a més d'abaratir el cost del gel al pescador la Confraria promou el consum del mateix i consequenment la millor conservació i presentació del peix en la subhasta.

La cambra frigorífica de la llotja, a més d'amagatzemar les barres de gel, també és utilitzada pels pescadors en el cas que hagin de guardar les seves captures quan aquestes han estat realitzades hores abans de la celebració de la subhasta.

El magatzem de caixes de la Confraria permet al pescador i comprador reposar diàriament les caixes entregades en la

subhasta. Per les caixes de fusta, doncs són les que necessiten més reparació i cura, se li cobra al pescador 1 pesseta per caixa i al comprador 2 pessetes. Per les de plàstic no es cobra res i la neteja l'ha de fer el mateix pescador.

El magatzem de pertrets, encara que petit i limitat, suministre les pintures i els cables a tots els membres de la Confraria.

D'altres serveis materials gaudeixen els membres d'aquesta Confraria, però ja finançats per Ports encara que reivindicats i aconseguits per la Confraria: els xafreigos per rentar caixes i xarxes, els estenedors de xarxes, els magatzems per guardar estris de pesca, els serveis situats en el moll, etc...

El suministre de gas-oil el porta directament CAMPSA mitjançant el poste situat en el moll.

Burocràtics

A part la gestió de tot el relacionat amb la comercialització: facturació, liquidació d'IVA, certificats de vendes, etc..., la Confraria paga al pescador cada divendres a la tarda les vendes efectuades de dilluns a dijous, i li dona el rebut de les vendes efectuades el divendres per tal de que l'armador pugui anar el dissabte al banc a cobrar les vendes de tota la setmana i fer el repartiment entre la tripulació.

Per la liquidació de l'IVA, la Confraria de Sant Carles donat el gran volum de vendes, així com d'altres importants del litoral, actua com a comisionista per compte pròpia. Per tant és ella la que compra tot el peix i el vend al comprador i la que liquida trimestralment a Hisenda l'IVA de totes les vendes de la llotja.

L'altre servei de gestió important que ofereix la Confraria és la tramitació de tot el relacionat amb la Seguretat Social: altes, baixes, accidents, pensions, etc..., alhora que és la responsable d'ingresar a l'ISM el total de les quotes dels seus membres cada mes, encara que aquests no hagin fet efectiu el pagament de les mateixes. Per tal de recaudar les quotes la Confraria retén a cadascuna de les embarcacions, i tot al llarg de l'any, el 12/% de les vendes setmanals. Amb aquest tant per cent a més de recaudar aquestes quotes la Confraria s'assegura el pagament del gel consumit per cadascuna de les embarcacions i les pintures o cables que puguin haver demanat. En general, amb aquest tant per cent totes les embarcacions arriben a pagar les quotes. La liquidació de la diferència entre el valor d'aquest tant per cent retingut i el valor de les quotes i altres despeses és realitzat per la Confraria cada 15 dies.

Per últim, a més d'informar puntualment de tot tipus d'ajuts i crèdits establerts pels diferents organismes estatals d'interés pel sector, la Confraria els tramita a tot el qui ho demani.

Socials

El complement de pensió a tots els jubilats i invàlids de la Confraria és la principal actuació de caràcter social que aquesta realitza.

Cada mes tots els jubilats reben 1.200 pessetes, a més de les 1.500 pessetes que tant aquests com les vidues reben per la Verge

del Carme (Patrona de la Confraria) i per Nadal. Així mateix per Nadal tots els afiliats de la Confraria, ja siguin actius o jubilats i vídues, com també els administratius i treballadors dels serveis reben el tradicional lot de Nadal.

Podem considerar també com a actuació de caire social, els llocs de treball, generalment guardes i ordenances, que la Confraria facilita als jubilats que més ho necessiten.

Per últim, la Confraria ajuda financerament a l'ISM a l'hora de desenvolupar certes activitats de lleure pels jubilats o fills dels membres, com excursions, colònies d'estiu, etc...

Diferents cursos de competència marinera s'han estat realitzant en els darrers anys en la Confraria per tal de permetre a tots els seus membres l'assoliment de la titulació requerida en funció del treball desenvolupat en l'embarcació. Fins l'any passat aquests cursos eren finançats per l'ISM, però d'ençà els traspessos de competències en matèria de formació professional a la Generalitat és aquesta la que a partir d'ara haurà de finançar, o al menys ajudar, la realització dels mateixos.

Financers

A part el caràcter financer del suministre de gel i de pertrets, doncs el consum d'aquests no és cobrat per la Confraria fins a final de setmana, i en certa manera el de les quotes de la Seguretat Social, la Confraria té establert un sistema d'aval que a més de facilitar l'accés als crèdits pels seus membres els hi gestiona i administra els mateixos.

La Confraria té establert un aval de màxim 10 milions per armador. El valor del crèdit avalat dependrà de les possibilitats econòmiques de l'armador en qüestió, sempre tenint en compte les seves vendes en la llotja i no en funció del patrimoni personal que pugui tenir. La Confraria elabora un estudi econòmic de la producció de l'embarcació durant la temporada anterior per tal d'establir el valor màxim a avalar; normalment aquest és calculat en funció d'una retenció màxima setmanal d'entre un 25 i 30% del valor de les captures.

A més d'informar dels crèdits oficials, la Confraria cada any elabora uns fulls informatius de les condicions i tipus de crèdits que cadascuna de les entitats bancàries privades del poble ofereixen als membres de la Confraria. Una de les condicions que aconseguit la Confraria en tots aquests crèdits és que el Banc es faci càrrec de la condició d'activitat aleatòria i imprevisible de la pesca, i flexibilitzi en conseqüència els terminis dels pagaments. En tots aquests crèdits otorgats per les entitats bancàries del poble, la Confraria és la mitjancera i l'encarregada de recaudar i ingressar al banc els pagaments del crèdit en nom de l'armador, mitjançant les retencions establertes setmanalment de comú acord amb aquest. D'aquesta manera l'armador no s'ha de preocupar de res, doncs és la pròpia Confraria la que s'encarrega d'administrar-li i gestionar-li el crèdit.

La única condició que posa la Confraria a l'armador per avalar-li un crèdit és que aquest asseguri la seva embarcació. Aquesta condició permet a la Confraria paliar el risc d'un possible impagat en el cas de desgràcia.

Actualment, uns 250 milions de pessetes són els avalats per la Confraria.

Confraria de Pescadors de Les Cases

Membres: 63 actius
120 jubilats

Flota i Pesqueres: Arrossegament (2)
Arrosseg. Petit (5)
Tresmall (10)
Marisqueix (1)

Port/Varadero: Port

Llotja/Venda Platja: Llotja

Fàbrica de gel: -

Refrigeradors: una cambra frigorífica

Casetes estris pesca: -

Assecadors de xarxes: -

Venda pertrets: -

Suministre gas-oil: Confraria

Personal: 4 treballadors a temps complet.

Informatització: Ordinador Personal des de 1986.

Finançament confraria: 5% pescador sobre producte llotja,
1% comprador sobre producte llotja,
i beneficis suministre gas-oil.

Serveis Socials: -

Patró i Festes: Sant Pere

DESCRIPCIO

1. Dades generals

Membres

A l'hora de contabilitzar els membres d'aquesta Confraria, tal i com ella mateixa ho fa, hem inclòs aquells pescadors d'embarcacions d'arrossegament que tenen la base a Vinaroç i que encara que tenen cursada la petició de canvi de base de moment la llei no els hi permet. Aquests pescadors han nascut i viuen a Les Cases, però el fet de que fins fa pocs anys la vila no comptés amb port els obligà a amarrar les embarcacions d'arrossegament a Vinaroç. Ara, donat que l'actual llei de regulació i limitació de l'esforç pesquer en el litoral català no permet l'increment de la flota provinent de canvis de base de fora el litoral català, aquestes embarcacions s'han vist impossibilitades un cop ha estat finalitzat el port de Les Cases de aconseguir el canvi de base i així pertanyar com és el natural a la Confraria de Les Cases. Malgrat aquest impediment legal, la Confraria els considera membres i les embarcacions romanen en el port de Les Cases. Un cop feta aquesta aclaració, podem considera que el nombre de membres actius de la Confraria de Les Cases és actualment de 63. D'aquests, 38 es troben enrolats en embarcacions d'arrossegament, 23 es dediquen a l'ofici petit i 2 es dediquen a la pesca del marisc.

L'edat mitja dels membres és de 40 anys, al igual que la mitja del total de la població pesquera catalana. Aquesta mitja d'edat es presenta diferent segons el tipus de pesquera, doncs mentre en l'arrossegament la mitja no arriba als 37 anys, en el tresmall supera els 44 anys. Cal assenyalar que en els darrers 2 anys, un jove d'entre els 16 i els 19 anys s'ha incorporat en la tripulació d'una embarcació d'arrossegament i per tant a la Confraria.

Dels 63 membres, 50, quasi el 80%, han nascut a Les Cases, sent tan sols 10 membres els nascuts en altres indrets de la província de Tarragona i 3 els membres nascuts a Vinaroç (lògicament aquests membres estan enrolats en les embarcacions d'arrossegament que fins fa uns 5 anys restaven atracades al port de Vinaroç).

Flota i Pesqueres

Un total de 25 embarcacions componen la flota pesquera de la Confraria de Les Cases. D'aquestes, dues es dediquen a l'arrossegament superior a les 20 TRB, 12 a l'arrossegament petit, 10 al tresmall i 1 al marisqueix.

Si bé les embarcacions d'arrossegament tenen un tamany mig, doncs cap d'elles sobrepassa les 50 TRB, les embarcacions de tresmall i la de marisqueix són grosses i 9 de les 11 sobrepassen les 5 TRB. D'entre aquestes embarcacions dedicades a l'ofici petit, només una surt en mar amb un sol tripulant mentre que totes les demés ho fan amb dos o tres tripulants i inclús dues d'elles ho fan amb quatre tripulants.

Com ja és característic de la majoria d'embarcacions del litoral català, totes les embarcacions de la Confraria pertanyen a gent del sector. En 15 embarcacions l'armador és un individu, i en les 10 restants una societat, que en tots els casos és de caràcter familiar. En el 90% de les embarcacions és el propi armador el qui patroneja la seva embarcació i en el 10 % restant ho fa un familiar d'ell.

Pel que fa a l'existència de parentiu entre el patró-armador i els membres de la tripulació, és curiós assenyalar que d'entre les 23 embarcacions que presenten aquest llaç de parentiu en 13 d'elles, més del 50%, el vincle és de germans, sent molt poc nombros el vincle entre pare i fill doncs només es presenta en 4 embarcacions.

Donat que la plataforma continental que exploten les embarcacions d'aquesta Confraria és molt rica en espècies de gran cotització en el mercat, com les ostres, nècores i el llagostí, són diverses les regulacions que els mateixos membres de la Confraria han establert a l'hora de explotar els recursos.

Per una banda, els horaris que regeixen en la Confraria són els següents: l'arrossegament té la sortida de port a les 7h. del matí i l'entrada al mateix a les 5.30h. de la tarda, i el tresmall, si bé no té horari fix d'entrada i sortida de port, ha de respectar les 48 hores de festa setmanals que estan compreses entre el dissabte al matí i el dilluns a la tarda. Per tant, el tresmall en aquesta Confraria surt a calar el divendres a la tarda i vend les captures dissabte al matí, mentre que no torna a sortir fins el dilluns a la tarda per vendra el dimarts a la tarda.

Per una altre, a més dels horaris, tenen establertes vedes per les tres espècies de més cotització. L'ostra, capturada majoritàriament per les embarcacions d'arrossegament, té una veda que va des de el primer de juny fins al 31 d'agost. Així mateix, la nècora i el llagostí tenen vedes. Aquest últim és pescat majoritàriament per les embarcacions de tresmall i és d'una gran qualitat. La seva més alta cotització és l'assolida en la subhasta del dissabte al matí, doncs els hotelers i restaurants dels voltants el poden oferir a la seva clientela poques hores després d'haber surtit del mar.

Per últim, l'acord refrendat juntament amb la Confraria de Sant Carles de la Ràpita que estableix el límit d'actuació de les embarcacions d'arrossegament a un fons de 12 brases, permet una millor explotació de la plataforma continental del seu àmbit territorial (caracteritzada per la seva amplada i els fons plans) alhora que garantitza l'explotació dels recursos a les embarcacions de tresmall. Dues són les mesures preses per tal de fer respectar l'acord: el balizament d'aquest límit i la vigilància del mateix per part d'un guarda-vigilant amb embarcació. Aquestes despeses varen ser costejades per cadascuna de les confraries en els seus respectius àmbits marítims.

A part l'explotació dels recursos marins mitjançant el procés extractiu tradicional realitzat per la flota pesquera, aquesta Confraria és una de les tres confraries tarragonines que posseeix diverses concessions de cultius d'ostres i que componen la Organització de Productors Ostrícoles del Delta de l'Ebre, S.A. Amb un tipus de societat semblant a la de les Confraries de Deltebre i l'Ampolla, la Confraria de Les Cases formà societat al 50% amb una empresa privada per l'explotació de 13 concessions, cadascuna d'aproximadament d'uns 200 mil m2. Quarante-un membres

de la Confraria formen part d'aquesta societat. Actualment les concessions es troben en la seva fase de finalització de la construcció i d'experimentació. De moment, les llavors experimentades han estat dues: les pròpies ostretes capturades per les mateixes embarcacions d'arrossegament de la Confraria i d'altres comprades a Sète. Les primeres són les que han donat un millor resultat, doncs arriben a assolir el tamany per la comercialització en tan sols 8 mesos, mentre que les comprades a Sète triguen un promig d'any i mig. La Confraria considera molt esperançadors els beneficis que aquesta explotació de l'ostra pot reportar a tots els membres del sector pesquer tradicional que hi han volgut participar, doncs a més dels llocs de treball que generarà, el control del procés complet: captura de llavors, reproducció i venda, farà revertir en el propi sector uns beneficis extrets del mar.

Port

Les Cases, legalment encara un barri (doncs ni tan sols té l'estatut jurídic de pedania) del municipi interior d'Alcanar, té una població aproximada d'uns quasi mil habitants i el 70% d'aquests viuen de l'activitat pesquera. Per aquest barri la Confraria és l'organisme que representa, sens dubte, els interessos de la majoria alhora que és el qui ha ajudat en moltes ocasions a donar resposta a les necessitats més immediates de la població.

Durant molt anys la Confraria de Les Cases reivindicar un port pesquer pels seus membres, donada la tradició pesquera i la gran importància econòmica i ocupacional que representava per les famílies de Les Cases. Però la reivindicació del port sempre trobà la mateixa resposta per part de l'Administració: la manca de necessitat de port a la vila donada l'existència de dos ports importants propers, Sant Carles i Vinaroç.

No és fins l'any 73, i degut a la presència temporal del Director General de Ports de Madrid, que s'aconseguí l'aprovació i començament de la construcció d'un port amb caràcter de refugi i esportiu. La dàrsena pesquera, però, no estava compresa en el projecte ni el pressupost era suficient per a fer-la.

Després de varis intents fracassats d'aconseguir el finançament necessari per a la construcció de la dàrsena pesquera, la Confraria per acord de Junta General aprovà la venda de part del seu patrimoni immoble i la participació econòmica necessària per part de tots els membres amb la finalitat d'aconseguir el crèdit de quasi 40 milions, quantitat necessària per la construcció de la dàrsena pesquera.

Aquest és l'únic cas en el litoral català que els pescadors d'una Confraria han aconseguit la dàrsena pesquera necessària pel manteniment i desenvolupament de l'activitat pesquera amb el seu propi esforç i finançament. Des de l'any 73 i fins el 86 cada membre de la Confraria, inclús aquells que encara no han aconseguit el canvi de base de Vinaroç a Les Cases, participaren amb una quantitat mensual a més de veure's incrementat el tant per cent retingut de les seves vendes en la llotja.

D'ençà els traspassos de les competències de ports a la Generalitat de Catalunya, aquesta ha realitzat i finançat diverses millores en el port a més de la nova llotja. Aquestes

actuacions sens dubte han estat encaminades a reforçar Les Cases, població marítima que marca el límit fronterer del Principat.

2. Funcionament i gestió

Organs de Govern

A part el Patró Major, els dos òrgans de govern col·legiats emprats per la Confraria són el Capítol i l'Assamblea General de la Platja. L'organ intermig, la Junta General, encara que està constituïda mitjançant les eleccions i composta per 24 membres no es fa servir pel govern de la Confraria. En substitució d'aquesta és l'Assamblea General de la Platja, composta per tots els membres de la Confraria, la que detenta les funcions d'aquella.

El Capítol, format per 10 membres, 5 dels quals pertanyen a la secció d'arrossegament i 5 a la secció de tresmall, es reuneix un promig de 6 o 7 vegades l'any i l'assistència al mateix és majoritària.

L'Assamblea General de la Platja, es reuneix un cop l'any. En aquesta reunió, a més de ser aprovat l'exercici econòmic anterior i el pressupost del vinent, s'informa a tots els membres de la Confraria d'aquells esdeveniments més importants de l'any a més de fer el balanç general de totes les qüestions tractades i acordades pel Capítol.

A part aquests òrgans, les seccions d'arrossegament i tresmall es reuneixen força sovint a l'hora de tractar les qüestions més específiques de la seva pesquera. El Patró Major sempre assisteix a aquestes reunions, i en el cas que es prenguin acords aquests són comunicats al Secretari que els reflectirà en el llibre d'Actes.

Personal

Un total de 4 administratius a temps complet, inclòs el Secretari, componen el personal de la Confraria de Les Cases.

Entre ells porten tant l'administració de la pròpia Confraria com la gestió dels serveis de gel i gas-oil, que cada tarda tres d'ells baixen a la llotja. En aquesta, el Secretari és el que subasta, un administratiu s'encarrega de pesar i una altre administrativa d'apuntar per posteriorment elaborar la facturació.

D'entre el personal de la Confraria no hi ha cap funcionari homologat, i per tant totes les despeses de sous i Seguretat Social van a càrrec del pressupost de la Confraria.

El Secretari treballa a la Confraria des de l'any 65 i va ser nomenat secretari l'any 81, quan l'anterior secretari, el seu pare morí després d'haver estat Secretari durant més de 45 anys.

Mecanització

Actualment, la Confraria disposa d'un ordinador personal IBM i està en esperar de que la casa finalitzi els programes que la

permetran de informatitzar la gestió de la llotja i la de la Seguretat Social.

3. Economia

Patrimoni

Actualment, un edifici de dues plantes situat front el port, junt amb el poste de gas-oil, és tot el patrimoni immoble de la Confraria de Les Cases.

En aquest edifici, les oficines ocupen la planta baixa, el local social i la cambra frigorífica ocupen el primer pis, i per últim les aules on es realitzen els cursos de competència marinera ocupen el segon pis.

Part del local social, abans molt més ampli, doncs ocupava la planta d'un altre edifici, va ser venut l'any 76 per tal de poder fer front a la construcció de la dàrsena pesquera del port.

El poste de gas-oil construït l'any 84 és un dels dos únics de tot el litoral català propietat d'una confraria de pescadors. La construcció del poste, realitzada per la brigada de neteja de l'Ajuntament, va ser financada totalment per la Confraria de Les Cases.

Finançament

La principal font de finançament de la Confraria de Les Cases són els drets de llotja que són cobrats tant al pescador com al comprador.

Al pescador, d'ençà el crèdit demanat per tal de construir la dàrsena pesquera del port, se li cobra el 5% sobre el producte de les seves vendes. La Confraria espera rebaixa aquest tant per cent a un 3.5% l'any vinent quan s'hagi acabat de pagar el port.

Al comprador, se li cobra l'1% de les seves adquisicions en la llotja per la Confraria a més de retindre-li el 2% de la tarifa G4 de Ports.

L'altre font de finançament, que en el darrer any s'ha vist molt incrementada, són els beneficis que el sumistre de gas-oil reporta a la Confraria. D'ençà que les embarcacions d'arrossegament amarren al port de Les Cases, el consum de gas-oil s'ha incrementat fortament i l'any passat reportar uns beneficis a la Confraria d'uns 3 milions de pessetes.

4. Serveis

Comercialització

El servei de comercialització mitjançant la concessió de llotja que posseix la Confraria és el principal servei que aquesta ofereix als seus membres.

Al maig del 86, el vell cobert de la llotja va ser reformat totalment i ampliat. Avui, la llotja de Les Cases és la llotja de construcció més recent al litoral català i està dotada de tots

els serveis mínims necessaris pel funcionament de la subhasta. Malgrat això, encara resten per a dur a terme dos projectes més de la Confraria per acabar d'adequar-la a les més específiques necessitats. Per una banda, ja està concedit el crèdit que permetrà a la Confraria traslladar la cambra frigorífica i les trituradores de gel de l'edifici de les oficines a un edifici anexa a la llotja. Per una altra, un crèdit concedit pel FROM possibilitarà l'adquisició d'una bàscula nova i connectada directament a l'ordinador, que permetrà precisar les pesades fins els 10 grams, doncs en les espècies com el llagostí d'elevada cotització la precisió és molt important pel pescador.

La subhasta es celebra de dilluns a divendres a la tarda i comença a les 4.30h. A part aquesta subhasta, en la que concorren tant les embarcacions d'arrossegament com les de tresmall, el dissabte al matí es celebra una petita subhasta per les embarcacions de tresmall, que no venen el dilluns a la tarda.

L'ordre de venda en la subhasta és rotatiu en base a un número fix que té cadascuna de les embarcacions.

El cens de compradors de la Confraria és de 16. La meitat d'ells són intermediaris que comercialitzen després el peix a Barcelona i l'altre meitat hotelers autoritzats.

En aquesta Confraria la morralla de les embarcacions d'arrossegament es determina pel tamany de l'espècie capturada. Així tot peix petit i les "xorrotetes", les ostres menudes que no van pel criadero, sense tenir en compte la quantitat capturada en aquell dia passen a compondre la morralla. Aquesta part de la captura també paga els drets de llotja i es cobra setmanalment al igual que el vol.

A més del servei de llotja, la Confraria des de fa uns anys monta un stand de degustació de llagostins a la Fira de Mostres de Barcelona. Aquesta actuació té la finalitat de donar a conèixer la qualitat dels llagostins de tresmall de Les Cases i promocionar d'aquesta manera la seva comercialització.

Materials

Dos són els serveis materials oferts per la Confraria a tots els seus membres: el suministre de gel i el suministre de gas-oil.

El gel és comprat a la fàbrica de gel de la Confraria de Sant Carles i magatzemat en la cambra frigorífica de la Confraria. Mitjançant la màquina trituradora les barres de gel són trosdejades diàriament i suministrades als pescadors i compradors.

El gas-oil és suministrat mitjançant el poste propietat de la Confraria situat en el moll pesquer.

Properament, la Confraria compta tenir definitivament instal·lada la ràdio per comunicar amb les embarcacions i d'aquesta manera poder facilitar en cas necessari l'ajut o salvament corresponent.

Burocràtics

El principal servei burocràtic és sens dubte la gestió de tot el relacionat amb la comercialització de les captures i el pagament setmanal del valor de les mateixes a cadascuna de les embarcacions. La Confraria és la que s'encarrega d'elaborar la

facturació, la recaptació de l'IVA, la liquidació trimestral d'aquest al pescador, i els certificats de vendes per Hisenda.

A més de la gestió de la comercialització, la Confraria tramita i gestiona tot el relacionat amb l'ISM. D'ençà la reestructuració de les oficines d'aquest i la incorporació dels membres de la Confraria de Les Cases a l'ISM de Sant Carles, el Secretari de Les Cases és col·laborador de l'ISM i això el permet de tramitar els papers en nom dels membres de la Confraria i estalviar a tots ells els viatges a Sant Carles.

En base a l'acord establert per totes les confraries catalanes amb l'ISM, la Confraria de Les Cases també és la responsable de recaptar les quotes de la Seguretat Social de tots els seus membres i ingressar puntualment les mateixes a l'ISM. Les quotes de la SS són recaptades per la Confraria mitjançant la retenció sobre les vendes efectuades en la llotja d'un tant per cent fix. Els mesos que, donat una mala temporada de pesca, el recaudat no arriba a cubrir el valor total de les quotes és la Confraria la que posa els diners i l'embarcació ho paga al mes següent.

La informació de tot tipus d'ajuts i crèdits és una altre dels serveis que ofereix la Confraria. Cada vegada que surt publicat al BOE o DOG un crèdit que pugui ser de l'interès dels armadors o un ajut pel sector pesquer, una fotocòpia del mateix és adreçat a cadascuna de les embarcacions. En el cas que decideixin acollir-si, la Confraria es fa càrrec de tots els tràmits i gestions necessàries. A més dels crèdits procedents dels organismes oficials, la Confraria té un acord amb la Caixa (entitat bancària amb la que treballa) pel qual aquesta ofereix condicions creditícies favorables a tots els membres de la Confraria.

Socials

La Confraria de Les Cases és una de les poques del litoral català que no promocionà ni construï vivendes pels pescadors. Avui, els esforços de la Confraria es troben encaminats a completar i millorar els serveis més de caire material, i de serveis socials no n'ofereix, fora de les pagues extres que per Sant Pere i Nadal reben els jubilats i vídues i del tradicional lot que la Confraria regala a tots els seus membres, ja siguin jubilats o actius, i treballadors.

Financers

Per acord de Capítol aquesta Confraria no ofereix préstecs personals ni avala cap tipus de crèdit.

Tan sols en els casos de desgràcia que s'han presentat a algun dels seus membres, la Confraria ha ajudat financerament a aquest per tal de que refés l'embarcació i pogués continuar amb l'activitat pesquera.

V. EL PAPER DE LES CONFRARIES EN EL SECTOR PESQUER CATALA

V.1. LES CONFRARIES COM ORGANITZACIONS D'UNITATS PRODUCTIVES.

A l'hora d'analitzar i valorar l'estructura organitzativa del sector pesquer català creiem necessari tenir en compte les característiques pròpies del mateix i els interessos prevalents.

Bàsicament els interessos del sector són de dos tipus, uns de caràcter general que afecten al sector en conjunt, i d'altres més específics que afecten als diferents grups que el componen.

El interessos de caire general són els que fan referència a qüestions com l'accès als recursos, l'ordinació de l'activitat extractiva, la regulació de l'esforç pesquer i la reestructuració de les flotes, etc. Lògicament aquests interessos hauran de ser defensats davant l'Administració, la que en darrer terme regula el sector, per uns representants que puguin actuar en nom de tot el sector. Però els interessos específics de cada grup, en molts cassos contraposats entre sí i en altres simplement diferents entre uns grups i altres, obviament només poden ser defensats per cada grup en concret. Ens estem referint a les relacions laborals, l'atur, a les vacances, al règim de la seguretat social, a la política de les subvencions, a la comercialització, etc., qüestions que poden respondre separatament a interessos d'armadors, de mariners o de petits productors artesanals.

La realitat d'aquesta diferència entre un interessos generals i altres d'específics és molt sovint oblidada o passada per alt, tan per part de les pròpies organitzacions de dins el sector com per les institucions i forces polítiques de fora d'ell. Aquest oblit porta moltes vegades a una confusió i errònia valoració de l'estructura organitzativa que actualment presenta el sector.

Si observem l'estructura organitzativa del sector pesquer català, ens trobem amb tres únics tipus d'organitzacions: les confraries, les associacions d'armadors i els sindicats.

Dues associacions d'armadors tenen una important implantació dins el sector, encara que la seva dinàmica associativa i reivindicativa s'ha vist molt minvada en els darrers anys: l'Associació d'Armadors de les províncies de Girona i Barcelona, i l'Associació d'Armadors de la província de Tarragona. Totes dues arriben a la majoria d'armadors de les embarcacions més grosses dels ports de les seves respectives províncies. En quant als sindicats, només CCOO i UGT han intentat implantar-se en el sector, malgrat que ambdós tan sols han aconseguit en moments i indrets molt concrets -Tarragona, Barcelona, L'Ametlla- certa afiliació i movilització, però no podem parlar d'una implantació constant i generalitzada. Malgrat aquesta manca d'implantació per part d'aquests sindicats, cal assenyalar que no s'ha donat en el sector la formació d'un sindicat lliure de la pesca, si exceptuem el cas de l'Associació de Mariners constituïda al port de Palamós que dóna certs serveis jurídics i d'orientació al mariner, però que tampoc compta amb una afiliació massiva dels mateixos.

Pel que fa a les associacions d'armadors i als sindicats no cal especificar a qui representen ni què defensen. Però pel que

fà a les confraries és necessari analitzar quina és la seva tasca de representació real dins el sector per poder arribar a aclarir aquesta aparent duplicitat de representació que es dóna entre les confraries per una part i les associacions d'armadors i sindicats per un altre, i el diferent pes que cadascuna d'aquestes organitzacions té actualment dins el sector.

Si les confraries, com a associacions d'armadors i mariners, diuen representar a tot el sector, llavors ¿quina representació els hi resta a les altres organitzacions? . Pel contrari, si les confraries no arriben a representar els interessos de tots els grups ¿per què estan més desenvolupades les associacions d'armadors que els sindicats, i per què aquests malgrat diferents intents no han aconseguit una implantació en el sector?

Per donar resposta a aquestes qüestions ens haurem de referir una vegada més a les característiques específiques del sector pesquer; característiques que el diferenciïn dels altres sectors productius també pel que fà a la seva estructura organitzativa.

Quan en el títol d'aquest apartat hem definit a les confraries com a organitzacions d'unitats productives, hem utilitzat aquest terme deliberadament per tal de no parlar ni de pescadors ni d'empreses pesqueres. Creiem que ni un ni altre terme són per sí sols prou genèrics com per poder incloure als diferents productors del sector. També hem volgut fugir de la definició clàssica d'associació d'armadors i mariners, doncs creiem que aquesta no reflecteix de fet les funcions i la política reivindicativa que avui desenvolupen les confraries front l'Administració.

Certament a Catalunya existeixen el que podríem anomenar pescadors individuals o mariners i el que podríem anomenar empreses pesqueres. Però dins les empreses pesqueres hem de diferenciar entre aquelles que tenen un caràcter més capitalista doncs els mitjans de producció que empren, les embarcacions i tecnologia adient, necessiten d'una forta inversió alhora que empren força de treball assalariada, i aquelles altres compostes per petits productors, que són a la vegada els propietaris dels mitjans de producció i la força de treball principal, i que són coneguts com a pescadors artesanals. Donat que aquests productors artesanals no tenen un comportament econòmic equiparable al de les empreses del sector, encara que coincideixen amb elles en aquells temes que hem definit d'interés general, no els podem incloure ni en un grup ni en altre. Si aquests dos grups de fet ja presenten uns interessos diferents, a vegades contraposats, aquests interessos encara es veuran més diferenciats dels que puguin tenir els pescadors-mariners que sense ser propietaris dels medis de producció es veuen en la obligació de treballar per aquests altres.

Només la pertinença a una unitat productiva o embarcació, ja sigui com a armador, tècnic o mariner, equipara a tots aquests productors a l'hora de reivindicar front l'Administració una ordenació i regulació pesquera que respongui als seus interessos.

O el que és el mateix només els interessos generals són els compartits per aquests tres diferents grups de productors.

Seran doncs aquests interessos generals compartits per totes les unitats productives, els que podran ser reivindicats de forma col·lectiva front a l'Administració. Aquests interessos col·lectius es fomenten en el fet que l'activitat productiva pesquera es desenvolupa sobre un medi públic, el mar, la propietat formal del qual pertany a l'Estat i conseqüentment només pot ser aquest qui reguli la seva explotació. Però això no vol dir que aquests interessos siguin els únics prevalents dins el sector, com moltes vegades s'afirma dins els mateix sector.

Sens dubte, les confraries són les organitzacions del sector que, pel seu caràcter de corporació de dret públic i per la seva implantació a tot el litoral català, tenen davant l'Administració la representació del sector a l'hora de defensar aquests interessos de caràcter general, i de fet, tal i com hem veurem en el següent apartat veuen delegades part de les funcions de l'Estat en quant a la regulació i ordenació del sector.

Si bé queda clar que les confraries són les organitzacions que defensen els interessos generals del sector front a l'Administració, el que ja no queda tan clar és qui defensa actualment els interessos més específics de cada productor en concret, sobre tot els dels pescadors-mariners.

Les confraries, definides en els seus estatuts com associacions d'armadors i mariners i amb una estructura paritària en els òrgans de govern, creuen donar cabuda per un igual als interessos específics de cada grup i poder solucionar els conflictes que entre ells puguin sorgir. Però de fet, aquesta paritat que estableix com a possible la representació per un igual, respón només a una necessitat de participació de tots els grups a l'hora de defensar els interessos generals del sector, al mateix temps que com veurem més endavant ajuda paradoxalment a diluir els interessos més específics de cadascun d'ells.

Aquesta estructura paritària vé de lluny. Ja en el segle XVIII tots els treballadors de la mar, sense distinció de classe i posició, composaven les confraries o gremis. Amb la implantació del sindicalisme vertical per part de la dictadura, aquesta estructura paritària es va veure reforçada i determinada a solucionar els conflictes que poguessin sorgir entre els diferents grups. El paper d'intermediari i home bó que tenia el Patró Major de la confraria, representant de tots els pescadors i per tant allunyat dels interessos més específics, encara avui no s'ha perdut en moltes confraries ⁽²⁴⁾. No és fins l'establiment de la llibertat sindical i l'entrada al nou ordre democràtic que la defensa dels interessos dels treballadors serà canalitzada en tots els sectors productius mitjançant els sindicats. En el sector pesquer, el decret llei del 78 estableix el nou estatut jurídic de les confraries. Una de les poques variacions de fons

²⁴⁾ Es curiós observar com aquest caràcter de mitjancer que té el Patró Major de la confraria és l'única funció que li resta a les Proud'homies de la mediterrània francesa, després del llarg procés de transformació al que es va veure sotmès el corporativisme pesquer del país veí.

que es van introduir en relació a l'anterior llei (de l'any 43) limita les funcions representatives de les confraries i deixa lliure la implantació dels sindicats en el sector quan textualment diu: "... sin menoscabo de la libertad sindical... las funciones de las cofradías serán...". Es en aquest sentit que les confraries ja no tenen, o no haurien de tenir, cap responsabilitat en relació a les relacions laborals: la part, la morralla, vacances, sou mínim, ni amb l'establiment de les bases de cotització a la Seguretat Social, condicions d'higiène i seguretat en el treball, etc...

A partir d'aquesta nova situació, semblaria lògic que sindicats i associacions de armadors haguessin assumit aquestes responsabilitats, però la realitat ens demostra que això no ha sigut ni és així. De fet, aquesta modificació, establerta en la llei, encara no ha estat assumida pel sector, i els membres del mateix, ja siguin mariners o armadors, continuen pensant per regla general que és mitjançant la confraria la única manera de donar solució als possibles problemes.

La característica forma de distribució de la producció en el sector pesquer, la distribució "a la part", crea una ideologia de participació en tots els components d'una unitat productiva o embarcació que els impossibilita de concebre segons la posició que ocupen en ella. Armador i mariner uniran els seus esforços per aconseguir en cada temporada la millor producció possible, ja que és en base a aquesta que tant un com l'altre en treuen la seva remuneració. A més a aquesta singular forma de cooperació i dependència hem d'afegir-hi l'estreta i llarga convivència d'ambdós dins l'embarcació, doncs moltes vegades les hores passades en ella sobrepassen en molt aquelles passades a casa. Aquesta cooperació i participació, necessària al llarg dels diferents moments de l'activitat, porten a que ni el mariner és concebeixi com a treballador, al menys en la seva significació clàssica, ni el armador com a empresari. Per últim, si a aquesta ideologia de participació afegim la relació familiar que moltes vegades uneix armador i mariner, els lligams entre ambdós es veuen incrementats de tal manera que difícilment la possibilitat d'unes accions reivindicatives per reixir unes millors condicions de treball tindrà prou força com per posar en qüestió aquesta relació.

Si per una banda dins l'embarcació aquesta ideologia de participació iguala en certa forma els diversos components de la mateixa, és en l'estructura paritària dels òrgans de govern de la confraria on aquesta participació-cooperació, aquesta pretesa igualtat, troba el seu reflexe a nivell representatiu i de poder. Es en base a aquesta ideologia de participació i igualtat representativa que el sector troba en la confraria la més idònea organització no tan sols a l'hora de defensar els interessos generals sino també a l'hora de canalitzar aquells més específics de cada grup i solucionar els possibles conflictes que puguin sorgir entre ells.

Aquesta manera de pensar que imbueix els diferents grups que integren el sector, ha estat l'entrebanc més gros que han trobat els sindicats a l'hora de implantar-se ells com a defensors dels interessos dels treballadors: la manca de consciència de

"treballador" per part dels mariners, i la manca de consciència d'empresari per part dels armadors.

Es així com les associacions d'armadors només a un nivell bastant restringit han fet de portanveus dels interessos dels seus associats però no han aconseguit constituir-se com a una vertadera patronal del sector, interlocutor necessari pels sindicats a l'hora d'establir qualsevol política laboral. Per altre banda, els sindicats no han tingut ni encara tenen ara un paper significatiu en quan a la representació dels treballadors del sector i en la defensa dels seus interessos.

En base a aquesta situació de feblesa per part d'aquestes dues organitzacions, l'Estat mitjançant l'ISM ha anat regulant els diversos aspectes laborals del sector sense trobar-se amb cap oposició. Donada la feblesa representativa dels sindicats ha hagut d'apoyar-se bàsicament per dur a terme aquesta regulació en els seus òrgans de consulta i col.laboració: les confraries. Si aquestes, o el que és el mateix el propi sector, són en darrer terme les que suggereixen la política laboral, obviament podrem entendre perquè aquesta presenta un retard important en relació als altres sectors productius.

Aquesta situació és la que porta als sindicats i partits polítics a veure en les confraries unes organitzacions que anquilosades en el passat són les responsables de la situació laboral dels treballadors de la pesca. Alguns dels seus membres abogan directament per una abolició de les confraries, doncs per a ells només amb la desaparició de les mateixes esdevindria possible la implantació en el sector dels sindicats i una vertadera defensa dels interessos dels treballadors.

Aquest pensament és una valoració errònia de les confraries i el seu paper dins el sector pesquer, doncs tal i com hem vist són les organitzacions que han de defensar i defensen els interessos generals del sector. La defensa dels interessos més específics no és tasca d'elles, encara que donada la situació s'han vist amb la possibilitat de fer-ho en certa manera. Però el que no podem oblidar o passar per alt és que, tal i com recull d'actual legislació, la defensa dels interessos més específics està en mans de sindicats i associacions d'armadors. Una altre cosa és que donada l'especificitat d'aquest sector i els peculiaritats de la seva activitat productiva, moltes vegades desconeguda, els sindicats encara no hagin trobat el camí per a la seva implantació en el sector. Malgrat que no poques transformacions podrien fer dins ell. Alguns membres de sindicats, coneixadors del sector, saben la dificultat i el repte que representa per a ells assumir el sector en la seva tasca política i social. De fet, no poques transformacions i millores, algunes d'elles molt esperades per alguns membres del propi sector, són les que els sindicats poden dur a terme dins aquest sector pesquer, tan tancat en sí mateix i tan desconegut.

V.2. LES RELACIONS DE LES CONFRARIES AMB LES ADMINISTRACIONS CENTRAL I AUTONOMICA I LES FUNCIONS DELEGADES QUE DESENVOLUPEN.

D'ençà el mes de setembre del 1987, en que es publicaren al BOE i DOG els traspassos, les confraries de pescadors depenen directament de l'Administració Autònoma, la Generalitat. Aquest esperat i debatut traspàs de les confraries de pescadors, doncs altres comunitats autònomes com l'Andalusa, Gallega i Basca ja el tenien de feia temps, vé a completar el conjunt de traspassos de competències que en matèria de pesca s'havien donat a la Generalitat l'any 82.

No obstant haver estat traspassades a la Generalitat, les confraries no han vist desaparèixer les múltiples relacions que mantenen amb l'Administració Central. Donat el caràcter de corporació de dret públic que tenen i les funcions que del mateix s'en desprenen continuen lligades i obligades en vers les diferents institucions estatals que tenen competències en el sector pesquer. Actualment no són pocs els organismes que tenen competències en el sector:

- Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Govern Central. Té les competències en matèria d'ordenació de la pesca marítima, mitjançant La Dirección General de Ordenación Marítimo-Pesquera, exceptuant l'ordenació en aigües interiors competència ja transferida a la Generalitat.

- FROM. Fondo de Regulación y Organización del Mercado de Productos de la Pesca y Cultivos Maritimos, organisme autònom depenen de l'anterior ministeri, creat per potenciar les confraries i cooperatives del mar.

- Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Govern Central. Té competències en matèries laboral i de seguretat social, mitjançant l'Instituto Social de la Marina -ISM-, i creà pels treballadors del mar el Règim Especial de seguretat social.

- Ministerio de Defensa, Marina, Govern Central. Té competències en matèria de control del espai marítim, embarcacions, enrolaments, etc.

- Ministerio de Hacienda, Govern Central. Facilita la financiació al sector mitjançant el CSP -Crédito Social Pesquero- Entitat de Dret Públic delegada del Banco de Crédito Industrial i adscrita per tant a la Banca Oficial.

- Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca, Direcció General de Pesca Marítima, Generalitat de Catalunya. Té competències d'ordenació pesquera, aqüicultura i marisqueig en les aigües interiors, amb un contenciós obert amb l'Administració central després de la promulgació pel Parlament de Catalunya de la Llei de Pesca Marítima, que va ser impugnada pel Govern Central.

- Departament de Política Territorial i Obres Públiques, Direcció General de Ports i Costes, Generalitat de Catalunya. Té

competències en quan a infraestructura portuària i desembarcament de productes de la pesca.

- Departament de Finances, Generalitat de Catalunya. Facilita financiació al sector pesquer mitjançant l'Institut Català de Finances.

Tal i com hem vist en el segon capítol, el decret del 78 determinaba que pel caràcter de corporacions de dret públic, les confraries eren òrgans de consulta i col.laboració amb l'Administració en l'elaboració i aplicació de normes i actuacions que afectin a temes d'interès general pel sector pesquer i a la seva millora, a més de tenir plena capacitat per desenvolupar en el seu àmbit territorial funcions pròpies o delegades per l'Administració que siguin també d'interès pel sector.

També la Generalitat, en la Llei de Pesca Marítima que va aprovar el Parlament de Catalunya el 12 de febrer de 1986, va establir en el seu article 14 que "els pòsits o les confraries de pescadors i llurs federacions actuen com a òrgans de consulta de l'Administració catalana i poden col.laborar en les accions per avaluar els recursos pesquers, el desenvolupament i la millora de la pesca i de la comercialització d'aquesta".

Quatre són les funcions delegades a les confraries per les Administracions central i autonòmica.

La primera, delegada concretament pel Ministeri d'Hisenda de l'Administració central és la que fa responsable a les confraries de la liquidació de l'IVA de les vendes efectuades en les seves llotges. La majoria de les confraries actuen com comisionistes per compte aliena recaudant l'IVA del comprador i ingresant-lo a Hisenda en nom del subjecte passiu, el pescador. Però aquelles en les que el volum de venda de les seves llotges excedeix els 500 milions de pts. actuen des de la segona meitat de l'any 86 com a comisionistes per compte pròpia i aquelles que excedeixen els 1.000 milions liquiden l'IVA mensualment i no trimestralment.

La segona, delegada directament de l'Institut Social de la Marina, és la recaptació de les quotes de Seguretat Social de tots els productors del sector, ja siguin petits productors independents, empresaris o treballadors. A més de la recaptació de les quotes les confraries tenen la responsabilitat de l'ingrés puntual cada mes de les mateixes, malgrat que la recaptació no hagi estat reixida.

La tercera i la quarta, han estat delegades a les confraries per part de l'Administració autonòmica d'ençà que aquesta té certes competències en matèria de pesca. La tercera, delegada concretament per la Direcció General de Ports, és la recaptació del 2% del valor de venda de tot peix desembarcat en els ports catalans, en concepte de drets d'utilització de la infraestructura portuària per part de les embarcacions pesqueres, la coneguda tarifa G4. En la llei del 85, que actualitza l'antiga llei del règim financer de ports de l'any 66, queda clarament establert que és sobre el comprador que recau l'obligació

d'aquesta tarifa, doncs el pescador és tan sols el subjecte passiu de la mateixa. La quarta, funció delegada de la Direcció General de Pesca, és l'emissió de les llicències de pesca esportiva en nom de la Generalitat.

Però si bé aquestes quatre funcions són les delegades explícitament a les confraries, el caràcter d'òrgans de consulta i col.laboració vers ambdues Administracions determina que aquestes es vegin sovint obligades a desenvolupar altres funcions que si bé no estan delegades explícitament sí esdevenen necessàries pel sector.

En principi dos motius concrets podrien ser els causants d'aquesta ampliació de funcions. El primer, el caràcter extramadament general de l'ordenació i regulació del sector pesquer per part de l'Administració Central. Les lleis que recullen l'ordenació i regulació del litoral català són aquelles que engloben tot el Mediterrà. Per tant, la normativa reguladora tant regeix sobre les costes andaluses, com les de llevant i les del Principat. Lògicament, aquestes normes reguladores no s'adequen a les diverses i molt diferents característiques del litoral català que necessita d'una molt més específica regulació i ordenació. Es així com les confraries de pescadors, prenent com a marc el conjunt de lleis reguladores del sector pesquer del Mediterrà, s'han vist obligades a regular més específicament l'activitat extractiva en el seu àmbit territorial. D'aquesta manera mitjançant la determinació dels fons pertinents per l'exercici de cada pesquera, els horaris per a cadascuna d'elles, la creació de comissions de vigilància i altres normatives, s'han anat adequant a les característiques de la seva plataforma continental i inclús a la demanda del mercat.

El segon motiu seria la multiplicitat d'organismes que tenen competències i intervenen d'una o altre manera en el sector . Aquesta actuació múltiple esdevé a vegades conflictiva, quan no contradictòria, creant en el sector situacions d'incertesa. Aquesta mateixa multiplicitat de competències dilueix sovint els camps d'actuació dels diversos organismes provocant de vegades certs buits d'autoritat que han de ser assumits pel propi sector, que d'aquesta manera es veu obligat a assumir competències que sobrepassen el seu àmbit d'actuació.

En el pròxim apartat, la descripció i valoració dels serveis que ofereixen actualment les confraries ens permetrà completar les funcions i el paper que, dins el sector pesquer, tenen avui les confraries de pescadors a Catalunya.

V.3. VALORACIO DELS SERVEIS OFERTS PER LES CONFRARIES.

En l'apartat de descripció general de les confraries catalanes, hem realitzat una presentació pormenortizada dels serveis que ofereix cadascuna d'elles.

Ací tractarem de fer una valoració global d'aquests serveis amb una triple finalitat. La primera, comprovar si els principis generals que inspiren a les confraries, tal com queden recollits en els seus estatuts, s'ajusten a la realitat actual. Segona, intentar trovar una explicació a les diferències existents entre les confraries. Tercera, preveure quins poden ser els serveis que realment hauran de donar les confraries en un futur i per tant les possibilitats de sobrevivència a llarg termini.

L'esprit recollit en els estatuts de les confraries fa d'aquestes organitzacions l'eix central de la vida del sector. Tal i com ja hem vist en l'apartat relatiu als estatuts, el conjunt de finalitats que es proposen excedeix en molt el que en un principi podria semblar que són les funcions d'una organització d'un sector productiu concret. Aquesta amplitud de finalitats i objectius és fruit del caràcter, primer religiós-assistencial després professional, gremial i sindical, que aquestes organitzacions han tingut al llarg de la història. Aquest caràcter corporatiu, herència del passat, va tenir la seva raó de ser quan l'Estat no havia desenvolupat encara unes estructures pròpies de penetració en la vida social i econòmica. Per això, les associacions o gremis del sector es van veure en la necessitat d'assumir funcions de caire mutualista, assistencial, benèfic, etc. a part de les funcions estrictament relacionades amb la producció i d'aquesta manera van anar configurant la seva presència en quasi tots els àmbits de la vida social i econòmica del sector.

Però tal i com l'Estat, en el seu desenvolupament modern, ha anat assumint moltes d'aquestes funcions, originalment assumides pels gremis, s'ha anat produint una desfuncionalitat real d'aquestes organitzacions en molts d'aquests àmbits, encara que en el seu esprit constitutiu resti el caràcter global de les seves finalitats.

Es cert que algunes confraries encara desenvolupen funcions assistencials al tenir establertes "pensions" o ajuts als jubilats i invàlids, inclús una d'elles -Vilanova- encara manté un règim assistencial mèdic paral·lel a la seguretat social estatal. Però també es pot afirmar que amb l'extensió de la Seguretat Social obligatòria, amb el Règim Especial del Mar, aquesta assistència paral·lela només reflexe una manca d'acceptació i aprovació de les funcions de l'Estat i no són resultat d'una necessitat social real (encara que amb això no pretenem afirmar que l'assistència de l'Estat compleixi totalment amb les necessitats socials). L'altre apartat de caire social que en el seu moment va tenir molta importància va ser el de la promoció de l'habitatge en els anys seixanta, però en

l'actualitat només una confraria, i per raons molt concretes ⁽²⁵⁾, té en perspectiva un projecte d'aquest estil donada una vertadera necessitat per part dels seus membres. En els últims anys, amb la creació de Les Cases del Mar de l'ISM, les poques activitats recreatives i culturals que organitzaven les confraries també s'han vist quasi anulades al assumir aquelles totes les iniciatives.

A grans trets podríem dir que les confraries han perdut les funcions de caràcter assistencial que pretenen. Millor dit, els serveis socials que encara ofereixen testimonien el seu passat però ja no s'inclouen dins les necessitats vitals del sector. Per contra, avui, altres funcions han esdevingut les primordials, aquelles que entren exclusivament dins l'esfera econòmica: facilitar el procés productiu del sector.

Al voltant del procés productiu pesquer diversos són els serveis que ofereixen les confraries, en resposta a les creixents necessitats que el sector planteja. Aquesta gran varietat de serveis la podríem agrupar en tres apartats: el que fa referència al procés estrictament extractiu, el que fa referència al procés de comercialització de les captures i, per últim, el relacionat amb la cada vegada més complexa administració i gestió d'aquest procés productiu-mercantil.

A l'hora de facilitar el procés extractiu és primordial l'estructura portuària i l'amplitud dels serveis adyacents: poste gas-oil, cambres frigorífiques, casetes per guardar els estris i arts de pesca, serveis higiènics i telefònics, ràdio, etc... Els elevats costos de l'estructura portuària i el necessari control de la mateixa per part de l'Estat donat el seu interès general, han determinat que aquesta necessitat bàsica del sector: el port, sobre tot d'ençà el seu desenvolupament tecnològic dels anys 50, no pugui ser assumida per les organitzacions corporativistes sino que hagi estat assumció indiscutible de l'Estat. Per això mateix, la política portuària no ha seguit els desitjos de les organitzacions del sector, sino que moltes vegades ha estat guiada per altres interesos. Tan és així que en el nostre litoral ens trobem amb confraries que si bé en un passat gaudien d'una important activitat pesquera avui, degut a la manca de port, tenen un caràcter purament testimonial. Si bé els altres serveis adyacents poden ser assumits per les confraries (en la descripció de cadascuna d'elles podem trobar exemples), quan no acompanyen una estructura portuària veuen limitada la seva destinació a un sol tipus de pesquera: l'ofici petit, aquell que empra les embarcacions de menys tonatge pel qual no és indispensable el port.

Aquesta seria la primera diferènciació important entre unes confraries i unes altres, entre aquelles que a resultes de la política portuària del moment han tingut la sort de comptar amb un port i possibilitar el creixement de la seva flota pesquera, i aquelles altres que per manca de port han vist devallar lentament però sense solució l'activitat pesquera de la vila.

²⁵⁾ a Port de la Selva la recent recuperació de l'activitat pesquera ha trobat l'entrebanc d'una especulació desorbitada del sol que impossibilita als tripulants de les embarcacions accedir a una vivenda a la vila.

Si bé les confraries amb més tradició pesquera compten amb un patrimoni que assumeix, amb plena independència de l'estructura portuària i de l'Estat, diversos serveis adjacents (fàbrica de gel, edifici llotja, magatzems i casetes, etc...) és l'Estat el que en darrer terme facilita l'estructura portuària i en la resta de confraries inclús facilita la infraestructura dels serveis adjacents, encara que les instal·lacions mobles dels mateixos vagin a càrrec del pressupost de les confraries. Malgrat això, cal remarcar l'important paper que resta a les confraries: el de reclamar de l'Estat l'ampliació constant de l'estructura portuària, i la creació i adequació d'una infraestructura que doni resposta a les necessitats més específiques de la seva flota pesquera. Molt dependrà, llavors, a l'hora de facilitar el procés productiu de la flota pesquera de cada població en concret, de la més o menys persistent reivindicació de la seva confraria front l'Estat.

Seguit del procés extractiu ve el procés de comercialització de les captures. Sens dubte, aquesta comercialització és el servei més important que ofereixen les confraries al sector.

La comercialització de les captures requereix de la concessió de llotja per part de l'Estat -actualment, totes les llotjes catalanes estan concedides a les confraries- i de la infraestructura necessària per dur a terme la subhasta. Lògicament només les confraries amb un cert volum de captures, generalment aquelles que tenen port, disposen de llotja. I aquestes són les que tenen garantida la seva supervivència econòmica gràcies al tant per cent que, tant sobre les vendes com sobre les compres, cobren al pescador i comprador en concepte de drets d'utilització de llotja. La possessió o no d'una concessió de llotja sumada a la existència o inexistència de port acaba de diferenciar ja definitivament a les confraries.

Es en la llotja on la confraria ha de defensar al màxim els interessos de comercialització dels seus membres arribant a aconseguir el millor preu possible per les captures. Diversos són els factors que incidèixen en aquesta cotització. Uns, com l'accés a vies ràpides de comunicació o la proximitat als grans mercats, no poden ser canviats o afavorits per les confraries. Però d'altres, com la selecció i presentació del peix, la ràpidesa en el procés de la subhasta i l'ampliació del cens dels seus compradors, poden ser promoguts per les confraries i d'aquesta manera afavorir una maximització de la competència i una major cotització del peix.

Mitjançant la llotja el pescador té la possibilitat de comercialitzar diàriament i sense desplaçaments el total de les captures realitzades i, el més important per a ell, té garantit per la confraria el cobro setmanal del producte de les seves vendes. Aquesta garantia del cobro, per sobre de les condicions o problemes que es puguin donar després alhora de fer-se efectiu el pagament per part del comprador, és per tot pescador o tripulant d'embarcació la gran aventatge o el gran fruit de la organització del sector en confraries.

Aquest compromís de les confraries envers els seus membres no és res més que el resultat del revertiment de l'aportació d'una part dels beneficis de la producció realitzada per aquells. Si cada membre de la confraria, mitjançant la pertinença a una unitat productiva o embarcació, aporta un tant dels beneficis de la seva producció a la confraria no és només per rebre uns serveis que responguin a les seves necessitats d'infraestructura i gestió administrativa, sino principalment per assegurar-se la comercialització i cobro puntual de la seva producció. El risc d'impagats va a càrrec de la confraria, del col·lectiu, en benefici de la seguretat individual. De fet, no poques confraries s'han trobat amb problemes econòmics seriosos degut a impagats. Ens ho demostra el cas extrem de més d'una d'elles que composant part del seu patrimoni trobem bens immobles procedents d'algun comprador que no ha pagat.

Si bé garantir el cobro setmanal de les vendes és, a ulls dels pescadors, la primera funció de la Confraria, també ho faria una organització privada que tingués la concessió de la llotja. El que no faria aquesta i és realment la funció principal de la Confraria, donat el seu caràcter de corporació de dret públic i d'associació de les unitats productives del sector -el que suposa que tant són associats els armadors com els mariners-, és primer tenir a l'abast dels associats la informació de la producció de cada embarcació i, segon, revertir els beneficis del sector, abstrats mitjançant els drets de llotja o les quotes mensuals, en el propi sector.

Aquestes dues funcions són primordials pel sector pesquer, si tenim en compte dues de les seves característiques principals: un sistema de distribució de la producció diferent dels altres sectors i una producció equilibrada en els darrers anys que sembla hagi trobat el seu sostre.

Per una banda, la Confraria al posar a l'abast de tot tripulant els fulls de les vendes setmanals realitzades per la seva embarcació dona a aquest la informació necessària per reclamar de l'armador "la part" de beneficis que li corresponen. Obviament, un altre tipus d'associació que no incloïa a mariners i armadors no tindria perquè facilitar aquesta informació. Per un altre, donat que no pot tenir lloc un increment de la producció i un creixament de la flota, doncs el mar català no és prou ric per possibilitar-ho, la desviació dels beneficis de la comercialització repercutiria sens dubte en un empobriment de les empreses pesqueres i del propi sector. Aquesta desviació dels beneficis fora del sector es produiria en el moment que empreses privades, sense cap obligació vers ell, gaudissin de les concessions de les llotges.

Per últim, tot un conjunt de serveis administratius i de gestió, que estan esdevenint cada vegada més importants, acompanyen aquests dos processos de producció i comercialització.

En relació al procés estrictament productiu-extractiu, en primer lloc les confraries ofereixen als seus membres la informació i tramitació de tota la gestió a realitzar, davant les institucions de l'Estat pertinents, en quant a la renovació, transformació i creixament de la flota, així com dels crèdits i

ajuts que tant l'Estat com els bancs privats poden oferir. En segon lloc, gestionen mitjançant l'ISM tot el relacionat amb la Seguretat Social dels seus membres. I per aquests el més important sens dubte és que la confraria és la que es fa càrrec de l'ingrés puntual de les seves quotes de SS, encara que per diverses raons els membres no hagin fet efectiu aquest pagament. Això els hi garanteix gaudir de forma continuada de les prestacions de la SS. Tal com hem vist en l'apartat anterior aquesta responsabilitat de la confraria envers l'ISM és una de les funcions que l'Administració els hi ha delegat. Si bé totes les confraries ofereixen aquests serveis, les més petites veuen restringida la gestió administrativa a la tramitació de tot el relacionat amb l'ISM.

En segon lloc, les confraries que disposen de llotja realitzen la complexa gestió administrativa al voltant de la comercialització. A més de la gestió vers el comprador, el sector ha vist créixer molt ràpidament en els darrers anys la gestió obligada vers l'Estat -liquidació de l'IVA, certificats vendes per Hisenda, etc...-. El control fiscal de l'activitat pesquera, poc reixit fins aquests darrers anys, i la implantació de l'IVA ha fet esdevenir la gestió administrativa de la comercialització com una de les tasques més àrdues de les confraries. Només la incorporació dels ordinadors ha permès a les mateixes assumir aquesta gestió sense veure's obligades a incrementar el personal administratiu, per a algunes d'elles hagués estat impossible de fer degut al elevat cost que suposa. Si tota aquesta gestió: facturació, liquidació IVA, certificats vendes per Hisenda, etc..., hagués de ser assumida per cadascuna de les empreses o unitats productives el cost de gestoria seria insostenible per a moltes d'elles. Si els serveis de gestió de les confraries, per una banda abarateixen els costos individuals de les empreses del sector, per altra faciliten a l'Estat el control de l'activitat pesquera mitjançant la delegació d'aquestes funcions.

En resum, podem afirmar que actualment, junt amb la comercialització de les captures, aquesta gestió administrativa ha esdevingut l'altre servei més important i vital pel sector.

Alguns aspectes dels anteriorment assenyalats poden ajudar a intentar preveure quines poden ser les funcions a desenvolupar per les confraries com a organitzacions del sector pesquer a Catalunya, a mig i a llarg termini.

Segons el que hem vist fins ara, creiem poder afirmar que la importància dels serveis econòmics i de gestió que ofereixen les confraries catalanes al sector pesquer, actualment excedeix en molt als altres tipus de serveis. Per això qualsevol previsió de futur de les confraries haurà de tenir en compte aquesta realitat, centrar els esforços en facilitar al màxim el procés productiu-comercial i no desviar-los en el desenvolupament d'uns serveis de caire social, ja assumits per l'Estat.

Si acceptem que les funcions de les confraries són i hauràn de ser facilitar el procés extractiu-comercial del sector, en primer lloc serà vital mantenir el control de les llotges. De fet, la sobrevivència econòmica de les confraries depèn indiscutiblement del control de la llotja i els drets que per a

la seva utilització cobra al pescador i comprador. Per tant, el seu futur està condicionat a la política de concessions d'explotació dels drets de llotja que en la legislació vigent no són contemplats com un privilegi exclusiu de les confraries sino que poden ser adjudicats a tercers.

En segon lloc, facilitar i afavorir el procés productiu-comercial del sector no s'acaba amb el control de les llotges. Es cert que aquest permet a les confraries controlar en part el procés de comercialització i fer revertir sobre el sector els beneficis de la mateixa. Però la venda mitjançant la subhasta deixa de tota manera la determinació del preu del peix en mans dels compradors i intermediaris.

Avui, les confraries continuen posant-se com a límit de la seva participació en el procés productiu la realització de la subhasta. Excepte algunes excepcions podem afirmar que és general a tot el sector la idea de que la funció de les confraries, la funció de la organització del propi sector, s'acaba en la subhasta i no té, perquè no sap, que intentar crear valor afegit. De moment, no veuen possible l'assumpció de certes actuacions que, com la creació d'una infraestructura mínima necessària per a la conservació del peix, el seu magatzematge, l'embalatge de certes espècies, o la reivindicació de denominacions d'origen, permetés un cert control dels preus i, al menys, apaivagués la dependència total que avui tenen dels compradors-intermediaris. En el litoral català no hi ha cap confraria que hagi pres iniciatives per involucrar-se més en el procés de comercialització mitjançant la gestió de llocs de venda directa en el Mercat Central de Barcelona, com per exemple ja ho han fet algunes confraries d'altres indrets de l'Estat en el Mercat Central de Madrid. Tampoc, de moment, han pensat en exportar directament part dels productes a mercats més aventatjatsos.

Però totes aquestes possibilitats de futur passen per un canvi de pensament del propi sector i per una redefinició de les finalitats de la seva organització; per l'assumpció del límit que té actualment el procés productiu-extractiu i de les possibilitats de creixement i benefici que obre el procés estrictament comercial. Al menys així ho han vist els inversors de fora el sector que, sense involucrar-se en el procés extractiu, han vist una font de beneficis en el procés comercialitzador del sector pesquer.

De fet, aquestes funcions de comercialització són les úniques que de manera clara defineixen les actuals organitzacions del sector en els països del Mercat Comú, les anomenades Organitzacions de Productors -O.P.-. L'entrada al mateix pot ser un bon moment per assumir aquestes funcions per part de les confraries, en funció d'aquestes noves circumstàncies, i no deixar un buit organitzatiu que permetés la implantació d'altres tipus d'organitzacions com les O.P. europeas. Aquestes l'únic que vindrien a fer seria acabar amb la específica dinàmica associativa del sector pesquer català i amb la possibilitat de continuar revertint els beneficis de la seva activitat en el propi sector.

En tot això, el paper de l'Administració no ha de ser passiu, sobre tot si tenim en compte que les confraries continuen amb el seu estatut de corporacions de dret públic. Ara, des de els recents i molt esperats traspassos, serà la Generalitat la que podrà estimular i en cert sentit determinar aquestes transformacions en el sector pesquer; un sector productiu que pel fet d'actuar sobre un bé públic com és el mar està quasi obligadament vinculat a l'Administració.

VI. LES OPINIONS DEL SECTOR

A continuació presentem un conjunt d'opinions sobre el sector pesquer català recollides fonamentalment d'entre les persones del propi sector, al llarg del treball de camp realitzat durant el segon trimestre de l'any 1987. Aquestes opinions fan referència a temes generals i específics.

El sistema utilitzat per recollir aquesta informació ha sigut l'entrevista oberta, no dirigida, sense utilitzar cap qüestionari per tal de no imposar ni prefixar per endavant la problemàtica. Els temes sobre els que hem seleccionat les opinions han sigut els més recurrents i els hem estructurat segons uns grups que creiem recullen un ampli ventall de les problemàtiques actualment més sentides.

Les entrevistes han estat fetes a tots els secretaris de les confraries catalanes, al noranta per cent dels patrons majors, a varis vicepatrons, a representants de seccions, a més d'un nombre indeterminat de mariners i armadors de les diverses flotes i ports. També varem entrevistar a representants sindicals, responsables de federacions i membres de diferents departaments de l'Administració autonòmica.

Aquest conjunt d'opinions ha de ser considerat pel seu caràcter qualitatiu, doncs en cap moment hem pretès fer una quantificació d'aquestes opinions. Totes les opinions s'ens van donar a títol personal, i per tant són "opinions del sector" i no "l'opinió del sector".

En les transcripcions hem respectat el caràcter textual de les opinions oferint-les tal i com ens van ser donades. Amb això hem volgut respectar tant el vocabulari propi com la forma de conceptualització dels nostres informants. També volem ressaltar el caràcter espontani de totes les opinions que encara que varen ser grabades, amb el consentiment de tots els entrevistats, creiem que això no va suposar cap impediment ni coacció per la lliure expressió.

Per últim volem reiterar que el nostre objectiu principal va ser el de recollir opinions sobre el sector i no només sobre els problemes del sector. Malgrat això, la situació que aquests moments caracteritza al sector provoca una tendència a parlar del nivell de conflictivitat per sobre d'altres temes.

SOBRE EL SECTOR EN GENERAL

En aquest apartat presentem les opinions sobre temes de caràcter general: la concepció que els pescadors tenen d'ells mateixos i de la seva activitat, de la intromissió de gent de fora en el sector, el perquè de les diferències entre unes flotes i altres.

En la concepció que el pescador té d'ell mateix encara està molt present el passat difícil de l'activitat i la seva manca de reconeixement social. Tenim que tenir en compte que només fa uns vint o trenta anys que la activitat pesquera ha canviat fortament, sobre tot per la puja del preu del peix que li ha permès equiparar-se a d'altres activitats del sector productiu primari.

"Abans si habia una familia que tenia una filla que es volia casar amb un pescador, no el volien; ara ha canviat, abans eram mal vistos, ara ja no ho som perquè en la pesca ens guanyem la vida".

"Els pescadors som molt envejosos, potser per la misèria que ha hagut fins ara, però quan estem en mar tots som amics i ens ajudem".En 4.2: Tipo/Fuente 1,10 - Activar.

"Hi han enveges perquè sempre hi han i hi hauran pescadors millors que altres encara que tots siguem professionals".

"En la pesca estamos los marineros, los armadores, los pelaos y los sin pelo".

"Els pescadors el que volem és sortir a pescar, arribar a port, estendre el peix, pujar a les oficines a cobrar i anar cap a casa".

"El pescador és molt apolític, de política no vol saber res, és més a vegades no vol saber ni de la comercialització que diu que no l'entén i no ho vol entendre. El que vol és poguer sortir a pescar i que el deixin en pau".

"Aquesta abalanza que hem tingut de pescadors del sur és des de fa temps, i s'ha degut a la manca de treball en terra, perquè el pescador no vol que el seu fill sigui pescador però al no haver treball en terra no els hi queda altre remei".En 4.2: Tipo/Fuente 1,10 - Activar.

"Moltes vegades als pescadors s'ens jutja molt malament, si anem bruts i plens d'escata és perquè venim d'en mar, de treballar, mentres que els estiuejants tenen la sort d'estar de vacances i amb això es fan mases distincions".

"Ser pescador és una identificació i a vegades una identificació despectiva. Per alguns el pescador sempre fa poder. També a vegades ens tenen enveja ja que es un medi de vida bastant segur, més encara en aquests temps en que la feina d'en terra escasseja".

En relació a la intromissió de gent d'en terra, aquesta no és mal acceptada en el cas del treballador, del mariner, tot i que la concepció de grup que tenen els pescadors és molt forta. Però aquesta acceptació esdevé rebuig quan els d'en terra que s'introdueixen són els empresaris, doncs la mentalitat inversora d'aquests els porta a considera el mar i la pesca d'una manera molt diferent als membres tradicionals del sector.

"Darrerament molta gent de la construcció i d'altres feines s'ha introduït en el sector degut a la crisi".

"Fins ara l'acumulació de capital i la propietat de les embarcacions ha sigut sempre fruit de generacions d'estalvi i no de demanar crèdits. Sempre s'ha fet així".

"El armador no es empresario, sino que es amo. Y esa es la única relación que existe en el sector. El amo está acostumbrado, hasta ahora, a decidir cuándo un marinero dejaba de trabajar en su barca, pero ahora están cambiando un poco las cosas, a raíz de algunas sentencias de magistratura, pero todavía siguen habiendo deficiencias en este sentido y todo ello porque los armadores no tienen conciencia de empresarios sino de amos y eso dificulta mucho el encontrar soluciones y también dificulta la propia marcha de la cofradía, pues no sólo el amo no se comporta como empresario, sino que tampoco el marinero que está en los órganos de la cofradía se comporta con la conciencia suficiente como trabajador".

"L'empresari d'en terra funciona diferent, en mar la inversió no és rendable, els que inverteixen són els patrons, els que fan els seus barcos, els milloren, els modernitzen; inverteixen perquè és la seva feina, perquè allà posen tots els seus estalvis, però un empresari no ho farà mai això".

"Es molt important que l'armador sigui gent de la mar. No s'hi haurien de posar els d'en terra que no saben si la mar és dolça o salada, i aquests diuen als seus tripulants: 'tú no escuches a nadie, tú sal, vete pa allí que hay boquerón', i el pescador això no ho fa, però frenar a un empresari d'en terra a la mar és molt difícil".

"Entre los empresarios habría que diferenciar entre el empresario de mar, osea el pescador tradicional que a través de su esfuerzo y de su familia ha llegado ha tener su propia barca, con estos empresarios creemos (el sindicat) que hemos de tener un tratamiento

diferenciado del tratamiento con el otro tipo de empresario, que es el inversor de tierra que no tiene ninguna vinculación con el mar más que la estricta relación empresarial, y que en determinado momento, aprovechándose de dinero del Estado, canalizado muchas veces por las propias cofradías, ha invertido en la mar. Lo que ocurre es que en muchas ocasiones estos empresarios cubren la doble función de ser a la vez trajineros -osea intermediarios del pescado- y armadores, lo que nos obliga a hacer esta clara diferenciación. Nosotros, al armador de este litoral, que pensamos que es un trabajador más, lo distinguimos claramente de este otro que actúa como un empresario persiguiendo sólo el beneficio".

Pel que fa a les característiques de cada tipus de pesquera i a la diferent forma de pensar i actuar dels membres de cadascuna d'elles existeix certa unanimitat en alguns aspectes, encara que lògicament les opinions són molt diferents provinquin de la pròpia pesquera o de les altres.

"En el cercol és on es canvia més d'embarcació, on hi ha més movilitat. Però si un mariner conflictiu de cercol tu el poses en una embarcació d'arrastre, aquest home canvia la manera de ser, aquesta persona canvia. No sé si el cercol el que passa és que tenen masses hores lliures o són les variacions en els diners que guanyen, però el que sí és cert és que els mariners de cercol que van a l'arrastre no tornen mai més al cercol".

"Els petits sempre es queixen i a vegades abusen. Això ho podem trobar també dins a les famílies, doncs a la pesca passa igual. El petit es queixa perquè com és el més feble té més possibilitats de rebre, llavors com autodefensa sempre s'està queixant".

"En les darreres eleccions a la nostra confraria es va presentar un candidat del arrastre i un de cercol per a Patro Major, però no va sortir el del arrastre perquè la gent sap que si manessin els de l'arrastre això seria com una petita dictadura".

"La família és fonamental en el tresmall, no tans sols en les tasques dins l'embarcació sino també en les tasques molt àrdues i importants que són els arreglos de les xarxes, els remiendos o el fer de noves. En aquestes tasques, tenen un paper fonamental les dones dels pescadors, aquestes dones mai tenen un reconeixement de les seves tasques, però s'ha de dir que és fonamental dins aquesta pesquera. Si un tresmall hagués de pagar la remendadora no li sortiria a compte. Aquestes dones a més desenvolupen més d'una feina, doncs remenden, desenpesquen, i després venen a la llotja, a més de realitzar totes les tasques de la casa i l'educació dels fills.

Treballen molt més que els homens i no s'els hi reconeix".

SOBRE RECURSOS, REGLAMENTACIO I REESTRUCTURACIO DEL SECTOR

En aquest apartat hem recollit les opinions i suggerències del propi sector en vers les accions que es tindrien que dur a terme per tal de reglamentar l'accès als recursos, per tal de reestructurar les flotes i limitar l'esforç pesquer. Alhora les hem acompanyat d'aquelles opinions sobre la contraposició que es dóna entre l'adequada ordinació del sector pesquer català i l'arribada d'embarcacions de pesca de fora del Principat. També s'opina sobre la pesca furtiva i altres temes relacionats amb les lleis que actualment regeixen en el litoral català.

El fet que es pretengui aplicar una llei per igual a tot el litoral provoca moltes reaccions doncs s'argumenta que:

"Cada port tindria que tenir les seves normes d'acord amb les seves característiques doncs les normes generals és lògic que no es puguin acoplar per igual a tots els ports de Catalunya".

"Amb la llei dels 50 m. jo crec que estan equivocats, en aquesta zona (Costa Brava) els 50 m. estan molt a la vora de la costa i a més els fons són molt irregulars el que fa difícil determinar en cada punt la fondària que hi ha".

"De la llei dels 50 m. hi ha molt a dir. Per la província de Tarragona els 50 m. són masses, per la de Barcelona està bé, i per la de Girona està molt desferrat perquè la plataforma és molt diferent".

Les regulacions que regeixen actualment cada tipus de pesquera provoquen opinions molt diferenciades, però el que sí és constant és el requeriment de més ordinació:

"S'hauria de controlar més a les trenyines, en aquesta flota l'anarquia és total. Hi han moltes barques incontrolades que provoquen mortaldats molt importants de peix petit i això no s'hauria de vendre. No es fa a les llotjes però s'ho emporten i ho venen a on volen".

"Amb la pesquera de cercol el que hauria de regular-se és la quantitat de peix pescat per embarcació".

"Amb el palangre de fons pot arribar a haver problemes perquè no està regulat i tothom tira per la seva banda. Seria bo que es regulés però que es fes a temps, ja sabem que l'administració sempre va al darrera de l'administrat, però valdria la pena que es posés una mica més d'esforç".

"Entre els petis també hi ha molt descontrol, sobre tot els que varen a les platges, ja que els que varen en els ports sí que estan vigilats".

"Els de la xirla formen una secció a part, com no tenen un regulació massa específica per la seva pesquera, són ells mateixos a través dels acords que prenen els que es regulen l'horari de pesca segons el preu del mercat o segons els interesi pescar més quantitat o menys".

Tot i que l'estat general dels recursos no desperta molts comentaris, doncs sembla que el pescador confii plenament amb la natura, el sector veu necessària la regulació de l'accés als mateixos mitjançant unes malles obligatòries i uns horaris per a cada tipus de pesquera, i demana més vigilància.

"Sempre es parla de la pesca i del esgotament dels caladeros pero mai es parla de la contaminació".

"Jo crec que la ciència es l'auxiliar necessari de la pesca però si haguessim fet cas als biòlegs en les seves previsions ara no tindriem cap sardina en el mediterrà".

"Nosaltres estem molt esperançats amb això dels biotops perquè anirà molt bé per la protecció de la zona i sobre tot per els petits".

"Sobre la llei de pesca de la Generalitat, la gent sap que existeix però la gent té poc interès, mentre que els hi deixin anar a pescar ja en tenen prou".

"Les lleis que hi han ara jo crec que estan bé, el que passa és que es tindrien que vigilar més".

"Les mides de les malles en lloc són les reglamentàries això tothom ho sap, i amb consentiment de l'Administració. El problema està en que alguns fan servir malles més petites de les que tothom utilitza".

"Hi hauria que reestructurar una mica això de la pesca, perquè ací a Catalunya cada qual fa el que vol. També s'hauria de controlar la malla. La llei de Madrid diu que el 40, però ací mai s'ha portat i és absurd seguir mantenint aquesta llei".

"S'hauria d'establir una malla del 32, després una del 34 i així anar pujant per tal de deixar que el peix s'anés fent".

"Si imposes anar amb una malla del 40 es com si anesis a pescar amb una galleda".

"Les sancions no serveixen per rés, ni Marina ni la Generalitat fan rés, s'haurien de controlar les malles perquè ho estan agafant tot i el pitjor és que encara hi ha gent del sector que diu que és la malla gran la que fa mal i la petita no".

"D'inspeccions n'hi han poques. Si el peix que s'agafa a Espanya s'exportés a Europa ens pelarien a tots".

"No estem d'acord en fer dos dies de festa a la setmana".

"Ací moralment no tenim prous motius per demanar el poguer treballar els dissabtes. Ací és molt diferent d'allà al nord (Costa Brava). Nosaltres treballem bastant durant tot l'any i no tenim la necessitat de sortir els dissabtes, ells sí".

"La prohibició de sortir els dissabtes i els diumenges no té sentit perquè per fer complir una llei primer té que existir aquesta llei, això es pot fer complir amb bona voluntat però a les males ja veurem".

"Els horaris, més que una regulació del esforç pesquer són una regulació de la competència. Es el sistema d'assegurar l'igualtat de condicions entre els pescadors i és aquesta igualtat de condicions la que determina la tranquil·litat social. Aquests horaris en l'arrosegament es pot dir que avui es respecten però en el cercol no es respecten".

La renovació de les unitats i els intents per part de les administracions de reestructurar la flota també troben una forta oposició per part d'alguns pescadors que veuen així condicionat el seu futur.

"Jo crec que l'Administració hauria de fer una bona investigació biològica dels caladeros i a partir d'això redistribuir les diferents flotes i fer una bona planificació del sector i després fer un bon seguiment dels resultats".

"Jo només vull fer el que feia el meu avi i el meu pare pero amb una mica més de seguretat, és per això que vull una embarcació més grossa, però no hem deixen".

"Ara, als bots de 29 o 35 pams no els accepten per anar al tresmall; en lloc de donar facilitats anem creant problemes, en lloc de treure burocràcia n'estem creant més".

"Ara per obtenir un ajut per renovar l'embarcació t'has de gastar com a mínim 3 milions i mig i això no està bé, ja que si no necessites tan de gasto perquè l'has de fer?".

"Amb les lleis que hi han ara no estem d'acord, perjudiquen molt als que vulguin començar. El desguàs condiona totalment a qualsevol xicot que vulgui establir-se per ell mateix. Nosaltres que tenim embarcació de tota la vida som els únics que podem

continuar pescant, però aquells que encara que saben molt i són bons pescadors si no tenen el desguàs no poden tenir barca".

"No es pot permetre que les lleis créixin anarquicament a gust dels armadors".

"Amb l'arrastre petit jo crec que la Generalitat s'equivoca, aquestes barques que fa 30 o 40 anys que pesquen no s'han de fer desaparèixer, el que sí es pot prohibir és que s'en facin de noves, però en aquestes s'els hi hauria de permetre que es recontruïssin, sense augmentar el cavallatge, però també s'els hauria de deixar que canviessin el motor, però de moment l'únic que s'ha aconseguit ha sigut la llei del popet i prou".

"Lo que no entiendo es como barcas de 900 y de 1200 CV. se pudieron construir con subvenciones que se dieron para ir a buscar nuevos caladeros, y ahora estén pescando aquí en la playa, y lo más gordo es que aún se discute si han de venir o no".

"La sobreexplotació és per les embarcacions massa grosses, s'han posat masses cavalls i l'electrònica ha evolucionat molt. Abans hi havia molts fons que s'ignoraven i ara s'explota tot".

"Pels palangrers la limitació de motor no té sentit perquè en el palangre no és el motor el que pesca".

Un dels problemes mes greus que es presenten en el sector pesquer català cada estiu és la presència de flotes d'altres regions de l'Estat, que aprofitant les corrents migratòries del peix blau cap a les seves zones de fressa en aigües de la mediterrània nord occidental, vénen a pescar en front del litoral català. Aquest fet provoca cada any molts problemes en els serveis de les confraries afectades. Però potser el més important és que fa qüestionar als pescadors del nostre litoral l'acompliment d'unes normes de regulació pesquera que són sovint obviades pels de fora.

"Per llei el peix no és de ningú, però el peix de davant de casa nostra el considerem nostre".

"Estem d'acord en que el mar és de tots, però els que vénen d'altres confraries a pescar a la nostra tindrien que posar-lis un límit de temps, perquè el que no pot ser és que vinguin només quan fa bon temps i quan fa mal temps pesquin a casa seva".

"Els forasters no tindrien que venir i si venen que sigui en un número limitat i determinat, que es regeixin per les nostres normes, que facin les nostres festes, els nostres horaris, i que no puguin invadir els nostres ports. M'estic referint als forasters que

no són de la Mediterrània, els francesos sí que ho són, en canvi aquelles barques andaluses que pesquen a l'hivern al Marroc i que no necessiten desguàs per construir-les, i que després a l'estiu fan veda de l'arroseg i armen l'embarcació per la trenyina i vénen cap ací a pescar, aquestes són les que no volem".

"Si nosaltres fem vedes i no anem a pescar dissabtes i diumenges, i després vénen els de l'Atlàntic i del Cantàbric i ningú els fa obeir les nostres normes i les nostres lleis, això va en perjudici nostre. Llavors el control que ens imposem no serveix de res, ells vénen i ens agafen el peix que nosaltres estem aguantant a mar gràcies a les nostres normes i això no és just".

"Els andalusos que vénen a pescar prou desgràcia tenen que han de vindre, però ells tenen una mar molt gran que arriba al moro, si la destrueixen el que no pot ser és que encabat vinguin cap ací que la mar és molt petita".

"De les trenyines de fora que ahir (10-7-87) van vendre en la nostra llotja, ho vaig comprovar en el cens d'embarcacions de llum de l'Estat Espanyol i 27 no estaven en el cens, el que vol dir que són trenyines incontrolades o bé arroseg armat amb trenyines".

"Ací a Catalunya el problema més gran que tenim són els forasters que vénen a pescar a les nostres aigües. Ells diuen que vénen a pescar fora de les 12 milles, però també entren a dins per agafar el peix petit que diuen que és per esquer. Aquesta gent, amb l'excusa de que pesquen fora de les 12 milles, s'estan dies a la mar i fan captures enormes, captures que poden fer gràcies a que el mal temps fa reposar la mar".

"En el cerco los problemas que tenemos son del desplazamiento . Las barcas que vienen del sur en el verano están mucho mejor preparadas que no éstas que tenemos aquí que sólo son para ir a pescar aquí cerca. Cuando se trata de ir al Golfo de León no hay posibilidad de competir, es como poner un 600 al lado de un camión, y lo que hace falta es que a igual trabajo iguales herramientas. Los armadores de aquí no quieren invertir en barcos más grandes entonces siempre se llevan el pescado los del sur, por esto estamos esperando que llegue el verano para agarrar alguna anchoa pero estamos temblando porque también llegan los del sur i como la ley los ampara y más si pescan en aguas internacionales, entonces no podemos hacer nada".

"Per llei la flota del peix blau pot pescar a tot el litoral per seguir el peix migratori, però el que passa és que de fet els pescadors defensen el seu territori propi i no volen intrusos. Llavors, com això

no es pot defensar vénen les excuses i les falses raons. Ells el que voldrien seria que cadascun a casa seva, però això amb el peix blau no pot ser".

"Amb els únics que tenim problemes és amb els pirates de les trenyines, estan pertot arreu, vénen de tot arreu, i ja no diguem dels que a més fan servir l'art clar que arrasen amb tot i després ni passen per la llotja i ho venen a la callada".

Un altre dels principals motius de preocupació de la gent del sector és el problema del furtivisme, tan per part dels afeccionats que van a mar en petits bots com dels que van a peu a arreplegar marisc o dels submarinistes.

"En la nostra Confraria el principal problema que tenim són els furtius".

"La necessitat de regular el sector del marisqueix a peu és primordial per nosaltres i l'Administració ho hauria de veure així i ajudar-nos fent complir les sancions de furtivisme que nosaltres presentem. Però el que passa és que les denúncies no arriben mai a executar-se i els infractors no creuen en l'autoritat i cada dia tenim més desordre i el poc que havíem aconseguit s'està perdent. La Generalitat no els hi fa pagar les multes i és ella qui té la jurisdicció sobre les aigües interiors, però es veu que no està disposada a ser la dolenta i vigilar al sector, sembla que té massa estima als vots que li permeten governar".

"Els mariscadors a peu de la confraria respecten l'horari perquè saben que d'això depèn el seu pa de demà, el que no respecten tant és el pago de la seguretat social".

"De furtius amb xarxa ja no n'hi han gaires, nosaltres mateixos ho vigilem".

"Des de que hi han submarinistes ja no queden llagostes, a més si no troben peix van a les nostres xarxes i tallen, estem tips de trobar forats fets amb ganivets".

"Amb els submarinistes no hi pots fer res doncs el pensament de Barcelona és que els turistes han de continuar venint, si a més s'enduen el peix és igual doncs tenen més valor els diners que deixen que el peix que s'emporten".

"Amb els yates dels senyors també tenim problemes, doncs porten xarxes que les tiren quan volen i a més ho fan els dissabtes i els diumenges que nosaltres no ho veiem".

Per concloure aquest apartat sobre ordinació i reestructuració del sector només un parell d'opinions sobre les noves pesqueres que s'estan provant i les seves perspectives de futur.

"La tonyina sí que té futur però és una pesquera amb molt de risc i t'han de sobrar els diners per poguer armar una embarcació".

"Amb el marrajo potser es faria algo, perquè hi ha peix i la llei és favorable, però el que passa és que el català potser és una miqueta conservador a la mar i no vol estar fora de casa més d'un dia. Els andalusos ho fan potser per les circumstàncies però ací la gent no vol fer-ho".

SOBRE LES CONFRARIES

En aquest apartat hem agrupat les opinions sobre les confraries com les organitzacions més característiques del sector. Dins d'aquest bast conjunt de parers hem fet alguns agrupaments segons fossin opinions generals, autocrítiques, o fessin referència a aspectes més concrets del seu funcionament, del caràcter consultiu que tenen i del seu futur.

D'entre les opinions de caràcter general sobre les funcions de les confraries i el paper que juguen dins el sector hem destacat aquelles que reflecteixen el sentir més generalitzat.

"El pescador surt a pescar i el que no pot fer és preocupar-se d'altres coses que s'han de fer durant el dia i per això té la confraria".

"De les confraries es podrien millorar certes coses però tal i com funcionen, funcionen bé".

"Jo crec que al pescador li va molt bé tenir una organització que li faci quasi tot i que a més dins d'ella pugui regular una mica la pesca i mirar sempre per la defensa dels interessos col·lectius. Però pot ser que amb un altre organització que no fós la confraria també podria resultar, no ho sé. El que sí crec és que s'haurien de fer uns replantejaments a nivell de l'estructura de les confraries i a nivell també de la pesca en general".

"El millor servei que dona la confraria al pescador és que ve cada divendres i passi el que passi cobra".

"Uns dels problemes més grans que varem tenir a la confraria va ser el de mentalitzar als nostres membres per lo de la renda. Els hi va costar acostumar-se amb la nova Administració i col·laborar amb l'Estat".

"En les confraries es critica però no es demanen responsabilitats perquè som com família i hi ha molta amistat i la amistat fa que et reservis moltes coses".

"El pescador considera que el treball que fem a les oficines és un treball regalat i que no fotem res".

Respecte a la dinàmica de representació i funcionament dels òrgans de govern de les confraries, les opinions són molt diferents segons provinquin de confraries grans o petites. En canvi, es dona una coincidència quasi total en quant al problema de trobar gent que vulgui presentar-se a les eleccions i fer-se càrrec de la representació del grup en els òrgans de govern.

"Seria bó que en les eleccions hi haguessin més candidats, això demostraria més interès, però això és difícil".

"Ultimament hi ha treball per trobar gent que vulgui figurar en el cens de elegibles. Cada dia la gent passa més de tot aixó".

"La gente lo que quiere es que se les solucione los problemas pero no dan la cara para nada y el que algo quiere algo le cuesta".

"Fa 30 anys que sóc Patró Major, menys un lapsus de 6 mesos que vaig dimitir, vaig tornar ara, a les darreres eleccions ja que ho sento com a una cosa meva, però d'ànims ja no en tinc, ja que ací tots van a la seva i a més es que ningú vol ser-ho per no tenir problemes. Ja veurem que passarà quan jo m'en vagi, doncs ací tenim un patrimoni que és llàstima que es perdi".

"Al començament, després de les eleccions, la participació al cabildo i a la junta era molt bona, hi havia discussió, en canvi ara ja ha anat decaient, però això sembla que és igual a nivell de tot el país, als parlaments, als consistoris".

"En la nostra confraria no hi ha participació ni assistència a les reunions. Només s'enrecorden quan hi han problemes que els afecten personalment. Per exemple l'altre dia el Patró Major va tenir d'anar a parlar amb el Conseller i cap pescador va volguer acompanyar-lo, i això no pot ser".

"Crec que en les confraries manca més diàleg, només parlem quan tenim problemes".

"La confraria funciona més amb el cabildo que amb la junta general i això no és bó".

"El que veig malament avui en les confraries és que uns senyors que tenen uns interessos molt concrets en el sector puguin arribar a ser presidents de les confraries. Aquests interessos que tenen per la flota a la que pertanyen poden fer que les seves actuacions siguin molt concretes i responguin a interessos concrets i no als de tot el sector".

"Tenim un cabildo que som 5, pero generalment ens reunim tots els pescadors de la platja ja que al ser tan pocs, per prendre els accords és millor ser tots plegats".

"Quan s'ha de fer una reunió per tractar un problema o el que sigui, ho fem en mar, per la ràdio i allà ho arreglem tot, i quan arribem en terra ja està tot llest".

"El gran problema d'una confraria com la nostra és que hi ha de tot tipus de pesquera i tots els membres del cabildo van en mar i aquesta és la dificultat per reunir-nos tots el mateix dia. El que tenim que fer és

reunir-nos el dissabte o el diumenge. Això és així per que el Patro Major va al arrastre i no pot ser-hi abans de les 7 de la tarda, llavors a aquesta hora els tresmallers estan calant les peçes i si a això afageixes que el Vice Patró és de la trenyina i part de l'estiu està al nord, doncs ja pots imaginar-te el difícil que és reunir-los a tots".

La obligada estructura paritària en els òrgans de govern en algunes confraries planteja problemes doncs no hi ha un nombre semblant de mariners i armadors.

"Al quasi no tenir mariners ens ho fem venir bé per tal de que oficialment sigui paritari, de cara al públic les llistes són correctes".

"Al ser muchas embarcaciones empresas familiares, se dá la situación que en el Cabildo o Junta se encuentran el padre como armador y el hijo o familiar como marinero y es difícil que cada uno de ellos tome el rol que le corresponde y se enfrenten para defender intereses contrapuestos. Además muchos de los trabajadores no tienen clara su situación, al no darse cuenta que sus intereses no son los mismos que los de los empresarios, y esto es un gran obstáculo para que nosotros (sindicats) podamos abordar la cofradía".

Malgrat que d'ençà l'establiment de la llibertat sindical les confraries ja no tenen cap competència en els assumptes laborals i els possibles conflictes entre armadors i mariners, avui el paper del Patró Major com a intermediari i home bó encara no ha desaparegut del tot. Així ho reflecteixen les següents opinions.

"Els problemes sempre els arreglem entre nosaltres dins la confraria, amb conversacions".

"La confraria moltes vegades fa d'intermediari entre l'armador i els treballadors, de fet masses vegades perquè va sortir un decret dient que nosaltres com a confraria debíem estar al marge de les qüestions laborals, és per això que quan hi han problemes intentem que s'arreglin entre ells o que vagin al jutjat, però ells segueixen venint a la confraria i normalment s'arreglan ací els problemes".

"Aquesta figura d'intermediari entre armador i treballadors tan la fem els patrons majors com els secretaris".

"Les embarcacions són empresas i jo com a patró major de la confraria no puc ficar-me en aquestes empreses".

"No hemos de engañarnos, las Cofradías tienen sus intereses y no es casualidad que el sector productivo más atrasado en Cataluña sea el sector de la pesca, tanto por sus condiciones de trabajo como por no tener garantizado un salario mínimo, ni la cobertura del paro en las embarcaciones menores de 20 TRB, así como el tema de la cotización de la SS en el que los trabajadores de la mar están cotizando lo mismo que los empresarios. De todo esto son corresponsables las cofradías, pues son ellas las que están permitiendo esta situación y están entrando en competencias que no les corresponden, como es el hecho de definir los montantes de las pagas extraordinarias o de las vacaciones que les corresponden a los marineros, cosa que ni siquiera los sindicatos tenemos esa competencia. Porque en todo caso, podríamos estar de acuerdo o no, pero en última instancia sería la autoridad laboral la que tendría que decir quién tiene razón y por eso las cofradías están haciendo un poco de todo, ya que las cifras que están dando las cofradías en cuanto al aumento de las bases de cotización en ningún caso defienden los intereses de los trabajadores".

Sens dubte un dels aspectes més interessants recollits en les opinions del sector sobre la seva organització són les previsions de futur que es fan i els comentaris sobre com es pensa que tindrien de funcionar les confraries.

"Si no ens fan el port, el futur d'aquesta confraria està sentenciat".

"Aquesta confraria s'ha aguantat els últims quinze anys gràcies al patrimoni que té, si no hagués sigut per això els diners no haguessin arribat per pagar les despeses de les oficines i l'administració".

"Jo no temo per les confraries, fa molts anys que funcionen i tenen unes funcions socials i de serveis que difícilment es podrien fer sense les confraries".

"En les confraries la política no s'hi ha posat mai, però en un moment donat caldria poder tenir un equip per poder tirar endavant".

"Les confraries el que han de fer és perdre el seu caràcter d'organitzacions de dret públic. Ara amb l'estructura democràtica de la nostra societat ja no té raó de ser. Llavors tindrien més llibertat per fer i desfer i no estarien tan lligades a l'Administració".

"Les confraries haurien de ser associacions lliures d'empresaris i de treballadors i que fessin el que els hi dongués la gana en benefici d'ells mateixos".

"El dia que les confraries deixin de ser corporacions de dret públic i lo dia que els patrons majors i els cabildos es puguin carregar als secretaris pel simple fet de que siguin més amics d'un o altre, aquell dia les confraries i els pescadors com a col·lectiu estaran perduts".

"Els secretaris han de seguir sent funcionaris públics doncs han de tenir potestat per dir aquest pago no es pot fer perquè no està en el pressupost o este acord del cabildo no es pot ratificar perquè no està dintre de la llei".

"A les confraries, si s'els hi reconeix que són organismes de dret públic que estan al servei de la pesca, per què no s'els hi traspassen les competències que ara tenen altres organismes de l'Administració, com els vales del gasoil, el despatx del rol o el que faci falta? Si de veritat volen treure competències a Marina sobre la pesca lo lògic seria utilitzar a les organitzacions que ja existeixen, doncs ho fariem millor perquè de pesca en sabem més, aniríem més ràpids i ens evitaríem intermediaris".

"Jo penso que s'hauria de institucionalitzar en les confraries la figura d'un gerent, nomenat per l'Administració i acceptat pels membres de la confraria. Aquest gerent s'encarregaria de tota l'administració però amb capacitat de decisió, no depenent com ara del cabildo ni del patró major. Però aquest gerent, com no podria assessorar a l'Administració perquè no és un tècnic de la pesca, llavors això ho tindrien que fer els pescadors. Les confraries no tindrien que tractar les qüestions entre socials i econòmics, sino que això seria cosa de les associacions d'armadors i dels sindicats. El pescador no s'hauria d'ocupar de fiscalitzar l'administració de la confraria sino que només s'hauria d'ocupar dels temes de pesca, però el que sí tindria que fer llavors el gerent és entrar en el tema dels intermediaris".

En relació a les opinions sobre les confraries, presentem per últim aquelles que fan referència a les tres federacions provincials, a la Federació Catalana i a la Federació Nacional.

"La Nacional té un bon sistema de informació, el que passa és que l'haurien d'integrar les federacions i no les confraries directament com és ara. Així ens estalviaríem pressupost i la podria finançar el propi sector que seria lo lògic, doncs una Federació Nacional mantinguda pel Govern Central no pot ser massa efectiva perquè sempre estarà supeditada a qui li paga".

"La Nacional de paperots n'envia molts, però a nosaltres quasi cap ens serveix per la nostra problemàtica. Fa poc ens van dir que podíem demanar

alguna subvenció però nosaltres no hem demanat res doncs la majoria de vegades això és cuento i a més no en treus res".

"Em sap greu dir-ho però la Nacional funciona millor que la Catalana".

"La Catalana no sé ni quan va nèixer ni perquè. El que fa la Generalitat ho rebem directament d'ells i el que fa el Govern Central ho rebem de la Nacional".

"La Catalana no funciona perquè no la fan funcionar. La van crear perquè hi havia la Catalana de futbol i llavors també hi havia d'haver la de pesca".

"Jo crec que Provincial, Catalana i Nacional són massa gènere".

"A la Provincial li poso un cero, doncs no juga cap paper; a la Catalana un dos, sencillament perquè porta el nom de catalana i a la Nacional un sis perquè és l'única que funciona una mica. No sé si bé o malament però existeix, es reuneix, envia cartes, circulars, informació".

"Segons quines confraries pesan molt en la Federació Provincial, i les confraries petites segons quines coses no les podem arreglar a la Federació i per això anem directament a la Generalitat".

"A la Federació Provincial, quan es parla de pesca es parla de l'arrastre".

"Segons quins problemes anem directament a la Generalitat i no intentem arribar a un acord en la Federació doncs a la Federació els vots van segons el nombre d'afiliats que té cada confraria i no per el tipus de problemes".

"Jo no crec que en la Federació Provincial es defensin només els interessos d'uns. Els petits sempre creuen que el gran els trapitxa, pero jo crec que la flota petita està ben representada i es defensen els seus interessos en relació a tot allò que no toca als altres sectors".

Sobre el caràcter consultiu que les confraries tenen en relació a l'Administració:

"A les confraries s'ens consulta però amb això no en tenim prou, també volem que s'ens faci cas".

"El caràcter consultiu pel que fa a l'otorgament de bases funciona, no ens podem queixar".

SOBRE ELS SINDICATS, LES ASSOCIACIONS I LES COOPERATIVES

Els temes dels moviments associatius dins el sector i el seu possible paper a fer han estat molt poc abordats i quan ho han estat ha sigut amb un caràcter molt crític. Possiblement sigui degut a que en general el pescador veu en la confraria l'organització que dóna viabilitat a tots els seus desitjos, i no vegi per tant cap raó per la implantació d'altres tipus d'associacions. De fet, com ja hem vist en la concepció que té de sí mateix, es defineix en general com apolític i el tema associatiu per ell està lligat a la política, sobre tot el sindicalisme.

"Els sindicats no s'hi han ficat ací i tampoc els volem".

"Hi ha un port a on hi són els sindicats, però ho tenen ben separat, el sindicat sindicat i la pesca".

"Ací els sindicats no tenen gaire a fer, perquè quasi tothom és amo, de mariners quasi no n'hi han".

"La cofradia es apolítica, lleva el servicio de la flota y nada más. Ojalá cada barco tuviera su delegado sindical. El 90% de los problemas se solucionarían, pero si la gente no está mentalizada, no se puede hacer nada".

"Tan CCOO com UGT van intentar fer una associació de mariners, però no van tenir èxit perquè està vist que la millor associació és la gent integrada a la confraria, on hi són tots, des de el patró fins el que llimpia la barca i si no van tots a una no hi ha forma de tirar endavant això de la pesca".

"Jo crec que la gent del sector no vol ser polititzada perquè en principi el millor sistema de cobro és el sistema a la part i reivindicar certes coses suposaria enfrontar-se amb aquell amb el que se seu cada dia a taula i amb el que viu més que amb la pròpia família. Hi han petites coses que es podrien millorar dins aquest sistema, com si s'ha de pagar entre tots la factura del varadero o la bombeta que s'ha fos però per arreglar això no fan falta els sindicats, la confraria pot servir perfectament per això".

"En les primeres eleccions que varen haver després de la democràcia recordo que per ací van venir uns senyors amb barba que deien que eren els representants dels mariners. No sé de quin sindicat eren pero ací els varem dir que els mariners ja tenien els seus representants dins la confraria. Quan van venir, més que rés parlaven de que no estaven d'acord amb el sistema a la part, dels drets dels treballadors i tot això. Però ací, a la pesca, funciona la llei del mar que diu que el 50% és pels treballadors i l'altre 50%

per l'armador, i d'aquesta part social cada barca en fa el que vol i la confraria ja no pot entrar-hi".

"Abans el president del social i el del econòmic tenien competències per arreglar a bones els problemes laborals, però ara ja no. Des de que ja no som Confraries Sindicals, osigui que ja no som un anexe del sindicat, ja no podem introduir-nos en els problemes laborals. Això no vol dir que no s'intenti arreglar-ho, però de fet no podem fer-ho".

"Els sindicats no tenen una política clara davant el sector de la pesca ací a Catalunya. Confonen i no coneixen prou el sector per seber-ho dur. La política dels sindicats hauria de ser d'educació dels treballadors, ajudar-los a entendre en quin tipus d'Estat vivim, a pagar impostos, a prendre's en serio el paro, etc. Un sindicat per tenir realment joc en el sector hauria de ser un sindicat independent de pesca, perquè a un sindicat de fora li ve tot molt de nou i no coneix prou el sector".

"El promover la conciencia de los trabajadores para nosotros (sindicat) es bien difícil, pues es bien poco lo que podemos aportar".

"En aquest port tenim l'associació d'armadors, on quasi tots els armadors hi són. Aquesta associació va sorgir més que rés quan els problemes laborals havien d'anar a magistratura i els mariners estaven sindicats, llavors els armadors es trobaven indefensos i varen formar aquesta associació a nivell de tot Catalunya. Però actualment aquesta associació no té cap incidència i dins la confraria no tenen força com a tal associació. Es una cosa particular d'ells, una espècie de seguro per defensar-se fora de la confraria. Tot això va passar quan les confraries eren sindicals i defensaven als treballadors, però ara ja no és així".

"En la pesca, el fenomen del cooperativisme s'ha entès molt poc i jo crec que en la pesca de litoral el futur està en el cooperativisme. Jo crec fermament en que el treballador pugui arribar a ser propietari dels mitjans de producció i això només es pot aconseguir en un règim cooperatiu i jo no sóc marxista ni molt menys. Però si el mar és de tots i és un bé públic, la riquesa que s'en extreu hauria de revertir per igual en els que hi treballen, per tant crec que és més normal que l'empresa pesquera es cooperativitsi que no pas que vingui un armador d'en fora i tingui uns homes treballant per ell i s'endugui ell solet els beneficis".

SOBRE EL SISTEMA "A LA PART"

Donat que el tema de la distribució "a la part" ha sigut un dels més tractats en aquest estudi, creiem interessant transcriure ací algunes opinions del sector al respecte, per tal de il·lustrar millor tot el que anteriorment hem dit.

"El sistema a la part vol dir que tant l'amo com els treballadors participen del risc del capital i dels beneficis. Per tan, potser hauríem de veure més al treballador com a soci de l'empresa que com a treballador ras".

"Abans les parts les regulaba el sindicat vertical, ara segueixen estan reglamentades però la confraria no es fica en rés".

"La magistratura en todos los casos que hemos llevado (sindicat), siempre ha determinado que en el momento del enrole el personal se considera como fijo y cuando ha habido despido improcedente se le ha dado la misma calificación que en cualquier otro sector, independientemente del tiempo que llevara enrolado y esto ocurre al no existir ningún convenio y regirse todo ello por una ordenanza del año 32 con modificaciones en los años 72 y 75".

"Lo bueno para los trabajadores sería tener un sueldo garantizado. Pero lo que pasa, y hay qye decirlo claramente, es que tal y como está estructurada la pesca de bajura es muy difícil garantizar un salario mínimo, quizás sí, pero lo que es difícil es garantizar un salario y el trabajo. Osea que es un sistema que nosotros (sindicat), aquí para la bajura en Cataluña, respetamos y creemos que es el menos malo dada la situación de los pescadores".

"En aquest sistema a la part el treballador participa en els gastos de l'empresa: olis, gasoil i també en els gastos de la seguretat social, de fet el treballador està pagant la cuota patronal ja que en terra el treballador nomes paga el 4% i l'empresari el 24% però en mar, amb el sistema a la part, el treballador paga el 50% i l'armador paga l'altre 50%".

"El marinero no tiene posibilidad de opinar en cuanto al número de marineros enrolados en su barca y este número incide directamente en la parte a recibir".

"Jo no sé si el que es dóna al mariner son beneficis o un salari, però potser sí que s'hauria de pensar en un salari mínim garantitzat".

Encara que el sistema a la part està generalitzat a tot el sector existeixen alguns casos molt esporàdics en que el sistema emprat es un altre:

"El cas d'algun palangre de fons a la Costa Brava que ha començat a establir un sistema de salari mínim fix i unes primes de producció, ho fan perquè aquests han variat una mica el sistema de pesca a Catalunya, en el que una característica principal és la tornada cada nit a port i dormir amb la família. Aquells que van per allà el Golf de Lleó inclús es queden a les nits allà i això ja no cap dins l'estructura clàssica de la pesca a casa nostra, i a més passar la nit al Golf de Lleó !no t'en dic res del que és! ".

"En algunes embarcacions de tresmall hi ha una relació especial. Ens trobem que hi han tresmalleros que no tenen embarcació i el que fan és quedar d'acord amb un armador per anar en la seva embarcació però portant les seves xarxes. Llavors cada pescador cala les seves xarxes i guanya el producte d'aquelles xarxes. L'únic problema que es planteja amb aquest sistema és que a vegades no es posen d'acord en el lloc d'anar a calar i hi han fortes discussions".

SOBRE LA COMERCIALIZACIO

El tema d'una major participació dels pescadors en la comercialització de les captures és una de les qüestions més debatudes en els darrers anys tant dins el sector com fora d'ell. Donat que són els intermediaris els que controlen el mercat i fixen el preu del peix, el pescador veu condicionats els guanys de la seva producció als interessos d'aquests tercers. Fins ara les confraries, responent al parer dels propis pescadors, s'han limitat a intervenir només en la primera etapa de la comercialització: la subhasta. Però tal i com estan evolucionat les coses cada dia es fa més necessari, si es vol mantenir el poder adquisitiu dels pescadors, fer que aquests intervinguin més en el procés de comercialització, encara que ells de moment no ho veuen així.

En un primer grup hem recollit les opinions que, en contraposició amb la idea de que no és necessari controlar més el procés de comercialització, reflecteixen l'interés de les confraries en que tot peix desembarcat passi per les llotges i d'aquesta manera poder recaudar el tant per cent dels drets de llotja. Aquest interès és molt lògic per part del sector si tenim en compte que aquests ingressos per una banda serveixen pel manteniment de les pròpies confraries i per altre reverteixen els beneficis de la subhasta en el propi sector.

"No és cert que hi hagi la obligació de vendre a la llotja. Va ser obligatori abans, quan la seguretat social no es pagava una cuota fixa i el que es pagava era un tant per cent sobre les vendes. Però arà ja no és obligació. Una altre cosa és que la confraria estableixi que els barcos han de vendre a la seva llotja perquè aquesta és l'única manera d'obtenir els mitjans per viure la confraria".

"Amb el que no estem d'acord és que els que vénen a pescar dins la nostra confraria no venguin a la nostra llotja".

"No està prohibit que venguis fora de la llotja, el que sí està prohibit és que deixis de pagar el dret de desembarco de les captures i d'utilització del port (es refereix a la tarifa G4 de Ports de la que és responsable la confraria de recaudar-la)".

"Podem considerar que tot el peix que es pesca passa per llotja. Es de poca transcendència el que no passa. Però si veiem que una embarcació rendeix poc i no ha fet mal temps i ha sortit sovint, li cridem l'atenció perquè obviament ens està venen el peix fora de la llotja. Quan això passa el fem participar a la confraria amb el tant per cent sobre el sou mínim que està establert pel ISM en la seva categoria, i si no arriba amb el tant per cent de les vendes que ha fet a la llotja, li fem pagar el resto. Amb això l'únic que surt perden es Ports perquè d'aquests peixos no en

treuen el 2 % de la tarifa G4, però com que no tenen mitjans per controlar-ho nosaltres no podem fer més".

Presentem ara algunes consideracions generals sobre la comercialització de les captures i les opinions vers els intents de fer participar més al sector en aquesta.

"El futur el veig molt malament, ara si el peix no tingués el preu que té no es podria sortir a pescar".

"El que sí que ha de fer la confraria és estudiar el mercat i veure què pot fer per aconseguir el preu més alt pel seu pescador. Això s'aconsegueix augmentant la competència, osigui augmentant el nombre de compradors, però el que passa és que moltes vegades ni el secretari ni el patró major de les confraries tenen coneixement de la filosofia del mercat".

"Ara qui marca el preu del peix és el Mercat Central de Barcelona".

"En el nostre port només ens trobem tres o quatre vegades l'any que tenim que llençar la sardina a mar pel baix preu que té aquell dia".

"A nosaltres el vent de Mestral ens cotitza molt el peix, ja que és el temporal que va contra les costes de Galícia i llavors en el Mercat Central entra poc peix i el peix d'ací es paga més. En canvi la tramuntana, en contra del que a vegades es pensa, a nosaltres (Costa Brava) no ens valora el peix perquè mentre que ací bufa la tramuntana de Blanes fins al Ebre continuen pescant".

"L'Administració té ficat al cap de fer que una pràctica extractiva com és la pesca faci a més funcions de comercialització, però jo crec que no es pot pretendre que els pescadors plantegin una comercialització amb tota la complexitat que aquesta té, això és absurd".

"Ací tenien intencions de construir una planta congeladora, però la millor congeladora del pescador és el mar, i si hi ha molt de peix més val regular la pesquera i fer servir el mar com a congeladora que a més no gasta ni llum ni personal".

"Crec que el benefici que avui s'està emportant el intermediari s'ho tindria que emportar la confraria, osigui el pescador, doncs això és el que fan les OPs de la CEE i les confraries poden fer-ho igual, pero amb una aventatge molt grand: fer arribar els beneficis no tans sols als empresaris, com passa en les OPs, sino també als treballadors".

"Jo ho veig molt difícil que les confraries es fiquin en la comercialització del peix".

"El que sí hauríem de poder fer és regular l'entrada del peix de fora , perquè encara que el de fora sigui congelat, la gent al mercat no ho sap i hem sembla que això ho podríem controlar amb la denominació d'origen".

SOBRE LES RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIO CENTRAL I LOCAL

En aquest apartat presentem algunes opinions sobre les relacions que les confraries tenen amb l'Administració Central i amb els ajuntaments del les seves localitats. Hem deixat a part les relacions amb la Generalitat per tal de poder-les tractar amb més profunditat en el pròxim apartat i donar-lis la relevància que el propi sector els hi dóna.

D'entre els nombrosos ministeris de l'Administració Central que tenen competències en el sector pesquer, sens dubte és el Ministeri de Marina el que manté una relació més constant i estreta amb les confraries i per tant amb els pescadors. Les opinions sobre el paper que juga Marina en el sector de la pesca són en general bastant crítiques. Això es deu a que és ella l'única que fins ara tenia les competències de control i vigilància, el que obviament és vist pel pescador, alhora que necessari, entorpidor de la seva llibertat.

"La Confraria està molt vinculada amb Marina, hi han tasques que són comunes, ens necessitem mútuament encara que la relació és una mica conflictiva".

"Si una adjudantia vol anar bé ha d'estar vinculada a la confraria i si convé la confraria l'hi ha de dir això és així o no apretis ací o allà. En quant a la inspecció no fan res, perquè si volen fer els tiren a mar".

"Amb els certificats tenim molts problemes, però la gent surt igual a pescar. Ja s'aclariran ells però nosaltres hem de sortir a pescar per poder menjar. Només faltaria que per manca d'un petit escrit no poguessim sortir a pescar".

"Marina avui està una mica discriminada, el que passa és que agafa a algú, llavors fan una vaga, encabat va el polític i li diu al comandant que té de fer la màniga ample i així anem".

"Ens trobem amb una manca d'autoritat i quan l'autoritat no hi és, un o altre té de suplir aquesta manca d'autoritat. En la nostra confraria això ho fa el patró major, però el que passa és que el patró major no porta gorra i a més demà ha de sortir a pescar amb tots".

"El sector no pot seguir fent de policia d'ell mateix, ho estem fent perquè no ens queda cap més remei".

"Hauria de acabar-se amb les malles no reglamentàries, ningú ho controla, Marina tampoc. Quant surten de port tothom s'ho comunica per ràdio i tothom deixa el que fa malament".

"Jo crec que l'administració no serveix de res i les millors administracions són les que no fan res. I quan

ens trobem amb un ajudant de Marina que no fa rés diem que és un fantàstic ajudant de Marina, ens conformem amb que no faci rés, en canvi quan preten guanyar-se el sou treballant, llavors malament".

"Pel que fa a la pesca jo crec que l'Estat es podria estalviar a Marina. El control que té de fer no el fa gaire i a més crec que les confraries estem més preparades per fer-ho nosaltres".

"Amb Marina tenim bona relació perquè no els hi creem cap problema. Els militars el que volen és tranquil·litat".

"No sóc partidari de que aquesta estructura militar sigui la que continui fent les funcions de vigilància i control del nostre sector que és un sector civil. Però del que sóc menys partidari és de que es produeixi un buit com ara".

A part de la relació amb el Ministeri de Marina, les confraries tenen poca relació directe amb l'Administració Central, doncs aquesta relació la major part de les vegades es manté mitjançant les federacions. No obstant això, d'ençà la implantació de l'IVA i el creixament del control fiscal, les confraries han vist duplicades les seves obligacions cap aquesta Administració, alhora que l'entrada al Mercat Comú i la nova política d'ajuts al sector han incrementat la necessitat d'un contacte més proper.

"L'Administració s'ha tornat tan complexa que les confraries tenim dificultats sèries per saber arribar a les subvencions. Tindrem que aprendre a demanar, la informació ens arriba però no sabem fer-ho, a la resta d'Espanya s'espavilen més".

"Els problemes més terribles són les tramitacions d'expedients que a vegades triguen fins a cinc mesos i deixen als pescadors amb la barca amarrada. L'Administració sempre posa entrebancs i mai fa rés a favor nostre".

"Amb el ministeri tenim poques relacions, perquè ells només coneixen el Manzanares i diuen que 'la mar es de todo el mundo y que todos tienen derecho' i sempre estan pensant en el mar del nord en que les barques de Lequeitio van a Ondarroa i les d'Ondarroa van a Lequeitio, pero ací no es així, ací els pescadors de cercle volen veure la tele amb la família, sortir a les 11 i mantindres així".

"Des de que va sortir l'IVA tenim ordinador, no ens va quedar més remei".

"Amb l'IVA el que estem fent és de xivatos. Hisenda pot estar tranquila que del sector de la pesca mai

l'hi faltará ni un duro i a més es liquida cada trimestre".

Per altre banda, l'esforç de l'Administració de normalitzar les titulacions de tots aquells que treballen en mar provoca moltes crítiques no tant pel fet en sí sino per la forma en que s'està portant a terme.

"La gent que està fent aquests cursos ho està fent per normalitzar el treball que tenen amb el títol, però tal i com estan establerts ara els cursos no responen a les necessitats reals dels coneixements dels nostres pescadors. Els cursos són els mateixos que estan fent els del nord i els del sur, en canvi les nostres pesqueres no són les mateixes".

"S'han de fer cursos adequats a les necessitats d'ací i en relació a les dotze hores màxim que es naveguen".

"El que volem és una adequació dels cursos a la nostra realitat. Per exemple, els cursos actuals de patronia no inclouen l'ensenyament del funcionament dels aparells electrònics que ja tothom portem, i això és una deficiència molt grossa".

"Estem d'acord en que s'apreti als joves, però als grans que fa trenta o quaranta anys que van en mar no els faràs entendre, ara, tot una sèrie de coneixements que a més de difícils ells no els faran servir mai: el torn, l'anglès, la física, la química. El que es demana en els títols no és real, no respon a les necessitats de la pesca de litoral que es fa ací a Catalunya".

Pel que fa a la relació de les confraries amb els ajuntaments de les seves poblacions, aquesta és diferent segons les característiques de cada port i la importància que la pesca té per la població. Però per les confraries grans la relació es veu completament condicionada per la major o menor consideració que l'Ajuntament tingui de l'activitat pesquera.

"L'Ajuntament concebeix la pesca com un atractiu turístic però mai com una font de treball ni com una font de riquesa i això no pot ser".

"Sempre es dóna preferència al turisme front a la pesca i això no és lògic perquè el turisme és una activitat temporal mentre que la pesca és tot l'any. Es cert que deixa divises però hi ha que mantenir-lo en la dimenssió que li correspon".

"El pescador sempre s'ha refugiat en la confraria i mai ha vist a l'Ajuntament com algo seu".

"Crec que les confraries més importants o aquelles en que la pesca és molt important pel poble, estan

obligades a participar en la vida política de l'Ajuntament perquè representen una part important del cens".

SOBRE LA GENERALITAT

El conjunt d'opinions sobre la Generalitat pel que fa als temes de pesca és prou eloqüent i parla per sí sol. Malgrat això, volem assenyalar la coincidència de les opinions que ens varen ser donades en vers el desig de que les confraries fossin traspassades a la Generalitat i la necessitat de clarificar les competències de les dues administracions en matèria de pesca.

"No crec que en tot l'Estat hi hagi una administració autonòmica que tingui al seu sector pesquer amb tantes ganes de que sigui la seva pròpia administració la que el legisli. En canvi, al no estar correspost en la mateixa mesura, el sector comença a estar una mica desencantat, encara que tot hi ha que dir-ho: el poc que s'ha fet, s'ha fet bé".

"Des de que hi ha la Generalitat el tracte és més factible, amb més confiança, però la burocràcia encara ens menja a tots. Però el fet que s'hagi creat una Direcció General de Pesca ja és molt, encara que sempre està el problema de les competències".

"Jo crec que la Generalitat fins ara ho ha fet prou bé, a l'Administració no li hem de donar tota la culpa, hem de ser una mica honrats, perquè nosaltres també pesquem a la nostra manera i a la Generalitat li obeim el que volem, als governs els obeim quan ens convé".

"Barcelona és més aprop que Madrid, ens coneixem, som amics, és més fàcil, però hi han coses que no funcionen".

"Amb la Generalitat n'hi ha de bones i de dolentes, depèn dels moments. Generalment són bones, el que passa és que hi ha més manca de compliment per part d'ells que per part nostre".

"Amb la Generalitat els escrits no tenen cap força, no et contesten i a la fí has de fer un cop de força per aconseguir les coses".

"Per nosaltres, les lleis que ha fet la Generalitat no han tingut cap incidència".

"La Generalitat t'escolta, però encara que tu exposis unes raons ben clares, aquells homes tenen les seves línies i acaba sent una xerrada inútil".

"Fins ara la Generalitat ha demostrat una bona predisposició, però el camí que s'ha fet no és més que una dècima part del que s'hauria d'haver fet".

"Des de que s'han donat els traspassos a la Generalitat s'han vist algunes millores, però s'està donant també una duplicitat de competències molt pesada pel sector".

"Fins que la Generalitat no tingui totes les competències la situació continuarà sent caòtica, sempre serà un pas més, un tràmit més en tots els aspectes".

"Nosaltres el que demanem és que hi hagi un organisme que tingui totes les competències i el poder de decisió. Si aquest organisme està a Barcelona millor ja que està més a la vora, però això de que varis organismes tinguin competències sobre la pesca és caòtic i les decisions es retrasen i a vegades es contradiuen".

"En quant a les noves competències que té la Generalitat pels crèdits, l'únic que fan és complicar més les coses i duplicar els passos, i els passos a l'administració sempre son lents".

"Des de que hi han els traspassos a la Generalitat, les Confraries tenim més feina, més paperam i més conflictivitat, doncs les comandàncies no volen saber res amb la Generalitat i això provoca situacions difícils; i arriba un moment que no sabem a què atendre'ns".

"La Generalitat ha consultat prou quan ha fet les lleis que ha fet. El que passa és que no té totes les competències que hauria de tenir, només té competències en aigües interiors, però en malles no en té, i tindria que tenir totes les competències".

"El que també passa és que una administració per tal de molestar a l'altre no donen curs a certes peticions! Ells es creuen que molesten a l'altre però el qui surt perjudicat és el sector que a més no té res a veure amb aquestes lluites polítiques".

"Si encara ara (juny 87) no s'han produït els traspassos de les confraries a la Generalitat és per una acumulació de poder. Cap dels governs són angelets i tots volen el màxim de poder".

"Un dia va venir a la Confraria el President de la Generalitat i li varem dir: 'Senyor President, no aneu cara als vots, arregleu els problemes que s'han d'arreglar al sector i quan hagueu de pegar una bastonada pegueu-la que serà en benefici nostre'. Però per desgràcia això no és així, és va massa cara al vot".

D'entre les opinions sobre la Generalitat presentem a part aquelles que fan referència a la Direcció General de Ports, donat que en les opinions que s'ens van donar sempre es feia una distinció clara entre el Direcció de Pesca Marítima i la Direcció General de Ports.

" que no entenem és que si la pesca va en augment, i si nosaltres de totes les captures donem el 2% a ports, per què ells no es preocupen de donar tots aquells serveis necessaris perquè poguem desenvolupar-nos millor. Sembla que no ho entenguin, cada vegada que els hi demanem una cosa ells ens constenten que val tant i no és això. Els pescadors demanem perquè ho necessitem i perquè estem pagant. Necessitem que algú entengui els problemes sense sempre estar traduint-ho a pessetes".

"Quan van transferir ports a la Generalitat, nosaltres teníem molta il.lusió, però és que potser actualment estaríem millor amb Madrid i això és molt lamentable de dir-ho".

"Hi han conflictes de competències dintre de la Generalitat i això l'únic que fa és perjudicar al sector".

"Ports moltes vegades ens ha apretat perquè diuen que ací no passa tot el peix per la llotja i sempre ens amenaça amb treure'ns la concessió de la llotja. Però si ells creuen que poden portar millor control que nosaltres que vinguin i ho facin, perquè ells a més tenen la policia autonòmica, però si no volen fer-ho que no ens desacreditin sense proves".

Per últim, en relació al conjunt d'opinions recollides d'entre els membres del sector sobre la incidència de la aquicultura i les piscifactories és necessari fer dues puntualitzacions.

La primera, posar de manifest el fet de que les poques i recents experiències d'aquesta nova forma d'actuació sobre el medi marí, a Catalunya es troben molt localitzades en la zona del Delta de l'Ebre. Això porta a que els membres del sector de fora d'aquesta zona, donada la manca d'una experiència propera, no tinguin una opinió formada al respecte o si la tenen aquesta és molt generalitzada i de poc interès. En canvi, les opinions del sector pesquer de la zona del Delta presenten un fort rebuig cap a aquestes noves actuacions que s'expressa en un enfrontament directa vers la Generalitat que és la que ha donat les concessions d'aquicultura dins la zona. Es per aquest motiu que s'ens va demanar de no presentar ací aquestes opinions.

La segona, que aquest rebuig per part del sector en vers aquestes noves actuacions és l'expressió de l'enfrontament del sector tradicional pesquer vers una nova mentalitat empresarial

que entra en competència directa amb ell però no per uns mateixos recursos sino per un mateix espai d'actuació. De fet, és la primera vegada que el pescador veu com es privatitza el dret d'usdefruit del mar; dret que fins ara, i per a ell, sempre havia estat considerat com un dret comunal.

SOBRE EL MERCAT COMU I LES ORGANITZACIONS DE PRODUCTORS

Una de les conseqüències més importants de l'entrada al Mercat Comú pel sector pesquer català és sens dubte la obligada adequació d'aquest a l'estructura de l'organització de mercats del sector pesquer comunitari, les O.P. La imposició indirecta d'aquesta estructura organitzativa tant per part de la Comunitat Europea com per part del Govern Central, preocupa al sector que manté vers aquest tema opinions enfrontades. A la vegada que unes confraries molt contràries a aquesta imposició han preferit esperar els esdeveniments, altres ja s'han constituït en OPs com una resposta necessària a aquesta imposició.

"Crec que encara estem a temps de fer veure a la Comunitat Europea que les Confraries poden substituir perfectament a les Organitzacions de Productors".

"Si ens diuen que només rebran ajuts els ports que estiguin integrats a una OP, el que estan fent és arraconar a les confraries, i el que vol dir això és que el que no han aconseguit amb política, ho aconseguiran amb el finançament".

"La coexistència de les confraries i de les OPs la veig difícil; les OPs en comptes de les confraries, un disbarat; la adaptació de les confraries a les OPs és el que s'ha de fer, però passant per una potenciació de les confraries".

"Això de les OPs és un muntatge, és fer fantasmes, perquè les organitzacions no poden nèixer mai de dalt a baix, les organitzacions han de nèixer de baix amunt. Ha de ser lo sector, los pobles, les persones les que tinguin la necessitat d'ajuntar-se fer funcionar, per defensar els seus interessos".

Darrerament, amb l'entrada d'Espanya al Mercat Comú, s'han intensificat els efectes que sobre el mercat ja produïa l'entrada de peix d'altres indrets de l'Estat.

"Què en fem nosaltres de regular les nostres pesqueres per tal de regular la oferta en el mercat si després porten peix de fora a meitat de preu".

"L'entrada d'Espanya al Mercat Comú a nosaltres ens ha afectat molt. Per exemple, la gamba s'està pagant a 1.200 pessetes el kilo quan mai havia baixat de 2.000. Nosaltres tenim una dita que diu 'el peix fa mal al peix'".

"L'entrada a la Comunitat ha significat per Catalunya l'alliberalització de l'entrada de peix. Catalunya està aportant lo principal que ells volien que és el mercat de consum i a canvi d'això Catalunya no obté absolutament res".

"Si que necessitem el peix de fora perquè la nostra flota no pesca prou, però si en porten tant ens perjudiquen".

"A nivell de Catalunya la integració al Mercat Comú no ens beneficia en res en temes de pesca. A partir d'ara, la Comunitat donarà les llicències de pesca a cada país a canvi de poder entrar lliurement al mercat tot el seu peix, però nosaltres que no anem a pescar en les seves aigües no ens beneficia en res".

"También está el tema del envasado del pescado fresco, que dentro de poco vendrá como una condición más de la CEE. Y a todo esto, la cofradía está en las nubes. La explicación que nos damos a todo esto es que los armadores no son empresarios y los únicos que son empresarios son los trajineros, y a éstos les interesa que la situación continúe tal como está, pues ya serán ellos los que se encargarán de montar todo lo necesario para adecuarse a las normas que imponga la CEE".